

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

GECEYE BÜRÜNECEĞİM

TERRY PRATCHETT

GECEYE BÜRÜNECEĞİM

“Zekice ve komik diyaloglar, hayal gücünün zirvesi.”

The Times

“Genç cadı Tiffany, Pratchett’ın en amansız
yaratılarından biri”

Time Out

“Dile, sözcük oyunlarına ve cinaslara duyduğu
tutku sayfalardan fışkırıyor.”

Daily Telegraph

www.tudem.com

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranney.org>

“Koca-mini kocakarı için korkuyom...”

Tiffany Sızı bir cadı. Ve Tebeşir halkı için iyi bir iş yaptığına inanıyor. İşi bol bol yara sarmayı, yaşlı hanımların ayak tırnaklarını kesmeyi içerse ve çok fazla büyü içermese de.

İşi, uyumasına da izin vermiyor. Ama bir yerlerde –bir zamanda– dolaşık bir şer, hınc, nefret ve kötü niyet yumağı var ve o yumak uyandı. Ve bütün eski masalları da uyandırıyor; kötü yaşlı cadılar hakkındaki masalları.

Tiffany doğru şeyi yaptığından emin değil. Ve minik müttefikleri –savaşçı Nac Mac Feegle halkı, Küçük Özgür Adamlar– işini daha da güçleştiriyor.

Güzel bir uyku çekseniz, her şeyin sabaha daha iyi görüneceğini söylerler.

Ama görünmeyecek.

Aslında, çok, ama çok daha kötü olacak.

Ve bir cadı, önünde hangi işi bulursa onu yapmalı...

Terry Pratchett günümüzde yaşayan en popüler İngiliz yazarlardan biri. Ünlü Diskdünya dizisinin beğenilen yazarı. Dizinin ilk kitabı *Büyünün Rengi* 1983'te yayınlandı. Kitapları dünya çapında 65 milyondan fazla sattı ve 37 dile çevrildi. Tiffany Sızı ve Nac Mac Feeple halkı hakkında yazdığı önceki üç kitabın isimleri şunlar: *Küçük Özeür Adamlar*, *Gökyüzü* ve *Stası*. Terry Pratchett 1998'de OBE ile onurlandırıldı. Ayrıca 1998'de *Guardian* tarafından kazandı ve *Değişim* adlı kitabıyla *Carnegie Medal* kazandı. Ayrıca 2010'da da *Carnegie Medal* finalist listesine girdi.

Terry Pratchett 1998'de OBE kazandı ve 2009'da, edebiyat alanına katkılarının dolaylı şövalye ilan edildi.

Daha fazla bilgi için lütfen

www.terrypratchett.co.uk adresini

ziyaret edin.

© 2011 Tudem • Cumhuriyet Bulvarı No: 302/501 Alsancak - İZMİR
metin hakları © Terry ve Lyn Pratchett
resim hakları © Paul Kidby

İlk basım 2010 yılında İngiltere'de "I Shall Wear Midnight" adı ile
Random House Children's Books tarafından gerçekleştirilmiştir.

Yazar: Terry Pratchett

Türkçeleştiren: Niron Elçi

İllüstratör: Paul Kidby

Yayın Yönetmeni: İlike Aykanat Çanı

Editör: Burhanettin Düzçay

Dizgi - Grafik: Tudem

Baskı ve Cilt: Ertem Matbaa • 0 312 284 18 14

Birinci Basım: Kasım 2012 (2000 adet)

ISBN: 978 - 9944 - 69 - 658 -6

Yayınevi sertifika no: 11945

Matbaa sertifika no: 16031

Tüm hakları saklıdır.

Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden
yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde
rutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi,
kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

www.tudem.com

GECEYE BÜRÜNECEĞİM

TERRY PRATCHETT

 tudem®

FEEGLE SÖZLÜĞÜ

Narin mizacı okuyucular için düzenlenmiştir
(Gadı Bayan Sezgiye Kene tarafından hazırlanmış, son hâfife
kavuşturulmuş olan bir çatışma)

amanın!: “Aman Tanrım” ile “Şimdi kızdım ve gününü göreceksin” arasında değişen genel bir nida.

cadı işi, cadılık: Bir cadının yaptığı her şey.

eyvah: Genel çaresizlik feryadı.

hamam: Yalnızca dağlardaki büyük feegle höyüklerinde olur, çünkü orada düzenli banyo yapmaya yetecek kadar su bulunur; bir tür saunadır. Tebeşir'deki Feegleler, yeterince kirlenirseniz zamanla kirin zaten üzerinizden düşüp gitmeye başlayacağı inancıyla hareket ederler.

hela: Tuvalet.

herif: Adam.

geçmiş: Çok çok eskiden.

koca adam: Klan şefi (normalde keldanın kocası).

kocakan: Her yaşta cadı.

kocakanların kocakansı: Çok önemli bir cadı.

kocatip: İnsanlar.

kelda: Klanın kadın önderi ve genelde klanın büyük kısmının annesi. Feegle bebekleri çok küçüktür ve kelda yaşadığı süre içinde yüzlercesini doğurabilir.

kese: Feegle eteklerinin önündeki küçük deri kese. Feegleler, gizlenmesi gereken her şeyi oraya saklar ve içinde genelde yarısı yenmiş şeyler, bulup kendine ait olduğuna karar verdiği şeyler ve genellikle –her bir Feegle bile üşütebileceğinden– mendil olarak kullanıyor olabileceği ve pekâlâ henüz ölmemiş olabilecek her şey bulunur.

koyın: Çimen yeyip mee diyen yünlü şeyler.

ozan: Klanın şair/şarkıcısı. Müzik aletleri, şiirler, hikâyeler ve şarkılar konusunda yeteneklidir.

özel koyun ilacı: Çok üzgünüm, ama muhtemelen kaçak içki. koyunlar üzerindeki etkisini kimse bilmiyor, ama bir damlasının soğuk kış gecelerinde çobanlar, senenin her mevsiminde feegleler için iyi olduğu söylenir. Evde yapmaya kalkışmayın.

sinsi: Tatsız biri.

sinsi herif: Genel olarak tatsız biri.

son dünya: Feegleler ölü olduklarına inanırlar. Bu dünya o kadar güzel ki, derler, muhtemelen bir önceki hayatta çok iyi Feeglelardık ve bu yüzden ölünce buraya geldik. Burada ölmek yalnızca son dünya'ya geri gitmek olur ve onlar oranın çok sıkıcı olduğuna inanır.

vazife: Gelenekler ve büyüyle desteklenmiş çok önemli bir görev. Kız adı değil.

Bölüm 1

İYİ BİR KOĞA MİNİ DEUKANU

Neden, diye merak ediyordu Tiffany Sızı, insanlar gürültüyü bu kadar seviyor? Neden gürültü bu kadar önemli?

Çok yakında, doğum yapan inek sesine benzer bir gürültü vardı. Ses eski bir laternadan geliyordu ve laternanın kolunu, ezik silindir şapka takmış hırpani bir adam çevirmekteydi. Tiffany elinden geldiğince nazik bir biçimde, kıyın kıyın uzaklaştı, ama gürültü yapışkan bir şeydi; izin verseniz sizi eve kadar izleyeceğini hissediyordunuz.

Ama bu, çevresindeki büyük gürültü kazanındaki seslerden yalnızca bir tanesiydi; onca gürültüyü insanlar çıkarıyordu ve onca insan, gürültü yapan diğer insanlardan daha fazla gürültü çıkarmaya çalışıyordu. İğreti tezgâhların yanında tartışanlar, su dolu kovalardaki elmaları ya da kurbağaları' dişleriyle yakalamaya çalışanlar, parasına dövüşenlere ve payetli kostüm içindeki ip cambazı hanıma

! Bunu güzlen bozlu olarak yapıyorlardı

tezahürat yapanlar, bağır çağır pamuk şeker satanlar ve çok da incelikli ifade etmek lazım değilse, sünger gibi içenler,

Yeşil yaylanın üzerindeki hava gürültüyle yoğunlaşmıştı. İki üç kasabanın nüfusu tepelerde toplanmış gibiydi. Bu yüzden, genelde yalnızca seyrek akbaba cıgıllıkları duyduğunuz bir yerde, eh, herkesin hitmek tükenmek bilmez ciyaklamalarını duyuyordunuz. Buna *eğlenmek* adı veriliyordu. Yalnızca, işlerini övgüye değer bir sessizlik içinde yürüten hırsızlar ve yankesiciler gürültü yapmıyordu ve Tiffany'nin yanına da yanaşmıyorlardı. Kim bir cadıdan para aşırıma çalışırdı ki? Parmaklarınızı kaptırmadan kaçabilirsiniz şanslı sayılırdınız. En azından, onları korkutan şey buydu ve kafası çalışan bir cadı böyle bir korkuyu teşvik ederdi.

Eğer bir cadıysanız, diye düşündü Tiffany Sızı, tüm cadıları temsil edersiniz. Yerden bir metre kadar yukarıda süzülen süpürgesine bağladığı ipi çekerek insanların arasında yürümeye devam etti. Bu Tiffany'yi biraz rahatsız etmeye başlamıştı. İşini görüyordu, ama onu yine de rahatsız ediyordu, çünkü panayırdaki bütün küçük çocuklar balonlara bağlanmış ipleri çekiştiriyordu ve Tiffany küçük çocuklar gibi ip çekiştirmenin onu epey aptal gibi gösterdiğini düşünmeden edemiyordu ve bir cadıyı aptal gibi gösteren bir şey, tüm cadıları aptal gibi gösterirdi.

Diğer yandan, süpürgeyi bir çalıya bağlayıp bırakacak olsa, çocuğun biri iddia uğruna onu çözer, süpürgeye binerdi ve süpürge onu atmosferin en yüksek tabakasına, havanın donduğu yere kadar taşırdı ve Tiffany teorik

olarak süpürgeyi geri çağırabilecek olsa da, anneler parlak bir yaz sonu gününde çocuklarının buzunu çözmek konusunda epey alingan davranabiliyordu. Bu hiç iyi görünmezdi. İnsanlar konuşurdu. İnsanlar cadılar hakkmda her zaman konuşurdu.

Tiffany süpürgeyi peşinden sürüklemeye zorunluluğuna boyun eğdi. Şansı varsa, insanlar, onun panayırın ruhuna esprili bir biçimde katıldığını düşünürdü.

Panayır gibi aldatıcı ölçüde neşeli bir yerde bile, görgü kuralları çok önemliydi. O bir cadıydı; birinin adını unutursa veya daha da kötüsü, yanlış hatırlarsa neler olacağını kim bilebilirdi? Onca küçük düşmanlıkları ve hizipleri, komşularıyla konuşmayan insanları ve daha fazlasını unutursanız ne olurdu? Tiffany “mayın tarlası” deyimini bilmiyordu, ama bilseydi, ona epey tanıdık gelirdi.

O bir cadıydı. Tebeşir'deki tüm köyler için, o cadıydı. Artık yalnızca kendi köyü için de değil; en az bir günlük yürüme mesafesindeki Arpalı Köy'e kadar, tüm diğerleri için de... Bir cadının kendi bölgesi saydığı, içinde yaşayan insanlar için gerekeni yaptığı alan, yurt olarak biliniyordu ve bu oldukça iyi bir yurttu. Koskoca bir jeolojik çıkıntıya tek başına sahip çıkan çok fazla cadı bulamazdınız. Gerçi bu yurt daha çok çimenliklerle, çimenlikler de daha çok koyunlarla kaplıydı. Ve bugün yaylalardaki koyunlar, kendi hallerine bırakıldıklarında koyunlar her ne yapıyorlarsa onu yapmak üzere, kendi hallerine bırakılmışlardı ki büyük olasılıkla siz onlara göz kulak olurken her ne yapıyorlarsa şu anda tıpatıp aynısını yapıyorlardı. Normalde

üstlerine titrenen, güdülen ve göz kulak olunan koyunlar bugün kimsenin ilgisini çekmiyordu, çünkü dünyadaki en ilgi çekici olay şu anda burada oluyordu.

 tiraf etmek gerekirdi, Ot Yolmaca Panayırı'nı dünyanın en harika olaylarından biri saymak için hayatınız boyunca evinizden en fazla beş altı kilometre uzağa gitmiş olmalısınız. Tebeşir civarında yaşıyorsanız, panayırdan tanıdığınız herkesi² görürdünüz. Genellikle, evleneceğiniz kişiyle de orada tanışırđınız. Kızların hepsi en iyi elbiselerini giyerlerdi ve oğlanlar saçlarını ucuz j lelerle ya da daha büyük olasılıkla tükürükle kafalarına yapıştırırlar ve umutlu ifadelerle dolanırlardı. T k r  u tercih edenler daha iyi görünürdü, çünkü ucuz jöle gerçekten de çok ucuz olduğundan, genellikle sıcak havada eriyip akar, delikanlının, umduğu gibi genç kızları değil, sinekleri cezpt etmesine neden olurdu ve sinekler   le yemeklerini umutlu delikanlının kafasından yerlerdi.

Bununla birlikte, panayırın adı "bir öpücük alma ve şansın varsa ikinci bir öpücük i in söz alma panayırı" konamayaca ından, Ot Yolmaca Panayırı konmuştu.

Ot Yolmaca Panayırı, yaz sonunda düzenlenen    günlük bir panayırdı. Tebeşir'deki çoğu insan için, tatil günüydü. Bugün, panayırın   c nc  günüydü ve çoğu insan, hâlâ birinden öpücük alamadıysanız, eve gitseniz de olacağını söylüyordu. Tiffany  p c k almamıştı, ama ne de olsa o bir cadıydı. Cadıların insanı nelere dönüştürebileceğini kim bilebilirdi?

² Tiffany, bir cadı olarak, onları çok iyi tanıyordu.

Yaz sonunda havalar ılık gidiyorsa, bazı insanlar yıldızların ve çalılarının altında uyumayı tercih ederdi. İşte bu yüzden, gece gezintiye çıkmaya karar vermişseniz, birilerinin ayağına basmamak için dikkatli olmanız gerekirdi. Üç koca eskitmiş bir cadı olan Ogg Ana'nın ifadesiyle, *hen-di eğlencesini yaratanlardan* bol bol bulunabiliyordu. Ogg Ana'nın ta dağların orada yaşaması yazıktı, çünkü görse, Ot Yolmaca Panayırı'na bayılırdı ve Tiffany onun devi gördüğü zamanki yüz ifadesine tanık olmayı çok isterdi.¹

Dev adam –ki bir erkek şekli olduğu kesindi, bundan kuşku etmek imkânsızdı– çimenlere binlerce sene önce oyulmuştu. Yeşilliklerin ortasına beyaz çizgilerle çizilmiş bir şekildi ve insanların tehlikeli bir dünyada hayata kalmak ve doğurganlık hakkında düşünmesi gerektiği günlerden kalmaydı.

Ah, bir de, insanlar pantolonu icat etmeden önce oyulmuş gibi görünüyordu. Aslında, şeklin pantolon olmadığını söylemek yeterli değildi. Şeklin pantolon eksikliği, dünyayı dolduruyordu. Tepelerin dibinden geçen yolda yürüyüşe çıkacak olsanız, orada dev bir, nasıl desek, bir şey eksikliği –mesela pantolon gibi bir şeyin eksikliği– olduğunu ve onun yerini başka bir şeyin fazlalığıyla doldurduklarını fark etmeden geçemezsiniz. Bu kesinlikle pantolonsuz bir adam şekliydi ve kesinlikle kadın değildi.

Ot Yolmaca Panayırı'na gelen herkesin, küçük bir kürek ya da en azından bir bıçak getirmesi ve dik yamaçtan

¹ Tiffany daha sonra tüm cadıların devin üzerinden uçmuş olması gerektiğini fark etti, çünkü dağlardan büyük şehre uçarak gidiyorlarsa onu güden kaçınmak imkânsızdı. Oldukça çarpıcı bir manzaraıydı, Ana Ogg Ana, dönüp dönüp tekrar bakacak türden biriydi.

aşağı yürüyerek geçen seneden beri şeklin üzerinde büyüyen otları yolması ve altındaki tebeşirin taptaze parıldamasına ve devin, sanki yeterince göze çarpmıyormuş gibi, daha da göze çarpmasına yardımcı olması bekleniyordu.

Kızlar dev üzerinde çalışırken bol bol kıkırdıyorlardı.

Ve kıkırdamanın sebebi ve hangi koşullar altında gerçekleştiği, Tiffany'ye Ogg Ana'yı hatırlatıyordu. Ogg Ana'yı genelde Havausta Nine'nin arkasında, koskocaman sırtırken bulurdunuz. Neşeli bir ihtiyar olarak tanınırdı, ama yaşlı kadında bundan çok daha fazlası vardı. *Resmi olarak* Tiffany'nin öğretmeni olmamıştı, ama Tiffany yine de Ogg Ana'dan bir sürü şey kapmıştı. Bunu düşünürken kendi kendine gülümsedi. Ogg Ana her tür eski, karanlık şeyi bilirdi: eski büyüler, cadı gerektirmeyen büyüler, insanların içlerinde ve doğada olan büyüler... Ölüm, evlilik ve birlik-telik gibi şeylerle ilgili. Ve duyan kimse olmasa bile, yine de tutulması gereken sözlerle ilgili. Ve insanların tahtaya tıklamasına ve asla, ama asla kara bir kedinin altından geçmemelerine sebep olan bütün o şeylerle ilgili.

Bunu anlamak için cadı olmanız gerekmiyordu. O özel anlarda dünya daha – eh, daha gerçek ve akışkan oluyordu. Ogg Ana buna *doğaüstü* diyordu. Daha çok, “Brendi çok hoşuma gider, teşekkür ederim, elin değmişken duble olsun madem,” derken duyulan bir kadın için sıra dışı ölçüde ciddi bir sözcük. Ve Tiffany'ye, cadıların daha çok eğleniyormuş gibi görüldüğü o eski günlerden bahsetmişti. Mevsimler değişirken yaptığınız şeyler, örneğin; halkın belleği –ki Ogg Ana'ya göre nefes alan, asla solmayan, derin,

karanlık bir şeydi— dışında her yerde ölüp gitmiş olan onca âdet. Küçük ayınlar.

Tiffany özellikle de ateş hakkındakini seviyordu. Tiffany ateşi severdi. Doğanın unsurları arasında, onun en sevdiğiydi. Öylesine güçlü sayılırdı, karanlık güçler için öylesine korutucuydu ki, insanlar ateşin üzerinden birlikte atlayarak eğleniyordu⁴. Ogg Ana'ya göre, küçük bir şiir söylemeniz de işe yarardı; hiç naz yapmadan şiirin sözlerini Tiffany'ye söylemişti ve sözcükler Tiffany'nin aklına yapışıp kalmıştı; Ogg Ana'nınağzından çıkan çoğu sözcük böyle yapışkan olurdu.

Ama o günler geçmişti. Artık herkes daha edepliymiş. Ogg Ana ve dev dışında.

Tebeşir'de başka çizimler de vardı. Bunlardan biri, Tiffany'nin bir seferinde yerden kalkıp, dört nala onu kurtarmaya geldiğini sandığı, beyaz bir attı. Şimdi, dev de ayısını yapsa ne olacağını merak ediyordu, çünkü kısa sürede on sekiz metre uzunluğunda bir pantolon bulmak çok zor olurdu. Ve, bir düşününce, pantolon bulmak için acele etmek isterdiniz.

Tiffany dev hakkında yalnızca bir kez kıkırdamıştı ve o da çok uzun zaman önceydi. Gerçekten de, dünyada yalnızca dört tip insan vardı: erkekler, kadınlar, sihirbazlar ve cadılar. Sihirbazlar daha çok büyük şehirlerdeki üniversitelerde yaşarlardı ve evlenmelerine izin verilmezdi. Tiffany bunun sebebini anlamıyordu. Zaten buralarda pek görülmezlerdi.

⁴ Tiffany'ye göre, bedeller için üzerinden atılacak koruyucu giysiler giymek ve ne olacağını düşünmek diye, size bir kova su uzanarak birisi gülmeye başlamamak gerektiği, elbette Cadılar pek çok örneği vardı ve bunların arasında en öne çıkan, putuk insanları alaraklardı.

Cadılar kesinlikle kadın olurdu, ama Tiffany'nin tarudığı yaşlı cadıların çoğu da evli değildi. Bunun sebebi daha çok Ogg Ana'nın bütün uygun koca adaylarıyla evlenmiş olmasıydı, ama büyük olasılıkla zamanlarının olmaması da önemli bir faktördü. Elbette, arada bir, havalı bir kocayla evlenen bir cadı çıkabiliyordu; Lancreli Magrat Sarımsak'ın yapıtı gibi. Ama anlatılanlara göre Magrat artık daha çok şifalı otlarla ilgileniyordu. Ve Tiffany'nin bildiği, flört etmeye bile zamanı olan tek genç cadı, dağlarda yaşayan, en iyi arkadaşı Petulia'ydı. Petulia domuz büyüsü konusunda uzmanlaşmıştı ve yakında babasının domuz çiftliğini miras alacak olan –yani neredeyse asil sayılabilecek– iyi bir gençle evlenecekti.⁵

Ama cadılar yalnızca meşgul değil, aynı zamanda uzak kadınlardı; Tiffany bunu erkenden öğrenmişti. İnsanların arasında yaşıyorlardı, ama onlarla aynı değildiler. Her zaman bir tür mesafe ya da ayrılık vardı. Bunu yaratmaya çalışmanız gerekmiyordu; kendiliğinden oluyordu. Küçüklüğünden beri tanıdığı, entariler içinde birlikte koşup oynadığı kızlar, artık yolda yanından geçerken hafifçe diz kırıyorlardı. Yaşlı adamlar, o geçerken ellerini alınlarına götürüp selam veriyorlardı.

Bunun sebebi sırf saygı değildi, aynı zamanda bir tür korku da vardı. Cadıların sırları olurdu; bebekler doğarken, yardımcı olmak için orada olurlardı. Evlendiginizde,

5 Muhtemelen genç adının domuzlarının gizemli bir biçimde ikide bir hastalanması ve yokalondıkları kanlı ihmal, kçe yoluğun, ur kaybı, edelenmiş dık, deligöz, posak, acıak, dönergeç beygir, buşu ve dizigittin hastalıklarının tedavisi edulacının gerekmesi. Petulia'nın romantik hedeflerine yardımcı olmuyor. Bu büyük talihsizlik, çünkü o hastalıkları yavaş normolde domuzlarda olsa babilen ve bir tane de yalınca vash su babileninde görülen cidden bir hastalık. Ama kumpul, Petulia'nın domuzları iyi edebilmek için harcadığı çabaların cece güydüz her soane, elipürgesinin üzerinde gidip gelirken görülebiliyordu. Ne de olsa cadılar kendilerini çlerine adanmış kadınlardı.

yanınızda bir cadının olması iyi bir fikirdi (iyi şans getirsin diye mi, yoksa kötü şansını önlemek için mi, belli değildi) ve öldüğünüzde de, yolu göstermek için orada bir cadı olacaktı. Cadıların kimseye... eh, cadı olmayan kimseye söylemedikleri sırları olurdu. Kendi aralarında, bir iki içki (ya da Ogg Ana'nın durumunda bir ya da dokuz içki) içmek için bir yamaca toplandıklarında, gıdaklayan tavuklar gibi dedikodu ederlerdi.

Ama asla gerçek sırlar hakkında değil; yaptığın, işittiğin, gördüğün ve asla söylemediğin şeyler hakkında değil. O kadar çok sır saklıyorsun ki, sızmaya başlayacak sanıyorsun. Bir cadının görebileceği şeylerle karşılaştırıldığında, pantolonsuz bir devin lafını etmeye bile değmez.

Hayır, Tiffany, Petulia'nın flörtünü hiç kıskanmıyordu. Büyük olasılıkla, yağmur altında, kocaman çizmeler ve çirkin kauçuk önlükler içinde, "oink" sesleri arasında yaşadıkları bir flörttü.

Ama onun sağduyusuna imreniyordu. Petulia her şeyi çözmüştü. Gelecekte ne olmak istediğini biliyordu ve kollarını sıvamış, gerekirse dizlerine dek "oink"lere gömülmüş bir halde, o isteği gerçekleştirmişti.

Dağlarda bile, her aile, yazın çöp tenekesi, senenin geri kalanında da et, pastırma, jambon ve sosis görevi görsün diye, en az bir domuz beslerdi. Domuz önemliydi; üzerine bir kırıklık geldiğinde Nine'yi terebentinle tedavi edebilirsiniz, ama domuzunuz hastalandığında hemen domuz cadısını çağırırdınız ve ücretini de öderdiniz, hem de iyi bir ücret, genellikle sosisle ödenen bir ücret.

Her şeyden önemlisi, Petulia uzman bir domuz-sıkıcıydı ve gerçekten de asil domuz-sıkma sanatında bu senenin şampiyonu oydu. Tiffany bunun daha iyi ifade edilemeyeceğini düşünüyordu; arkadaşı bir domuzla birlikte oturur, onunla son derece sıkıcı şeyler hakkında sakın sakın, nazik nazik konuşurdu ve sonunda bir tür tuhaf domuzsal mekanizma devreye girer, domuz mutluluk içinde esner ve devrilirdi. O artık canlı bir domuz sayılmazdı, takip eden sene boyunca ailenin beslenme rejimini destekleyecek çok önemli bir katkı maddesine dönüşmüş olurdu. Bu domuz için en iyi sonuç olmayabilirdi, ama domuz-sıkma sanatı icat edilmeden önce domuzların ne kadar pis ve gürültülü bir biçimde öldüğü düşünülünce, her şeyi kapsayan engin düzen içinde, aslında göreceli olarak çok daha iyi bir sonuçtu.

Kalabalık içinde kendini yapayalnız hisseden Tiffany içini çekti. Sivri tepeli siyah şapkayı takmak zordu. Çünkü siz beğenseniz de beğenmeseniz de, cadı demek, sivri tepeli şapka demekti ve sivri tepeli şapka da cadı demekti. İnsanların sizin yanınızda *dikkatli* davranmasına sebep oluyordu. Saygılı davranıyorlardı, ah evet, ve genellikle biraz da huzursuz oluyorlardı. Sizin onların kafasının içini görebilmenizi beklermiş gibi, ki aslında iyi eski cadı yöntemleri Birinci Görü ve İkinci Kuşku'yu kullanarak bunu yapabiliydiniz de muhtemelen. Ama bunlar gerçek büyü değildi. Bir parça sağduyusu olan herkes bunları öğrenebilirdi, ama bazen o bir parçayı bulmak da zor oluyordu.

İnsanlar genellikle yaşamakla o kadar meşguldür ki, durup *neden* diye düşünmezler. Cadılar düşünürdü ve bu da onlara ihtiyaç duyulduğu anlamına geliyordu: ah evet, ihtiyaç; onlara hemen her zaman ihtiyaç duyulurdu, ama çok nazik ve kesinlikle dile getirilmeyen bir biçimde, *tam olarak* istedikleri söylenemezdi.

Burası, insanların cadılara çok alışık olduğu dağlar gibi değildi; Tebeşir'deki insanlar dost canlısı olabilirdi, ama dost değildiler, *gerçek* dostlar değil. Cadı, farklı biriydi. Cadı, sizin bilmediğiniz şeyleri bilirdi. Cadı, başka türden bir insandı. Cadı, muhtemelen kızdırmamanız gereken biriydi. Cadı diğer insanlar gibi değildi.

Tiffany Sızı cadıydı ve sırf onların bir cadıya ihtiyacı olduğu için cadı olmuştu. Herkesin cadıya ihtiyacı vardır, ama bazen bunu bilmezler.

Ve işe yarıyordu. Tiffany ne zaman genç bir annenin ilk bebeğini doğurmasına yardım etse ya da ölüm döşegindeki yaşlı bir adamın derilerini dindirсе, masal kitaplarından kaynaklanan, salyalı kocakarı imgesi bir parça kayboluyordu. Yine de eski masallar, eski söylentiler ve eski masal kitapları dünyanın hafızasından bir türlü silinmiyordu.

Tebeşir'de cadı geleneği olmaması, işini daha da zorlaştırıyordu; Sızı Nine hayatta olduğu sürece hiçbir cadı oraya yerleşmezdi. Herkesin bildiği gibi, Sızı Nine bilge bir kadındı, cadı olmayacak kadar bilge bir kadın. Tebeşir'de, Sızı Nine'nin onaylamadığı hiçbir şey olmazdı, en azından on dakikadan daha uzun süre olmazdı.

Bu yüzden, Tiffany yalnız bir cadıydı.

Artık Ogg Ana, Havausta Nine ve Bayan Düzgün gibi dağ cadılarının desteği yoktu. Buna ek olarak, Tebeşir halkı da cadılara pek aşına değildi. *Elbette*, Tiffany istese diğer cadılar gelip yardım ederdi, ama kendileri öyle söylemeyecek olsa da, bu sizin sorumluluklarınızla başa çıkamadığınız, göreve uygun olmadığınız, kendinizden emin olmadığınız, *yeterli olmadığınız* anlamına gelirdi.

“Af edersiniz hanımefendi!” Sinirli bir kıkırtı duyuldu. Tiffany dönüp baktı. En iyi, en yeni elbiseleri ve hasır şapkaları içinde iki küçük kız duruyordu. Hevesle ve belki gözlerinde minicik bir yaramazlık ışıltısıyla ona bakıyorlardı. Tiffany hızla düşündü ve onlara gülümsedi.

“Ah evet, Becky Pardon ve Nancy Dimdik, değil mi? Sizin için ne yapabilirim?”

Becky Pardon utangaç utangaç arkasından bir demet çiçek çıkardı ve uzattı. Tiffany demeti tanıdı, elbette. Küçükken kendisi de, sırf öteden beri yapılagelen bir şey olduğu için, Ot Yolma Panayırı’nın bir parçası olarak, büyük kızlar için yapmıştı: yayladaki yaban çiçeklerinden küçük bir demet toplardınız ve –önemli kısmı, büyülü kısmı buydu– taze tebeşiri temizlemek için yolduğunuz otlarla bağlardınız.

“Bu gece bunu yastığınızın altına koyarsanız, yavuklunuzu görürsünüz,” dedi Becky Pardon ciddi bir yüzle.

Tiffany solmaya başlamış çiçek demetini dikkatle aldı. “Bakalım,” dedi. “Tatlı-mırıltılar var, hanım-yastıkları var, çok şanslısınız, küçük bir yaşlı-adam-pantolonu dalı, yedi

yapraklı yonca, duvardaki-delikanlı; ah, kanlar-içinde-aşk ve..." Küçük, kırmızı beyaz çiçeklere baktı.

"Siz iyi misiniz hanımefendi?" dedi kızlar.

"Unutsana-beni çiçekleri!"⁶ dedi Tiffany, niyetlendiğinden daha sert bir sesle. Ama kızlar fark etmemişti, bu yüzden neşeyle devam etti: "Burada görmek oldukça sıra dışı. Bahçeden kaçmış olmalı. Eminim ikiniz de biliyorsunuzdur, onları mum sazları ile bağlamışsınız, eskiden insanların saz ışığı yapmak için kullandıkları bir bitki. Ne hoş bir sürpriz. İkinize de çok teşekkür ederim. Umarım panayırda çok eğlenirsiniz..."

Becky elini kaldırdı. "Af edersiniz hanımefendi?"

"Başka bir şey mi vardı, Becky?"

Becky pembeleşti, arkadaşına döndü ve ikisi kafa kafaya verip telaşlı telaşlı fısıldaştı. Kız tekrar Tiffany'ye döndüğünde biraz daha parlak bir pembe olmuştu, ama yine de bu işi bitirmeye kararlı görünüyordu.

"Soru sordüğümüz için başımız belaya girmez, değil mi hanımefendi? Demek istediğim, sırf soru sordüğümüz için?"

"Büyüdüğüm zaman nasıl cadı olabilirim?" diye soracak, diye düşündü Tiffany, çünkü genelde bu soru sorulurdu. Küçük kızlar onu süpürgesinin üzerinde görüyordu ve cadı olmanın bundan ibaret olduğunu düşünüyordu. Sesli olarak, "En azından benim yüzümden değil. Sorun sorunuz."

⁶ Unutsana-beni çiçekler güzel, kırmızı beyaz çiçeklerdir ve genellikle genç hanımlar tarafından sevgililerine, onları bir daha asla görmek istemediklerini anlatmak için verilirler; en azından doğru düzgün yitirmeyi öğrenene ve bir iş bulana kadar...

Becky Pardon başını eğip botlarına baktı. “Sizin tutkulu parçalarınız var mı, hanımefendi?”

Bir cadının sahip olması gereken bir yetenek de, ne düşündüğünüzü belli etmeme yeteneği idi, ama özellikle de yüzünüzün duvar gibi olmasını önleme yeteneği. Tiffany, sesi hiç titremeden, utançla sırtıtmadan konuşmayı başardı. “Bu çok ilginç bir soru, Becky. Neden sorduğunu öğrenebilir miyim?”

Kız, soru artık kamuya mal olduğu için çok daha mutlu görünüyordu.

“Şey, hanımefendi, nineme büyüdüğümde cadı olup olmayacağımı sordum ve bunu istemeyeceğimi, çünkü cadıların tutkulu parçaları olmadığını söyledi.”

Tiffany, fal taşı gibi açılmış gözlerle onu izlemekte olan iki kıza bakarak hızla düşündü. Bunlar çiftçi kızları, diye düşündü, bu yüzden kedilerin ve köpeklerin nasıl yavruladığını biliyor olmalılar. Kuzuların nasıl doğduğunu görmüşlerdir. Muhtemelen bir ineğin nasıl yavruladığını da ve bu öyle gürültülü bir olaydır ki, kaçırmak mümkün değildir. Bana tam olarak ne sorduklarını çok iyi biliyorlar.

Bu noktada, Nancy sesini yükseltti: “Yalnız, eğer öyleyse, hanımefendi, çiçekleri size gösterdiğimizize göre, geri almak isteriz, çünkü alınmayın ama boşa gitmesini istemiyoruz.” Hızla geriledi.

Tiffany kendi kahkahasıyla kendini şaşırttı. Kahkaha atmayalı uzun zaman olmuştu. Esprinin ne olduğunu merak edenler o tarafa döndü. Tiffany kızları kaçmadan yakalamayı başardı ve kendine çevirdi.

“Aferin size!” dedi. “Arada bir, kafası çalışan birileri olduğunu görmek hoşuma gidiyor. Soru sormaktan asla kaçınmayın. Ve sorunuzun yanıtı şu: Tutkulu yerler söz konusu olduğunda cadılar da herkes gibidir, ama genellikle oradan oraya koşturmakla o kadar meşguldürler ki, onlar hakkında düşünmeye zaman bulamazlar.”

Kızlar emeklerinin boşa gitmeyeceğini öğrenince rahatlamış göründüler. Tiffany bir sonraki soruya hazırlıklıydı. Yine Becky konuştu: “Ee, bir yavuklunuz var mı, hanımefendi?”

“Şu anda yok,” dedi Tiffany çabuk çabuk, yüzünden bir şey belli olmasın diye ifadesine hakim olarak. Küçük demeti kaldırdı. “Ama kim bilir, eğer bunu doğru düzgün yaptıysanız, belki yeni bir tane olur ve bu da sizin benden daha iyi cadılar olacağınızı gösterir, orası kesin.” Bu apaçık pohpohlama kızları gülümsetti ve yeni soruları engelledi.

“Şimdi,” dedi Tiffany, “peynir yuvarlamaca birazdan başlar. Eminim kaçırmak istemezsiniz.”

“Hayır, hanımefendi,” dedi kızlar bir ağızdan. Gitmeden önce, Becky önemli biri gibi hissederek, rahatlamış bir ifadeyle Tiffany’nin elini okşadı. “Yavuklular çok zorlu çıkabiliyor, hanımefendi,” dedi, sekiz senelik–Tiffany kızın yaşını çok iyi biliyordu– hayat tecrübesinin verdiği güvenle.

“Teşekkür ederim,” dedi Tiffany. “Bunu kesinlikle aklımda tutacağım.”

Mesele panayırın sunduğu eğlence olunca (at boyunduruğundan bakarak yüzünü ekşitmek, yağlı direk üzerinde yastık savaşı yapmak, hatta suya atılmış kurbaları ağzınızla

yakalamak gibi örnekleri vardı) eh, Tiffany katılsa da olurdu, katılmasa da, ve aslında katılmamayı çok daha fazla tercih ediyordu. Ama iyi bir peynir yuvarlamaca yarışını izlemekten her zaman hoşlanmıştı; yani, bir peynir kellesinin yamaçtan aşağı, ta tepenin dibine kadar yuvarlanmasını izlemekten... Ama devin üzerinden yuvarlanmasını izlemekten hoşlanmıyordu, çünkü daha sonra kimse o peyniri yemek istemiyordu.

Bunlar sert peynirlerdi, bazıları özellikle peynir yuvarlamaca oyunu için yapılmıştı ve yaptığı peynir dağılmadan dibe kadar yuvarlanan kişi gümüş tokalı kemer ve herkesin hayranlığını kazanıyordu.

Tiffany usta bir peynir üreticisiydi, ama yarışa hiç katılmamıştı. Cadılar bu tür yarışmalara katılamazdı, çünkü kazanırsanız –Tiffany bu yarış kazanabilecek peynirler yaptığı biliyordu– herkes bunun haksızlık olduğunu, çünkü sizin cadı olduğunuzu söylerdi. Eh, aslında böyle düşünürlerdi, ama pek azı söyleyebilirdi. Kazanamazsanız da, “Nasıl bir cadı bizim gibi sıradan insanların yaptığı basit peynirleri yenebilecek bir peynir yapamaz?” derlerdi.

Kalabalık yavaş yavaş peynir yuvarlamaca yarışının başlangıç noktasına doğru hareketlenmeye başlamıştı, ama kurbağa yakalamaca tezgâhı da hâlâ epey kalabalıktı, çünkü son derece komik ve güvenilir bir eğlence kaynağıydı, özellikle de kurbağa yakalamaca oynamayanlar için. Ne yazık ki, pantolonunun içine gelincik sokan ve rekorunun dokuz gelincik olduğu söylenen adam bu sene gelmemişti ve insanlar adamın becerisini kaybedip kaybetmediğini

merak ediyordu. Ama eninde sonunda herkes peynir yuvarlama yarışının başlangıç noktasına gidecekti. Bu bir gelenektir.

Buradaki yamaç gerçekten çok dikti ve peynir üreticileri arasında her zaman şamatalı bir rekabet olurdu; bu da itip kakışmalara, tekmelere ve berelere yol açardı; arada bir birinin kolu ya da bacağı kırılırdı. Bekleyen adamlar peynirlerini dizerken her şey normal görünüyordu, ama sonra Tiffany, tehlikeli bir peynirin tek başına yuvarlanıp geldiğini gördü ve onu gören tek kişi oydu. Toz tabakasının altında, siyah bir peynirdi ve üzerine pis, mavi-beyaz bir bez parçası bağlanmıştı.

“Ah, olamaz!” dedi Tiffany. “Horace... Senin olduğun yerde, bela da uzak olamaz.” Döndü ve dikkatle, orada olmaması gereken bir şeye dair işaretler aradı. “Şimdi beni dinleyin,” dedi alçak sesle. “En azından birinizin yakında bir yerlerde olduğunu biliyorum. Bu yarış sizin için değil, bu yalnızca insanlar için. Anladınız mı?”

Ama çok geçti. Eğlencecibaşı, siperliğine dantel dikilmiş geniş, sarkık şapkasıyla, düdüğünü öttürdü ve onun deyişiyle peynir yuvarlamaca *start aldı* –ki bu, *başladı* sözcüğünden çok daha havalı bir sözcüktür. Ve şapkasına dantel dikmiş bir adam, havalı bir ifadenin iş göreceği yerde, asla basit bir sözcükle yetinmez.

Tiffany bakmaya cesaret edemiyordu. Yarışmacılar peynirlerinin ardından yuvarlanıyor, kayıyorlardı. Ama Tiffany, siyah peynir öne geçmekle kalmayıp, arada bir yamaç yukarı dönüp sıradan, masum peynirlerden birine

çarpmaya başlayınca, bağırışlar yükseldiğini duydu. Siyah peynir neredeyse tepenin zirvesine kadar yuvarlandığında, ondan gelen hafif homurtuları duyabiliyordu.

Peynir yuvarlayıcılar siyah peynire bağırıyor, onu yalamaya çalışıyor, sopalarını sallıyorlardı, ama korsan peynir fırlayıp geçti, birbirine dolanmış korkunç insan ve peynir kargaşasının önünde en dibe vardı, sonra yavaşça yamaç yukarı yuvarlandı ve hafif hafif titreyerek ağırbaşlılık içinde bekledi.

Yamacın dibinde, birilerine yumruk atacak gücü kalmış peynir yuvarlayıcılar arasında kavgalar çıkıyordu ve herkes şu anda kavgayı izlemekte olduğundan, Tiffany fırsattan faydalanarak Horace'ı kapdı ve çantasına tıktı. Ne de olsa, onun peyniriydi. Eh, yani onu o yapmıştı, ama karışıma tuhaf bir şey girmiş olmalıydı, çünkü Horace yalnızca fare yiyen tek peynir olmakla kalmıyordu, onu bir yere çivilemezseniz diğer peynirleri de yemeye kalkıyordu. Nac Mac Feeglelarla⁷ bu kadar iyi anlaşmasına şaşmamak gerekirdi. Onu klanlarının şeref üyesi olarak kabul etmişlerdi. Horace tam da onların sevdiği türden bir peynirdi.

Tiffany, kimsenin fark etmeyeceğini umarak, çantayı gizlice ağzına yaklaştırdı ve "Bu nasıl bir davranış tarzı?" dedi. "Hiç mi kendinden utanmıyorsun?" Çanta birazcık sallandı, ama Tiffany 'utanç' sözcüğünün Horace'ın kelime dağarcığında olmadığını biliyordu. Horace'ın kelime

⁷ Hâlâ Nac Mac Feegle'nin ne olduğunu bilmiyoruz. 1) olaylar bir hayut yavaş yavaş için içine giriyor. 2) bunun için oyak bileğinin hissesinden "Ananın!" diye boğurduğunu duyacağımızı koçmaya hazırlanıyor. Onlar, masınları gereği, peti hal klanından bittir, ama dışlarının hâlâ aşkında olduğu bir gelecek için yavaş yavaş muhtemelen bu anı onlara söylemek iyi bir fikir değildir.

dağarcığında hiçbir şey yoktu zaten. Çantayı indirdi ve kalabalıktan biraz uzaklaşarak, “Burada olduğunu biliyorum, Herhangi Bir Rob,” dedi.

İşte oradaydı, omzunda oturuyordu. Tiffany onun kokusunu alabiliyordu. Yağmur yağdığı zamanlar dışında nadiren yıkansalar da, Nac Mac Feegle halkı her zaman, hafifçe sarhoş patatesler gibi kokardı. “Kelda ne alemde olduuna bakmamı istedi,” dedi Feegle halkının şefi. “İki haftadır onu görmek için höyüğe gelmedin,” diye devam etti, “ve sanırım sana bi zarar geldiinden korkuyo, çok çalışıyon ya, o açıdan.”

Tiffany inledi, ama yalnızca kendi kendine. “Kelda çok nazik,” dedi. “Yapacak çok işim var. Kelda bunu biliyordur kuşkusuz. Ne yaparsam yapayım, her zaman daha fazlası var. İhtiyaçlar bitmek tükenmek bilmiyor. Ama endişelenecek bir şey yok. Ben iyiyim. Ve lütfen bir daha Horace’i insanların arasına getirme; nasıl heyecanlandığımı biliyorsun.”

“Eh, mesele şu ki, şurdaki bez afişte bu yarışın tepelerin halkı için oldu yazıyo ve biz tepelerin halkından daa fazlasıyız. Biz *halk efsanesiyiz!* Efsanelerle tartışamazsın! Dahası gelip, pantolonisi olmayan koca herife saygılarımı sunmak istedim. Oldukça iyi bir koca delikanlı, orası kesin.” Rob duraksadı ve sonra sessizce ekledi, “Yani keldaya senin kendi başına iyi idare ettiini sööleyebilirim, ööle mi?” Üstünde tedirgin bir hal vardı, daha fazlasını söylemek istermiş, ama bunun hoş karşılanmayacağını bilirmiş gibi.

“Herhangi Bir Rob, tam olarak bunu yaparsan çok minnettar olurum,” dedi Tiffany, “çünkü bu işten anlıyorsam, bir yerlerini sarmam gereken bir sürü insan olmalı.”

Herhangi Bir Rob aniden, faydasız bir işe koşulmuş bir adam gibi görünerek, karısının ona söylemesini söylediği sözleri söyledi: “Kelda diyo ki, denizde daa bissürü balık varmış, hamfendi!”

Tiffany bir an hiç kıpırdamadan durdu. Sonra, Rob'a bakmadan, sessizce yanıt verdi, “Balıkçılık konusundaki bilgi için keldaya benim adıma teşekkür et. İzin verirsen işime bakmam lazım, Rob. *Lütfen* keldaya teşekkür et.”

Kalabalığın büyük kısmı yamacın dibine ulaşmıştı. İnemekte olan peynir yarışçılarına alık alık bakıyorlar, onları kurtarmaya ya da amatörce ilk yardım uygulamaya çalışıyorlardı. Elbette, seyirciler için bu da gösterinin bir parçasıydı; bu kadar tatmin edici bir insan ve peynir yığınıyla her gün karşılaşmazdınız. Hem, kim bilir, gerçekten ilgi çekici yaralanma olaylarına da tanık olabilirlerdi.

Yapacak bir iş bulduğu için memnun olan Tiffany, kalabalığı itip geçmek zorunda kalmadı; sivri tepeli şapka kalabalığın içinde, bir kutsal adamın sığ bir denizde açtığından daha hızlı yol açabilirdi. Elini sallayarak mutlu kalabalığı kenara kışkırladı, bir iki kere anlayışı kıt olanları sertçe itti. Bu seneki zayıf aslında o kadar da yüksek olmadığı ortaya çıktı. Birinin kolu, birinin bileği, birinin bacağı kırılmıştı, insanların yamacı boylu boyunca kayarak inmesinden kaynaklanan bir sürü morluk, kesik ve çizik vardı

– çimenler her zaman en iyi dostunuz olmazdı. Sonuç olarak, acı içinde pek çok genç adam vardı, ama yaralarını bir hanımla tartışmak istemediklerinden kesinlikle eminlerdi, yine de teşekkür ediyorlardı, bu yüzden Tiffany onlara, evlerine gittiklerinde yaralı bölgeye, orası her neresiyse, soğuk kompres yapmalarını söyledi ve onların sendeleye sendeleye uzaklaşmalarını izledi.

Eh, iyi iş çıkarmıştı, değil mi? Meraklı kalabalığın önünde yeteneklerini kullanmıştı ve yaşlı adamlardan ve kadınlardan duyduklarına bakarak, yeterince başarılı olmuştu. Sakalı beline gelen yaşlı bir adamın sırtıarak, “Çıkık oturabilen bir kız koca bulmakta sorun yaşamaz,” dediğinde belki bir iki kişinin utandığını düşünmüştü, ama bu da geçmişti ve yapacak başka işleri olmadığından, insanlar uzun yamaca tırmanmaya başlamıştı... ve sonra at arabası gelmişti ve sonra, daha da kötüsü, durmuştu.

Arabanın yan tarafında Andaç ailesinin arması vardı. Arabadan genç bir adam indi. Kendi tarzında oldukça yakışıklıydı, ama aynı zamanda kendi tarzında o kadar gergindi ki, üzerine çarşaf koyup ütüleyebilirdiniz. Bu Roland’dı. Daha bir adım atmamıştı ki, arabanın içinden gelen nahoş bir ses ona uşağın kapıyı açmasını beklemesi gerektiğini ve acele etmesini, çünkü çok zamanları olmadığını söyledi.

Genç adam kalabalığa doğru seyirtti ve herkes üstüne başına çeki düzen verdi, çünkü ne de olsa, Baron’un oğlu gelmişti, Tebeşir’in büyük kısmı ve hemen herkesin evi Baron’a aitti, ama delikanlılar söz konusu olduğunda, bu

düzgün bir delikanlı olsa da, ailesine birazcık nazik davranmak kesinlikle akıllıca olurdu...

“Burada ne oldu? Herkes iyi mi?” diye sordu Roland.

Tebeşir’de hayat genellikle hoştu ve efendi ile kul arasında karşılıklı saygıya dayanan bir ilişki vardı. Yine de çiftlik çalışanları arasında, güçlü insanlara çok şey söylemenin akıllıca olmayacağı fikri yaygındı, çünkü o sözcüklerin herhangi biri yersiz kaçabilirdi. Ne de olsa, şatoda hâlâ bir işkence odası vardı ve yüzlerce senedir kullanılmıyor olsa da... eh, işi sağlama almak, geride durmak ve konuşma işini cadının yapmasına izin vermek en iyisiydi. Onun başı derde girerse, uçup gidebilirdi.

“Olacağı olan kazalardan biri, korkarım,” dedi Tiffany, orada bulunan kadınlar arasında, diz kırmayan tek kişinin kendisi olduğunun farkında. “Birkaç kırık ve birkaç kızarmış yüz, ama yakında hepsi iyileşir. Her şey yolunda, teşekkür ederiz.”

“Anlıyorum, anlıyorum! Tebrik ederim, küçükhanım!”

Tiffany bir an dişlerinin tadını alabildiğini düşündü. *Küçükhanım?* Roland’dan? Tam olarak olmasa da, neredeyse hakaret sayılırdı. Ama başka kimse fark etmemiş gibiydi. Ne de olsa, dost canlısı ve neşeli davranmaya çalışan züppelerin kullandığı türden bir tabirdi. Roland bizimle babasının konuştuğu gibi konuşmaya çalışıyor, diye düşündü Tiffany, ama babası bunu içgüdüyle yapıyordu ve bu konuda iyiydi. İnsanlarla, bir kalabalığa konuşma yaparmış gibi konuşamazdınız. “Çok teşekkür ederim, efendim,” dedi.

Eh, şimdiye kadar çok da kötü gitmemişti, yalnız arabanın kapısı tekrar açılmıştı ve narin, beyaz bir ayak çakmaktaşına dokunmuştu. Oydu: bahçeden koparılıp getirilmiş çiçek ismi gibi duran Angelica ya da Letitia ya da öyle bir şey; aslında Tiffany kızın adının Letitia olduğunu pekâlâ biliyordu, ama kendi kafasının mahremiyeti içinde azıcık kötülüğün kimseye zararı olmazdı, değil mi? Letitia! Ne isim. Salata malzemesi adıyla hapsirik arası bir şey. Dahası, Letitia kimdi ki, Roland'ı ot yolma panayırından uzak tutmaya çalışıyordu? Roland'm orada olması gerekiyordu! Babası gelebilecek durumda olsa kesin gelirdi! Baksana! Minik beyaz ayakkabılar! Çalışması gereken birinin ayağında ne kadar dayanırlardı ki? Tiffany kendini orada durdurdu: *biraz* kötülük yeterliydi.

Letitia, Tiffany'ye ve kalabalığa korkuya benzer bir şeyle baktı, "Artık gidebilir miyiz, lütfen? Annemin canı sıkılmaya başladı," dedi.

Ve böylece at arabası oradan ayrıldı, laternacı adam giderek herkese rahat bir nefes aldırды, güneş battı ve alacakaranlığın ılık gölgeleri içinde bazıları kaldı. Ama Tiffany, yüzünü yalnızca yarasaların ve baykuşların görebileceği bir yükseklikte uçarak evine döndü.

Bölüm 2

KABA EZGİ

Kâbus başlayana kadar ancak bir saat uyuyabildi.

O akşam hakkında en iyi hatırladığı şey, yatağından çekip, pis geceliği içinde merdivenden aşağı sürüklerken Bay Aksi'nin kafasını duvara ve korkuluklara çarpmasıydı. Bay Aksi iri yarı bir adamdı ve yarı uykudaydı, diğer yarısı ise feci sarhoş olmuştu.

Önemli olan, onu çuval gibi sırtına atıp taşırken, ona düşünecek zaman tanımamasıydı, bir an için bile. Adamın ağırlığı onunkinin üç katıydı, ama Tiffany yük taşımaktan anlıyordu. Sizden daha ağır birini taşıyamıyorsanız cadı olamazdınız. Yoksa yatalak birinin çarşaflarını asla değiştiremezsiniz. Ve şimdi adam kulübenin minik mutfağına giden son basamakları kayarak iniyor ve yere kusuyordu.

Tiffany bundan çok memnundu; adam iğrenç kusmuk içinde yatmayı hak ediyordu, ama o kendine gelemeden kontrolü ele alması gerekiyordu.

Fare gibi ufak tefek bir kadın olan Bayan Aksi, dayak başlar başlamaz dehşet içinde çığlıklar atarak köy yollarında, meyhaneye doğru koşmuştu, Tiffany'nin babası Tiffany'yi uyandırması için birini yollamıştı. Bay Sızı büyük öngörü sahibi bir adamdı ve panayırda geçen bir günün ardından gelen sarhoş neşesinin herkesin sinirlerinin boşanmasına sebep olabileceğini anlamış olmalıydı ve Tiffany süpürgesi üzerinde kulübeye doğru uçarken, kaba ezginin başladığını duymuştu.

Aksi'nin yüzüne tokat attı. "Bunu duyuyor musun?" diye sordu, elini karanlık pencereye doğru sallayarak. "Duyabiliyor musun? Kaba ezginin sesi bu ve onu senin için çalıyorlar, Bay Aksi, senin için. Ve sopaları var! Taşları da var! Ellerine ne geçtiyse aldılar, yumruklarını sıktılar ve kızının bebeği öldü, Bay Aksi. Kızını öyle kötü dövdün ki, Bay Aksi, bebek öldü ve kadınlar karını teselli ediyor ve bunu senin yaptığını herkes biliyor, *herkes* biliyor."

Adamın kanlanmış gözlerine baktı. Bay Aksi düşünmeden yumruklarını sıkırmıştı, çünkü o her zaman yumruklarıyla düşünen bir adam olmuştu. Biraz sonra onları kullanmaya çalışacaktı; Tiffany biliyordu, çünkü yumruk atmak düşünmekten daha kolaydı. Bay Aksi öteden beri yumruklarını kullanarak yaşamıştı.

Kaba ezgi yavaş yavaş yaklaşıyordu, çünkü midenizi birayla doldurduysanız, kendinizi ne kadar haklı hissediyor olursanız olun, karanlık bir gecede tarlalarda yürümek zordur. Kalabalığın ilk önce ahıra gitmeyeceğini umuyordu, çünkü adamı oracıkta asarlardı. Eğer şanslıysa, asmakla

yetinirlerdi. Tiffany ahıra bakıp, cinayet işlendiğini gördüğünde, o orada olmazsa yine cinayet işleneceğini anlamıştı. Kıza acıyı alacak bir büyü yapmıştı. Acı şimdi kendi omzunun hemen üzerindeydi. Görünmezdi elbette, ama zihin gözüyle baktığında, alev alev bir turuncuyla yanıyordu.

“O oğlan yüzünden,” diye mırıldandı adam, göğsüne kustumuk damlatarak. “Buraya geliyor, kızın başını döndürüyor, ki annesiyle beni dinlemesin. Daha kız on üç yaşında. Rezalet!”

“William da on üç yaşında,” dedi Tiffany, sakın bir sesle konuşmaya çalışarak. Zordu; öfke patlayıp dışarı çıkmaya çalışıyordu. “Kızının biraz cilveleşmek için çok küçük olduğunu, ama feci dayak yemek için yeterince büyüdüğünü mü söylüyorsun? Kimsenin kanamaması gereken yerleri kanıyor!”

Adamın aklının başına gelip gelmediğini anlayamıyordu, çünkü en iyi zamanlarda bile kafası o kadar az çalışıyordu ki, bir kafası olup olmadığını bile bilmek zordu.

“Yaptıkları şey doğru değildi,” dedi Bay Aksi. “Bir erkek kendi evinde disiplin sağlamak zorundadır, öyle değil mi?”

Tiffany, ezgi gittikçe güçlenirken, meyhanede geçen hararetli konuşmaları hayal edebiliyordu. Tebeşir'deki köylerde o kadar çok silah bulunmazdı; ama orak, tırpan, saz bıçakları ve büyük, çok büyük çekiçler vardı. Onlar silah değildi – ta ki siz onlardan biriyle birine vurana kadar. Ve ihtiyar Aksi'nin öfkesini herkes bilirdi. Karısı kaç kere komşularına, gözünün kapıya çarptığı için morardığını söylemişti.

Ah, evet, bira da olaya karışır ve insanlar barakalarında asılı olan ve silah olmayan onca şeyi hatırlarken, meyhanede geçen konuşmaları hayal edebiliyordu. Her erkek kendi küçük şatosunun kralıydı. Bunu herkes bilirdi –eh, en azından her *erkek* bilirdi– ve bu yüzden mesele bir başkasının şatosu olduğunda, siz kendi işinize bakardınız. Ta ki söz konusu şato leş gibi kokmaya başlayana kadar ve o zaman o konuda bir şeyler yapmak zorunda hissederdiniz, ki tüm şatolar düşmesin. Bay Aksi köyün küçük çirkin sırlarından biriydi, ama artık bir sır değildi.

“Tek şansın benim, Bay Aksi,” dedi Tiffany. “Kaç. Ne alabiliyorsan al ve hemen, şu anda kaç. Seni hiç tanımadıkları bir yere kadar koş ve ondan sonra, ne olur ne olmaz diye, biraz daha koş, çünkü ben onları durduramam, anladın mı? Şahsen, senin küçük bedenine neler olduğu umurumda bile değil, ama iyi insanların cinayet işleyip kötü insanlara dönüşmesini istemiyorum, bu yüzden tarlalardan kaç ve ben de senin hangi yöne gittiğini hatırlamayayım.”

“Beni kendi evimden kovamazsın,” diye homurdandı Bay Aksi, sarhoşluğunun içinde bir parça direnme gücü bularak.

“Sen evini, karını, kızını... ve torununu kaybettin, Bay Aksi. Bu gece burada dost birini bulamayacaksın. Ben sana yalnızca hayatını öneriyorum.”

“İçki yüzünden!” diye patladı Aksi. “Sarhoşken oldu, hanımefendi!”

“Ama içkiyi sen içtin ve sonra bir içki daha içtin, sonra bir içki daha,” dedi Tiffany. “Panayırda bütün gün içki içtin

ve sırf içki yatmak istediği için, evine geldin.” Tiffany kendi yüreğinde yalnızca soğukluk hissediyordu.

“Üzgünüm.”

“Bu yeterli değil Bay Aksi, hem de hiç değil! Git ve daha iyi bir insan ol. O zaman, değişmiş bir adam olarak geri döndüğünde, belki insanların içinden sana selam vermek ya da en azından başlarını sallamak gelebilir.”

Adamın gözlerini izliyordu. Onu tanıyordu. Bay Aksi’nin içinde bir şey kaynıyordu. Utanıyordu, şaşkıncı, kızgındı ve bu koşullar altında, dünyadaki tüm Aksiler saldırırdı.

“Lütfen bunu yapma Bay Aksi,” dedi Tiffany. “Bir cadıya vurursan başına ne geleceğine dair en ufak fikrin var mı?”

Kendi kendine düşündü: o yumruklarla bana vurursan, muhtemelen beni tek yumrukta öldürebilirsin ve bu yüzden seni korkutmaya devam etmem lazım.

“Kaba ezgiyi üzerime sen saldın, değil mi?”

Tiffany içini çekti. “Ezgiyi kimse kontrol edemez, Bay Aksi, bunu biliyorsun. Yalnızca, insanların canına tak ettiğinde ortaya çıkar. Nerede başladığını kimse bilemez. İnsanlar çevrelerine bakınırlar, göz göze gelirler, birbirlerine hafifçe başlarını sallarlar ve diğerleri bunu görür. Diğer insanlar onlarla göz göze gelir ve böylece, yavaş yavaş, ezgi başlar ve biri bir kaşık alıp tabağa vurur ve sonra bir başkası sürahiyi masaya vurur, botlar yeri dövmeye başlar, ses yükselir, yükselir... Bu öfkenin sesidir, canına tak etmiş insanların sesidir. Ezgiyle yüzleşmek istiyor musun?”

“Kendini çok akıllı sanıyorsun, değil mi?” diye hırladı Aksi. “Çalı süpürgeyle ve kara büyünle, sıradan insanlara emirler yağıdırıyorsun.”

Tiffany ona hayranlık duyacaktı neredeyse. Orada duruyordu, dünyada tek bir dostu yoktu, kendi kusmuğuyla kaplıydı ve –Tiffany burnunu çekti: evet geceliğinin dibinden de sidik damlıyordu– ama yine de bu şekilde konuşacak kadar aptaldı. “Akıllı değil Bay Aksi, yalnızca senden daha akıllı. Bu da zor bir şey değil.”

“Öyle mi? Ama aklın fazlası başını derde sokar. Senin gibi ufak tefek bir kız, başkalarının işine burnunu sokuyor... Ezgi seni almaya geldiğinde ne yapacaksın, hı?”

“Kaç, Bay Aksi. Çık buradan. Bu senin son şansın,” dedi Tiffany. Ve muhtemelen öyleydi de; artık insanların seslerini duymaya başlamıştı.

“Eh, majesteleri bu adamın botlarını giymesine izin verecek mi?” dedi adam alayla. Kapının yanındaki botlara uzandı, ama Bay Aksi’yi çok küçük bir kitap gibi okuyabildiniz, tüm sayfalarda parmak izi olan ve ayraç olarak da pastırma kullanılmış bir kitap gibi.

Bay Aksi yumruk savurarak doğruldu.

Tiffany geriye doğru bir adım attı, adamın bileğini yakaladı ve acıyı salıverdi. Onun kolundan aşağı aktığını, derisini karıncalandırarak bedenini terk ettiğini ve avucundan Aksi’ye geçtiğini hissetti: Adam bir saniye içinde kızının tüm acısını hissetti, mutfağın diğer ucuna fırladı. Acı adamın içindeki, hayvani korku dışında her şeyi kavurup yok etmiş olmalıydı. Kızgın bir boğa gibi dingildek, arka kapıya koştu, kapıyı kırıp geçti ve karanlığa karıştı.

Tiffany sendeleyerek ahıra döndü. Ahırda bir lamba yanıyordu. Havamumu Nine'ye göre taşıdığınız acıyı hissetmezsiniz, ama bu yalandı. Gerekli bir yalan. Taşıdığınız acıyı hissediyordunuz ve sizin acınız olmadığından bir şekilde ona dayanabiliyordunuz, ama bedeninizden çıktığı zaman kendinizi şok olmuş ve zayıf düşmüş hissediyordunuz.

Saldırgan, gürültücü grup geldiğinde, Tiffany ahırda, uyuyan kızın yanında sessizce oturuyordu. Gürültü evin çevresinde dolaştı, ama içeri girmedi; bu, yazılı olmayan kurallardan biriydi. Kaba ezginin kargaşasında kurallar olduğuna inanmak zordu, ama vardı işte: Üç gece sürebilirdi, fakat bir gece sonra bitebilirdi de ve ezgi sürdüğü sürece evden kimse çıkmaz, gizlice geri gelip içeri girmezdi; en azından af dilemek, anlayış göstermeleri için yalvarmak ya da çantalarını toplayıp kaçmak için on dakika dilenmek amacıyla olmadığı sürece. Kaba ezgi asla birileri tarafından düzenlenmezdi. Herkes aynı anda ayaklanırdı. Köylüler bir adamın karısını fazla sertçe, köpeğini fazla vahşice dövdüğünü düşündüğünde ya da evli bir adamla evli bir kadın başkalarıyla evli olduklarını unuttuklarında olurdu. Ezgiye karşı işlenen daha karanlık suçlar da vardı, ama onlardan açık açık konuşulmazdı. Bazen insanlar, huy değiştirerek ezgiyi durdurabilirdi; genellikle, üçüncü geceden önce toplanıp giderlerdi.

Aksi imayı anlamayacaktı; Aksi yumruklarıyla karşılık verecekti. Ve kavga çıkacaktı ve biri aptalca bir şey yapacaktı, yani Aksi'nin yaptığından da aptalca bir şey. Ve sonra

Baron öğrenecekti ve insanlar geçim kaynaklarını kaybedecekti ve bu da Tebeşir'den ayrılmaları ve yabancılar arasında iş bulup, yeni bir hayata başlamak için belki ta on beş kilometre kadar uzağa gitmeleri anlamına geliyordu.

Tiffany'nin babası keskin sezgileri olan bir adamdı. Birkaç dakika sonra, ezgi dinmeye başladığında, ahır kapısını yavaşça araladı. Tiffany onun için biraz utanç verici olduğunu biliyordu; o saygın bir adamdı, ama bir şekilde, artık kızı ondan daha önemliydi. Bir cadı kimseden emir almazdı ve Tiffany diğer adamların ona bu konuda sataştığını biliyordu.

Tiffany gülümsedi ve babası yanına, samanların üzerine oturdu. Dışarıda, vahşi müzik dövecek, taşılayacak ya da asacak hiçbir şey bulamamıştı. Bay Sızı en iyi zamanlarda bile boş konuşan bir adam değildi. Çevresine bakındı ve bakışları samanlara ve çuval bezine sarılmış küçük bohçaya takıldı. Tiffany, kız görmesin diye oraya koymuştu onu. "Demek doğruymuş, kız gebeymiş, öyle mi?"

"Evet, baba."

Tiffany'nin babası gözlerini boşluğa dikti. "Onu bulmasalar en iyisi," dedi bir süre sonra.

"Evet," dedi Tiffany.

"Delikanlılardan bazıları onu asmaktan bahsediyordu. Onları durdururduk elbette, ama insanların taraf seçmesi fena olurdu. Köyü zehirlerdi."

"Evet."

Bir süre sessizlik içinde oturdular. Sonra babası uyuyan kıza baktı. "Onun için ne yaptın?" diye sordu.

“Elimden gelen her şeyi,” dedi Tiffany.

“Acıyı alma şeysini mi yaptın?”

Tiffany içini çekti. “Evet, ama alıp götürmem gereken tek şey o değil. Ödünç bir kürek almam gerek baba. Zavallı küçük şeyi ormanda, kimsenin bilmediği bir yere gömeceğim.”

Babası bakışlarını kaçırdı. “Keşke bunu yapan sen olmasaydın Tiff. Daha on altına bile basmadın ve seni ortalıklarda koşuştururken, insanlara bakarken, yara sararken ve kim bilir başka ne işler yaparken görüyorum. Bütün bunları senin yapmaman gerek.”

“Evet, biliyorum,” dedi Tiffany.

“Neden?” diye sordu babası yine.

“Çünkü başkaları yapmıyor, yapamıyor ve yapmayacak da... İşte bu yüzden.”

“Ama bu *senin* işin değil, değil mi?”

“Benim işim yaptım. Ben bir cadıyım. Yaptığımız iş budur. Başka kimsenin işi değilse, *benim* işim demektir,” dedi Tiffany çabuk çabuk.

“Evet ama biz süpürgeye binip uçmak falan olduğunu sanıyorduk, yaşlı hanımların ayak tırnaklarını kesmek değil.”

“Ama insanlar nelerin gerekli olduğunu anlamıyor,” dedi Tiffany. “Kötü olduklarından değil; yalnızca düşümediklerinden. İhtiyar Bayan Çorap’ı düşün. Dünyada, kedisi ve bir ton arteriti dışında hiç kimsesi yok. İnsanlar ona yiyecek bir lokma götürüyor, bu doğru, ama kimse tırnaklarının iyice uzayıp botunun içinde dolaştığını fark etmedi.

Kadıncağız bir senedir botlarını çıkaramamış! Buralardaki insanlar iş yemeğe ve çiçek demetlerine gelince iyidir, ama işler biraz pisleşince onları hiçbir yerde bulamıyorsun. Cadılar bu tür şeyleri fark eder. Ah, oraya buraya uçmak da var, orası doğru, ama genellikle sırf pisliğin olduğu yere daha çabuk gidebilmek için.”

Babası başını iki yana salladı. “Ve sen bunu yapmaktan hoşlanıyorsun, öyle mi?”

“Evet.”

“Neden?”

Tiffany, babası gözlerini ayırmadan yüzüne bakarken, düşünmek zorunda kaldı. “Şey, baba, Sızı Nine hep ne derdi, bilirsin. ‘Aç olanları yedir, çıplak olanları giydir ve sesleri olmayanlar adına sesini yükselt.’ Eh, sanırım, ‘Egilemeyenler için kaldır, uzanamayanlar için indir, dönemeyenler için sil’ için de yer var, sence de öyle değil mi? Bazen de öyle güzel günler yaşıyorsun ki, tüm kötü günleri unutturuyor ve sırf bir anlığına dünyanın döndüğünü duyabiliyorsun,” dedi Tiffany. “Başka şekilde ifade edemem.”

Babası ona gururlu bir şaşkınlıkla baktı. “Ve sen buna değdiğini düşünüyorsun, öyle mi?”

“Evet, baba!”

“O zaman seninle gurur duyuyorum, yeğirmim, adam gibi bir iş yapıyorsun!”

Babası, yalnızca ailenin bildiği takma adını kullanmıştı, bu yüzden Tiffany onu nazikçe öptü, ama onun yaptığı işi hiçbir adamın yapmayacağını söylemedi.

“Aksiler hakkında ne yapacaksınız?” diye sordu Tiffany.

“Annen ve ben, Bayan Aksi ile kızını yanımıza alabiliriz ve...” Bay Sızı duraksadı ve ondan korkuyormuş gibi, Tiffany’ye tuhaf bir bakış fırlattı. “Hiçbir durum basit değildir, kızım. Biz gençken Seth Aksi düzgün bir delikanlıydı. Köydeki en parlak genç değil, kabul etmek lazım, ama kendi tarzında, yeterince düzgün. Deli olan babasıydı; demek istediğim, o günlerde hayat daha zordu ve itaatsizlik edersen kafana bir şaplak yiyebilirdin, ama Seth’in babasının iki tokalı, kalın, deri bir kemeri vardı ve sırf tuhaf baktığı için Seth’i onunla döverdi. Yalanım yok. Bunun ona dersini vereceğini söylerdi hep.”

“Başarılı olmuş gibi görünüyor,” dedi Tiffany, ama babası elini kaldırdı.

“Sonra bir de Molly vardı,” diye devam etti. “Molly ve Seth’in birbirleri için yaratıldığını söyleyemezdin, çünkü aslında ikisi de kimse için yaratılmış olamazdı, ama sanırım birlikte mutlu sayılırlardı. O günlerde Seth çobandı, bazen sürüleri ta büyük şehre kadar güderdi. Yapmak için fazla eğitim almana gerek olmayan türden bir işti ve belki koyunlardan bazıları ondan daha zekiydi, ama yapılması gereken bir işti, Seth karşılığında maaş alıyordu ve kimse bu yüzden onu küçümsemiyordu. Sorun şuydu ki, Molly haftalar boyunca yalnız kalabiliyordu ve...” Tiffany’nin babası mahcup bir ifadeyle sustu.

“Ne söyleyeceğini biliyorum,” dedi Tiffany, ona yardımcı olmak için, ama babası bunu duymazdan geldi.

“Kötü bir kız olduğundan değil,” dedi. “Yalnızca, ne yaptığını pek anlamıyordu ve ona söyleyecek kimse de yoktu ve

köyden her zaman yabancılar ve yolcular geçirdi. Bazıları oldukça yakışıklı adamlardı.”

Tiffany oracıkta, sıkıntı ve utanç içinde oturmuş, küçük kızına, küçük kızının bilmemesi gereken şeyler anlatan babasına acıdı.

Bu yüzden Tiffany uzandı ve yine babasının yanağını öptü. “*Biliyorum, baba, gerçekten biliyorum. Amber onun kızı değil, değil mi?*”

“Eh, ben öyle demedim, değil mi? Olabilir de,” dedi babası sıkıntıyla.

İşin numarası da bu, değil mi, diye düşündü Tiffany. Seth Aksi kesin olarak bilseydi, işin *belki* kısmıyla uzlaşabilirdi. Belki. Asla bilemezsiniz.

Ama bilmiyordu ve bazı günler bildiğini düşünmüş olmalıydı ve bazı günler en kötüsünü düşünmüştü. Ve Aksi gibi, düşünmeye yabancı olan bir adam için, karanlık düşünceler kafasının içinde yuvarlanıp durur, sonunda beyine dolanırdı. Ve beyin düşünmeyi bıraktığında, yumruklar işe karışırdı.

Babası dikkatle onu izlemekteydi. “Bu tür şeyleri biliyor musun?” dedi.

“Evleri dolaşmak diyoruz. Her cadı yapar. Lütfen beni anlamaya çalış, baba. Korkunç şeyler gördüm ve onların bazıları, eh, normal olduğu için daha da korkunç geliyor. Kapalı kapılar ardındaki onca küçük sır, baba. Sana anlatmayacağım iyi şeyler ve kötü şeyler. Bu, cadı olmanın bir parçası yalnızca! Bazı şeyleri sezmeyi öğreniyorsun.”

“Eh, bilirsin, hayat hiçbirimiz için gül bahçesi değil...” diye başladı babası. “Öyle zamanlar oluyor ki...”

“Dilim köyü tarafında yaşlı bir kadın vardı,” diye sözünü kesti Tiffany. “Ve yatağında öldü. Bunda kötü bir taraf yok: ömrü bitmişti. Ama birileri başına ne geldiğini merak edene kadar, iki ay boyunca yatağında yattı. Dilim tarafındakiler biraz tuhaftır. En kötüsü de, kedilerinin dışarı çıkmayınca onu yemeye başlamasıydı; demek istediğim, kadın kedi delisiydi ve muhtemelen aldırmazdı, ama kedilerden biri kadının yatağında yavruladı. Kadının yatduğu yatakta. İnsanların hikâyeyi duymadığı yerler aramak ve kedi yavrularına yuva bulmak çok zor oldu. Çok da güzel kedilerdi, harika mavi gözleri vardı.”

“Şey...” diye başladı babası “yatağında’ derken, kastettiğin?..”

“Kadın hâlâ yataktayken, evet,” dedi Tiffany. “Ölü insanlarla ilgilenmek zorunda kaldım, evet. İlk seferinde birazcık kusuyorsun ve sonra ölümün yalnızca, eh, hayatın bir parçası olduğunu fark ediyorsun. Bunu bir yapılacak işler listesi olarak düşündüğün ve onları teker teker yaptığın zaman o kadar kötü değil. Biraz da ağlayabilirsin, ama hepsi işin bir parçası.”

“Kimse sana yardım etmedi mi?”

“Ah, kapılarını çaldığım zaman iki hanım yardım etti, ama aslında o yaşlı kadın kimsenin işi değildi. Böyle olabiliyor. İnsanlar aralıktan kayıp kayboluyor.” Duraksadı. “Baba, eski taş ahır hâlâ kullanmıyoruz, değil mi? Delikanlılardan bazılarını söyler misin, benim için temizlesinler?”

“Elbette,” dedi babası. “Ne için olduğunu sorabilir miyim?”

Tiffany onun nezaketini duydu; bir cadıyla konuşuyordu. “Sanırım aklıma bir fikir geldi,” dedi. “Ve o ahır kullanabileceğimi düşünüyorum. Yalnızca bir düşünce. Zaten bir çeki düzen verilmesinin bir zararı dokunmaz.”

“Eh, seni o süpürgeğin üzerinde oraya buraya uçarken gördüğümde hâlâ çok gurur duyuyorum,” dedi babası. “Bu büyü, değil mi?”

Herkes büyüünün var olmasını istiyor, diye düşündü Tiffany kendi kendine. Ne diyebilirdiniz ki? Hayır, yok mu? Ya da: Evet, var, ama düşündüğünüz gibi değil mi? Herkes, parmaklarımızı şıklatarak dünyayı değiştirebileceğimize inanmak istiyor. “Onları cüceler yapıyor,” dedi. “Nasıl çalıştıklarına dair en ufak fikrim yok. Asıl zor olan üstlerinde kalmayı başarmak.”

Kaba ezgi artık dinmişti. Muhtemelen yapacak bir şey bulamadığı için, ya da belki –ki bu daha büyük olasılıktı– kaba ezgiciler bir an önce meyhaneye dönerlerse, kapanmadan önce bir içki daha içecek zamanı bulabileceklerini düşündükleri için.

Bay Sızı ayağa kalktı. “Bu kızı eve götürmemiz lazım, değil mi?”

“Genç kadın,” diye düzeltti Tiffany, onun üzerine eğilerek.

“Ne?”

“Genç kadın,” dedi Tiffany. “En azından bunu hak ediyor. Ve onu ilk önce başka bir yere götürmem gerektiğini düşünüyorum. Benim edebileceğimden daha fazla yardıma

ihtiyacı var. Gidip biraz ip bulabilir misin? Çalı süpürge-sinde deri bir kayışım var, elbette, ama onun yeterli olaca-ğını sanmıyorum.” Yukarıdaki samanlıktan hıştırtılar geldi. Tiffany gülümsedi. Bazı dostlar çok güvenilir olabiliyordu.

Bay Sızı şok olmuş gibi görünüyordu. “Onu buradan gö-türecek misin?”

“Uzağa değil. Götürmek zorundayım. Ama bak, endişe-lenmene gerek yok. Annem fazladan bir yatak hazırlarsa, yakında onu geri getiririm.”

Babası sesini alçalttı. “Onlar, değil mi? Hâlâ seni izliyor-lar mı?”

“Şey,” dedi Tiffany, “izlemediklerini söylüyorlar, ama Nac Mac Feeglelerin ne kadar yalancı olduğunu bilirsin!”

Uzun bir gün olmuştu; pek de iyi bir gün değil, yoksa Tiffany bu kadar haksızlık etmezdi, ama tuhaf bir biçim-de, yukarıdan onları ele verecek bir yanıt gelmedi. Tiffany, Feegle eksikliğinin, Feegle fazlalığı kadar can sıkıcı oldu-ğunu fark ederek şaşırdı.

Ama sonra küçük bir ses yükselince sevindi. “Ha ha ha, bu sefer bizi yakalayamadı, dii mi, millet? Mini farecikler kadar sessiz kaldık! Koca mini kocakarı hiçbi şeyden şüp-helenmedi! Millet? Çocuklar?”

“Kaçık Wullie, yemin ederim sende burnunu silcek ka-dar bile beyin yok,” dedi benzer, öfkeli bir ses. “ ‘Kimse tek bi mini kelime bile etniycek’ lafının neresini anlamadın? Of, amanın!”

Bu, son yorumun ardından itişme sesleri geldi.

Bay Sızı endişe içinde çatıya baktı ve Tiffany'ye doğru eğildi. "Annen senin için çok endişeleniyor, biliyorsun, değil mi? Yine büyükanne oldu. Hepsiyle çok gurur duyuyor. Seninle de elbette," diye ekledi telaşla. "Ama bu cadılık meselesi, eh, genç bir adamın karısında aradığı türden bir özellik değil. Artık sen ve Roland da..."

Tiffany buna da tahammül etti. Tahammül etmek de cadılığın bir parçasıydı. Babası o kadar üzgün görünüyordu ki Tiffany neşeli bir tavır takındı ve, "Senin yerinde olsam baba, eve gidip güzel bir uyku çekerdim. Ben her şeyi hallederim. Aslında, şurada bir kangal ip var, ama artık ona ihtiyacım kalmadığından eminim."

Babası bunu duyunca rahatlamış göründü. Nac Mac Feegle halkı, onları iyi tanımayanları epey endişelendirebiliyordu, ama Tiffany şimdi düşününce, onları ne kadar uzun süredir tanıyor olursanız olun, yine de endişeleneceğinizi fark ediyordu: Feegle girmiş hayatınız bir daha asla aynı olmazdı.

"Onca zamandır burada mıydınız?" diye sordu, babası telaşla çıkar çıkmaz.

Bir saman ve Feegle yağmuru yaşandı.

Nac Mac Feeglelara kızmanın sorunu, bir karton parçasına ya da hava durumuna kızmak gibi olmasıydı; kızmanız hiçbir şeyi değiştirmiyordu. Yine de Tiffany kızdı, çünkü Tiffany'nin kızması artık aralarında gelenek olmuştu.

"Herhangi Bir Rob! Beni gizlice gözetlemeyeceğinize söz vermiştiniz!"

Rob elini kaldırdı. “Ah, şeyy, iyi sööledin, orası dooru, ama o yannış annaşınalardan biri, hamfendi, çünkü biz hiç de gizlice gözetlemiyoduk, dii mi millet?”

Ahır zeminini kaplamış olan minik kızıl-mavi şekiller arsız bir yalancı şahit korosu halinde seslerini yükselttiler, ama Tiffany’nin yüzündeki ifadeyi görünce sustular.

“Suçüstü yakalandığınız halde neden yalan söylemekte ısrar ediyordunuz, Herhangi Bir Rob?”

“Ah, şeyy, buna yanıt vermek kolay hamfendi,” dedi, teknik olarak Nac Mac Feegle halkının şefi olan Herhangi Bir Rob. “Ne de olsa, bilirsin, yannış bişey yapmadıysan yalan söylemenin ne anlamı olur ki? Ama şerefli ismim iftiraya uuradı için baarsaklarıma kadar yaralandım şimdi,” dedi, sırtarak. “Sana kaç kere yalan sööledim ki, hamfendi?”

“Yedi yüz elli üç kere,” dedi Tiffany. “İşime karışmaya-çağına her söz verdiğinde.”

“Ah, şeyy,” dedi Herhangi Bir Rob, “ama sen hâlâ bizim koca mini kocakarımızsın.”

“Ne olursa olsun,” dedi Tiffany kibirle, “ama eskisinden çok daha büyük ve çok daha az miniyim artık.”

“Ve çok daha kocakarısın,” dedi neşeli bir ses. Kimin konuştuğunu görmek için Tiffany’nin bakması gerekmiyordu. Yalnızca Kaçık Wullie bu kadar münasebetsiz olabilirdi. Onun küçük, sırtkan suratına baktı. Kaçık Wullie neyi yanlış yaptığını da asla anlayamıyordu.

Kocakarı! Kulağa sevimli gelmiyordu, ama Feeglelara göre, ne kadar genç olursa olsun, her cadı bir kocakarıydı.

Bir anlamı yoktu –eh, *muhtemelen* onlar için bir anlamı vardı, ama asla kesin olarak bilemiyordunuz– ve bazen Herhangi Bir Rob bunu söylerken sırtıyordu, ama boyu on beş santimden uzun olan herkes için, kocakarı dendiğinde saçlarını tırmıkla tarayan ve dişleri yaşlı bir koyununkinden bile daha kötü olan bir kadın anlaşılması onların suçu değildi. Dokuz yaşındayken kocakarı diye anılmak komik gelebilirdi. On altınıza basmak üzereyseniz, çok kötü bir gün geçirmişseniz, pek az uyuyabilmişseniz ve gerçekten, ama gerçekten banyo yapmanız gerekiyorsa, o kadar eğlenmeli gelmiyordu.

Herhangi Bir Rob’un bunu fark ettiği açıktı, çünkü kardeşine döndü ve: “Hatırlıyo musun birader, çeneni açmak yerine kafanı bir ördeen poposuna soksan daha iyi olcaanı söölediim zamanlar vardı?”

Kaçık Wullie boynunu eğdi. “Afidersin Rob. Ama şincik ördek bulamadım.”

Feeglelerin şefi yerdeki, battaniyesinin altında uyumakta olan kıza baktı ve aniden her şey ciddileşti.

“Babası ona dayak atarken burda olsaydık, asıl onun için kötü bi gün olurdu, sana o kadarını sööleyebilirim,” dedi Herhangi Bir Rob.

“O zaman burada olmamanız daha iyi olmuş,” dedi Tiffany. “İnsanların küreklerini kapıp höyüğünüze gelmesini istemezsiniz, değil mi? Kocatiplerden uzak durun, duydunuz mu beni? Onları ürkütüyorsunuz. Ve insanlar ürkütüğünde, öfkelenir. Ama madem buradasınız, bir işe

yarasanız da olur. Bu zavallı kızı höyüğe götürmenizi istiyorum.”

“Heye, biliyoz,” dedi Rob. “Bizim kelda bizi seni bulmaya gönderdi ya?”

“Bunu biliyor muydu? *Jeannie* bunu biliyor muydu?”

“Bilmem,” dedi Rob tedirginlikle. Karısından bahsederken her zaman tedirgin olurdu, Tiffany biliyordu. Rob karısına feci âşıktı ve *Jeannie*’nin ondan yana bakarak kaşlarını çatması düşüncesi bile dizlerini titretmeye yetiyordu. Tüm diğer Feeglelerin hayatları genellikle dövüşerek, hırsızlık yaparak ve içerek geçiyordu. Araya yiyecek bulmak gibi küçük uğraşlar da ekliyorlardı ki onu da daha çok hırsızlıkla hallediyorlardı, bir de çamaşır yıkama işi vardı, ki onu da genellikle yapmıyorlardı. Keldanın kocası olarak, Herhangi Bir Rob bütün bunlara ek olarak bir de Açıklama Yapma işini üstlenmek zorundaydı ve bu, bir Feegle için kolay iş değildi. “*Jeannie* bilme yetisine sahip, biliyon,” dedi gözlerini kaçırarak. Tiffany onun için üzüldü; bir kelda ile bir kocakarı arasında kalmak, çekiçle örs arasında kalmaktan beter olmalı, diye düşündü.

Bölüm 3

UYKUSUNDA DÖNENLER

Tiffany ve Feeglelar yaylalara yöneldiğinde ay epey yükselmişti ve dünyayı keskin kenarlı, siyah-gümüş bir yapboza çevirmişti. Nac Mac Feeglelar istediklerinde mutlak sessizlik içinde hareket edebiliyorlardı; zamanında Tiffany'yi de bu şekilde taşımışlardı ve her seferinde rahat ve oldukça hoş bir yolculuk olmuştu, özellikle de son bir ay içinde banyo yapmışlarsa.

Tepelerde yaşayan her çoban bir Feegle höyüğü görmüş olmalıydı. Kimse bundan bahsetmezdi. Bazı şeylerin dile getirilmemesi daha iyiydi; örneğin Feegleların yaşadığı yerlerde Tebeşir'in daha uzak yerlerine göre daha az kuzu kaybolması, ama diğer yandan birkaç koyunun ortadan yok olması gibi... Bulunanlar çok zayıf kuzular, kaybolanlar ise çok yaşlı koyunlar olurdu (Feeglelar yaşlı, sert koyun etini, saatlerce çiğneyebileceğiniz türden etleri daha çok severdi) Sürüler korunuyordu ve koruyanlar da ücret-

lerini alıyorlardı. Dahası, höyük Sızı Nine'nin eski çoban kulübesinin kalıntılarına çok yakındı ve orası neredeyse kutsal sayılıyordu.

Yaklaştıkları zaman Tiffany dikenli çalılarının arasından sızan dumanın kokusunu aldı. Eh, en azından içeri girmek için delikten aşağı kayması gerekmeyecekti; dokuz yaşındayken bu tür şeyler iyiydi, hoştu, ama on altınıza basmanıza az kalmışsa utanç verici olabiliyordu, güzelim elbiseniz mahvoluyordu ve bunu asla itiraf etmeyecek olsa da, artık deliğe zor sığıyordu.

Ama Kelda Jeannie bazı değişiklikler yapmıştı. Höyüğün çok yakınında eski bir tebeşir çukuru vardı ve yer altındaki bir geçit ikisini birbirine bağlıyordu. Kelda emir vermişti ve Feeglelar, ne zaman bir şey lazım olsa kullandıkları "bulma" yöntemiyle, oluklu sac ve branda parçaları bulup, bu geçit üzerinde çalışmışlardı. Dışarıdan bakınca hâlâ sıradan bir tebeşir çukuruna benziyordu, çünkü dikenli çalılar, Sırnaşık Henry'ler ve Fırıldak Betty'ler çukurun üzerine doğru uzatılmıştı ve bu yüzden içeriye giden yolu ancak bir fare bulabilirdi. Ama hazırlanan geçitten su geçebiliyordu, oluklu sacdan damlayarak aşağıdaki fiçıları dolduruyordu; artık içeride yemek pişirmek için çok daha geniş bir yer vardı ve ilk önce bağırarak adını söylemeyi akıl edebilirse ve gizli eller bazı ipleri çekerek, o aşılmaz dikenli çalıları gizemli bir biçimde kenara çekerse, Tiffany bile içeri girebiliyordu. Orada keldanın kendi özel banyosu vardı; Feegleların geri kalanı ancak ay tutulması gibi olağanüstü bir olay hatırlattığı zaman banyo yapıyorlardı.

Amber'i geçitten geçirdiler ve Tiffany de sabırsızlık içinde, dikenli çalı ormanındaki çahıların sihirli bir biçimde "kenara çekilmesini" bekledi.

Neredeyse bir futbol topu kadar yuvarlak biri olan Kelda Jeannie, iki kolunun altında iki bebekle onu bekliyordu.

"Seni gördüüme çok memnun oldum Tiffany," dedi ve bir sebepten bu garip ve yersiz kaçtı. "Ooğlanlara dışarı gidip biraz istim atmalarını sööledim," diye devam etti Kelda. "Bu iş kadın işi. Hem de, eminim sen de kabul edersin, pek hoş bi iş diil. Kızı ateşin yanına yatırdılar ve ben de ona şıfa vermeye başladım, kız iyi olacak. Bu gece yaptın iyi bişiydi. Sizin ünlü Havausta Hanım olsa daa iyisini yapamazdı."

"Acıyı almayı bana o öğretmişti," dedi Tiffany.

"Deme!.." dedi Kelda, Tiffany'ye tuhaf bir bakış fırlatarak. "Sana bu iyili yaptı günden hiç pişman olmassın umarın."

O anda höyüğün ana bölmesine giden tünelde pek çok Feegle belirdi. Huzursuzluk içinde bir keldalarına, bir kocakarılarına baktılar ve seçtikleri sözcü Feegle gönülsüzce konuştu: "İşinize karışmak gibi olmasın hanımlar, ama birazcık gece yemee pişiriyoduk ve Rob, kocakarı mini bi parça ister mi diye sormamızı sööledi."

Tiffany burnunu çekti. Havada bir koku olduğu kesindi ve koyun eti bir kızartına tavasına değdiği zaman çıkan türden bir kokuydu. Tamam, diye düşündü, bunu yaptıklarını biliyoruz, ama en azından benim önümde yapmama nezaketini gösterebilirlerdi!

Sözcü Feegle bunu fark etmiş olmalıydı, çünkü muaz-
zam bir yalan söyleyen bir Feegle'in hep yaptığı gibi iki
eliyle eteğinin kenarını deli gibi burarak ekledi: "Şeey,
dediler ki bi parça koyn bööle kazayla ateşin üstündeki
tavaya düşmüş ve biz de çıkarmaya çalışmışız ama -eh,
koynların nasıl olduunu bilirsin- koyncuk korkuya kapıl-
mış ve kurtarmaya çalışanlara direnmiş." Bu noktada, bir
tür bahane bulabildiği için açık bir rahatlama hissederek
yalan olayında daha da yüksekleri hedefledi ve devam etti:
"Bütün gün ottan başka yiyecek bişiy bulamadı için bence
zaten intihara eğilimliydi."

Sözcü Feegle, açıklamasının işe yarayıp yaramadığını
görmek için umutla Tiffany'ye bakarken Kelda sertçe ara-
ya girdi ve, "Eh, Aazından Bal Damlayan Mini Jock, içe-
riye dön ve de ki, koca mini kocakarı koyun eti yemiş,
tamam mı?" Başını kaldırıp Tiffany'ye baktı ve, "İtiraz yok,
kızım," dedi. "Bana ööle geliyo ki dooru düzgün sıcak ye-
mek yemediğinden bayılıp gitmek üzeresin. Cadıların ken-
dileri hariç herkese iyi baktıklarını iyi biliyom ben. Koşun
bakalım çocuklar."

Tiffany havada bir gerilim hissedebiliyordu. Kelda hâlâ
ciddi bir ifadeyle ona bakıyordu. Sonra, "Dünü hatırlaya-
biliyon mu?" dedi.

Aptalca bir soruya benziyordu, ama Jeannie kesinlik-
le aptal değildi. Tiffany bir parça intihara eğilimli koyun
yemeye, sonra güzel bir uyku çekmeye can atıyordu, ama
keldanın sorusu düşünmeye değerd.

"Dün -eh, sanırım artık dünden önceki gün oldu-
Tokasız köyüne çağrıldım," dedi düşünceli düşünceli.

“Oradaki demirci, demirhanesinde çalışırken dikkatsiz davranmış, ocak kırılıp açılmış ve kızgın közler bacağın-
dan aşağı dökülmüş. Onu tedavi ettim ve acısını alıp örsü-
nün üzerine koydum. Bunun karşılığında bana on iki kilo
patates, üç tabaklanmış geyik derisi, yarım kova çivi, sar-
gı bezi yapmam için eski, ama kullanılabilir durumda bir
çarşaf ve küçük bir kavanoz kirpi yağı verdi. Karısı kirpi
yağının soluk borusu yangısı için olağanüstü bir çare ol-
duğuna yemin etti. Bir de, aileyle beraber güzel bir yahni
yedim. Sonra, madem bu yöredeyim, Boltoka’ya gideyim
dedim. Orada Bay Masum’un küçük sorunuyla ilgilendim.
Ona kirpi yağından bahsettim ve ismi lazım degiller için
harika bir çare olduğunu söyledi ve onu alıp karşılığında
koskoca bir jambon verdi. Bayan Masum bana çay yaptı ve
bir kilelik sepetle aşk-turşusu toplamama izin verdi. Aşk-
turşularının onun bahçesindeki kadar bol yetiştiği baş-
ka yer görmedim.” Tiffany bir an durdu. “Ah evet, sonra
Aklın Kıyısı’nda durdum, birinin merhemini yeniledim ve
sonra gidip Baron’la ilgilendim ve sonra, günün geri kalanı
bana kaldı, hah! Ama sonuçta, günlerimin nasıl geçtiği dü-
şünülürse, kötü bir gün değildi, insanlar panayır hakkında
düşünmekle meşguldü.”

“Ve günlerinin nasıl geçti düşünülürse, o gün de geçip
gitti,” dedi Kelda “ve kuşkusuz dolu dolu, faydalı bi gündü.
Ama bütün gün senin hakkında önseziler hissettim dur-
dum, Tiffany Sızı.” Tiffany itiraz edecek olunca Jeannie
küçük, fındık kahverengisi elini kaldırdı ve sözlerine de-
vam etti: “Tiffany, sana göz kulak olduumu bilmen lazım.

Sen tepelerin kocakarısisin, ne de olsa ve ben de kellemin içinde seni izleme gücüne sahibim, sana göz kulak olmak için, çünkü birinin yapması gerek. Bunu bildiini biliyom, çünkü sen akıllısın ve benim karşımda bilmiyomuş yaptığını biliyom, tıpkı benim de bildiimi bilmiyomuş gibi yaptım gibi ve senin bunu da bildiinden eminim, dii mi?”

“Bunu çözebilmek için kâğıda yazıp üzerinde çalışmam lazım,” dedi Tiffany, gülüp geçmeye çalışarak.

“Hiç komik diil! Kellemin içinde seni puslu olarak görebiliyom. Tehlike seni kuşatmış. Ve en kötüsü de, tehlikenin nereden geldiini göremiyom. Ve bu dooru diil.”

Tam Tiffany ağzını açarken, yarım düzine Feegle, el birliğiyle bir tabak taşıyarak, höyüğe bağlanan tünelden koşup geldi. Tiffany, tabağın kenarındaki mavi süslemelerin annesinin ikinci en iyi yemek takımının tabaklarındaki süslemelere benzediğini fark etmeden geçemedi, çünkü cadılar mümkün olduğunca çok şey fark etmeye çalışırdı. Tabağın geri kalanı büyük bir et parçasının ve kabukları içinde közlenmiş patateslerin altında kalmıştı. Bir cadı yemek yeme fırsatı bulduğunda yerdi ve bunun için mutlu olurdu.

Et ikiye bölünmüştü ve keldaya düşen yarım Tiffany’ninkinden biraz daha küçüktü. Doğrusunu söylemek gerekirse, bir yarının diğer yarıdan küçük olması mümkün değildi, çünkü o zaman yarım olmazdı, ama insanlar bu ifadenin ne anlama geldiğini anlıyordu. Ve keldalar her zaman boylarına göre epey iştahlı olurdu, çünkü her zaman yapılacak bebekleri olurdu.

Zaten konuşma zamanı değildi. Bir Feegle Tiffany'ye, aslında bir Feegle kılıcı olan bir bıçak verdi ve sonra içine bir kaşık saplanmış oldukça pis bir konserve kutusu uzattı.

“Çeşni?” dedi Feegle, utangaç utangaç.

Bu, bir Feegle yemeği için epey lükstü, ama Jeannie onları biraz uygarlaştırıyordu, yani bir Feegle'ı ne kadar uygarlaştırabilirseniz o kadar. En azından fikir doğruydı. Yine de Tiffany ihtiyatlı olmak gerektiğini bilecek kadar tanıyordu onları.

“İçinde ne var?” diye sordu, bunun tehlikeli bir soru olduğunu bile bile.

“Ah, harika şeyler,” dedi Feegle, kutunun içindeki kaşığı tıkırdatarak. “Yabani elma vaaar, hardal tohumu vaaar, bayırturbu vaaar, salyangoz, yabani otlar, sarımsak vaaar, sonra bir çimdik tembel-Johnny...” ama sözcüklerden birini Tiffany'nin şüphesini çekecek kadar hızlı söylemişti.

“Salyangoz mu?” diye sözünü kesti.

“Ah heye, çok besleyicidir, vitamin ve mineral dolu, bilirsin ve sonra o mini proteinlerden ve en iyisi de ne biliyon mu, içinde o kadar çok sarımsak var ki onların da tadı sarımsak gibi.”

“Sarımsak kullanmadığında tadı neye benziyor?” dedi Tiffany.

“Salyangoza,” dedi Kelda, garsona acıyarak “ve söylemem gerek, iyi bi besin kaynaadırlar, kızım. Bizim oolanlar geceleri onları çıkarıp yabani lahana ve it marulıyla otlatıyorlar. Oldukça lezzetli ve işin içinde hırsızlık olmadığını takdir etceeni sanıyorum.”

Eh, Tiffany itiraf etmeliydi, bu iyi bir şeydi. Feeglelar, sırf eğlence olsun diye bile olsa neşeyle, tekrar tekrar hırslılık ederdi. Diğer yandan, doğru zamanda, doğru yerde, doğru insanların karşısında, *çok* cömert de olabilirlerdi ve Tiffany şanslıydı ki, şu anda olan da buydu.

“Yine de, Feeglelar çiftçilik mi yapıyor yani?” dedi yüksek sesle.

“Ah hayır,” dedi sözcü Feegle. Arkasındaki arkadaşları “ıyk” sesleri çıkararak ve parmaklarını boğazlarından içeri sokarak bunun ne kadar tatsız bir fikir olduğunu ve kendilerini hakarete uğramış hissettiklerini ifade ettiler. “Bu çiftçilik diil, canlı hayvan çobanlı, rüzgârı eteenin altında hissetmekten hoşlanan özgür ruhlu tipler için son derece uygun bi iştir. Gerçi, ürküp de önlerine çıkanı eze eze kaçırmaya başladıklarında durum biraz utanç verici oluyo.”

“Lütfen biraz al,” diye yalvardı Kelda. “Onlara cesaret verecektir.”

Aslında, yeni Feegle yemekleri oldukça lezzetliydi. Belki de söyledikleri doğrudur, diye düşündü Tiffany, içine sarımsak koyduğun sürece her şey güzel olur. Hardal dışında.

“Benim oğlanlara aldırma,” dedi Jeannie, ikisi de karnını doyurduktan sonra. “Zaman değişiyor ve sanırım bunu onlar da biliyo. Zaman senin için de değişio. Nasıl hissediyon?”

“Ah, bilirsin. Her zamanki gibi,” dedi Tiffany. “Yorgun, sıkkın ve şaşkın. O tür şeyler.”

“Çok fazla çalışıyon kızım. Korkarım yeterince yemek yemiyosundur ve yeterince uyumadını kesinlikle görebiliyom. En son ne zaman dooru düzgün bi yatakta uyku

uyudun, merak ediyom. Uyuman lazım, biliyon; dinlenmezsen dooru düzgün düşünemezsin. Korkarımı yakında toplayabildiince çok güce ihtiyacın olacak. Sana da şifa vermemi ister misin?”

Tiffany yine esnedi. “Teklifin için teşekkür ederim, Jeannie,” dedi, “ama senin için de fark etmezse, ihtiyacım olacağını sanmıyorum.” Kōşede, muhtemelen kısa süre önce bu zalim dünyaya veda edip, intihar etmeye karar vermiş olan koyuna ait yağlı bir post yığını vardı. Çok davetkâr görünüyordu. “Gidip kıza baksam iyi olacak.” Tiffany’nin bacakları hareket etmek istemiyordu. “Yine de, bir Feegle hōyüğünde, evindeki kadar güvende olacağını sanıyorum.”

“Ah hayır,” dedi Jeannie usulca, Tiffany’nin gözleri kapanırken. “Evinden çok, çok daha güvende.”

Tiffany horlamaya başladığında Jeannie yavaşça yürüyerek hōyüğe girdi. Amber, ateşin yanında kıvrılmıştı. Herhangi Bir Rob, yaşlı ve bilge Feegleleri kızın çevresinde nōbete dikmişti. Bunun sebebi, akşam dövüşünün sürmekte olmasıydı. Nac Mac Feegleler nefes aldıkları kadar sık dövüşürlerdi ve genelde bunu aynı anda yaparlardı. Bir açıdan, onlar için bir yaşam tarzıydı. Dahası, yalnızca on beş santim boyundaysanız, karşınızda savaştacak koskoca bir dünya bulurdunuz ve bu yüzden dövüşmeyi ne kadar erken öğrenirseniz o kadar iyiydi.

Jeannie, kocasının yanına oturdu ve bir süre arbedeyi izledi. Küçük Feegleler duvarlardan, amcalarının ve birbirlerinin üzerinden sekiyorlardı. “Rob,” dedi, “sence bizim oolanları dooru düzgün yetiştirebiliyoz mu?”

Jeannie'nin ruh hallerine karşı duyarlı olan Herhangi Bir Rob, uyuyan kıza baktı.

"Ah heye, hiç kuşlum yok; hey, şunu gördün mü? Mini-Jock'tan-Birazcık-Daa-Mini Jock, Kaçık Wullie'nin suratına tekme attı! Mutteşem pis dövüşüyo, hem de boyu daha on santim!"

"Bi gün büyük bi savaşçı olacak Rob, orası dooru," dedi Jeannie, "ama..."

"Onlara hep söylüyom," diye devam etti Herhangi Bir Rob heyecanla, küçük Feegle başlarının üzerinden uçarken, "başarıya giden yol her zaman senden çok daa büyük tiplere saldırmaktan geçer! Önemli bi kuraldır!"

Bir başka küçük Feegle duvara çarpar, başını iki yana sallar ve sonra koşarak arbedeye dönerken, Jeannie içini çekti. Bir Feegle'ı incitmek hemen hemen imkânsızdı. Bir Feegle'ı ezmeye çalışan insan, bir süre sonra, çizmesinin altında sandığı küçük adamın aslında pantolon paçasından içeri tırmanmakta olduğunu fark ederdi ve ondan sonra günü ancak daha kötüye gidebilirdi. Dahası, eğer bir Feegle görmüşseniz, muhtemelen çevrede henüz görmediğiniz bir sürü Feegle daha vardı ve onların sizi gördüğü kesindi.

Belki de kocatipler sırf bizden daha kocaman olduğu için daha büyük sorunları var, diye düşündü Kelda. İçini çekti. Bunu kocasına asla söylemezdi, ama bazen gerçekten de küçük Feegle'lardan birine, örneğin, muhasebecilik gibi bir işin öğretilip öğretilmeyeceğini merak ediyordu. Duvarlardan sekmenizi, durmaksızın dövüşmenizi gerektirmeyecek türden bir iş. Ama diğer yandan, böyle bir Feegle hâlâ bir Feegle sayılır mıydı?

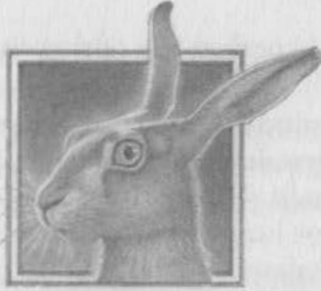
“Koca mini kocakarı için korkuyom Rob,” dedi. “Yanlıı bişeyler var.”

“Kocakarı olmayı kendi istedi, kızım,” dedi Rob. “Şimdi de başına geleni çekmek zorunda, tıpkı bizim gibi. Ama o iyi bir savaşçıdır, biliyon. Kış Ustası’nı ölümüne öptü ve Elf Kraliçesi’ne kızartma tavaıyla vurdu. O görünmez yaratının onun kafasına girdiğı ve onun yaratıkla savaşıp kaçırtn zamanı da hatırlıyom. O savaşır.”

“Ah, bunu iyi biliyom,” dedi Kelda. “Kışın suratını öptü ve yine baharı getirdi. Yaptı müttiş bişeydi, orası kesin, ama üzerinde yazın mantosu vardı. Ona karşı kullandı güç oydu, sırf kendi gücü diil. İy iş çıkardı ama. Ondan daha iyisini yapabilcek kimseyi tanımiyom, ama yine de dikkatli olmalı.”

“Karşısına hangi düşman çıkabilir ki, biz de onunla birlikte savaşmayalım?” diye sordu Rob.

“Bilemiyom,” dedi Kelda, “ama kellemin içinde, şöyle görünüyö. Kışı öptüünde, bu beni iliklerime dek ürpertti; sanki dünyayı sarstı ve şimdi, birileri acaba uykusunda mı dönüyö diye merak etmeden yapamıyom. Ona iyi göz kulak olmaya bak, **Herhangi Bi Rob.**”

Bölüm 4

GERÇEK ŞİLİN

Tiffany kahkaha seslerine uyandı. Karnı acıkmıştı. Amber uyanmıştı ve beklenmedik ölçüde mutluydu.

Tiffany bunun nedenini, bedeninin büyük kısmını hö-yüğe giden tünele sıkıştırmayı başardığında öğrendi. Kız hâlâ kenarda kıvrılmış yatıyordu, ama bir grup küçük Feegle taklalar ve parendelerle ve bazen de gülünç şekillerde birbirlerine çelme atarak onu eğlendiriyordu.

Kahkaha Amber'in kendisinden daha gençti; rengârenk, parlak bir şey gördüğünde bir bebeğin çıkardığı gülüşlere benziyordu. Tiffany şifanın ne işe yaradığını bilmiyordu, ama bir cadının yapabileceği her şeyden daha iyiydi. İnsanları yatıştırıyor, kafalarının içinden başlayarak, tepeden tırnağa daha iyi hissetmelerini sağlıyordu. Sizi iyileştiriyordu ve daha da iyisi, unutmamanızı sağlıyordu. Tiffany'ye öyle geliyordu ki, bazen kelda şifadan canlı bir şeymiş gibi

bahsediyordu – canlı düşünceler, belki, ya da bir şekilde kötü şeyleri alıp götürən iyicil canlı yaratıklar.

“Durumu iyi,” dedi Kelda, hiç yoktan belirerek. “Hepten iyileşcek. Karanlık geldiğinde kâbuslar görcek. Şifa her şeyi de yapamaz. Şu anda kendine gelmeye başladı, ama kendine gelmeye en baştan başladı ve en iyisi de bu.”

Hava hâlâ karanlıktı, ama ufukta şafak söküyordu. Tiffany’nin, gün doğmadan önce yapması gereken pis bir işi vardı.

“Onu bir süre daha burada, sizinle bırakabilir miyim?” dedi. “Yapılması gereken küçük bir iş var.”

Uyumamam gerekirdi, diye düşündü, tebeşir çukurundan dışarı tırmanırken. Hemen geri gitmem gerekirdi! O zavallı küçük şeyi orada bırakmamalıydım!

Süpürgesini höyüğün çevresindeki dikenli çalılardan içinden çekti ve kalakaldı. Biri onu izliyordu; ensesinde hissediliyordu. Hızla döndü ve siyah giysilere bürünmüş, oldukça uzun boylu, ama bastonuna yaslanmakta olan yaşlı bir kadın gördü. Tiffany bakarken kadın, buharlaşıp gidermiş gibi, yavaşça gözden kayboldu.

“Bayan Havausta?” dedi Tiffany boş havaya, ama bu aptalcaydı. Havausta Nine bastonla dolaşırken görüleceğine ölürdü daha iyi. Ve göz ucuyla hareket görüyordu. Tekrar döndüğünde, arka bacakları üzerinde doğrulmuş bir kır tavşanının ilgiyle, hiç korkmadan onu izlemekte olduğunu gördü.

Bunu hep yaparlardı, elbette. Feeglelar onları avlamıyordu ve ortalama bir çoban köpeği peşine düşecek olsa,

tavşan nefes nefese kalmadan köpek bitkin düşüp kovalamacayı bırakmış olurdu. Tavşanın içinde kapana kısılacağı çıkmaz oyukları da yoktu; bir tavşan, hızı sayesinde hayatta kalırdı, manzarada bir rüzgârın hayali gibi koşarken görülebilirdi – oturup, dünyanın yavaşça geçip gitmesini izlemeyi göze alabilirdi.

Bu tavşan alevlere boğuldu. Bir an yandı ve sonra, kesinlikle hiç zarar görmemiş bir şekilde, bir bulanıklık halinde koşup gitti.

Tamam, diye düşündü Tiffany, süpürgeyi çalıdan kurtarıırken, buna sağduyuyla bakalım. Çimenler yanmamış ve tavşanlar tutuşma özellikleriyle tanınmazlar, bu yüzden – hafızasında minik bir kapı açılınca durdu.

Tavşan ateşe koşar.

Bunu bir yerde yazılı olarak mı görmüştü? Bir şarkının parçası olarak mı duymuştu? Bir tekerlemenin parçası? Tavşanın konuyla ne alakası vardı? Ama o bir cadıydı ve yapacak bir işi vardı. Gizemli alametler bekleyebilirdi. Cadılar çevrelerinde her zaman gizemli alametler olduğunu bilirdi. Dünya gizemli alametlere boğulmuş durumdaydı. Sizin, size en çok uyan bir tanesini seçmeniz yeterliydi.

Tiffany uyuyan köyün üzerinden geçerken, yarasalar ve baykuşlar yolundan kaçıştılar. Bay ve Bayan Aksi'nin evi köyün kıyısındaydı. Bir bahçesi vardı. Köydeki her evin bir bahçesi vardı. Çoğu sebzelerle doluydu, ama evin hanımı daha baskınsa, yarısı sebzeyle, yarısı çiçekle dolu da olabiliyordu. Aksilerin evinin önünde ise geniş bir ısırgan bahçesi vardı.

Bu öteden beri Tiffany'nin canını sıkırmıştı. Yabani otları yolup yerine düzgün bir patates tarlası ekmek ne kadar zor olabilirdi? Tek gereken çamurdu ve bir çiftçi köyünde ondan da bol bol bulunurdu. Asıl zor olan, tozun toprağın eve girmesini önlemektir. Bay Aksi biraz çaba göstermeliydi.

Adam ahıra dönmüşü ya da en azından biri dönmüşü. Bebek şimdi saman yığınının üzerindeydi. Tiffany eski, ama iş görür bir parça çarşafı gelmişti. En azından saman ve çuval bezinden iyiydi. Ama biri, küçük cesedin yerini değiştirmişti, çevresine çiçekler koymuştu; yalnız, çiçekler, aslında, ısırgandı. Bir de, köydeki her evde bulunan cinsten, teneke bir şamdanda mum yakmıştı. Bir şamdan. Işık. Samanların üzerinde. Kupkuru ot ve samanlarla dolu bir ahırda. Tiffany dehşetle baktı ve sonra başının üzerinden bir homurtu geldiğini duydu.

Ahırın kirişlerinden bir adam *sarkıyordu*.

Kirişler gıcırdıyordu. Tozlar ve samanlar yere süzülürdü. Tiffany onları yakaladı ve bir sonraki saman yağmuru tüm ahır tutuşturmadan, mumu aldı. Tam üfleyip söndürecek ki, ceset olabilecek ya da olmayabilecek şekil yukarıda yavaş yavaş dönerken, bunun onu karanlıkta bırakacağını kavradı. Mumu dikkatle kapının yanına bıraktı ve keskin hır şey arandı. Ama bu Aksi'nin ahırındaydı ve belki bir testere dışında her şey kördü.

Yukarıdaki o olmalıydı! Başka kim olabilirdi ki? "Bay Aksi?" dedi, tozlu kirişlere tırmanarak.

Hırıltıya benzeyen bir ses geldi. Bu iyi miydi?

Tiffany bir bacağını kirişe dolamayı başardı ve bir eli testereyi kullanmak üzere serbest kaldı. Sorun şuydu ki, iki el daha gerekecekti. Halat adamın boynuna sıkıca dolanmıştı ve testerenin kör dişleri halattan kayıyor, adamın daha da fazla sallanmasına sebep oluyordu. Ve aptal adam çabalamaya da başlamıştı, bu yüzden halat yalnızca sallanmıyor, aynı zamanda dönüyordu. Tiffany biraz sonra düşecekti.

Havada bir hareketlenme ve bir demir çakması oldu ve Bay Aksi taş gibi düştü. Tiffany dengesini, tozlu kirişlerden birini yakalamasına yetecek kadar korudu ve adamın peşinden yarı kaydı, yarı düştü.

Adamın boynundaki halatı pençeledi, ama halat davul kadar gergindi... bir giriş müziği olmalıydı, çünkü aniden Herhangi Bir Rob gözlerinin önünde beliriverdi; minik, parlak kılıcını kaldırdı ve sorarcasına Tiffany'ye baktı.

Tiffany içten içe inledi. Sen ne işe yararsın, Bay Aksi? Şimdiye kadar ne işe yaradın? Kendini bile doğru düzgün asamıyorsun. Ne işe yarayacaksın? Başladığın işi bitirmene izin vererek, hem dünyaya, hem de sana iyilik etmiş olmaz mıydım?

Düşüncelerin sorunu da buydu. Kendi kendilerine düşünüyordlardı ve sonra senin de onlar gibi düşüneceğini umarak kafanıza giriyorlardı. Bu tür düşünceleri ezmek gerekiyordu; izin verirse, cadının kafasını ele geçirebilirlerdi. Sonra her şey yıkılırdı ve geriye keh keh gülen bir cadıdan başka hiçbir şey kalmazdı.

Tiffany, birini anlamak için, onun ayakkabıları içinde bir kilometre yürümek gerektiğini söylediklerini duymuştu, ki

bu pek de akla yakın gelmiyordu, çünkü o kişinin ayakkabıları içinde bir kilometre yürüdükten sonra muhtemelen onun sizi kovaladığını ve ayakkabılarını çalmakla suçladığını fark ederdiniz – ama elbette o kişi, ayakkabısız kaldığı için kolaylıkla kaçabilirdiniz. Ama deyimin ne *anlama* geldiğini anlayabiliyordu ve burada, önünde, ölümden bir nefes uzaklıkta olan bir adam vardı. Başka seçeneği yoktu, hem de hiç. Bir demet ısırganın hatırına, o nefesi ona tanıması lazımdı. O sefil beden içinde bir şey hâlâ iyi olmayı başarıyordu. Minik bir kıvılcımdı, ama vardı yine de. Ve itiraz yoktu.

Bu kadar duygusal olduğu için içten içe kendinden nefret ederek, Feegle klanının Koca Aclam'ına başını salladı. "Tamam," dedi. "Onu fazla incitmemeye çalış."

Kılıç parladı; ve Rob bir cerrah titizliğiyle biçti, ama muhtemelen cerrah ilk önce ellerini yıkamayı tercih ederdi.

Feegle kestiğinde iyice gerilmiş halat geriye kaçtı ve yılan gibi uçup gitti. Aksi hırıldayarak, öyle sertçe nefes aldı ki, kapının yanındaki mumun alevi bir anlığına yattı.

Tiffany dizlerinin üzerinden kalktı ve üstünü başını silkeledi. "Neden geri geldin?" dedi. "Ne arıyordun? Ne bulmayı bekliyordun?"

Bay Aksi oracıkta yatmakla yetindi. Yanıt olarak homurlanmadı bile. Şimdi, hırıldayarak yerde yatarken ondan nefret etmek zordu.

Cadı olmak demek, seçimler yapmak demekti; normalde sıradan insanların yapmak istemediği, hatta yapmak gerektiğini bile bilmediği seçimler. Bu yüzden Tiffany bir parça

bez yırttı, dışarıdaki tulumhada ıslattı, adamın yüzünü sil-di ve ölü bebeği, bu amaç için getirdiği daha büyük, daha temiz bir örtüye sardı. En iyi kefen sayılmazdı, ama dürüst ve uygardı. Dalgın dalgın, kendi kendine sargı bezi stokunu arttırması gerekeceğini hatırlatı ve ne kadar minnettar olması gerektiğini fark etti. “Teşekkür ederim Rob,” dedi. “Kendi başıma başaramazdım.”

“Ben başarabilceeni düşünüyom,” dedi Herhangi Bir Rob, yapamayacağını ikisi de bildiği halde. “Tesadüfen burdan geçiyodum, bilirsin. Seni hiç de takip etmiyodum. O tür tesadüflerden biri.”

“Son zamanlarda çok tesadüf oldu,” dedi Tiffany.

“Heye,” dedi Rob sırtarak, “o da tesadüf olmalı.”

Bir Feegle’i utandırmak imkansızdı. Utanma fikrini kavrayamıyorlardı bir türlü.

Rob ona bakıyordu. “Şindi nolcak?” dedi.

Asıl soru da buydu, değil mi? Bir cadının insanları şimdi ne yapmak gerektiğini bildiğine inandırması gerekiyordu. Kendisi bilmeseydi bile. Aksi yaşayacaktı ve zavallı bebek hâlâ ölü olacaktı. “Ben her şeyin icabına bakarım,” dedi. “Biz öyle yaparız.”

Yalnız, bir tek ben varım; “biz” diye bir şey yok, diye düşündü, sabah sisleri arasında çiçekli bölgeye uçarken. Keşke, keşke olsaydı.

Fındıklıkta, ilkbahar başından sonbahar sonuna kadar çiçeklerle kaplı olan bir açıklık vardı. Keçisakalı, yüksükotu, yaşlı-adam-pantolonu, yatağa-atlayan-jack, hanımşapkası,

uç-kez-Charlie, adaçayı, karapelin, pembe civanperçemi, hanım-şiltesi, çuhaçiçeği ve iki tür orkide vardı.

Cadı dedikleri yaşlı hanımı oraya gömmüşlerdi. Nereye bakacağınızı bilerseniz, onca yeşillığın altında, kulübesinden arta kalanları görebilirdiniz ve nereye bakacağınızı gerçekten biliyorsanız, onun gömülü olduğu yeri de bulabilirdiniz. Nereye bakacağınızı gerçekten, ama gerçekten biliyorsanız, Tiffany'nin yaşlı hanımın kedisini gömdüğü yeri de bulabilirdiniz; üzerinde kedinanesi yetişmişti.

Bir zamanlar, kaba ezgi, yaşlı hanım ve kedisi için gelmişti, ah evet, ve onun temposuna uyarak gelen insanlar kadını karların içine sürüklemiş, dingildek kulübeyi yıkmış, sırf içlerinde yıldız resimleri okluğu için kitaplarını yakmışlardı.

Neden? Çünkü Baron'un oğlu ortadan kaybolmuştu ve Bayan Sarsak'ın ailesi yoktu, dişleri yoktu ve dürüst olmak gerekirse, keh keh güldüğü de söylenebilirdi. Ve bu da onu bir cadı yapıyordu ve Tebeşir halkı cadılara güvenmezdi ve bu yüzden onu karların içine sürüklemişlerdi ve ateş kulübenin saz damını yerken yıldızlarla dolu sayfalar çıtırdarak gece göğünde uçuşmuştu ve adamlar kediyi taşılayarak öldürmüştü. Ve o kış, yaşlı kadın kapı kapı dolaşmış, ama çaldığı kapılar açılmamıştı ve yaşlı kadın karların içinde ölmüştü ve sırf bir yere gömülmesi gerektiğinden, eski kulübenin olduğu yere sığ bir mezar kazmışlardı.

Ama yaşlı kadının Baron'un oğlunun kaybolmasıyla bir ilgisi yoktu, değil mi? Bundan kısa süre sonra, Tiffany onu geri getirmek için tuhaf bir peri dünyasma gitmişti, değil

mi? Ve bu günlerde kimse yaşlı hanımdan bahsetmiyordu, değil mi? Ama yazın insanlar buradan geçerken çiçekler güzel kokularıyla, arılar bal rengiyle havayı dolduruyorlardı.

Bundan kimse bahsetmiyordu. Ne diyebilirdiniz ki, yaşlı kadının mezarında nadir çiçeklerin yetişmesi ve Sızıların kızının kediye gömdüğü yerde kedi nanesi büyümesi hakkında? Bu bir gizemdi ve belki bir hükümdü, ama kimin hükmüydü, kimin hakkındaydı, ne için ve nedendi, değil konuşmak, düşünmeye bile gelmezdi. Yine de, cadı sandıkları kadının kalıntılarının üzerinde harika çiçeklerin büyümesi – bu nasıl olabilirdi?

Tiffany bu soruyu sormuyordu. Tohumlar epey pahalıya gelmişti ve onları almak için ta lki Gömlek'e gitmesi gerekmişti, ama insanlara, bir yaşlı hanımı ölümüne kovaladıklarım ve o yaşlı hanımın burada gömülü olduğunu her yaz, ormandaki çiçeklerle hatırlatacağına yemin etmişti. Neden bunun önemli olduğunu düşündüğünü tam olarak bilmiyordu, ama önemli olduğunu iliklerine dek hissediyordu.

Acil-aşk çiçeklerinin arasına derin, hüzünlü, minik çukuru kazdıktan sonra, izleyen sabah yolcusu olmadığından emin olmak için çevresine bakındı ve iki elini kullanarak çukuru toprakla doldurdu, ölü yaprakları temizledi ve birkaç unutmabenini çiçeğini mezarın üzerine aktardı. Burası için en uygun çiçek onlar değildi, ama hızlı büyürlerdi ve bu önemliydi, çünkü... *biri onu izliyordu*. Dönüp bakmak önemliydi. Kimsenin onu görmüş olamayacağını biliyordu. Hayatı boyunca, görülmemek konusunda ondan

daha iyi olan tek bir kişiyle karşılaşmıştı ve o da Havausta Nine'ydi. Üstelik hava hâlâ sisliydi ve patikadan biri gelse duyardı. Kuş ya da hayvan da değildi. *Onların* verdiği his farklıydı.

Bir cadı asla dönüp bakmak zorunda kalmamalıydı, çünkü bir cadı arkasında kimin olduğunu *bilmeliydi*. Normalde Tiffany de bilirdi, ama bütün duyuları orada Tiffany Sızı'dan başka kimse olmadığını söylüyordu ve bir şekilde, tuhaf bir biçimde, bu ona yanlış geliyordu.

"Yapacak çok iş var ve yeterince uyumadım," dedi sesli olarak ve hafif bir sesin, "Evet," dediğini sandı. Yankı gibiydi, yalnız çevrede sesin yankılanabileceği hiçbir şey yoktu. Tiffany uçan süpürgesinin gidebildiğince hızlı uçu. Bu pek de hızlı olmadığı anlamına geliyordu, ama en azından bir şeyden kaçıyormuş gibi görünmesini engelledi.

Kafayı yemek. Cadılar bundan pek sık bahsetmezdi, ama onun her zaman farkında olurlardı.

Kafayı yemek; daha doğrusu kafayı *yememek* cadılığın ruhu ve merkeziydi ve şu şekilde işlerdi. Cadılarda âdet olduğu üzere yalnız çalışan bir cadı bir süre sonra... tuhaflaşmaya başlardı. Elbette bu, sürenin uzunluğuna ve cadının zihin gücüne de bağlıydı, ama eninde sonunda doğru ve yanlış, iyi ve kötü, gerçek ve sonuçları gibi konularda kafası karışmaya başlardı. Bu çok tehlikeli olabilirdi. Bu yüzden cadıların birbirlerini normal halde tutmaları gerekirdi. Ya da en azından, cadılar söz konusu olduğunda ne kadar normal olunabiliyorsa. Çok şey gerekmiyordu;

bir çay partisi, bir şarkı, ormanda bir yürüyüş ve ardından dengeler kurulurdu ve bir inşaat dergisindeki pasta ev reklamlarına bakıp, depozito yatırmaktan kaçınmayı başarıbiliyor olurlardı.

Başka her şeyin üzerine, Tiffany bir de kafayı yememek konusunda endişeleniyordu. Dağlara son gidişinin üzerinden iki ay, Bayan Kene'yi en son görüşünün üzerinden üç ay geçmişti. Buralarda görebildiği tek diğer cadı Bayan Kene'ydi. Misafirlige gidecek zaman yoktu. Her zaman yapacak çok fazla iş vardı. Belki de işin numarası bu, diye düşündü Tiffany. Devamlı meşgul olursanız, kafayı yiyecek zamanınız olmazdı.

Feegle höyüğüne geri döndüğünde güneş epey yükselmişti ve Tiffany, Amber'i höyüğün kenarında, Feeglelerin ortasında oturmuş, kahkahalar atarken bulunca çok şaşırıldı. Süpürgesini dikenli çalılara park ettiğinde, kelda onu bekliyordu.

"Umarım aldırmazsın," dedi Kelda, Tiffany'nin yüzünü gördüğünde. "Güneş ışı çok iyi bi şifadır."

"Jeannie, ona şifa vermen harikaydı, ama onun sizi çok fazla görmesini istemiyorum. Başka insanlara söyleyebilir."

"Ah, ona bi düş gibi gelecek, şifa bunu sağlayacak," dedi Jeannie sakın sakın. "Hem, kim periler hakkında gevezelik eden küçük bi kızı dinler ki?"

"O, on üç yaşında!" dedi Tiffany. "Bunun olmaması gerekiyor!"

"Mutlu diil mi?"

"Şey, evet, ama. . ."

Jeannie'nin gözlerinde sert bir ifade vardı. Tiffany'ye karşı her zaman çok saygılı davranmıştı, ama saygılı davranmak, saygılı davranılmayı gerektirirdi. Ne de olsa burası Jeannie'nin höyüğü, Jeannie'nin bölgesiydi.

Tiffany, "Annesi endişeleniyordur," demekle yetindi.

"Öyle mi?" dedi Jeannie. "Peki annesi zavallıcı dayak yemeye bırakırken de endişeleniyo muymuş?"

Tiffany, Kelda'nın bu kadar kurnaz olmadığını diledi. İnsanlar Tiffany'ye her zaman, "Zekân o kadar keskin ki, bir gün kendini keseceksin," derdi, ama Kelda'nın sakın gri hakışları demir çivileri bile kesebilirdi.

"Eh, Amber'in annesi... o pek... akıllı değil."

"Ben de öyle işittiydim," dedi Jeannie, "çoğu hayvanın akli kıtır, ama geyik yine de yavrusunu savunmak için direnir ve tilki, yavrusu için köpee meydan okur."

"İnsanlar daha karmaşıktır," dedi Tiffany.

"Öyle görünüyo," dedi Kelda, bir anlığına soğuyan bir sesle. "Eh, şifa iş görüyo, bu yüzden belki de kız sizin karmaşık dünyanıza dönmeli."

Babasının hâlâ yaşadığı yere, diye hatırlattı Tiffany kendi kendine. Yaşadığını biliyorum. Berelendi, ama nefes alıyordu ve umarım ayılır. Bu sorun ne zaman bitecek? Halledilmesi gerek! Yapacak başka işlerim var! Ve bu akşam gidip Baron'u görmeliyim!

Çiftliğin avlusuna girdiklerinde onları Tiffany'nin babası karşıladı. Tiffany genellikle süpürgesini avlunun hemen dışındaki bir ağaca bağlardı. Teorik olarak, bunu tavukların üzerinden uçup ürkütmek istemediğinden yapıyordu,

ama aslında asla zarifçe inmeyi beceremediğinden ve kesinlikle seyirci istemediğinden yapıyordu.

Bay Sızı bir Amber'e, bir kızına baktı. "O iyi mi? Biraz... dalgın görünüyor."

"Onu sakinleştirecek ve iyi hissetmesini sağlayacak bir şey aldı," dedi Tiffany "ve ortalıklarda dolaşmaması gerekiyor."

"Annesi korkunç durumda, bilirsin," diye devam etti Tiffany'nin babası paylarcasına, "ama ona senin Amber'i çok güvenli bir yere götürdüğünü ve ona göz kulak olduğunu söyledim."

Konuşma tarzında, "Bundan eminsin, değil mi?" diyen bir tını vardı ve Tiffany onu duymazdan gelerek, "Evet," dedi. Bayan Aksi'yi korkunç bir durumda hayal etmeye çalıştı, ama işe yaramadı. Kadını ne zaman görse, sanki hayatında çok fazla bilmece varmış ve bir sonrakinin ne zaman çarpacağını merak ediyormuş gibi, şaşkın bir endişe içinde oluyordu.

Tiffany'nin babası kızını kenara çekti ve sesini alçalttı. "Gece Aksi geri döndü," diye fısıldadı, "birinin onu öldürmeye çalıştığını söylüyorlar."

"Ne?"

"Burada durduğum kadar doğru."

Tiffany, Amber'e döndü. Kız, ilginç bir şey olmasını beklemiş gibi, sabırla gökyüzüne bakıyordu.

"Amber," dedi dikkatle, "tavuk beslemeyi biliyorsun, değil mi?"

"Ah evet, hanımefendi."

“Eh, git ve bizimkileri besle, olmaz mı? Ahırda tahıl var.”

“Annen onları saatler önce besledi...” diye başladı babası, ama Tiffany onu çabucak uzağa çekti.

“Bu ne zaman oldu?” diye sordu, Amber’in itaatkârca ahıra yürümesini izleyerek.

“Dün gece, bir zaman. Bayan Aksi söyledi. Adamı feci dövmüşler. O eski, dingildek ahırda. Dün gece oturduğumuz yerde.”

“Bayan Aksi geri mi döndü? Olan her şeyden sonra? O adamda ne buluyor?”

Bay Sızı omuzlarını silkti. “Onun kocası.”

“Ama adamın onu dövdüğünü herkes biliyor!”

Babası utanmış görünüyordu. “Eh,” dedi, “sanırım bazı kadınlar için kocasız kalmaktan iyidir.”

Tiffany yanıt vermek için ağzım açtı, babasının gözlerine baktı ve sözlerindeki doğruluk payını gördü. O kadınlardan bazılarını dağlarda da görmüştü, çok fazla çocuk doğurduğu için yıpranmış, çok fazla parası olmayan kadınlar. Elbette, Ogg Ana’yı tanısalar, en azından çocuklar konusunda bir şeyler yapabilirlerdi, ama yine de bazen, masaya yemek koymak için sandalyelerini satmak zorunda kalan ailelerle karşılaşıyordunuz. Ve yapabileceğiniz hiçbir şey olmuyordu.

“Bay Aksi dövülmedi baba, ama dövülse de o kadar kötü olmazdı. Onu kendini asmaya çalışırken buldum ve ipi ke-sip indirdim.”

“İki kaburgası kırılmış ve her yerinde çürükler var.”

“Epey yükseğe asılmıştı baba, boğulmak üzereydi! Ne

yapsaydım? Orada sallanmasına izin mi verseydim? Hak etmiş olsa da olmasa da, bir gün daha gördü işte! Cellat olmak benim işim değil! Bir buket vardı, baba! Yabani otlardan ve ısırganlardan bir demet! Adamın elleri ısırgan toplamaktan şişmişti! İçinde, yaşamayı hak eden küçük bir parça var, en azından, anlamıyor musun?”

“Ama yine de bebeği çalıp götürdün.”

“Hayır baba, bebeği *alıp* götürdüm. Dinle, baba, lütfen beni anla. Ölmüş olan bebeği gömdüm. Ölmek üzere olan adamı kurtardım. Bunları ben yaptım, baba. İnsanlar anlamayabilir, hikâyeler uydurabilir. Umurumda değil. Önünde bulduğun işi yaparsın.”

Bir gıdıklama sesi geldi. Amber’in, dizilmiş, arkasından gelen tavuklarla birlikte avluda yürüdüğünü gördüler. Gıdıklama Amber’den geliyordu. Tiffany ve babası izlerken, tavuklar bir talim çavuşunun emirlerine uyarmış gibi ileri geri yürüdüler. Kız, gıdıklamalar arasında, kendi kendine gülüyordu. Tavukları halka halinde yürütmeyi başardıktan sonra, başını kaldırıp, hiçbir şey olmamış gibi Tiffany ile babasına baktı ve sonra tavukları ahıra geri götürdü.

Tiffany’nin babası bir an duraksadıktan sonra, “Bu gerçekten oldu, değil mi?” dedi.

“Evet,” dedi Tiffany. “Neden olduğuna dair en ufak fikrim yok.”

“Diğerleriyle konuşuyordum,” dedi babası, “annen de kadınlarla konuştu. Gözümüzü Aksilerden ayırmayacağız.

Olması gereken şeyler olmasına izin verildi. İnsanlar her şeyi sana bırakamaz. İnsanlar senin her şeyi halledeceğini düşünemez ve beni dinlersen, senin de düşünmemen lazım. Tüm köyün birlikte yapması gereken şeyler vardır.”

“Sağ ol baba,” dedi Tiffany “ama sanırım şimdi gidip Baron’u görsem iyi olacak.”

Tiffany Baron’u sağlıklı bir adam olarak gördüğü zamanları zar zor hatırlayabiliyordu. Hastalığının ne olduğunu kimse bilmiyordu. Ama Tiffany’nin gördüğü pek çok diğer yatalak hasta gibi, bir şekilde aynı düzende yaşamaya devam ediyor ve ölmeyi bekliyordu.

Tiffany köylülerden birinin onun için, bir türlü kapanmak bilmeyen gıcırdayan kapı dediğini duymuştu; artık durumu kötüye gidiyordu ve Tiffany’nin fikrine göre hayatının çarpılarak kapanmasına pek fazla kalmamıştı.

Ama acıyı alabiliyordu ve birazcık korkutarak bir süre geri gelmemesini de sağlayabiliyordu.

Tiffany aceleyle şatoya gitti. Vardığı zaman bakıcı Bayan Titiz onu bekliyordu ve yüzü solgundu.

“İyi günlerinden biri değil,” dedi, sonra küçük, mütevazı bir gülümsemeyle ekledi, “bütün sabah onun için dua ettim.”

“Çok naziksin,” dedi Tiffany. Alaylı konuşmamaya özen göstermişti, ama hastabakıcı yine de kaşlarını çatmıştı.

Tiffany’nin götürüldüğü oda her yerdeki hasta odaları gibi kokuyordu; çok fazla insan ve çok az hava. Hastabakıcı, nöbet beklermiş gibi kapıda dikildi. Tiffany onun her daim

şüpheli bakışlarını ensesinde hissedebiliyordu. Bu tür davranışlar çoğalıyordu. Bazen cadılardan hoşlanmayan gezgin vaizler gelirdi ve insanlar onları dinlerdi. Tiffany'ye öyle geliyordu ki, insanlar bazen çok tuhaf bir dünyada yaşıyorlardı. Gizemli bir biçimde, herkes cadıların bebekleri kaçırdığını, ekinleri kuruttuğunu ve tüm diğer saçmalıkları biliyordu. Ama aynı zamanda, yardıma ihtiyaç duyduklarında koşma koşma cadıya geliyorlardı.

Baron, gri bir suratla, dolaşık örtülerin altında yatıyordu. Saçları artık tamamen beyazlamıştı ve tamamen döküldüğü yerlerde pembe derisi görünüyordu. Ama derli toplu görünüyordu. Her zaman derli toplu bir adam olmuştu ve her sabah korumalarından biri gelip onu tıraş ediyordu. Anlayabildikleri kadarıyla bu onu neşelendiriyordu, ama şu anda bakışları Tiffany'yi delip geçiyordu. Tiffany buna alıştı: Baron "eski adetlere bağlı" bir adamdı. Kibirliydi ve iyi huylu değildi, ama her zaman kendi başının çaresine bakardı. Ona göre acı bir zorbaydı ve zorbalara ne yapardınız? Onlara direnirdiniz, çünkü sonunda hep kaçarlardı. Ama acı *bu* kuralı bilmiyordu. O daha fazla zorbalık yapıyordu. Ve Baron ince, beyaz dudaklarla yatıyordu; Tiffany onun *haykırmamasını* duyabiliyordu.

Onun yanındaki tabureye oturdu, parmaklarını gerdi, derin bir nefes aldı ve sonra acıyı aldı, onu yıpranmış beenden çağırdı ve görünmez bir top halinde omzunun hemen üzerine kondurdu.

"Büyüden hiç hoşlanmam, bilirsin," dedi hastabakıcı kapidan.

Tiffany, birinin ipin diğer ucuna büyük bir sopayla vurduğunu hissetmiş ip cambazı gibi irkildi. Dikkatle, acı akımının azar azar omzuna yerleşmesine izin verdi.

“Demek istediğim,” dedi hastabakıcı, “onun daha iyi hissetmesini sağladığını biliyorum, ama bunca iyileştirme gücü nereden geliyor, ben onu bilmek istiyorum.”

“Belki de senin dualarından geliyordur, Bayan Titiz,” dedi Tiffany tatlı tatlı ve kadının yüzünde bir anlık ölke görünce memnun oldu.

Ama Bayan Titiz’in derisi bir filinki kadar kalındı. “Karanlık ve şeytani güçlere bulaşmamaya dikkat etmeliyiz. Bir sonraki dünyada bir sonsuzluk boyunca acı çekmektense, bu dünyada birazcık acıya katlanmak yeğdir!”

Dağlarda, suyla çalışan bıçkışhaneler vardı ve kocaman, yuvarlak testereleri o kadar hızlı dönerdi ki, havada gümüş rengi bir bulanıklık gibi görünürlerdi... ya da dalgın biri dikkatli olmayı unutana kadar. O zaman kırmızı bir bulanıklığa dönüşürdü ve havadan parmak yağardı.

Tiffany şu anda öyle hissediyordu. Odaklanması gerekiyordu ve Baron’dan aldığı acı bir dikkatsizlik anımı beklerken, kadın durmaksızın konuşuyordu. Ah, pekâlâ, yapacak bir şey yok... Tiffany acıyı yatağın yanındaki mumluğa fırlattı. Mumluk bir anda parçalandı ve mum parlayarak alev aldı. Tiffany alevi ezerek söndürdü. Sonra hayretler içindeki hastabakıcıya döndü.

“Bayan Titiz, söylediklerinin çok ilginç olduğundan eminim, ama sonuçta Bayan Titiz, hangi konuda ne düşündüğün umurumda bile değil. Burada kalmaya bir şey

demiyorum Bayan Titiz, ama bu iş oldukça zor ve yanlış bir şey olursa benim için çok tehlikeli olur, Bayan Titiz. Git buradan, Bayan Titiz, ya da kal, Bayan Titiz, ama en önemlisi, *sesini kes*, Bayan Titiz, çünkü daha işime yeni başladım ve daha yerini değiştirmem gereken çok acı var.”

Bayan Titiz ona bir bakış daha fırlattı. Korkunçtu.

Tiffany bakışlara karşılık verdi ve bir cadının öğrendiği bir şey varsa, o da *nasıl* bakılacağıdır.

Kapı öfkeli hastabakıcının ardından kapandı.

“Sessizce konuş – kapıları dinliyor.”

Ses Baron’dan gelmişti, ama bir ses bile sayılmazdı; emretmeye alışık birinin sesi olduğunu anlayabiliyordunuz, ama şimdi çatlak ve zayıftı, her sözcükte, bir sonraki sözcüğü söylemeye zamanı olsun diye *yakarıyordu*.

“Üzgünüm efendim, ama odaklanmam lazım,” dedi Tiffany. “Bu iş yolunda gitmezse çok üzülürüm.”

“Elbette. Sessiz olacağım.”

Acıyı almak tehlikeliydi, zordu ve çok yorucuydu, ama eh, yaşlı adamın gri yüzünün canlandığını görmek de harka bir ödüldü. Derisine bir parça pembelik gelmişti bile ve acı bedeninden çıktıkça pembelik yayılıyordu. Tiffany acıyı kendi içinden geçirdi ve sağ omzunun üzerinde süzülen yeni küçük görünmez küreye aktardı.

Denge. Her şey dengeye bağlıydı. Öğrendiği ilk şeylerden biriydi: tahterevallinin en ortası, yükselmeyen ve alçalmayan, ama o yerinde kalırken içinden yükseliş ve alçalış akan yer. Tahterevallinin merkezi olmalıydınız ki, acı *içinize* değil *içinizden* aksın. Çok zordu. Ama o bunu yapabiliyordu!

Bununla gurur duyuyordu; Tiffany bir gün numaraya ne kadar hakim olduğunu gösterdiğinde Havausta Nine bile homurdanmıştı. Ve Havausta Nine'nin homurdanması, başka herkesin alkışlamasına denkti.

Ama Baron gülümsüyordu. "Teşekkür ederim, Bayan Tiffany Sızı. Şimdi, sandalyeme oturmak istiyorum."

Bu sıra dışıydı ve Tiffany'nin düşünmesi gerekti. "Emin misiniz efendim? Hâlâ çok zayıfsınız."

"Evet, herkes bana aynı şeyi söylüyor," dedi Baron, elini sallayarak. "Neden bunu bilmediğimi varsayıyorlar, hiç bilmiyorum. Kalkmama yardım et Bayan Tiffany Sızı, çünkü seninle konuşmam lazım."

Çok zor değildi. Bay Aksi'yi yatağından kaldırabilen bir kız, Baron'la sorun yaşamazdı. Tiffany bir parça porselene benzeyen Baron'u, bir parça porselen gibi kaldırırverdi.

Tiffany onu oturtup, yaslanabilmesi için bastonunu eline verdikten sonra, "Beni görmeye geldiğin onca zaman içinde, en basit ve en gündelik konuşmalar dışında sohbet ettiğimizi sanmıyorum Bayan Tiffany Sızı, değil mi?" dedi Baron. Bir sandalyede arkasına yaslanıp rahat edecek türden bir adam değildi ve bu yüzden sandalyenin kenarına ilişmişti.

"Şey, evet efendim, haklısınız sanırım," dedi Tiffany dikkatle.

"Dün gece rüyamda birinin beni ziyaret etmeye geldiğini gördüm," dedi Baron, ona pis, küçük bir sırıtışla bakarak. "Buna ne dersin bakalım, Bayan Tiffany Sızı?"

“Şu anda en ufak fikrim yok efendim,” dedi Tiffany. Bir yandan da düşünüyordu, Feeglelar olmasın! Ne olur Feeglelar olmasın!

“Ninendi, Bayan Tiffany Sızı. O iyi bir kadındı ve son derece de güzeldi. Ah evet. Dedenle evlendiğinde çok bozulmuştum, ama en iyisi bu oldu, sanırım. Onu özlüyorum, bilirsin.”

“Öyle mi?” dedi Tiffany.

Yaşlı adam gülümsedi. “Karım öldükten sonra, benimle tartışmaya cüret edebilen bir o kalmıştı. Güç ve sorumluluk sahibi bir adamın, budala bir aptal gibi davrandığında bunu ona söyleyecek birine ihtiyacı vardır. Söylemeliyim ki Sızı Nine bu görevi övgüye değer bir şevkle yerine getiriyordu. Ve bu gerekliydi de, çünkü genellikle, mecazi konuşmak gerekirse, kıcına tekme yemesi gereken budala bir aptal gibi davranıyordum. Ben mezardayken oğlum Roland için de senin aynısını yapacağını umuyorum, Bayan Tiffany Sızı, çünkü bildiğin gibi, o da bazen fazla kendini beğenmiş oluyor. Mecazi anlamda kıcını tekmeleyecek birine ihtiyacı olacak. Fazla züppeleşirse, gerçek anlamda da...”

Tiffany gülümsemesini saklamaya çalıştı, sonra bir anlığına durup dostça omzunun üzerinde süzülen acı küresini düzeltti. “Bana güvendiğiniz için teşekkür ederim efendim. Elimden geleni yaparım.”

Baron nazıkçe öksürdü ve “Evet, bir noktada, sen ve oğlan arasında daha... samimi bir anlayış olacağını umuyordum.”

“Biz iyi arkadaşlarız,” dedi Tiffany dikkatle. “İyi arkadaşlardık ve gelecekte de... iyi arkadaşlar olacağımızı umuyorum.” Tehlikeli bir biçimde sallanmaya başlamış olan acıyı telaşla tuttu.

Baron başını salladı. “Pekâlâ Bayan Tiffany Sızı, ama lütfen arkadaşlık bağının gerektiğinde onun kıcına sağlam bir tekme yaptırmanı önlemesine izin verme.”

“Bunu zevkle yaparım efendim,” dedi Tiffany.

“Kutlarım küçük hanım,” dedi Baron, “ve ‘kıc’ sözcüğünü kullandığım için beni paylamadığın, ‘mecazi’ sözcüğünün anlamını sormadığın için teşekkür ederim.”

“Hayır efendim. ‘Mecazi’ sözcüğünün anlamını biliyorum ve ‘kıc’ da geleneksel olarak kullanılagelen bir sözcüktür – utanılacak bir tarafı yok.”

Baron başını salladı. “Sözcükte övgüye değer, yetişkin bir keskinlik var. Buna karşın ‘popo’ sözcüğü, dürüst olmak gerekirse, yalnızca kızkuruları ve küçük çocuklar içindir.”

Tiffany sözcükleri bir anlığına dilinde döndürdü ve “Evet efendim,” dedi. “Muhtemelen durumun özeti bu.”

“Pekâlâ. Tesadüfen Bayan Tiffany Sızı, bu günlerde huzuruma çıktığında diz kırmadığını da fark etmeden geçemedim. Neden?”

“Artık bir cadıyım efendim. Biz o tür şeyleri yapmayız.”

“Ama ben senin baronunum, genç hanım.”

“Evet. Ben de sizin cadınızım.”

“Ama benim dışarıda, çağırırsam koşa koşa gelecek

muhalızlarım var. Ve buralardaki insanların cadılara her zaman saygı duymadığını bildiğinden de eminim.”

“Evet efendim. Bunu biliyorum efendim. Ben de sizin cadınızım.”

Tiffany, Baron’un gözlerini izledi. Açık maviydiler, ama şu anda içlerinde sinsi bir haylazlık ışıltısı vardı.

Şu anda yapabileceğin en kötü şey, dedi kendi kendine, herhangi bir zayıflık göstermek. Adam Sızı Nine gibi; insanları sınıyor.

Baron tam o anda zihinden geçeni okumuş gibi güldü. “O zaman sen bağımsız birisin, öyle mi, Bayan Tiffany Sızı?”

“Onu bilmem efendim. Son zamanlarda kendimi herkesin hizmetçisiymiş gibi hissediyorum.”

“Hah,” dedi Baron. “Çok fazla ve vicdanlı bir biçimde çalışıyormuşsun, öyle söylüyorlar.”

“Ben bir cadıyım.”

“Evet,” dedi Baron. “Söylemiştin. Açık seçik, istikrarlı bir biçimde ve epey de tekrara düşerek.” Siska ellerini bastonuna dayadı ve üstlerinden Tiffany’ye baktı. “Demek doğru, öyle mi?” dedi. “Yedi sene önce demir bir tava alıp bir tûr peri diyarına gittiğin ve oğlumu Elllerin Kraliçesi’nden kurtardığın? Pek nahoş bir kadın olduğu söyleniyor.”

Tiffany duraksadı. “Öyle olmasını mı tercih edersiniz?” dedi.

Baron güldü ve siska parmağını ona uzattı. “Öyle olmasını mı tercih edermişim! *Gerçekten!* İyi bir soru, cadı olan

Bayan Tiffany Sızı. Bir düşüneyim... şöyle diyelim mi... gerçeği bilmek istiyorum.”

“Eh, itiraf etmeliyim, kızartma tavasıyla ilgili kısmı doğru ve, şey, Roland da epey hırpalanmıştı, bu yüzden ben, eh, ipleri elime almak zorunda kaldım. Birazcık.”

“Birazcık?” dedi yaşlı adam gülümseyerek.

“Akla yakın ölçüde büyük kısmını,” dedi Tiffany çabucak.

“Peki neden bu zamana kadar kimse bana söylemedi?” dedi Baron.

“Çünkü siz Baron’sunuz,” dedi Tiffany basitçe “ve kılıçlı oğlanlar kızları kurtarır. Hikâyeler öyle der. Hikâyeler bu şekilde işler. Kimse aksinin olduğunu düşünmek istemedi.”

“Sen aldırış etmedin mi?” Adam gözünü kırpmadan ona bakıyordu. Yalan söylemenin anlamı yoktu.

“Ettim,” dedi Tiffany. “Birazcık.”

“Akla yakın ölçüde büyük birazcık mı?”

“Öyle diyebilirim, evet. Ama sonra gidip cadı olmayı öğrendim ve artık fark etmez oldu. Doğrusu bu efendim. Af edersiniz efendim, bunu size kim söyledi?”

“Baban,” dedi Baron. “Ve söylediği için ona minnettarım. Dün saygılarını sunmak için beni görmeye geldi. Bilirsin, ölmek üzere olduğum için. Ki aslında doğrusu da bu. Cadı olsan da, olmasan da sakın gidip onu paylama genç hanım. Söz mü?”

Tiffany bunca zamandır sürdürdüğü yalanın babasını üzdüğünü biliyordu. Kendisi buna o kadar aldırmamıştı, ama babası aldırıyordu.

“Evet efendim, söz.”

Baron bir an için, gülümseyerek ona baktı. “Biliyor musun, düzenli olarak tekrarladığın gibi, bir cadı olan Bayan Tiffany Sızı, gözlerimin puslu olduğu bir yaştayım, ama bir şekilde, zihnim sandığından daha uzağı görüyor. Ama belki de telafi etmek için geç değildir. Yatağımın altında pirinç bantlı bir sandık var. Git ve onu aç. Hadi! Hemen dediğimi yap!”

Tiffany sandığı çekip çıkardı. Kurşunla doluymuş gibi ağırdı.

“İçinde bazı deri keseler bulacaksın,” dedi yaşlı adam arkasından. “Bir tanesini dışarı çıkar. İçinde on beş dolar olmalı.” Baron öksürdü. “Oğlumu kurtardığın için teşekkür ederim.”

“Bakın, bunu alamam...” diye başladı Tiffany, ama Baron bastonunu yere vurdu.

“Kes sesini ve dinle, lütfen, Bayan Tiffany Sızı. Ellerin Kraliçesi ile savaşıırken cadı değildin ve dolayısıyla cadıların para almaması geleneği geçerli değil,” dedi sertçe, gözleri safir parçaları gibi parlayarak. “Bana verdiğin özel hizmetlerin karşılığını yiyecek, kullanılmış temiz örtüler, ikinci el ayakkabılar ve odun olarak aldığını sanıyorum. Kâhyamın cömert olduğunu umuyorum. Ona cimrilik etmemesini söylemiştim.”

“Ne? Ah, ah evet, efendim.” Orası doğrudu. Cadılar ikinci el giysiler, eski örtüler (sargı yapmaya yarıyorlardı), hâlâ kullanılabilecek durumda ayakkabılar ve elbette ele geçmiş, elden düşmüş, elde kalmış, elden ele aktarılmış, el

değiştirmiş her tür eşyayla dolu bir dünyada yaşıyorlardı. Böyle bir dünyada, bir şatodan elde ettiklerinizle, kasanın anahtarını size vermişler gibi hissederdiniz. Paraya gelince... deri keseyi ellerinde evirip çevirdi. Çok ağırdı.

“Onca eşyayla ne yapıyorsun, Bayan Tiffany Sızı?”

“Ne?” dedi Tiffany dalgın dalgın, keseye bakmaya devam ederek. “Ah, şey, değiş tokuş ediyorum, ihtiyacı olan insanlara veriyorum... o tür şeyler işte.”

“Bayan Tiffany Sızı, aniden çok daldın. Baron’un oğlunun hayatını kurtarmana karşılık, on beş doların o kadar da çok olmadığını düşünüyorsun, sanırım, değil mi?”

“Hayır!”

“Bunu ‘evet’ olarak kabul etmeliyim, değil mi?”

“Ben söylediğimde hayır olarak kabul edeceksiniz, efendim! Ben sizin cadınızım!” Adama nefes nefese, dik dik baktı. “Ve oldukça zor bir acı küresini dengelemeye çalışıyorum, efendim.”

“Ah, Sızı Nine’nin torunu. Alçakgönüllülükle özür dilerim. Arada bir ondan da dilemem gerekirdi. Ama yine de, o keseyi alıp Bayan Sızı, içindekileri benim hatıram şerefine dilediğin gibi kullanma iyiliğini gösterir misin lütfen! Eminim orada daha önce görmediğin kadar çok para vardır.”

“Zaten pek sık para görmüyorum,” diye itiraz etti Tiffany, bütün bunlar karşısında sersemlemiş bir biçimde.

Baron, alkışlarmış gibi, bastonunun yine yere vurdu. “Böyle para gördüğünden kuşkuluyum zaten,” dedi neşeyle. “Anlarsın, kesede on beş dolar olsa da, senin alışık olduğun dolarlar gibi değil ya da paraya alışık olsaydın alışık

olacağın türden dolarlar gibi değil. Onlar *eski* dolarlar, paraları ucuzlatmaya başlamalarından önce basılmış dolarlar. Bana sorarsan şimdiki doları daha çok pirinçten yapıyorlar ve içinde ancak deniz suyunda olduğu kadar altın vardır. Ama bunlar, som altın, küçük şakamı mazur görürsen.”

Tiffany onun küçük şakasını mazur gördü, çünkü anlamadı. Baron onun şaşkınlığı karşısında gülümsedi. “Kısacası, Bayan Tiffany Sızı, bu paraları doğru alıcıya götürürsen, sana, ah, beş bin Ankh-Morpork doları civarında para ödeyecektir. Bunun eski ayakkabılar cinsinden karşılığını bilmiyorum, ama büyük olasılıkla bu şato büyüklüğünde bir eski ayakkabı alabilirsin.”

Ve Tiffany düşündü: bunu alamam. Her şey bir kenara, kese *son derece* ağır olmuştı. Bunun yerine, “Bu para bir cadı için çok fazla,” dedi.

“Ama bir oğul için çok fazla değil,” dedi Baron. “bir varis için, neslin devamı için çok fazla değil. Dünyayı bir yalandan temizlemek için çok fazla değil.”

“Ama bana fazladan bir çift el alamaz,” dedi Tiffany, “ya da geçmişin bir saniyesini bile değiştiremez.”

“Yine de, alman konusunda ısrar etmek zorundayım,” dedi Baron, “kendi hatırın için olmasa bile benim hatırım için. Keseyi alman ruhumdaki yükü hafifletecek, ve inan bana, şu anda bir parça temizliğe ihtiyaç duyuyor, sence de öyle değil mi? Çok yakında öleceğim, değil mi?”

“Evet, efendim. Çok yakında, sanırım, efendim.”

Tiffany artık Baron hakkında bir şeyleri anlamaya başlamıştı ve adam güldüğü zaman şaşırmadı.

“Biliyor musun,” dedi, “başkası olsa, ‘Ah hayır ihtiyar dostum, daha senelerce yaşayacaksın, çok yakında yataktan kalkarsın, daha yaşayacak çok zamanın var,’ derdi.”

“Evet efendim. Ben bir cadıyım, efendim.”

“Ve bu bağlamda bunun anlamı...?”

“Yalan söylemek zorunda kalmamak için çok çabalıyorum, efendim.”

Yaşlı adam sandalyesinde kıpırdandı ve aniden yüzü ciddileşti. “Zamanı geldiğinde...” diye başladı, sonra duraksadı.

“Dilerseniz size eşlik ederim efendim,” dedi Tiffany.

Baron rahatlamış göründü. “Ölüm’ü hiç gördün mü?”

Tiffany bunu bekliyordu ve hazırды. “Normalde yalnızca geçtiğini hissedersiniz efendim, ama ben onu iki kere gördüm. Kanlı canlı; yani kanı canı olsaydı. Tıpkı kitaplarda tarif edildiği gibi, tırpan taşıyan bir iskelettir – aslında, sanırım kitaplarda bu şekilde tarif edildiği için öyle görünüyor. Nazik, ama kararlı biri.”

“Eminim öyledir!” Yaşlı adam bir süre sessiz kaldı ve sonra devam etti. “O... öte dünya hakkında herhangi bir şey ima etti mi?”

“Evet efendim. Görünüşe göre hardal yok ve turşu da olmadığı izlenimi altındayım.”

“Gerçekten mi? İşte bu acı oldu. Çeşni de söz konusu değildir, bu durumda?”

“Konserve soslar konusuna girmedim efendim. Büyük bir tırpanı vardı.”

Kapı sertçe çalındı ve Bayan Titiz bağırarak seslendi: “Siz iyi misiniz efendim?”

“Harikayım, sevgili Bayan Titiz,” dedi Baron yüksek sesle, sonra sesini alçaltarak bir sırrı paylaşırcasına ekledi: “Bizim Bayan Titiz’in senden fazla hoşlanmadığını tahmin ediyorum, kızım?”

“Hiijyenik olmadığımı düşünüyor,” dedi Tiffany.

“Bütün o saçmalıkları asla anlayamamışımdır,” dedi Baron.

“Çok kolay,” dedi Tiffany. “Her fırsatta ellerimi ateşe sokmam gerekiyor.”

“Ne? Ellerini ateşe mi sokuyorsun?”

Tiffany söylediği için pişman oldu, ama yaşlı adamın, ona gösterene kadar tatmin olmayacağını biliyordu. İçini çekti ve şömineye gitti, kovadan bir ocak süngüsü aldı. Arada bir bu numarayla gösteriş yapmaktan hoşlandığını kendi kendine itiraf edebiliyordu ve Baron da değerbilir bir seyirci olacaktı. Ama yapmalı mıydı? Eh, ateş numarası o kadar karmaşık değildi ve omzunun üzerindeki acı da dengedeydi ve Baron’un çok fazla zamanı da kalmamıştı.

Odanın uzak ucundaki küçük kuyudan bir kova su çekti. Kuyunun içinde kurbağalar vardı, bu yüzden kovaya kurbağalar da doluştu, ama Tiffany iyi biriydi ve onları kuyunun içine geri attı. Kimse haşlanmış kurbağadan hoşlanmaz. Su dolu kova tam olarak gerekli değildi, ama yine de oyunda rol oynuyordu. Tiffany dramatik bir biçimde öksürdü. “Görüyor musunuz efendim? Bir ocak süngüsü ve bir kova dolusu soğuk su var. Soğuk metal süngü, soğuk su. Ve şimdi... sol elimde süngüyü tutuyorum ve sağ elimi şu şekilde ateşin en sıcak yerine sokuyorum.”

Alevler Tiffany'nin elinin çevresinde harlanır ve aniden diğer elindeki ocak süngüsünün ucu kor kızıl parlamaya başlarken Baron nefesini içine çekti.

Baron yeterince etkilenince Tiffany süngüyü su kovaasına daldırdı ve su, bir buhar bulutu halinde kabardı. Sonra sapasağlam ellerini kaldırarak Baron'un önünde durdu.

"Ama alevlerin harlandığını gördüm!" dedi Baron, iri iri açılmış gözlerle. "Bravo! Bravo! Bir tür numara, değil mi?"

"Daha çok bir yetenek efendim. Elimi ateşe sokuyorum ve ısıyı süngüye yolluyorum. Yalnızca ısının yerini değiştirdim. Gördüğünüz alev, ölü deri parçaları, kir ve hijyenik olmayan insanların ellerinde olan bütün o pis küçük görünmez ısırın şeylerin yanmasından kaynaklanıyordu..." Duraksadı. "Siz iyi misiniz efendim?" Baron ona bakakalmıştı. "Efendim? Efendim?"

Yaşlı adam, görünmez bir kitaptan okurmuş gibi konuştu: "Tavşan ateşe koşar. Tavşan ateşe koşar. Ateş onu alır, o yanmaz. Ateş onu sever, o yanmaz. Tavşan ateşe koşar. Ateş onu sever, o özgür kalır... Şimdi hepsi aklıma geldi! Bunu nasıl unuttum! Bunu nasıl unutabildim? Kendi kendime sonsuza dek hatırlayacağımı söylemişim, ama zaman geçiyor ve dünya hatırlanacak şeylerle, yapılacak şeylerle doluyor, zamanını dolduruyorlar, hafızanı dolduruyorlar. Ve önemli olan şeyleri, gerçek şeyleri unutuyorsun."

Tiffany, Baron'un yanaklarından gözyaşları aktığını görünce şok oldu.

"Hepsini hatırlıyorum," diye fısıldadı hıçkırıklar arasında. "Sıcaklığı hatırlıyorum! Tavşanı hatırlıyorum!"

Bu noktada kapı çarpılarak açıldı ve Bayan Titiz odaya girdi. Sonra olanlar bir dakika aldı, ama Tiffany'ye bir saat geçmiş gibi geldi. Hastabakıcı elinde ocak süngüsü tutan Tiffany'ye, sonra gözyaşları içindeki yaşlı adama, sonra buhar bulutuna baktı, sonra süngüyü bırakan Tiffany'ye döndü, sonra yaşlı adama, sonra süngü dünyadan yankılanan bir tangirtıyla şömineye düşerken yine Tiffany'ye baktı. Ve sonra Bayan Titiz okyanusun dibine dalmaya hazırlanan bir balina gibi derin bir nefes aldı ve haykırdı: "Ona ne yaptığını sanıyorsun sen? Çık buradan seni arsız karı!"

Tiffany konuşma yetisini çabucak kazandı ve sonra hızla büyüyerek bağırma yetisine dönüştü. "Ben arsız da değilim karı da!"

"Şimdi nöbetçileri çağıracağım, seni karanlık geceyarısı kocakarısı!" diye haykırdı hastabakıcı, kapıya yönelerek.

"Saat daha on bir buçuk!" diye bağırdı Tiffany kadının arkasından ve ne yapacağını bilemeden, Baron'un yanına seyirtti. Acı kaydı. Onu hissedebiliyordu. Kafası doğru düzgün çalışmıyordu. Her şey dengesini yitiriyordu. Bir an odaklandı ve sonra, gülümsemeye çalışarak Baron'a döndü.

"Sizi altüst ettiğim için çok özür dilerim efendim," diye başladı ve sonra adamın gözyaşları içinde gülümsediğini, tüm yüzünün güneş ışıyla dolmuş gibi görüldüğünü fark etti.

"Beni altüst etmek mi? Aman tanrılar, hayır, altüst olmadım." Sandalyesinde doğrulmaya çalıştı ve titrek parmağını ateşe doğru uzattı. "Aslında, kendime geldim! Canlı

hissediyorum! Ben gencim, çok sevgili Bayan Tiffany Sızı! O kusursuz günü hatırlıyorum! Beni göremiyor musun? Vadide? Kusursuz, gevrek bir eylül günü. Feci kaşındıran, cvet çok fazla kaşındıran ve çiş kokan yün ceket giydirilmiş küçük bir oğlan çocuğu hatırlıyorum! Ve babam, 'Ne Hoş Şakıyordu Tarlakuşları' şarkısını söylüyordu ve ben de eşlik etmeye çalışıyordum ve beceremiyordum elbette, çünkü sesim tavşan ciyaklaması gibiydi ve anız yakmalarını izliyorduk. Her yerde duman vardı ve ateş yayıldıkça fareler, sıçanlar, tavşanlar, hatta tilkiler alevlerden kaçmak için bize doğru koşuyorlardı. Sülünler ve keklikler son anda fişek gibi havaya fırlıyorlardı ve aniden sesler yok oldu ve bu kır tavşanını gördüm. Ah, kocaman bir tavşandı ve oracıkta durmuş, bana bakıyordu ve her yere yanmış otlar yağıyordu ve arkasında alevler vardı, ama tavşan doğrudan bana bakıyordu ve yemin ederim dikkatimi çektiğinden emin olduğu anda havaya zıpladı ve doğrudan ateşin içine atladı. Ve elbette ben deli gibi ağladım, çünkü çok güzel bir tavşandı. Babam beni kucağına aldı ve bana küçük bir sır vereceğini söyledi ve bana tavşan şarkısını öğretti, böylece işin aslını öğrenecektim ve ağlamayı bırakacaktım. Ve sonra, küllerin üzerinde yürüdük ve orada ölü tavşan yoktu." Yaşlı adam başını beceriksizce ona çevirdi ve gülümsedi, gerçekten gülümsedi. Adam *parlıyordu*.

Bu da nereden çıktı? diye düşündü Tiffany. Ateş olamayacak kadar sarı, ama perdeler de kapalı. Burası her zaman loş, ama şimdi gevrek bir eylül gününün ışığı var...

“Eve döndüğümüzde mum boyayla tavşanın resmini yaptığımı hatırlıyorum ve babam o kadar gururlandı ki, resmi tüm şatoda dolaştırdı ve herkese gösterdi,” diye devam etti yaşlı adam, çocuk kadar hevesli bir sesle. “Çocuk karalaması elbette, ama ondan bir dehanın ürünüymüş gibi bahsediyordu. Anne babalar böyle şeyler yaparlar. O öldükten sonra resmi babamın belgeleri arasında buldum. Aslında, merak ediyorsan, para sandığının içindeki deri dosyada bulabilirsin. Değerli bir şey, ne de olsa. Bundan, başka kimseye bahsetmedim,” dedi Baron. “İnsanlar, günler ve anılar gelip gidiyor, ama o anı her zaman oradaydı. Sana verebileceğim hiçbir para, cadı olan Bayan Tiffany Sızı, bu harika hatırayı bana geri getirmenin karşılığını ödeyemez. O günü hayatımın sonuna kadar...”

Bir anlığına şöminedeki alevler dondu ve hava soğudu. Tiffany Ölüm’ü gördüğünden, gerçekten *gördüğünden* asla gerçekten emin olamamıştı. Belki de, tuhaf bir biçimde, her şey kafasının içinde olup bitiyordu. Ama nerede olursa olsun, eh, şu anda oradaydı işte.

NE UYGUN OLDU, DEĞİL Mİ, dedi Ölüm.

Tiffany gerilemedi. Anlamı yoktu. “Bunu sen mi *ayarladın?*” diye sordu.

BU ŞEREFİ ÜSTLENMEYİ NE KADAR İSTESEM DE, SÖZ KONUSU OLAN BAŞKA GÜÇLER VAR. SANA İYİ SABAHLAR, BAYAN SIZI.

Ölüm gitti ve Baron da, feci kaşındıran ve bazen çiş kokan yeni yün ceketini içinde⁸, dumanlar tüten bir tarlada habasının peşinden giden küçük bir oğlan çocuğu olarak, onu takip etti.

Sonra Tiffany elini ölü adamın yüzüne götürdü ve saygıyla gözlerini kapattı. O gözlerin içinde, yanan tarlaların ışığı sönmeye yüz tutmuştu.

⁸ Kumuş tircilerden eskiden gün kumuş üretirken sıdığı boya kabideğis olarak kullandıkları boya akmanın 'sıcak' olarak kumajlar, seneler boyunca bir parça kalabiliyorlardı. Bayan Kene bile bunu daha yakın bir tavırla, daha ayrıntılı olarak anlatırmazdı. O olsa, "bedenden çıkmış bedensel sıvılar" tabiriini kullanırdı.

Bölüm 5

DİLLERİN ANASI

Bir anlık huzur olması gerekirdi; aslında, bir anlık metal vardı. Şato korumaları yaklaşıyordu ve zırhları üstlerine doğru düzgün olmadığı için zırhların çıkarması gereken- den daha fazla gürültü çıkarıyordu. Yüzlerce senedir burada savaş görülmemişti, ama hâlâ zırh takıyorlardı, çünkü zırh nadiren onarım gerektirirdi ve yıpranmazdı.

Çavuş Brian kapıyı itip açtı. Yüzünde karmaşık bir ifade vardı. Biraz önce, çocukluğundan beri tanıdığı kötü bir cadının patronunu öldürdüğü söylenmiş, patronunun oğlu oracık olmadığı halde cadının hâlâ odada olduğunu bilen ve çok da hoşlanmadığı hastabakıcının poposunu dürterek, “Ne bekliyorsun, adam! Görevini yap!” diye bağırıldığı bir adamın yüz ifadesiydi.

Bütün bunlar sinirine dokunuyordu.

Tiffany'ye mahcup bir bakış fırlattı. "Günaydın hanımefendi, her şey yolunda mı?" Sonra sandalyesinde oturan Baron'a baktı. "Demek öldü, hı?"

"Evet Brian, öldü," dedi Tiffany. "Birkaç dakika önce öldü ve mutlu olduğunu düşünmek için sebebim var."

"Eh, iyi, o zaman," dedi çavuş ve sonra gözyaşları içinde yüzünü buruşturdu, bu yüzden sonraki sözleri boğuk ve ıslaktı. "Biliyor musun, ninem hastalandığında bize gerçekten çok iyi davrandı; son gününe kadar ona sıcak yemek yollatmıştı."

Tiffany onun gevşek elini tuttu ve Brian'ın omzunun üzerinden arkasına baktı. Diğer muhafızlar de ağlıyordu; iri, güçlü adamlar olduklarını düşündükleri ya da olduklarını umdukları ve ağlamamaları gerektiğini bildikleri için daha beter ağlıyorlardı. Ama Baron her zaman oradaydı, tıpkı gündeğümü gibi, hayatlarının bir parçasıydı. Tamam, nöbette uykuya dalarsanız ya da kılıcınız körelmişse sizi azarlardı (gerçi hiçbir muhafızın kılıcını bir reçel kavanonun kapağını kanırtmak dışında herhangi bir şey için kullandığını hatırlamıyordu), ama sonuçta o Baron'du, onlar onun adamlarıydı ve Baron artık yoktu.

"Ona ocak süngüsünü sor!" diye haykırdı hastabakıcı Brian'ın arkasından. "Hadi, ona *parayı* sor!"

Hastabakıcı, Brian'ın yüzünü göremiyordu. Tiffany görebiliyordu. Adam muhtemelen yine poposundan dürtülenmişti ve aniden öfkelenmişti.

"Kusura bakma Tiff... demek istediğim, hanımefendi, ama bu hanım senin cinayet işlediğini ve hırsızlık yaptığını

düşündüğünü söylüyor,” dedi... ve yüzü, sahibinin aynı fikirde olmadığını ve başının kimseyle, ama özellikle de Tiffany’ye derde girmesini istemediğini ekledi.

Tiffany onu küçük bir gülümsemeyle ödüllendirdi. Cadı olduğunu her zaman hatırla, dedi kendi kendine. Masum olduğunu bağırmaya başlama. Masum olduğunu sen biliyorsun. Hiçbir şey bağırman gerekmiyor. “Baron... ona göz kulak olduğum için bana bir miktar para verme iyiliğinde bulundu,” dedi “ve sanırım Bayan Titiz istemeden buna kulak misafiri oldu ve kafasında yanlış bir izlenim oluştu.”

“Çok para verdi!” diye ısrar etti Bayan Titiz kıpkırmızı bir yüzle. “Baron’un yatağının altındaki büyük sandık açıldı!”

“Bütün bunlar doğru,” dedi Tiffany “ve öyle görünüyor ki Bayan Titiz bir süredir yanlışlıkla içeriyi dinliyormuş.”

Muhafızların bazıları kıkırdadılar. Bu, eğer mümkünse, Bayan Titiz’i daha da kızdırdı. Diğerlerini itip öne geçti.

“Bir elinde ocak süngüsü, diğer elin ateşin üzerinde, oracıkta durduğunu inkâr mı ediyorsun?” diye sordu hindi kırmızısı bir yüzle.

“Bir şey söylemek istiyorum, lütfen,” dedi Tiffany. “Oldukça önemli.” Serbest kalmaya çalışan acının sabırsızlığını hissetmeye başlamıştı. Elleri yapış yapıştı.

“Kara büyü yapıyordun, itiraf et!”

Tiffany derin bir nefes aldı. “Onun ne olduğunu bilmiyorum,” dedi, “ama Baron’un çektiği en son acıyı omzumun üzerinde taşıdığımı ve ondan bir an önce kurtulmam

gerektiğini biliyorum, ama ondan burada, bunca insanın yanında kurtulamam. Lûtfen! Hemen, şu anda açık bir alana ihtiyacım var!” Bayan Titiz’i itip geçti ve muhafızlar hemen ona yol açarak hastabakıcıyı daha da sinirlendirdiler.

“Gitmesine izin vermeyin! Uçarak kaçacak! Onlar böyle yapar!”

Tiffany şato planının iyi biliyordu; herkes bilirdi. Merdivenlerin dibinde avlu vardı ve acının kıpırdanıp açıldığını hissederek oraya yöneldi. Onu, kontrol altında tutmaya çalıştığınız bir tür hayvan olarak düşünmeliydiniz, ama bu yalnızca bir süre için işe yarardı. Hemen hemen... eh, şimdiye kadar, aslında.

Çavuş yanında belirdi ve Tiffany onun kolunu yakaladı. “Bana nedenini sorma,” demeyi başardı dişlerini sıkarak, “ama miğferini havaya fırlat!”

Adam emirlere itaat edebilecek kadar zekiydi ve miğfer, çorba çanağı gibi döne döne havaya uçtu. Tiffany acıyı onun peşinden fırlattı ve acı özgürlüğüne kavuşurken, korkunç, ipeksi bir hisle kayıp gittiğini hissetti. Miğfer görünmez bir duvara çarpmış gibi havada durdu ve neredeyse ikiye katlanmış bir halde, bir buhar bulutu eşliğinde parke taşlarının üzerine düştü.

Çavuş miğferi eline aldı ve hemen yine bıraktı. “Çok sıcak!” Duvara yaslanmış, nefeslenmeye çalışan Tiffany’ye baktı. “Her gün bu şekilde acıyı mı alıyordun?”

Tiffany gözlerini açtı. “Evet, ama normalde onu boşaltacak yer bulmak için bol bol zamanım oluyordu. Su ve kaya

pek iyi değildir, ama metal oldukça güvenilirdir. Nedenini sorma. Nasıl işlediği hakkında düşünürsem işlemiyor.”

“Ateşle de bir sürü numara yapabildiğini duydum,” dedi Çavuş Brian hayranlıkla.

“Zihnini açık tutarsan ateşle çalışmak kolay, ama acı... acı mücadele ediyor. Acı canlı. Acı düşman.”

Çavuş artık tutabilecek kadar soğuduğu umuduyla, çekinerek miğferine uzandı. “Patron görmeden önce ezik yerini düzeltereğim,” diye başladı. “Düzenliliğe ne kadar önem verdiğini bilirsin... ah.” Yere baktı.

“Evet,” dedi Tiffany, elinden geldiğince nazik bir biçimde. “Alışmak için zaman gerekecek, değil mi?” Başka tek kelime etmeden ona mendilini uzattı ve Brian burnunu sildi.

“Ama acıyı alabiliyorsun,” dedi Brian, “yani bu durumda sen...”

Tiffany elini kaldırdı. “Orada dur bakalım,” dedi. “Ne soracağımı biliyorum, ama yanıt hayır. Elini kesecek olursan belki yemek zamanına kadar bunu unutmamı sağlayabilirim; ama kayıp, ısırap, hüznün gibi şeyler? Bunu yapamam. Onlara bulaşmaya *cüret* bile edemem. ‘Şifa’ denen bir şey var ve dünyada bunu yapabildiğini bildiğim tek bir kişi tanıyorum ve ondan bana öğretmesini istemeyeceğim. Fazla derin bir konu.”

“Tiff...” Brian duraksadı, sonra hastabakıcının ortaya çıkıp yine poposunu dürtüklemesini bekliyormuş gibi bakındı.

Tiffany bekledi. *Lütfen sorma*, diye düşündü. Hayatın boyunca beni tanıyordun. Gerçekten de benim...

Brian yalvarırcasına ona baktı. "Sen... bir şey *aldın mı*?" Sesi solup gitti.

"Hayır, elbette almadım," dedi Tiffany. "Kafana nasıl bir kurtçuk girdi? Böyle bir şeyi *nasıl* düşünebilirsin?"

"Bilmem," dedi Brian, utançla kızarak.

"Eh, tamam, o zaman."

"Sanırım genç efendiye haber vermemiz lazım," dedi Brian, burnunu bir kez daha güzelce sildikten sonra, "ama tek bildiğim büyük şehre gittiği... şöyle birlikte..." Utanç içinde sustu.

"Nişanlısıyla," dedi Tiffany kararlılıkla. "Sesli olarak söyleyebilirsin, biliyorsun."

Brian öksürdü. "Eh, anlarsın, biz düşünmüştük ki... şey, hepimiz onunla senin, şey, bilirsin..."

"Her zaman arkadaşlık," dedi Tiffany, "hepsi bu."

Genellikle ağzını, beyniyle bağlantı kurmadan önce açan biri olduğu halde Brian için üzüldü, bu yüzden omzunu okşadı. "Bak, neden ben büyük şehre gidip onu bulmuyorum?"

Adam öyle rahatlamıştı ki, eriyecekti neredeyse. "Bunu yapar mısın?"

"Elbette. Burada yapacak çok işin olduğunu görebiliyorum. Hem, sırtından bir yük inmiş olur."

Doğru, o yükü benim sırtıma yükleyecek, diye düşündü, şatonun içinde seyirtirken. Haber yayılmıştı. İnsanlar

durmuş ağlıyor ya da şaşkın şaşkın bakınıyordu. Tam şato-
dan çıkarken aşçı koşarak geldi. "Ben şimdi ne yapacağım?
Zavallıcığın akşam yemeği ocaktaydı!"

"O zaman yemeği ocaktan indir ve iyi bir yemeğe ih-
tiyacı olan birine ver," dedi Tiffany çabuk çabuk. Sesini
serin ve iş bilir tutması önemliydi. İnsanlar şok içindeydi.
Zamanı olsa o da şok içinde olurdu, ama şu anda insanları
hemen, şu anda dünyaya geri yollamak önemliydi.

"Hepiniz beni dinleyin!" Sesi büyük salonda yankılan-
dı. "Evet, baronunuz öldü, ama hâlâ bir baronunuz var!
Yakında... hanımıyla burada olur ve onlar gelmeden bura-
yı tertemiz yapmanız lazım! Hepiniz görevlerinizi biliyor-
sunuz! İşinize bakın! Ve baronunuzu iyilikle hatırlayın ve
onun hatırına burayı temizleyin."

İşe yaradı. Her zaman yarardı. Sahibi ne yaptığını bili-
yormuş gibi çıkan bir ses her şeyi yoluna sokardı, özellikle
de sahibinin başında sivri tepeli bir şapka varsa. Ani bir
hareketlilik başladı.

"Yaptığın yanına kaldı sanıyorsun, değil mi?" dedi bir
ses arkasından.

Tiffany bir an bekledikten sonra arkasına döndü ve ar-
kasına döndüğünde gülümsüyordu. "Niye, Bayan Titiz?"
dedi. "Sen hâlâ burada mısın? Eh, belki silinmesi gereken
yerler vardır?"

Hastabakıcı gazaba kapıldı. "Ben yer silmem, seni kibirli
küçük..."

"Hayır, sen hiçbir şeyi silmezsin, değil mi, Bayan Titiz?
Bunu fark ettim! Şimdi, senden önce burada olan Bayan

Çiyliçiçek, işte o yer *silebiliyordu*. Hem de öyle iyi siliyordu ki, yerde kendi yüzünü görebiliyordun, ama senin durumunda Bayan Titiz, bunun neden cazip gelmeyeceğini hayal edebiliyorum. Ondan önce gelen Bayan Becerikli de yerleri kumla ovuyordu, beyaz kumla! Pisliği, tilki kovalayan bir teriyer gibi kovalardı!”

Hastabakıcı konuşmak için ağzını açtı, ama Tiffany onun sözlerine yer bırakmadı. “Aşçı bana senin çok dindar bir kadın olduğunu söyledi, durmaksızın d'üzüstü çöküymüşsun ve bu bana uyar, kesinlikle uyar, ama oraya giderken yanına bir paspas ve kova almak hiç aklına gelmedi mi? İnsanların duaya ihtiyacı yoktur Bayan Titiz; önündeki işi yapmana ihtiyacı vardır. Ve artık senden bıktım, Bayan Titiz, özellikle de güzel beyaz önlüğünden. Harika beyaz önlüğünle Roland'ı çok etkilediğinden eminim, ama beni etkilemedin Bayan Titiz, çünkü *o önlüğü kirletecek hiçbir şey yapmıyorsun*.”

Hastabakıcı elini kaldırdı. “Sana tokat atarım!”

“Hayır,” dedi Tiffany kararlılıkla. “Atamazsın.”

El olduğu yerde kaldı. “Hayatım boyunca bu kadar hakaret görmemiştim!” diye haykırdı öfkeli hastabakıcı.

“Gerçekten mi?” dedi Tiffany. “Gerçekten şaşırdım.” Topuğu üzerinde döndü ve hastabakıcıyı orada dikilirken bıraktı. Salona yeni girmiş olan genç bir muhafıza yaklaştı. “Seni buralarda görmüştüm. Kim olduğunu bilmiyorum. Adın nedir?”

Öğrenci muhafız, muhtemelen selam olduğunu düşündüğü bir şey yaptı. “Preston, hanımefendi.”

“Baron mahzen-mezara götürüldü mü, Preston?”

“Evet hanımefendi, ben de birkaç fener, giysi ve bir kova ılık su götürdüm hanımefendi.” Tiffany’nin yüzündeki ifadeyi görünce sıırttı. “Ben küçükken ölüyü hazırlama işini ninem yapardı hanımefendi. İsterseniz yardım edebilirim.”

“Ninen yardım etmene izin veriyor muydu?”

“Hayır hanımefendi,” dedi genç adam. “Doktorik sertifikaları olmadığı sürece erkeklerin bu tür şeyleri yapmasına izin verilmediğini söylerdi.”

Tiffany bir an şaşkın şaşkın baktı. “Doktorik?”

“Bilirsiniz, hanımefendi. Doktorik: haplar, şuruplar, bacak kesmek falan.”

Tiffany anladı. “Ah, doktorluk demek istiyorsun. Öyle olduğunu sanmıyorum. Bunun, onun daha iyi hissetmesini sağlamakla ilgisi yok. Kendim yaparım, ama yine de sordugun için teşekkürler. Bu iş kadın işi.”

Tam olarak *neden* kadın işi olduğunu bilmiyorum, dedi kendi kendine, mahzen-mezara inip kollarını sıvarken. Genç muhafız bir toprak tabak toprak ve bir tabak tuz bile getirmişti.⁹ Aferin ninene, diye düşündü Tiffany. Biri oğlana faydalı bir şey öğretmişti!

Havausta Nine’nin deyişiyle yaşlı adamı “teşhire hazır” hale getirirken ağladı. Her seferinde ağlıyordu. Gerekli bir şeydi. Ama eğer cadıysanız, herkesin görebildiği bir yerde yapmazdınız. İnsanlar bunu beklemezdi. Onları huzursuz ederdi.

⁹ Toprak ve tuz getirmek, hayaletleri uzak tutmak için kullanılan eski bir yöntemdi. Tiffany bir hayalet görmemişti, bu yüzden muhtemelen işe yarıyordu, ama her durumda, insanların zihinleri üzerinde işe yarıyordu ve insanlar orada tuz ve toprak görüncce içleri rahatlıyordu ve eğer bunu unlatırsanız, büyük konusuda çok şey arıyorsunuz demektir.

Geri çekildi. Eh, itiraf etmeliydi ki, yaşlı adam dün göründüğünden daha iyi görünüyordu. Son olarak, cebinden iki madeni para çıkardı ve nazikçe göz kapaklarının üzerine koydu.

Bunlar Ogg Ana'nın ona öğrettiği eski âdetlerdi, ama artık yalnızca Tiffany'nin bildiği yeni bir âdet vardı. Bir eliyile mermer tezgâha yaslandı ve diğeriyle su kovasını tuttu. Kıpırdamadan durdu ve kovadaki su kaynamaya, mermer tezgâhın üzerinde buz oluşmaya başlayana kadar bekledi. Kovayı dışarı götürdü ve içindekileri oluğa döktü.

İşini bitirdiği zaman şato koşuşturmaca içindeydi. İnsanları işleriyle baş başa bıraktı. Şatodan çıkarken duraksadı ve düşündü. İnsanlar genellikle durup düşünmezdi. Yürürken düşünürlerdi. Bu bazen iyi bir fikirdi. Yanlış yöne gitme ihtimaline karşı durmak.

Roland Baron'un tek oğluydu ve Tiffany'nin bildiği kadarıyla, tek akrabasıydı ya da en azından, şatoya yaklaşmasına izin verilen tek akrabası; korkunç ve pahalı yasal mücadelelerin ardından, Roland korkunç halalarını kovalamayı başarmıştı. Dürüst olmak gerekirse, yaşlı Baron bile kız kardeşlerini, insanın hayat pantolonunun içinde bulabileceği en pis iki ihtiyar gelincik olarak görüyordu. Ama bu kadar önemli bir şeyi bilmesi gereken, Baron'la hiçbir şekilde akraba olmayan, ama yine de, eh, en kısa zamanda bilmesi gereken bir kişi daha vardı. Tiffany, keldayı görmek için Feegle höyüğüne yöneldi.

Tiffany geldiğinde Amber'i dışarıda oturmuş, güneş ışığında dikiş dikerken buldu.

“Merhaba, hanımefendi,” dedi kız neşeyle. “Ben gidip Bayan Kelda’ya geldiğini haber vereyim.” Bunun ardından, eskiden Tiffany’nin de yapabildiği gibi, yılan gibi sürüne-rek rahatça delikte kayboldu.

Amber neden buraya döndü? diye merak etti Tiffany. Onu güvende olması için Sızı Çiftliği’ne götürmüştü. Kız neden höyüğe kadar yürümüştü? Nerede olduğunu nasıl hatırlamıştı?

“Çok ilginç bir çocuk bu,” dedi bir ses ve Kurbağa¹⁰ bir yaprağın altından başını çıkardı. “Son derece şaşırmış göründüğünü söylemek zorundayım, hanımefendi.”

“Yaşlı Baron öldü,” dedi Tiffany.

“Eh, beklenen bir şey. Çok yaşa Baron,” dedi Kurbağa.

“Çok yaşamayacak,” dedi Tiffany. “Öldü.”

“Hayır,” diye vrakladı Kurbağa. “Böyle söylemen gerekiyor. Bir kral öldüğünde, hemen yeni bir kral bulunduğunu ilan edersin. Bu önemli. Acaba yenisi neye benzeyecek? Herhangi Bir Rob, senin botlarını yalamaya bile layık olmayan sümsüğün teki olduğunu söylüyor. Üstelik seni feci küçük düşürmüş.”

Geçmişte neler yaşanmış olursa olsun, Tiffany buna karşı çıkmadan edemedi. “Benim için kimsenin bir şeyi yalamasına ihtiyacım yok, çok teşekkür ederim. Hem,” diye ekledi, “o onların baronu değil, değil mi? Feeglelar bir efendileri olmamasıyla övünürler.”

¹⁰ Kurbağa’nın Kurbağa dünyası adı yoktu ve Feegle Kralına birkaç sene önce kralmış; büyük hayranı, eski avukat hayranı, daha doğrusu, peri annenin yanında fazla ukalalık etmeye başlamış bir avukatın hayranından çok daha çekilebilir bulmuştu. Kelda sık sık onu geri göndereceği teklif ediyordu, ama Kurbağa reddediyordu. Kendi boyundan büyük sözler kıldığından Feeglelar onu Kralın beyni sayıyordu.

“Varsayımında haklısın,” dedi Kurbağa düşünceli düşünceli, “ama hatırlamalısın ki, aynı zamanda her baha-neyle mümkün olduğunca çok içmekle övünürler ve bu onların mizaçlarını biraz güvenilmez kılıyor. Üstelik Baron bütün bu yörelerdeki tüm mülklerin *bilfiil* sahibi olduğuna kesinlikle inanıyor. Kanuna göre geçerli bir iddia. Ama ne yazık ki, artık benim savunamayacağım bir iddia. Ama kız dersen, o tuhaf bir şey. Fark etmedin mi?”

Fark etmedim mi? diye düşündü Tiffany çabucak. Neyi fark etmedim mi? Amber yalnızca bir çocuktur; onu arada bir görüyordu – merak uyandıracak kadar sessiz değil, can sıkıcı olacak kadar gürültücü değil. Hepsi buydu. Ama sonra düşündü: Tavuklar... O tuhaftı.

“Feegleca konuşabiliyor!” dedi Kurbağa. “Ve amanın meselesinden falan bahsetmiyorum; o yalnızca aksan. Kelda’nın konuştuğu ciddi, eski moda dili söylüyorum, buralı olmadan önce her nereliyseler oradan konuştukları dili. Üzgünüm, eminim önceden çalışılmış olsa bu daha iyi bir cümle olurdu.” Duraksadı. “Kendi adıma tek kelime Feegleca anlamıyorum, ama kız hemen öğrenmiş gibi. Bir şey daha, yemin ederim benimle de kurbağaca konuşmaya çalıştı. Ben kurbağacada da pek iyi değilimdir, ama... şekil değiştirince azıcık anlamaya başlamışım.”

“Sıra dışı sözcükleri anladığını mı söylüyorsun?” dedi Tiffany.

“Emin değilim,” dedi Kurbağa. “Ben anlamını anladığımı düşünüyorum.”

“Emin misin?” dedi Tiffany. “Ben hep onun biraz aptal olduğunu düşünmüşümdür.”

“Aptal mı?” dedi, eğleniyormuş gibi görünen Kurbağa. “Eh, bir avukat olarak sana, aptallık ölçüsünde basit görünen bir şeyin inanılmaz ölçüde karmaşık olabileceğini söyleyebilirim, özellikle de ben saat başı ücret alıyorsam. Güneş basittir. Bir kılıç basittir. Bir fırtına basittir. Basit her şeyin arkasında, koskocaman karmaşık bir kuyruk bulunur.”

Amber başını delikten çıkardı. “Bayan Kelda seninle tebeşir çukurunda görüşeceğini söylüyor.”

Tiffany dikkatle hazırlanmış kamuflajın arasından geçerken tebeşir çukurundan hafif bir tezahürat yükseldi.

Çukuru seviyordu. Orada, yukarıda mavi gökyüzü, onu kuşatan ıslak beyaz duvarlar ve dikenlerin arasından süzülen gün ışığıyla, gerçekten mutsuz olmak imkânsız görünüyordu. Tiffany küçükken bazen, Tebeşir dalgaların altında bir diyarken yaşamış kadim balıkların yüzerek tebeşire girip çıktığını görürdü. Su uzun zaman önce gitmişti, ama hayalet balıkların ruhları bunu fark etmemişti. Zırlı şövalyeler gibiydiler ve tebeşir kadar eskiydiler. Ama artık onları görmüyordu. Belki de büyüdükçe görme tarzınız değişiyordu.

İçeride güçlü bir sarımsak kokusu vardı. Çukurun dibinde, zeminin büyük bir kısmı salyangozlarla kaplıydı. Feeglelar dikkatle aralarında dolaşüyor, salyangozların kabuklarına rakamlar yazıyorlardı. Amber, Kelda'nın yanına

oturmuş, ellerini dizlerinde kenetlemişti. Salyangozlara yukarıdan bakınca, çoban köpeği yarışlarına benziyordu, ama çok daha az havlama ve çok daha fazla yapış yapışlık vardı.

Kelda, Tiffany'yi gördü ve minik parmağını dudaklarına götürdü, sonra başını kısaca Amber'e doğru salladı. Kız salyangozlara yapılanları izlemeye dalmış görünüyordu. Jeannie diğer yanındaki boş yere dokundu ve, "Oolanların sürüyü işaretlemesini izliyoruz, bilirsin," dedi. Sesinde bir tuhafılık vardı. Bir yetişkinin bir çocuğa, çocuğun henüz bu sonuca varmamış olması ihtimaline karşı, "Ne çok eğleniyoruz, değil mi?" derken kullandığı sese benziyordu. Ama Amber gerçekten de eğleniyormuş gibi görünüyordu. Tiffany, Feeglelerin yanında olmanın Amber'i mutlu ettiğini fark etti.

Kelda'nın sohbeti hafif tutmak istediğini sezmişti, bu yüzden basitçe sordu, "Neden onları işaretliyorsunuz? Onları kim çalmaya çalışır ki?"

"Diğer Feegleler, elbette. Benim Rob, korunaksız bıraksak, onları çalmak için sıraya girceklerini düşünüyo, bilirsin."

Tiffany şaşırmıştı. "Neden korunaksız kalacaklar ki?"

"Çünkü benim çocuklar, bilirsin, onların sürülerini çalmaya gidiyorlar da ondan. Eski bi Feegle geleneğidir, bol bol dövüş, hırsızlık ve elbette, herkesin favorisi, içki içmek anlamına gelir." Kelda Tiffany'ye bakarak göz kırptı. "Eh, çocuklar mutlu oluyo, can sıkıntısını ve keldanın ayaklarına dolanmalarını engelliyo, bilirsin."

Tiffany'ye yine göz kırptı, Amber'in bacağına okşadı ve ona kendi dilinde, çok eski Feeglecaya benzeyen bir şeyler söyledi. Amber de aynı dilde yanıt verdi. Kelda, Tiffany'ye bakarak anlamlı anlamlı başını salladı ve çukurun diğer ucunu göstererek oraya gitmelerini işaret etti.

"Ona ne dedin?" dedi Tiffany dönüp, hâlâ aynı ilgiyle gülümseyerek Feegleları izlemekte olan kıza bakarak.

"Seninle benim yetişkinlere özgü bi sohbet etçemizi sôöledim," dedi Kelda "ve o da oolanların çok komik olduğunu sôöledi. Nasıl, bilmiyom, ama Ana Dil'i öörendi. Tiffany, onu yalnızca bir kız evlatla ve ozanla" konuşurken kullanırım, bilirsin, ve dün gece hâyükte onunla konuşuyodum ki, kız da katıldı! Dinleyerek öörendi! Bunun olmaması gerek! Bu kız nadir bi yetenee sahip, orası kesin. Anlamları kafasının içinde biliyo olmalı ve bu büyü, küçükhayım, saf büyü, orası kesin."

"Nasıl oldu?"

"Kim bilir?" dedi Kelda. "Bi yetenek. Ve ögüdüme kulak ver ve bu kıızı eğitime al."

"Eğitime başlamak için çok büyük değil mi?" dedi Tiffany.

"Onu bi işe koş, yeteneeni kullanabilcee bi alan bul. İnan bana kızım, bi kıızı ölümüne dövmenin iyi bi şey olduuna inanmak istemem, ama yollarımızın nasıl seçildiini kim bilebilir? Böylece, kendini burada, yanımda buldu. Onda anlayış yetisi var. Başka şekilde öörenebilir miydi? Hayatın anlamının yetini bulmak olduunu sen çok iyi biliyorsun.

Yetini bulmak mutluluktur. Asla bulamamak hüzündür. Onun biraz aptal olduğunu söyledin: ona, içindeki zekayı bulabilecek bi öğretmen bul. Kız, sırf dinleyerek zor bi dili öğrendi. Dünyanın bunu yapabilen insanlara çok ihtiyacı var.”

Mantıklıydı. Kelda’nın söylediği her şey mantıklı geliyordu.

Jeannie duraksadı, sonra, “Baron öldü için çok üzuldüm,” dedi.

“Üzgünüm,” dedi Tiffany. “Sanasöylemeyi planlıyordum.”

Kelda ona gülümsedi. “Bi keldaya böyle bi şeyin haber verilmesi gerektiini mi düşünüyorsunuz kızım? O düzgün bi adamdı ve sen onun için dooru olanı yaptın.”

“Gidip yeni Baron’u bulmam lazım,” dedi Tiffany. “Feeglelerin onu bulmama yardım etmesine ihtiyacım var. Şehirde binlerce insan var ve Feegleler bir şeyleri bulmak konusunda çok iyidir.”¹² Başını kaldırıp gökyüzüne baktı. Tiffany daha önce hiç büyük şehre gitmemişti ve karanlıkta oraya uçmayı pek istemiyordu. “İlk ışıklarda yola çıkacağım. Ama önce Jeannie, sanırım Amber’i eve götürsem iyi olacak. Bunu istersin, değil mi Amber?” dedi umutsuzca...

Kırk beş dakika sonra, Tiffany süpürgesini köye doğru sürüyordu. Çılgınlık hâlâ kafasında yankılanıyordu. Amber geri dönmek istememişti. Aslında, höyükten ayrılmak istemediğini, ellerini ve ayaklarını deliğin duvarlarına

12 Tiffany onların en çok da başkalarına ait şeyleri bulmak konusunda iyi olduklarını söylüyor. Ama Feeglelerin süpürge gibi içine ek olarak köpek kolları iyi avlandıkları doğruyd.

dayayıp, Tiffany onu ne zaman nazikçe çekiştirse ciğerlerini paltatırcasına haykırarak açıkça ifade etmişti. Tiffany bıraktığımda, kız yine gidip keldanın yanına oturuyordu. Demek öyle. İnsanlar için planlar yapıyordunuz ve onların başka planları olduğunu öğreniyordunuz.

Duruma nasıl bakarsanız bakın, Amber'in bir annesi ve bir babası vardı; oldukça kötü ebeveynler olduklarını söyleyebilirdiniz, üstelik bunun durumun en nazik ifadesi olduğunu ekleyebilirdiniz. En azından kızın güvende olduğunu bilmeliydiler... Hem, keldanın gözetimi altındayken, Amber'in başına ne gelebilirdi ki?

Bayan Aksi, Tiffany'yi kapısında bulunca kapıyı çarparak kapattı, ama sonra gözyaşları içinde yine açtı. Mekan iğrenç kokuyordu; yalnızca bayat bira ve kötü yemeklerle değil, çaresizlik ve şaşkınlıkla. Tiffany'nin gördüğü en uyuz kedi de sorunun bir parçasıydı açık ki.

Bayan Aksi ne kadar akıllı varsa korkudan onu da kaybetmişti ve dizlerinin üzerine çökmüş, anlamsızca yakarmaktaydı. Tiffany ona bir fincan çay yaptı, ki hassas midelilere göre bir iş değildi, çünkü kulübedeki bütün çanak çömlek taş lavaboya yığılmıştı ve içinde arada bir hava kabarcıklarının patladığı pis bir suyun içinde yüzüyordu. Tiffany çay içmek için kullanabileceği bir fincan elde etmek için dakikalarca fincan ovdu, ama sonra da çaydanlığın içinde bir şeyin takırdadığını duydu.

Bayan Aksi dört bacağı da tam olan bir sandalyeye oturmuş, yemeğini zamanında önüne koyduğun ve Amber

yaramazlık yapmadığı sürece kocasının aslında ne kadar da iyi bir adam olduğunu anlıyordu. Tiffany dağlarda evleri dolaşırken bu tür çaresiz konuşmalar duymaya alışmıştı. Korkudan kaynaklanıyordu – yalnız kaldıklarında başlarına geleceklerden korkuyorlardı. Havausta Nine'nin bu tür durumlarla başa çıkmak için özel bir yöntemi vardı, ki bu da herkesin içine Havausta Nine korkusu salmaktan ibaretti, ama Havausta Nine senelerdir, eh, Havausta Ninelik yaptığı için deneyimliydi.

Dikkatli ve saldırgan olmayan sorular, Bay Aksi'nin yurkari katta uyumakta olduğunu ortaya çıkardı ve Tiffany Bayan Aksi'ye Amber'in çok iyi bir hanımın gözetimi altında iyileşmekte olduğunu söyledi. Bayan Aksi yine ağlamaya başladı. Mekânın sefilliği Tiffany'nin de sinirlerine dokunmaya başlamıştı ve zalimleşmemek için kendine hakim olmaya çalıştı; ama taş zemine bir kova su dökmek ve sonra süpürgeyle suyu dışarı süpürmek ne kadar zor olabilirdi ki? Biraz sabun yapmak ne kadar zor olabilirdi? Odun külü ve hayvansal yağ kullanarak iş görecektürden bir sabun yapabiliydiniz. Ve annesinin bir kere söylediği gibi, "Kimse cam silemeyecek kadar fakir olamaz." Ama babası, sırf annesini sinirlendirmek için, bunu "Kimse amcamı silemeyecek kadar fakir olamaz," diye değiştirmişti. Ama bu ailede işe nereden başlardınız? Hem, çaydanlığın içinde ne vardı ki, takırdaya takırdaya dışarı çıkmaya çalışıyordu?

Köydeki kadınların çoğu zorlu kadınlar olarak yetişmişti. Çiftlik geliriyle bir aileyi çekip çevirmek için zorlu

olmanız gerekirdi. Yerel bir deyim vardı, sorunlu bir kocayla başa çıkmak için bir tür tarif. “Dilli börek, soğuk ahır, bakır sopa.” Sorunlu bir kocanın akşam yemeği beklerken dırdır yiyeceğini, uyumak için ahıra gönderileceğini ve karısına el kaldırırca, her evde bulunan, çamaşır teknesinde çamaşır karıştırmak için kullanılan uzun değneklerden biriyle güzelce dövüleceğini anlatıyordu. Genelde kaba ezgi çalmadan önce hatalarını düzeltirlerdi.

“Bay Aksi'den uzakta kısa bir tatil yapmak istemez misin?” dedi Tiffany.

Solucan kadar solgun, süpürge sapı kadar sıska olan kadının dehşete kapıldı. “Ah hayır!” diye inledi. “Bensiz yapamaz ki!”

Ve sonra... her şey kontrolden çıktı, daha doğrusu, olduğundan da beter kontrolden çıktı. Ve her şey çok masum başladı, çünkü kadın çok perişandı. “Eh, en azından senin için mutfağını temizleyebilirim,” dedi Tiffany neşeyle. Bir süpürge kapıp işe koyulsa her şey yolunda gidecekti, ama ah hayır, gidip örümcek ağlarıyla kaplı gri tavana bakması ve “Tamam, burada olduğunuzu biliyorum, her zaman beni takip ediyorsunuz, bu yüzden bir işe yarayın ve bu mutfağı köşe bucak temizleyin!” demesi gerekiyordu. Birkaç saniye boyunca hiçbir şey olmadı ve sonra, sırf kulak kabarttığı için, tavanın yakınından gelen boğuk konuşmalar duydu.

“Bunu duymadın mı? Burda olduumuzu biliyo! Nasıl her seferinde bilebiliyo ki?”

Biraz daha farklı bir Feegle sesi yanıt verdi, “Çünkü onu devamlı takip ediyoz da ondan, seni minik kaçıkçık!”

“Ah heye, o kadarını biliyom, ama benim annatmak istediim şu, onu bir daa takip etmiyceemize söz vermedik miydik?”

“Heye, ciddi bir yemindi.”

“Kesinlikle. Bu yüzden, koca mini kocakarının ciddi bir yemini ciddiye almamasına azcık bozuldum doorusu. Duygularım mini minnacık incindi.”

“Ama biz de ciddi yeminimizi bozduk; bu bi Feegle şeysi.”

Üçüncü bir ses: “Şuraya bakın sinsi herifler, ayaanı tıp tıp vuruyo!”

Mutfağa bir fırtına çarptı. Köpüklü sular Tiffany’nin gerçekten de tıp tıp yere vurmakta olduğu botlarının üzerinden aktı. Kimsenin bir odayı bir Feegle grubundan daha çabuk kirletemeyeceğini söylemek lazım, ama tuhaf bir biçimde, kuşların ve başka muhtelif orman yaratıklarının yardımı olmadan, çok hızlı bir biçimde temizleyebiliyorlardı da.

Lavabo bir anda boşaldı ve sonra sabun köpükleriyle doldu. Ateş parlayarak canlanırken tahta tabaklar, teneke kupalar uğuldayarak havaya uçtu. Odun kutusu *bam bam bam* diye doldu. Bunun ardından her şey daha da hızlandı ve Tiffany’nin kulağının yanından uçarak bir çatal geçti ve duvara saplanıp titreyerek durdu. Buhar sis gibi yükseldi ve yanında tuhaf sesler de geldi; aniden temizlenen camlardan içeri güneş ışığı doldu ve odayı gökkuşaklarıyla doldurdu;

bir süpürge yerdeki suların sonuncusunu ittirerek önlerinden geçti; çaydanlık kaynadı; masada çiçek dolu bir vazoda belirdi –eh, itiraf etmek gerekirdi, çiçeklerin bazıları baş aşağı duruyordu– ve aniden oda temiz ve tazeydi ve artık çürük patates kokmuyordu.

Tiffany tavana baktı. Kedi dört patisiyle oraya tutunmuştu. Tiffany'ye pis pis baktı. Burasına kadar gelmiş ve tavana asılı olan bir kedi bir cadıya bile dik dik bakabilirdi.

Tiffany sonunda Bayan Aksi'yi masanın altında, elleriyle başını koruyarak büzülürken buldu. Sonunda onu masanın altından çıkarıp güzel, temiz sandalyede, harika ölçüde temiz bir kupa dolusu çayın önüne oturtmayı başardığında, Bayan Aksi evinin çok daha iyi görüldüğünü şevkle onayladı, ama daha sonra Tiffany, sırf Tiffany gitsin diye Bayan Aksi'nin ne sorsa onaylayacağını kendi kendine itiraf etmek zorunda kaldı.

O zaman bu bir başarı sayılmazdı, ama en azından mekân çok daha temizdi ve Bayan Aksi de düşünecek zaman bulduğu zaman minnettar olacaktı. Bakımsız bahçeden çıkarırken Tiffany'nin duyduğu hırlama ve gümlenme muhtemelen tavandan düşen kediden kaynaklanıyordu.

Süpürgesi omzunda, çiftliğe giden yolu yarılادığında sesli olarak düşündü: "Belki de bu biraz aptalcaydı."

"Yorma kelleni," dedi bir ses. "Birazcık zamanımız olsaydı ekmek de yapardık." Tiffany başını eğdi. Nac Mac Feegle halkı, Küçük Özgür Adamlar ya da bazen, Savunucular, Suçlular, soruşturmaya yardım etmek üzere polis tarafından

arananlar ve bazen de, “şu, soldan ikincisi, yemin ederim oydu” olarak bilinen yarım düzine kişi, Herhangi Bir Rob ile birlikte yanında yürüyordu.

“Beni takip edip duruyorsunuz!” diye yakındı. “Her zaman etmeyeceğinize söz veriyorsunuz ve her zaman ediyorsunuz!”

“Ah, ama bize verilen vazifeyi tikkate almıyon, biliyon. Sen tepelerin kocakarısının ve sen ne dersen de, her zaman seni korumaya, sana yardım etmeye hazır olmalıyız,” dedi Herhangi Bir Rob yiğitçe. Diğer Feeglelar hızla başlarını salladılar ve kurşunkalem parçaları, sıçan dişleri, dünkü akşam yemeği, ortasında delik olan ilginç taşlar, böcekler, daha sonra incelenmek üzere oraya saklanmış ilginç sümük parçaları ve salyangozlar yere yağdı.

“Bakın,” dedi Tiffany, “onların isteyip istemediğine aldırmadan insanlara yardım edemezsiniz!”

Herhangi Bir Rob başını kaşıdı, düşürdüğü salyangozu saçlarının arasına geri koydu ve “Neden ki, hamfendi? Sen de aynısını yapıyon?” dedi.

“Yapmıyorum!” dedi Tiffany yüksek sesle, ama içten içe, bir ok yüreğine saplandı. Bayan Aksi’ye iyi davranmadım, değil mi? diye düşündü. Evet, kadında bir farenin tavırları ve bir farenin beyni var gibi, ama ne kadar pis olursa olsun, o iğrenç kokulu ev Bayan Aksi’nin eviydi ve Tiffany, eh, çok da incelikli ifade etmek lazım değilse, bir Nac Mac Feegle sürüsü ile birlikte içeri dalmış, öncekinden daha az dağınık hale getirmekle birlikte, ortalığı darmaduman etmişti. Kaba, buyurgan ve burnu büyük davrandım. Annem

olsa, bu işi daha iyi idare edebilirdi. İş ona gelirse, köydeki herhangi bir kadın daha iyi idare edebilirdi, ama ben cadıyım ve içeri daldım, dağıttım ve kadıncağızı ölesiye korkuttum. Ben, sivri tepeli şapkası olan gencecik bir kız.

Kendisi hakkında düşündüğü diğer şey ise, çok yakında yatmazsa yere yığılıvereceği idi. Kelda haklıydı; en son ne zaman doğru düzgün bir yatakta uyuduğunu hatırlamıyordu ve çiftlikte onu bir yatak bekliyordu. Ve, diye düşündü aniden, suçluluk duygusuyla, kendi annesiyle babasına Amber Aksi'nin Feeglelerin yanında olduğunu daha haber vermemiştii.

Her zaman bir şey oluyor, diye düşündü, sonra o şeyin üzerine yeni bir şey geliyor ve sonra art arda gelen bir şeylerin ucu bucağı görünmez oluyor. Cadılara uçan süpürge vermelerine şaşmamak gerek. Ayaklar tek başına yeterli değil.

Annesi Tiffany'nin erkek kardeşi Wentworth'le ilgileniyordu. Wentworth'ün gözü morarmıştı.

"Büyük çocuklarla kavga ediyor," diye yakındı annesi. "Gözümüz morardı, değil mi Wentworth?"

"Evet, ama ben de Billy Boşboğaz'ın apış arasına tekme attım."

Tiffany esnemesini bastırmaya çalıştı. "Neden kavga ediyordun, Went? Kafan çalışıyor sanıyordum."

"Senin cadı olduğunu söylediler Tiff," dedi Wentworth. Tiffany'nin annesi yüzünde tuhaf bir ifadeyle ona döndü.

"Eh, evet, öyleyim," dedi Tiffany. "İşim bu."

“Evet, ama onların söyledikleri türden şeyleri yaptığını sanmıyorum,” dedi kardeşi.

Tiffany annesiyle göz göze geldi. “Kötü şeyler miydi bunlar?”

“Hah! Bu daha yarısı bile değil,” dedi Wentworth. Burnundan damlayan kan ve sümük gömleğini lekelemişti.

“Wentworth, sen yukarı, odana çık,” diye emretti Bayan Sızı. Muhtemelen, diye düşündü Tiffany, Havausta Nine bile bu kadar hızlı itaat edilen bir emir veremezdi. Edilmezse yakın kıyamet tehdidi içeren bir emir.

Oğlanın gönülsüz adımlarının sesi merdivende kaybolduğunda, Tiffany’nin annesi en küçük kızına döndü, kollarını kavuşturdu, “Bu sebepten kavga ettiği ilk sefer de değil,” dedi.

“Hepsi resimli kitaplar yüzünden,” dedi Tiffany. “Köylülere, cadıların insanlara büyü yapan deli yaşlı kadınlar olmadıklarını öğretmeye çalışıyorum.”

“Baban geldiği zaman gidip Billy’nin babasıyla konuşmasını isteyeceğim,” dedi annesi. “Billy, Wentworth’dan otuz santim uzun, ama baban... o Billy’nin babasından altmış santim uzun. Kavga çıkmayacak. Babanı bilirsin. Sakin bir adamdır baban. Onun bir adama ikiden fazla yumruk attığını görmedim, buna gerek kalmıyor. İnsanları sakin tutacaktır. Sakinleşecekler, yoksa fena olur. Ama bunda doğru olmayan bir şeyler var, Tiff. Seninle çok gurur duyuyoruz, biliyorsun, yaptıklarıyla falan, ama bir şekilde insanların sinirine dokunuyor. Saçma sapan şeyler söylüyorlar. Ve

peynir satmakta güçlük çekiyoruz. Üstelik en iyi peynirleri senin yaptığını herkes biliyor. Şimdi de Amber Aksi meselesi çıktı. Onun... onlarla birlikte dolaşması doğru mu sence?”

“Umarım öyledir, anne,” dedi Tiffany. “Ama o çok dik başlı bir kız; ve anne, doğrusunu söylemek gerekirse, ben de ancak elimden geldiği kadarını yapabiliyorum.”

O gece, daha sonra, eski yatağında uyurken, Tiffany alt katta annesiyle babasının usul usul konuştuğunu duydu. Elbette cadılar ağlamazdı, ama Tiffany’nin içinden ağlamak geliyordu.

Bölüm 6

SİNSİ ADAMIN GELİŞİ

Tiffany erken kalkamadığı için kendi kendine kızıyordu. Annesi onu uyandırmak için çayını yukarı getirmek zorunda kalmıştı. Ama Kelda haklıydı. Kaç zamandır doğru düzgün uyumuyordu ve eski, ama rahat yatağı onu adeta sarıp sarmalamıştı.

Yine de, daha kötüsü olabilirdi, dedi kendi kendine yola çıkarken. Örneğin, çalı süpürgesinin üzerinde yılanlar olabilirdi. Feeglelar, Herhangi Bir Rob'un deyişiyle, "rüzgârı eteklerinin altında hissetmekten" memnundular. Muhtemelen Feeglelar yılanlardan daha iyiydi, ama bu yalnızca bir tahmindir. Süpürge'nin üzerinde bir o yana, bir bu yana koşarak, üstünden geçmekte oldukları ilginç şeylere bakıyorlardı ve bir seferinde Tiffany omzunun üzerinden arkaya baktığında on tanesinin süpürge'nin arkasından sarmakta olduğunu görmüştü, daha doğrusu bir

tanesi süpürge­nin arkasından sarkıyordu ve bir diğeri onun ayaklarına tutunarak sarkmıştı ve ondan sonraki de onun ayaklarına tutunuyordu vesaire, ve böylece on Feegle bu şekilde süpürge­nin arkasından sallanıyordu. Çok eğleniyorlardı, çığlık çığlığa kahkaha atıyorlardı ve gerçekten de etekleri rüzgârda dalgalanıyordu. Anlaşılan işin heyecanı, tehlikeyi ve manzara eksikliğini, ya da en azından başkası olsa bakmak isteyeceği türden bir manzara eksikliğini telafi ediyordu.

Aslında bir iki tanesi çalı süpürge­nin dallarından kayd­ı ve kardeşlerine el sallayarak, *Yihuu!* sesleri çıkararak ve genel olarak her şeye harika bir oyun muamelesi yaparak uçup gittiler. Feeglelar yere çarptıklarında sekerlerdi, ama bazen birazcık zarar gördükleri de olurdu. Tiffany eve dönmeleri konusunda endişelenmiyordu; kuşkusuz koşarak geçen minik bir adama saldırmak isteyecek bir sürü tehlikeli yaratık vardı, ama o küçük adam eve vardığında o tehlikeli yaratıklardan geriye pek azı kalmış olacaktı. Aslında, Feeglelar uçuş esnasında, Feegle standartlarına göre, oldukça terbiyeli davrandılar ve şehre otuz kilometre kalana kadar süpürgeyi ateşe vermediler ve verdikleri zaman da Kaçık Wullie çok usulca, “Tüh!” dedi ve sonra çalı süpürgesini ateşe verdiğini saklamak için alevlerin önünde durdu.

“Yine çalıları ateşe verdin, değil mi Wullie?” dedi Tiffany sertçe. “Son seferde ne öğrenmiştik? Sebepsiz yere çalı süpürgesini ateşe vermeyeceğiz.”

Kaçık Wullie ve kardeşleri alevleri ezmeye çalışırken süpürge sallanmaya başladı. Tiffany aşağıdaki arazide iniş yapabileceği yumuşak ve tercihen ıslak bir yer aradı.

Ama Wullie'ye kızmanın faydası yoktu; Wullie kendine has, Wullie-biçiminde bir dünyada yaşıyordu. Anlamak için çarpık düşünmeye başlamanız gerekirdi.

“Merak ediyorum, Kaçık Wullie,” dedi Tiffany, çalı süpürgesi iyice sarsılmaya başlarken, “birlikte çalışırsak, çalı süpürgemin neden tuttuğunu bulabilir miyiz? Sence elinde bir kibrit tutmanla bir ilgisi olabilir mi?”

Feele elindeki kibrite, daha önce hiç kibrit görmemiş biri gibi baktı ve sonra onu arkasına saklayarak ayaklarına baktı, ki o koşullar altında oldukça cesur bir davranıştı. “Bilmiyom, hamfendi.”

“Anlarsın,” dedi Tiffany, rüzgâr çevrelerinde savrulurken, “yeterince çalı olmazsa, yön değiştirmekte güçlük çekiyorum ve alçaldığımız halde, ne yazık ki hâlâ oldukça hızlı gidiyoruz. Belki bu açmazı çözmeme yardım edebilirsin Wullie?”

Kaçık Wullie serçe parmağını kulağına soktu ve beyninin içinde bilgi arıyormuş gibi biraz dürtüklekti. Sonra neşelendi. “İnişçik yapsak hamfendi?”

Tiffany içini çekti. “Bunu yapmayı ben de isterdim Kaçık Wullie, ama anlarsın, biz oldukça hızlı gidiyoruz, ama yer yerinde kalıyor. Bu durumda yaşanan şeye *düşüş* adı veriliyor.”

“Ben topraa in demiyodum ki hamfendi,” dedi Wullie.

Parmağını aşağıya uzattı ve ekledi: “Ben şunun üzerine inenden bahsediyodum.”

Tiffany uzatılmış parmağın gösterdiği yere baktı. Aşağıda uzun, beyaz bir yol vardı ve üzerinde, çok da uzak olmayan bir yerde, süpürge kadar hızlı hareket ediyormuş gibi görünen, dikdörtgen bir şey görülebiliyordu. Tiffany baktı, beyninin hesap yapmasını dinledi ve sonra, “Yine de biraz yavaşlamamız gerekecek,” dedi.

Böylece, dehşet içinde bir cadı ve yavaşlamak için eteklerini kaldırmış iki düzine Nac Mac Feegle taşıyan alevler içindeki bir süpürge, Lancre ile Anikh-Morpork arasında posta taşıyan arabanın üzerine indiler.

Arabanın sağlam yayları vardı ve sürücü atları kısa zamanda kontrol altında almayı başardı. Çöken sessizliğin içinde beyaz tozlar yola geri yağmaya başladı. Adam sürücü koltuğundan indi. Her adımında irkilen, iri yarı bir adamdı ve bir elinde yarısı yenmiş peynirli bir sandviç, diğerinde ise neden elinde olduğunu yanlış anlamamanın imkânsız olduğu uzun bir kurşun boru vardı. Adam burununu çekti. “Müdürüme söylemem gerekecek. Boyaya zarar vermişsin, gördün mü? Boya zarar gördüğünde rapor tutmam gerek. Rapor tutmaktan nefret ederim, kolay laf bulan bir adam olmadım hiçbir zaman. Ama boya zarar gördüğünde tutmak lazım.” Sandviç ve daha önemlisi, kurşun boru adamın aşırı büyük paltosunun içinde kayboldu ve Tiffany bunu görünce ne kadar mutlu olduğunu fark ederek şaşırdı.

“Gerçekten çok üzgünüm,” dedi, adam onun arabanın çatısından inmesine yardım ederken.

“Benim için sorun değil, anlarsın, sorun boya. Onlara diyorum ki, bakın, diyorum onlara, troller var, cüceler var, hah, onların nasıl araba sürclüğünü bilirsiniz, güneşten hoşlanmadıkları için gözlerini kısarak sürüyorlar.”

Adam hasarı kontrol ederken Tiffany kıpırdamadan oturdu. Adam sonunda başını kaldırıp ona baktı ve sivri tepeli şapkayı fark etti.

“Ah,” dedi ifadesizce. “Bir cadı. Her şeyin bir ilki vardır sanırım. Burada ne taşıdığımı biliyor musun hanımefendi?”

En kötü şey ne olabilir? diye düşündü Tiffany. “Yumurta mı?” dedi.

“Hah,” dedi adam “o çok şanslı olurdu. Ayna taşıyorum hanımefendi. Aslında, tek bir ayna. Düz bir ayna da değil; bir küre, bana öyle dediler. Güzelce sarılıp sarmalanmış, bana öyle dediler, ama gökyüzünden birinin aynanın üzerine düşeceğini hesaba katmadılar.” Adam kızmış görünmüyordu, yalnızca yorgundu. Devamlı dünyanın ona değneğin kirli ucunu uzatmasını beklermiş gibi. “Cüceler tarafından yapılmış,” diye ekledi. “Bin Ankh-Morpork dolarından daha fazla ediyormuş, hem de ne için, biliyor musun? Şehirdeki bir dans salonuna asmak için. Orada vals yapacaklarmış; senin gibi iyi yetiştirilmiş bir genç hanımın bilmemesi gereken bir şey, çünkü gazetede dediğine göre, kızları sapkınlığa falan sevk ediyormuş.”

“Aman aman!” dedi Tiffany, ondan böyle bir tepki beklediğini düşünerek.

“Eh, sanırım gidip hasara baksam iyi olacak,” dedi sürücü, zahmetle arabanın arkasını açarak. Büyük bir kutu arabada epey yer kaplıyordu. “İçini samanla doldurmuşlar,” dedi. “Onu indirmeme yardım etsen? Şingirdarsa, ikimizin de başı belada demektir.”

Tiffany’nin beklediği kadar ağır değildi. Yine de, onu nazikçe yere indirdiler. Arabacı içerideki samanları karıştırdı ve ayna küresini çıkardı, nadir mücevher gibi havaya kaldırdı. Gerçekten de bir mücevhere benziyordu. Ayna dünyayı göz kamaştırıcı ışıltılarla doldurdu ve manzaraya parlak ışınlar yansıttı. Bu noktada adam acıyla haykırdı ve küreyi düşürdü. Küre bir milyon parçaya ayrılarak, bir anlığına gökyüzünü Tiffany’nin bir milyon yansıması ile doldurdu. Adam iki büklüm olarak yola düştü ve daha fazla beyaz toz kaldırdı. Cam parçaları çevresine yağarken adam küçük inlemeler çıkarmaya başladı.

Bir saniyeden biraz daha az zamanda, inleyen adamın çevresi bir Feegle halkasınca kuşatıldı. Kılıç, daha fazla kılıç, sopa, balta, gürz ve kılıçla tepeden tırnağa silahlanmışlardı. Tiffany onların silahlarını nereye sakladıklarını tahmin bile edemiyordu; bir Feegle bir saç telinin arkasına bile saklanabilirdi.

“Onu incitmeyin,” diye bağırdı. “Beni incitmeyecekti! O çok hasta! Ama bir işe yarayın da bunca cam parçasını toplayıverin!” Yolda çömeldi ve adamın elini tuttu. “Kaç zamandır kemik atmasından mustaripsin bayım?”

“Ah, son yirmi senedir çekiyorum hanımefendi, hem de ne çekiyorum,” diye inledi arabacı. “Arabanın sarsıntısı yüzünden, anlarsın. Amortisörler – çalışmıyorlar! Beş gecenin ancak birinde doğru düzgün uyuyabiliyorum hanımefendi, doğruyu söylüyorum. Biraz uyukluyorum, dönüyorum, hani uykunda dönersin ya ve küçücük bir tıkırtı çıkıyor ve sonrası ısırap, inan bana.”

Görüş alanının kıyısındaki birkaç benek dışında, çevrede başka kimse yoktu. Elbette, ne kadar olanaksız gelse de, birbirlerinin arkasına saklanma sanatını kusursuzlaştırmış olan bir avuç Nac Mac Feegle dışında.

“Eh, sanırım sana yardım edebilirim,” dedi Tiffany.

Bazı cadılar şu anı ve şansları varsa, geleceği görebilmek için hercümerç kullanırlardı. Feegle höyüğünün dumanlı loşluğunda, Kelda kendisinin *esrar* adını verdiği sanatı uygulamaktaydı – kullandığınız ve sonraki nesle aktardığınız, ama bir sır olarak aktardığınız şeyler. Ve Amber’in apaçık bir ilgiyle onu izlemekte olduğunun çok fena farkındaydı. Tuhaf bir çocuk, diye düşündü. Görüyor, işitiyor, anlıyor. Dünyanın onun gibi insanlarla dolu olması için neler vermezdik? Kazanı¹³ hazırlamış, derinin altında küçük bir ateş yakmıştı.

Kelda gözlerini yumdu, odaklandı ve olmuş olacak tüm keldaların anılarını okudu. Beyninin içinde karman çorman milyonlarca ses süzüldü, bazen yumuşak, asla çok

¹³ Yazara notu: Bütün kazzılar metallerde yapılır. Ne yapıldı biliyorunuz deri bir kazzın içinde de su kaynatılabilir. Hacı dikkatli olunuz ve nasıl yapılacağını biliyorsanız kışın bir kaban içinde su kaynatılabilir. Ama hiç de yapmıyor, ya da yapamaz da, size benden öğütüyorum: *hiç yapmayın*.

yüksek değil, genellikle uzanamayacağı bir yerde ona sataşan sesler. Harika bir bilgi kütüphanesiydi, yalnız kitaplar düzensizdi, sayfalar darmadağındı ve hiçbir yerde indeks yoktu. O dinlerken solan ipuçlarını takip etmesi gerekiyordu. Küçük sesleri, minik cümleleri, boğuk haykırırları duyabilmek için kulak kabartıyordu ve anlam akıntıları dikkatini bir o yana, bir bu yana çekiştiriyordu... Ve işte oradaydı, baştan beri oradaymış gibi gözünün önünde, odağa geliyordu.

Gözlerini açtı, bir an için tavana baktı ve, "Koca mini kocakarıyı arıyorum ve ne görüyorum?"

Eğilerek eski ve yeni anıların sislerinin içine baktı, hızla doğrulduğu zaman neredeyse Amber'i devirecekti. Amber ilgiyle, "Gözleri olmayan bir adam mı?" cledi.

"Eh, sanırım sana yardımcı olabilirim, Bay, ee..."

"Haliserici, hanımefendi. William Glottal Haliserici."

"Haliserici mi?" dedi Tiffany. "Ama sen araba sürüyorsun."

"Evet, şey, onun komik bir hikâyesi var, hanımefendi. Anlarsın, Haliserici benim soyadım. Nasıl aldığımızı bilmiyoruz, çünkü bilirsin, hiçbirimiz hayatımız boyunca hiç halı sermedik!"

Tiffany ona nazikçe gülümsedi. "Ve...?"

Bay Haliserici ona şaşkın şaşkın baktı. "Ve ne? Komik hikâye buydu!" Adam gülmeye başladı, ama kemik atınca yine haykırdı.

“Ah evet,” dedi Tiffany. “Kusura bakma, oyalandım.” Ellerin birbirine sürttü. “Ve şimdi, bayım, kemiklerini bir düzene koyacağım.”

Arabaya koşulmuş atlar sessiz bir ilgiyle izlerken Tiffany adamı ayağa kaldırdı, (pek çok homurtu ve minik çığlık eşliğinde) paltosunu çıkarmasına yardım etti ve ellerini arabaya dayayıp durmasını söyledi.

Tiffany odaklandı, adamın ince yeleşinin üstünden sırtını yokladı; evet, işte oradaydı atan kemik.

Atların yanma gitti ve ne olur ne olmaz diye, sinek kovmak için seğiren kulaklarına birer sözcük söyledi. Sonra, kıpırdamaya cesaret edemeden, itaatle beklemekte olan Bay Halıserici'nin yanına döndü. Kollarını sıyıırken adam, “Beni tuhaf bir şeylere dönüştürmeyeceksin, değil mi, hanımefendi?” dedi. “Örümcek olmak istemem. Örümceklerden ölümüne korkarım. Hem, tüm giysilerim iki bacaklı bir adama göre dikilmiştir.”

“Neden seni bir şeye dönüştürmek isteyeyim ki Bay Halıserici?” dedi Tiffany, elini nazıkçe adamın belkemiğinin üzerinde gezdirirken.

“Eh, söz meclisten dışarı, hanımefendi, ben cadıların, şey, kötü şeyler yaptığım samrdım, böyle, kulağakaçanlar falan.”

“Bunu sana kim söyledi?”

“Hatırlamıyorum,” dedi arabacı. “Yalnızca, bilirsin, herkes bilir.”

Tiffany parmaklarını dikkatle yerleştirdi, atan kemiği buldu, “Bu biraz acıtabilir,” dedi ve kemiği yerine itti. Arabacı yine haykırdı.

Atlar kaçmaya çalıştı, ama bacakları iş görmüyordu, o sözcük hâlâ kulaklarında yankılanırken değil. Tiffany bir sene önce, seyisin özel sözcüğünü öğrendiğinde utanmıştı; ama diğer yandan, rahatça ve acı çekmeden ölmesine yardım ettiği yaşlı demirci, eh, o da onun zahmetine karşılık bir şey veremediği için utanmıştı, çünkü nasıl sizi ahrete götüren salcıya parasını öderseniz, cadiya da yaptığı işin bedelini ödemeniz gerekirdi ve bu yüzden demirci Tiffany'nin kulağına seyisin gizli sözcüğünü fısıldamıştı. Bu sözcük her tür atı kontrol altına alabilmenizi sağlıyordu. Bu bilgiyi satın alamazdınız, satamazdınız, ama gönlünüzden koptuğunda bedava verebilirdiniz ve yine de sizde kalırdı ve kurşundan yapılmış bile olsa ağırlığınca altın ederdi. Sözcüğün eski sahibi, "Dünyada tek bir adama söylememeye söz verdim ve söylemedim de!" diye fısıldamıştı. Gülererek ölmüştü; mizah anlayışı Bay Haliserici'ninkine benziyordu biraz.

Bay Haliserici aynı zamanda oldukça ağırdı, yavaşça arabanın yanından yere kaydı ve...

"O yaşlı adama ne demeye işkence yapıyorsun, seni kötü cadı? Çok acı çektiğini görmüyor musun?"

O ses de nereden gelmişti? Giysileri açılmamış bir mağara ya da -Tiffany sözcüğü aniden hatırladı- mahzen-mezar kadar siyah, yüzü öfkeden bembeyaz kesilmiş, bağırıp çağıran bir adam. Biraz önce çevrede kimse yoktu, bundan emindi ve iki yanda, tarla açmak için anız yakan bir iki çiftçi dışında kimseyi görmemişti.

Ama şimdi adamın yüzü onunkinden birkaç santim uzaktaydı. Ve gerçekte, bir tür canavar değildi, çünkü canavarların yakalarında küçük tükürük damlaları olmazdı. Ve sonra bir şeyi daha fark etti: Adam leş gibi kokuyordu. Tiffany hiç bu kadar kötü bir koku duymamıştı. Fiziksel bir şeydi, tıpkı demirden bir çubuk gibi ve ona, kokuyu burnuyla değil, zihniyle alıyormuş gibi geliyordu. Öyle bir pislik ki, yanında sıradan bir tuvaletin kokusu, gül kokusu gibi kalırdı.

"Senden nazikçe gerilemeni rica ediyorum," dedi Tiffany. "Yanlış bir izlenime kapılmış olabilirsin."

"Seni temin ederim, seni şeytani yaratık, izlenimim kesinlikle doğru! Ve geldiğin sefil, iğrenç cehenneme geri döneceksin!"

Tamam, adam deliymiş, diye düşündü Tiffany, ama eğer...

Çok geç. Adamın salladığı parmak burnuna fazla yaklaştı ve aniden boş yol, insana bir ömür yetecek kadar çok Nac Mac Feegle'la doldu. Siyahlı adam onları kışkıştırmaya çalıştı, ama bir Feegle söz konusu olduğunda bu tür şeyler pek işe yaramaz. Ama adam, Feegle akınına rağmen, *"Defolun, alçak iblisler!"* diye bağırmaı başardı.

Bunu duyunca bütün Feegle başları umutla ona döndü. "Ah heye," dedi Herhangi Bir Rob. "Çevrede iblis varsa, onlarla baş etcek kişiler bizleriz! Sıra sende, bayım!" Adamın üzerine atladılar ve içinden geçip, bir yığın halinde arkasında yola döküldüler. İyi bir dövüş bulduysanız hız kesmek istemeyeceğiniz ilkesi uyarınca, sendeleyerek kalkarken birbirlerini yumruklamaya başladılar.

Siyahlı adam onlara baktı, ama bunun ardından bir daha ilgi göstermedi.

Tiffany adamın botlarına baktı. Güneş ışığında parlıyorlardı ve bu yanılttı. Daha birkaç dakika önce Tiffany yoldaki tozların içinde duruyordu ve botları griydi. Bir de adamın üzerinde durduğu yer vardı ve *o da* yanılttı. Sıcak, bulutsuz bir günde, çok yanıltıcı. Atlara baktı. Kulaklarına fısıldadığı sözcük onları kontrol altında tutuyordu, ama bir tilkinin gözlerini diktiği tavşanlar gibi, korkuyla titiyorlardı. Sonra gözlerini yumdu ve adama Birinci Görü'yle baktı ve *gördü*. "Gölgen yok," dedi. "Yanlış bir şeyler olduğunu biliyordum."

Sonra adamın, şapkasının geniş siperliğinin altında zar zor görülebilen gözlerine baktı ve... onun... gözleri olmadığını gördü. Kavrayış, kafasının içini eriyen buz gibi kapladı... Göz yok, ne sıradan gözler, ne kör gözler, ne göz yuvaları... yalnızca kafasında iki delik: Arkasındaki sıcak tarlaları görebiliyordu. Sonra olanlar beklenmedikti.

Siyahlı adam yine ona dimdik baktı ve tısladı: "*Sen cadı-sın. Sen osun. Nereye gidersen git, seni bulacağım.*"

Sonra gözden kayboldu ve geriye yalnızca tozların içinde dövüşen bir Feegle yığını kaldı.

Tiffany botunun üzerinde bir şey hissetti. Başını eğdi ve yanan anızdan kaçmış olması gereken bir kır tavşanının ona bakmakta olduğunu gördü. Bir an bakıştılar ve sonra tavşan, sudan sıçrayan somon balığı gibi havaya zıpladı ve yolu aşarak kaçtı. Dünya işaretler ve alametlerle doluydu;

bir cadının gerçekten de önemli olanları seçmesi gerekiyordu. Şu anda, nereden başlayabilirdi?

Bay Haliserici hâlâ arabaya yaslanmış, oturuyordu ve olan bitenden tamamen habersizdi. Bir açıdan, Tiffany de aynı durumdaydı, ama o *öğrenecekti*. “Artık kalkabilirsin Bay Haliserici.”

Adam, sırtına saplanacak keskin ağrıların beklentisiyle yüzünü buruşturarak, çekine çekine doğruldu. Sınarcasına kıpırdandı ve karınca ezermiş gibi, tozların içinde hafifçe sıçradı. Bu işe yaramış göründü. İkinci bir sıçrayış denedi ve sonra, kollarını iki yana açarak, “Yihuuu!” diye bağırdı ve balerin gibi döndü. Şapkası yere düştü, perçinli botları tozlara indi ve Bay Haliserici çok mutlu bir adam olarak döndü, sıçradı, neredeyse *parende* atacaktı, ama yarım *parende*ye dönüştü, sonra şaşkın Tiffany’yi tuttu ve “Bir-ki-üç, bir-ki-üç, bir-ki-üç!” diye bağırarak yol boyunca dans etmeye başladı. Sonunda Tiffany gülerek kendini ondan kurtarmayı başardı.

“Karınla ben bu gece dışarı çıkacağız, genç hanım ve vals yapacağız!”

“Ama ben bunun sapkınlığa yol açtığını sanıyordum?” dedi Tiffany.

Arabacı ona göz kırptı. “Eh, insan umutla yaşar!” dedi.

“Abartmaman lazım Bay Haliserici,” diye uyardı Tiffany.

“Aslında, küçükhanım, senin için de fark etmezse, ben tam tersine, abartmam gerektiğini düşünüyordum. Onca gıcırıtı, inleme ve uykusuzluktan sonra, azıcık abartısam

da olur, hatta mümkünse bol bol! Ah, atları düşünmen ne hoş,” diye ekledi. “Çok iyi kalplisin.”

“Seni bu kadar mutlu gördüğüme memnun oldum Bay Haliserici.”

Arabacı yolun ortasında, kendi etrafında döndü. “Yirmi ya gençletiğimi hissediyorum!” Tiffany'ye gülümsedi, ama sonra yüzü azıcık bulutlandı. “ey... sana ne kadar borcum var?”

“Boyadaki hasar bana ne kadar mal olur?” diye sordu Tiffany.

Birbirlerine baktılar ve sonra Bay Haliserici, “Eh, ayna küresini ben kırdığım iin senden hiçbir şey isteyemem küçükhanım.”

Tiffany küçük bir ıngırtı duyunca arkasına döndü. Sapasağlam görünen ayna küresi nazikçe dönüyordu; hem de dikkatle bakarsanız, toprağın *hemen üzerinde*.

Kırık camlardan tamamen temizlenmiş olan yolda diz kt ve grnte boluğaa hitaben, “Yapıtırdınız mı?” diye sordu.

“Ah heye,” dedi Herhangi Bir Rob mutlulukla, kürenin arkasından.

“Ama un ufak olmuştu!”

“Ah heye, ama un ufak kolay, bilirsin. Parçalar ne kadar minik olursa, birbirlerine o kadar iyi uyuyolar. Onları acık itiyon ve mini moli kller nerede olmaları gerektiğini hatırlıyolar ve yine birbirlerine yapııyolar, sorun yokiko! O kadar aırmak zorunda diilsin, biz hep kırıp dkmeyiz.”

Bay Halserici, Tiffany'ye bakakalmıştı. "Bunu sen mi yaptın, küçükhanım?"

"Şey, bir açıdan..." dedi Tiffany.

"Bana sorarsan öyle!" dedi Halserici gülümseyerek. "Bu yüzden ben de diyorum ki, hayatta her şey karşılıklı, alırsın verirsın, bir sana bir bana, ne ekersen onu biçersin, göze göz diş diş, senden bana, benden sana." Göz kırptı. "Eşitlendik demektir. Şirket de evrak işlerini maymunlara yedirebilir; buna ne dersin, hı?" eline tükürdü ve uzattı.

Ah olamaz, diye düşündü Tiffany, tükürüklü bir el sıkışma, bozulması imkânsız bir anlaşma demektir; neyse ki temiz sayılabilecek bir mendilim var.

Konuşmadan başını salladı. Kırık bir küre vardı ve kendi kendini onarmış gibi görünüyordu. Sıcak bir gündü, gözle-
rinin olması gereken yerde delikler bulunan adam yok ol-
muştu... Nereden başlardınız ki? Bazı günler ayak tırnağı
keserdiniz, batan kıymıkları çıkarırdınız, bacak dikerdiniz
ve bazı günler de böyle olurdu.

Islak ıslak el sıkıştılar, çalı süpürgesi sürücünün arka-
sındaki bohçaların arasına yerleştirildi, Tiffany adamın ya-
nına geçti ve yolculuk devam etti, araba geçtiği yerlerden
toz kaldırdı ve kalkan toz tuhaf bir biçimde nahoş şekiller
oluşturduktan sonra yine yola yagdı.

Bir süre sonra, Bay Halserici, dikkatli bir sesle sordu:
"Şey, başındaki siyah şapka... takmaya devam edecek mi-
sin?"

"Evet."

“Yalnız, şey, güzel yeşil bir elbisen var ve söylememe izin verirsen, dişlerin de beyaz ve güzel.” Adam bir sorunla güreşiyormuş gibiydi.

“Her gün is ve tuzla temizliyorum. Sana da öneririm,” dedi Tiffany.

Bu, zor bir diyaloga dönüşüyordu. Adam bir sonuca varmış göründü. “O zaman *gerçekten* cadı değilsin, öyle mi?” dedi umutla.

“Bay Haliserici, benden *korkuyor musun?*”

“Bu korkutucu bir soru, küçükhanım.”

Aslında öyle gerçekten, diye düşündü Tiffany. Sesli olarak: “Bak, Bay Haliserici, bütün bu soruların amacı ne?”

“Şey, küçükhanım, madem sordun, son zamanlarda bazı hikâyeler dolaşiyor. Bilirsin, çalınan bebekler, kaçan çocuklar falan hakkında.” Biraz neşelendi. “Yine de, herhalde onlar kötü yaşlı... bilirsin, böyle çengel burunları, siğilleri ve çirkin siyah elbiseleri olan... senin gibi cici kızlar değil. Evet, bu tam da *onların* yapacağı türden bir şey!” Açmazı tatmin edici bir biçimde çözdüğü kanısına vardıktan sonra, arabacı yolculuğun geri kalanı boyunca pek az konuştu, ama bol bol ılık çaldı.

Tiffany sessizce oturuyordu. Her şeyden önce, çok endişelenmeye başlamıştı ve ikinci olarak, posta torbalarının arasından, başka insanların mektuplarını birbirlerine okuyan Feeglelerin seslerini duyabiliyordu. Onları doğru zarflara geri koyduklarını umuyordu.

Şarkı şöyle diyordu: "Ankh-Morpork! Ne harika bir şehir! Troller kalktığında yatıyor cüceler! Yerdeki bir delikte yaşamaktan birazcık daha iyidir! Ankh-Morpork! Ne haaaaarika bir şehiiiiir!"

Aslında değildi.

Tiffany daha önce oraya yalnızca bir kere gitmişti ve büyük şehirden pek hoşlanmamıştı. Pis pis kokuyordu ve çok fazla insan ve çok fazla yer vardı. Ve bulabileceğiniz tek yeşillik nehrin yüzeyindeydi, ki ona nehirden çok çamur demek lazımdı, çünkü onu daha iyi tanımlayan bir sözcüğü kitaba yazamazdınız.

Arabacı şehrin açık ana kapısının önünde durdu.

"Öğüdümü dinle küçükhanım, şapkanı çıkar ve kendi başına gir. Zaten o süpürge artık ateşlik odun gibi görünüyor." Tedirginlikle gülümsedi. "Sana iyi şanslar, küçükhanım."

"Bay Halıserici," dedi Tiffany yüksek sesle, çevrelerindeki insanların farkında. "Umarım insanların cadılar hakkında konuştuğunu duyduğunda, onlardan biriyle karşılaştığını ve cadının senin sırtını tedavi ettiğini söylersin – seni işten atılmaktan da kurtardığını eklemen de önerebilir miyim? Yolculuk için teşekkürler."

"Ah pekâlâ, iyi cadılardan biriyle karşılaştığımı kesinlikle söylerim," dedi adam.

Tiffany başını dik tutarak ya da en azından kendi yanmış süpürgenizi omzunuzda taşıırken ne kadar dik tutabiliyor-sanız o kadar dik tutarak, şehre girdi. Sivri tepeli şapka bir iki kişinin dikkatini çekti, belki bir iki kişi de kaş çatı,

ama insanların çoğu ona bakmıyordu. Köyde, karşılaştığınız herkes tanıdığınız biri olurdu ya da soruşturulmaya değer bir yabancı, ama burada o kadar çok insan vardı ki, onlara bakmak bile zaman israfıydı ve zaten muhtemelen tehlikeliydi de.

Tiffany eğildi. “Rob, Baron’un oğlu Roland’ı biliyor musun?”

“Ah, mini beş para etmez,” dedi Herhangi Bir Rob.

“Eh, yine de,” dedi Tiffany, “insanları bulabildiğini biliyorum ve şimdi gidip benim için onu bulmanı istiyorum.”

“Ararkene minicik bi içkicik içsek de olur mu?” dedi Herhangi Bir Rob. “Buralarda insan susuzluktan boolur. Bi, on kadehçik içmeden dolaştım bi zaman hiç hatırlamıyorum.”

Tiffany evet ya da hayır demenin aptalca olacağını biliyordu, bu yüzden, “Yalnızca bir tane o zaman,” dedi. “Onu bulduktan sonra.”

Arkasından hafif bir hışırtı geldi ve Feeglelar ortadan kayboldu. Yine de onları bulmak kolay olacaktı; cam kırılması seslerini takip etmeniz yeterliydi. Ah evet, sonradan kendi kendini onaran kırık camlar. Bu da bir başka gizemdi: Feeglelar ayna küreyi kutusuna geri koyarken ona dikkatle bakmıştı ve üzerinde tek bir çizik bile görememişti.

Başını kaldırıp, sivri şapkalı bilge adamlarla ya da en azından sivri şapkalı adamlarla tıka basa dolu Görünmez Üniversite’nin kulelerine baktı, ama şehirde cadıların iyi bildiği, kendine özgü bir tarzda büyü, bir başka yer vardı: Boffo’nun Şaka Dükkânı, Onuncu Yumurta Sokağı, No: 4

Tiffany oraya hiç gitmemişti, ama arada bir katalog gönderiyorlardı.

Ana caddeden sapıp, ara sokaklarda yürümeye başladığında insanlar onu daha fazla fark etmeye başladı. Tiffany parke taşlarının üzerinde yürürken insanların gözlerini üzerinde hissedebiliyordu. Öfkeli ya da düşmanca baktıkları söylenemezdi. Yalnızca... onun hakkında ne düşüneceklerini bilemezmiş gibi izliyorlardı ve Tiffany ondan yahni yapmayı düşünmediklerini umuyordu.

Boffo'nun Şaka Dükkânı'nın kapısında zil yoktu. Bir pırtlatma yastığı vardı ve alışveriş yapmak için dükkâna gelen çoğu insan açısından bir pırtlatma yastığı, belki büyük bir miktar sahte kusmukla birlikte, eğlenenin zirvesiydi. Ne yazık ki bu konuda söylenebilecek hiçbir şey yok.

Ama gerçek cadıların da Boffo'ya ihtiyacı olurdu. Cadı gibi görünmeniz gereken zamanlar yaşayabilirdiniz ve bu konuda o kadar başarılı olmayan, saçlarını karman çorman etmeye bile zaman bulamayan cadılar vardı. Bu yüzden Boffo'dan sahte siğil, peruk, aptallık ölçüsünde büyük kazanlar ve yapay kafatasları alırdınız. Ve şansınız varsa, çalı süpürgenizi tamir edecek bir cücenin adresini de bulabilirdiniz.

Tiffany içeri girdi ve pırtlatına yastığından gelen gür pırt sesine hayran oldu. Gözleri kırmızı kırmızı parlayan aptal bir iskeleti itip geçti ve tezgâha ulaştığı anda biri bir düdüğü ona doğru öttürdü. Düdük ortadan kayboldu ve yerini endişeli görünüşlü, ufak tefek bir adam aldı. "Bunu azıcık da olsa gülünç bulmuş olmanız mümkün mü?"

Sesi, hayır yanıtını beklediğini düşündürüyordu ve Tiffany onu hayal kırıklığına uğratmak için sebep bulamıyordu. “Kesinlikle hayır,” dedi.

Adam içini çekti ve gülünç olmayan düdüğü tezgâha koydu. “Heyhat, kimse de bulmuyor zaten,” dedi. “Bir yerlerde bir şeyi yanlış yaptığımdan eminim. Ah neyse, sizin için ne yapabilirim hanımefendi –Oo– Siz gerçek bir cadısınız, değil mi? Ben kesin olarak anlayabiliyorum, bilirsiniz!”

“Bakın,” dedi Tiffany, “size hiç sipariş vermedim, ama eskiden Bayan İhanet’le çalışıyordum ve o...”

Ama adam onu dinlemiyordu. Bunun yerine, yerdeki bir deliğe bağıırıyordu. “Anne? Gerçek bir tane geldi!”

Birkaç saniye sonra Tiffany’nin kulağının dibinde bir ses konuştu, “Bazen Derek yanılıyor, çalı süpürgesini bulmuş da olabilirsin. Sen bir cadısın, değil mi? Göster bana!”

Tiffany yok oldu. Düşünmeden yapmıştı; daha doğrusu, o kadar hızlı düşünmüştü ki, düşünceleri geçerken ona el sallamaya zaman bulamamıştı. Ancak, adının Derek olduğu anlaşılan adam ağzı bir karış açık boşluğa bakarken, neden bu kadar çabuk arka plana karıştığını anladı. Arkasındaki sese itaatsizlik etmenin hiç de akıllıca bir şey olmayacağını hissetmişti. Arkasında bir cadı duruyordu: kesinlikle bir cadı, hem de yetenekli bir cadı.

“Çok iyi,” dedi ses takdirle. “Gerçekten de çok iyi, genç hanım. Ben seni hâlâ görüyorum elbette, çünkü çok dik-katli izliyordum. Vay vay, gerçek bir cadı.”

“Şimdi arkama döneceğim,” diye uyardı Tiffany.

“Dönemeyeceğini söylediyimi hatırlamıyorum, canım.”

Tiffany döndü ve karşısında kâbuslardan fırlamış bir cadı buldu: ezik bir şapka, sigillerle kaplı bir burun, pençemsi eller, kararmış dişler ve –Tiffany başını eğip baktı– ah evet, kocaman siyah botlar. Kadının “Beş Dakikada Cadı Olun” malzemelerinin hepsini kullandığını (“Çünkü Siz Beş Para Etmezsiniz”) bilmek için Boffo katalogunu görmüş olmanız gerekmiyordu.

“Bence bu sohbe atölyemde devam etmeliyiz,” dedi korkunç kocakarı, yerde kaybolarak. “Kapak tekrar ortaya çıktığında üzerine çık, olmaz mı? Biraz kahve yap Derek.”

Tiffany, kusursuzca çalışan kapak mekanizması aracılığıyla mahzene indiğinde, hayatında bir parça boffoya ihtiyaç duyduğunu hisseden bir cadının ihtiyaç duyacağı her şeyi üreten bir şirketin atölyesinde bulmayı bekleyeceğiniz malzemeleri buldu. Bir ipe korkunç cadı maskeleri dizilmişti, tezgâhlar parlak renkli şişelerle kaplıydı, raflara kurumaları için sigiller serilmişti ve şöminenin yanındaki büyük kazanda, muhtelif şeyler, *blup* yapıyordu. Hem de doğru düzgün bir kazandı.¹⁴

Korkunç cadı bir tezgâhta çalışmaktaydı ve korkunç bir cadı gülüşü geliyordu. Kadın, içinden ip çıkan, küp şeklinde küçük bir ahşap kutuyla döndü. “Birinci sınıf cadı kahkahası, sence de öyle değil mi? Bir ses tahtasına bağlı basit bir iplik ve reçine düzeneği, çünkü dürüst olmak gerekirse, cadı gibi gülmek bayağı zahmetli, sence de öyle

¹⁴ Yemek pişirmek için kazan kullanamayan çoğu insan, onu bir tür haşlama aracı olarak kullanır. Kenanına suyla dolu küçük tencerecekler dizilerek büyük tencereden gülselen sudan faydalanılır. Belki bu tencere için bir damız bacağı daatabilirsiniz, belki birkaç manna torbası da. Böylece, tek bir teferde pek çok insan için, hem de çok ucuzca, yemek pişirebilirsiniz ve buna pudung de dâhildir. Elbette, burun nakatına, bir çift huşlanmış yem ek ya da mız gerektüğü anlamına gelir – nina gülmek için, sağlıktır!

değil mi? Bir zemberek mekanizması da ekleyebileceğimi sanıyorum. Espriyi anladığında söyle.”

“Sen *hımsin*?” diye patladı Tiffany.

Kocakarı kutuyu tezgâhın altına koymuştu. “Eyvah eyvah,” dedi, “görgü kurallarını nerede unuttum?”

“Bilmiyorum,” dedi, canına tak etmiş olan Tiffany. “Belki zembereği boşanmıştır?”

Kocakarı kararmış dişlerini göstererek sırtıttı. “Ah, zekâ. Bir cadıda severim, ama *çok da* değil.” Pençesini uzattı. “Adım Bayan Proust.”

Pençe, Tiffany’nin beklediği kadar nemli değildi. “Tiffany Sızı,” dedi. “Nasılsınız?” Daha fazlasını beklediğini hissederek ekledi, “Eskiden Bayan Ihanet’le çalışıyordum.”

“Ah evet, iyi bir cadı,” dedi Bayan Proust. “Ve iyi bir müşteri. Hatırladığım kadarıyla sigillere ve kafataslarına epey meraklı.” Gülümsedi. “Gece arkadaşlarıyla eğlenmeye çıkmak için cadı malzemeleri aradığından kuşkuluyum. O zaman, yardımına ihtiyacın olmalı. Süpürgenin çalışmasının yarısı aerodinamik dengeye ihtiyaç duyduğuna göre, ilk tahminim doğru. Bu arada, espriyi hâlâ göremedin mi?”

Ne diyebilirdi ki? “Sanırım gördüm...”

“Söyle o zaman.”

“Emin olana kadar söylemeyeceğim,” dedi Tiffany.

“Çok akıllıca,” dedi Bayan Proust. “Eh, süpürgeni onartalım o zaman, olmaz mı? Küçük bir gezintiye çıkmamız gerekecek ve senin yerinde olsam şapkamı burada bırakırdım.”

Tiffany düşünmeden şapkasının siperliğini yakaladı. “Neden?”

Bayan Proust kaşlarını çatınca, burnu çenesine takılayazdı. “Çünkü... Hayır, ne yapabileceğimizi *buldum*.” Tezgâhının üzerindeki malzemeleri karıştırdı ve izin almadan Tiffany’nin şapkasının arkasına bir şey yapıştırıverdi. “İşte,” dedi. “Artık seni kimse fark etmez. Üzgünüm, ama bu günlerde cadılar pek popüler değil. Bir an önce gitmen gerekmesi ihtimaline karşı, süpürgeni en kısa zamanda onartalım.”

Tiffany şapkasını çıkardı ve Bayan Proust’un siperliğe ne yapıştırdığına baktı. İpe tutturulmuş parlak renkli bir karton parçasıydı ve şöyle diyordu: *Kötücül pırıltılarla bezenmiş çırak cadı şapkası. 7 numara. 2.50 Ankh-Morpork doları. Boffo’yla Büyüleyin!!!*

“Bu da ne?” diye sordu. “Üzerine kötücül pırıltılar bile serpmişsin!”

“Kılık değiştirmiş oldun,” dedi Bayan Proust.

“Ne? Kendine saygısı olan herhangi bir cadının böyle bir şapka takarak sokaklarda dolaşacağını mı sanıyorsun?” dedi Tiffany öfkeyle.

“Elbette hayır,” dedi Bayan Proust. “Bir cadının kimliğini saklaması için en iyi yöntem, oldukça ucuz bir cadı kostümüdür! Gerçek bir cadı pis eşek şakaları, ev içinde kullanılabilecek havai fişekler, gülünç pantomim perukları ve –en iyi ve en kârlı ürünümüz– kadınlara özgü partiler için büyük şişirilebilir pembe pipiler satarak iyi para kazanan bir dükkândan giysi satın alır mı? Bu düşünülemez bir şey! Bu boffo hayatım, saf, yozlaşmamış boffo! *Örtmece*,

gizlilik, yanlış yönlendirme bizim parolamızdır. Hepsi birden. Bir de, *Paranızın karşılığını alın* var, o da bizim parolamız. *Satılan mal geri alınmaz* da önemli parolalarımızdan. Hırsızlara karşı aşırı önlemler alma politikamız da öyle. Ah, bir de dükkânda tütün içmek isteyen insanlara karşı bir parolamız var, ama o kadar önemli bir parola değil.”

“Ne?” dedi, tavandan sarkan pembe ‘balonlara’ bakmaktan parola listesini kaçırmış olan Tiffany şokla. “Ben onların yavru domuz olduğunu sanıyordum!”

Bayan Proust onun elini okşadı: “Büyük şehir hayatına hoş geldin tatlım. Gidelim mi?”

“Neden cadılar şu anda popüler değil?” diye sordu Tiffany.

“Bazen insanların kafalarına ne tür düşünceler soktuğu hayret verici,” dedi Bayan Proust. “Ben genellikle dikkat çekmemenin ve sorunun yok olmasını beklemenin en iyisi olduğunu düşünüyorum. Dikkatli olman yeterli.”

Ve Tiffany, gerçekten de dikkatli olması gerektiğini düşündü. “Bayan Proust,” dedi. “Sanırım espriyi anladım.”

“Evet, tatlım?”

“Ben senin sahte cadı kılığına girmiş gerçek bir cadı olduğunu düşünmüştüm...”

“Evet, tatlım?” dedi Bayan Proust şurup gibi bir sesle.

“Bu da komik olurdu, ama sanırım bir başka şaka var ve o şaka pek komik değil.”

“Ah, peki neymiş o, tatlım?” dedi Bayan Proust, şimdi şeker kaplı zencefilli pastalardan yapılmış bir kulübe tınısı taşıyan bir sesle.

Tiffany derin bir nefes aldı. “Bu *gerçekten* de senin yüzün, değil mi? Sattığın maskeler *senin* yüzünün maskeleri.”

“Keskin gözlerin varmış! Çok keskin, tatlım! Yalnız, bunu görmedin, değil mi? Benimle el sıkışığında hissettin. Ve... ama gel artık, süpürgeyi şu cücelere götürelim.”

Dışarı çıktıklarında Tiffany'nin gördüğü ilk şey iki oğlan çocuğu oldu. Biri dükkânın vitrinine taş atmak üzereydi. Çocuk Bayan Proust'u gördü ve korkunç bir sessizlik çöktü. Sonra cadı, “At, evlat,” dedi.

Oğlan ona delirmiş gibi bakı.

“At dedim evlat, yoksa daha kötü olacak.”

Çocuk kadının delirdiğine kanı getirerek taşı fırlattı, pencere taşı tuttu ve ona geri atarak çocuğu yere devirdi. Tiffany gördü. Camdan bir elin vitrinden çıktığını ve taşı yakaladığını gördü. Elin taşı çocuğa geri fırlattığını gördü. Bayan Proust, arkadaşı kaçmış olan çocuğun üzerine eğildi ve “Hmm, yaran iyileşecektir,” dedi. “Ama seni bir daha görürsem iyileşmez.” Tiffany'ye döndü. “Küçük dükkân sahipleri için hayat çok zor olabiliyor,” dedi. “Gel, bu taraftan.”

Tiffany sohbete nasıl devam edebileceği konusunda biraz endişeliydi, bu yüzden masum bir konu denedi. “Şehirde *gerçek* cadılar olduğunu bilmiyordum.”

“Ah, bizden birkaç tane var,” dedi Bayan Proust. “Üzerimize düşeni yapıyoruz, elimizden geldiğinde insanlara yardım ediyoruz. Oradaki küçük çocuk gibi. Artık kendi işine bakmayı öğrenmiştir. Kırıp dökerek ve başka

insanların mülklerine saygısızlık ederek geçecek bir hayattan vazgeçtiğini düşünmek içimi ısıtıyor çünkü, buraya yazıyorum, aksi halde sonunda cellattan yeni bir yakalılık hediye alırdı.”

“Şehirde cadı *olunabileceğini* bilmiyordum,” dedi Tiffany. “Bir seferinde, cadı yetiştirmek için sağlam kayalara ihtiyaç olduğunu duymuştum ve herkes şehrin bataklık ve çamur üzerine kurulu olduğunu söylüyor.”

“Ve taş duvarlar,” dedi Bayan Proust neşeyle. “Granit, mermer, çakmak taşı ve başka tortul kayalar, sevgili Tiffany. Dünya ateş içinde doğarken akan ve sıçrayan kayalar. Sokaklardaki parke taşlarını görüyor musun? Geçmişte bir zamanda her birinin üzerine kan sıçramıştır. Nereye bakarsan bak, taş ve kaya var. Göremediğin her yerde, taş ve kaya! Kemiklerinle yere uzanıp, yaşayan taşları hissetmenin nasıl bir duygu olduğunu hayal edebiliyor musun? Taşlardan ne yaptık? Saraylar, şatolar, mozoleler, mezar taşları, güzel evler ve şehir duvarları, aman tanrılar! Hem de yalnızca bu şehirde değil. Bu şehir, ondan önce gelmiş olan bütün eski şehirlerin üzerine inşa edilmiştir. Eski bir parke taşının üzerine uzanıp, dünyanın çekişine karşı seni havaya kaldıran taşın gücünü hissetmenin nasıl bir duygu olduğunu hayal edebiliyor musun? Ve hepsi, dediğim gibi kullanayım diye benim, tamamı, her bir taş... Ve işte cadılık da burada başlıyor. Taşların canı vardır ve *ben de onun bir parçasıyım.*”

“Evet,” dedi Tiffany. “Biliyorum.”

Aniden Bayan Proust'un yüzü onunkinin birkaç santim ötesinde belirdi, korkunç çengel burun onunkine dokunurcasına yaklaştı. Gözleri çakmak çakmaktı. Havausta Nine korkutucu olabiliyordu, ama en azından Havausta Nine, kendi tarzında, güzel bir kadındı. Bayan Proust ise peri masallarından fırlamış kötü cadıydı, dehşet verici bir yüz, çocukların üzerine kapanan fının kapakları gibi bir ses. Dünyayı dolduran bütün kâbusların toplamı.

"Ah, biliyorsun, öyle mi, küçük şen elbiseli küçük cadı? Ne biliyormuşsun peki? Gerçekten *bildiğin* nedir?" Bir adım geriledi ve gözlerini kırptırdı. "Anlaşılan, benim tahmin ettiğimden daha fazlasını," dedi gevşeyerek. "Dalganın altındaki ülke. Tebeşirin yüreğinde, çakmak taşı. Evet, gerçekten de biliyormuşsun."

Tiffany Tebeşir'de hiç cüce görmemişti, ama dağlarda her zaman ortalıklarda dolaşırlardı ve her zaman bir yük arabası sürerlerdi. Alırlar, satarlardı ve cadılar için çalı süpürgesi yaparlardı. *Çok pahalı* çalı süpürgeleri. Diğer yandan, cadılar nadiren süpürge satın alırlardı. Süpürgeler, cadı neslinden cadı nesline geçen aile yadigârlarıydı, bazen yeni bir sapa, bazen de yeni bir çalıya ihtiyaç duyarlardı, ama elbette, her zaman aynı süpürge olarak kalırlardı.

Tiffany süpürgesini Bayan lhanet'ten miras almıştı. Rahatsız bir süpürgeydi, çok hızlı da değildi ve bazen, yağmur yağdığında, geri geri gidiyordu. İçinden tangirtılar ve yankılar gelen dükkândan sorumlu cüce, süpürgeyi gördüğünde, sırf o süpürgeyi görmek gününü mahvetmiş ve

biraz yalnız kalıp ağlamak istiyormuş gibi başını iki yana salladı ve dışlerinin arasından hava çekti.

“Eh, karaağaç, değil mi,” dedi, genel olarak tüm aldırışsız dünyaya. “Alçak toprakların ağacıdır, karaağaç, ağır ve yavaş ve elbette bir de böcekleri düşünmek lazım. Karaağaç kolay böceklenir. Şimşek mi çarptı? Şimşek çarpmasına da dayanıklı değildir karaağaç. Şimşegi çektiğini söylerler. Baykuş da çekermiş.”

Tiffany başını salladı ve bilgili görünmeye çalıştı; şimşek çarpmasını o uydurmuştu, çünkü asıl gerçek, ne kadar değerli bir şey olsa da, fazla aptalca, utanç verici ve inanılmazdı.

İlkiyle tıpatıp aynı ikinci bir cüce, meslektaşının arkasında belirdi. “Dişbudak tercih etmeliydiler.”

“Ah evet,” dedi ilk cüce kasvetle. “Dişbudak, asla yanlış seçim olmazdı.” Tiffany’nin süpürgesini dürtükledi ve yine içini çekti.

“Dibindeki bağlantıda da bağ mantarı başlangıcı var gibi,” dedi ikinci cüce.

“Konu karaağaç olunca, hiçbir şey şaşırtmaz beni,” dedi ilk cüce.

“Bakın, onu beni evime götürecek kadar yamayamaz mısınız?” diye sordu Tiffany.

“Ah, biz hiçbir şeyi ‘yamamayız,’” dedi ilk cüce azamette, ya da en azından, mecazi bir azamette. “Biz ısmarlama hizmet verimiz.”

“Yalnızca bir parça çalıya ihtiyacım var,” dedi Tiffany çaresizlik içinde ve sonra gerçeği itiraf etmeme kararını

unutarak, "Lütfen! Feeglelerin süpürgeyi ateşe vermesi benim hatam değildi."

O ana kadar, düzinelerce cücenin onların konuşmalarına kulak asmadan kendi tezgâhlarında çalışmakta olduğu tamirhanede bol bol gürültü vardı, ama şimdi bir sessizlik çökmüştü ve o sessizliğin içinde tek bir çekiç yere düştü.

"Feegle dediğinde," dedi ilk cüce, "*Nac Mac Feegleleri* kastetmiyorsun, değil mi küçükhanım?"

"Evet, öyle."

"Yabani olanlar? Böyle... *amanın* diye bağırıyorlar mı?" diye sordu cüce yavaşça.

"Neredeyse sürekli," dedi Tiffany. Bir şeyleri açıklığa kavuşturması gerektiğini düşündü ve ekledi: "Onlar benim arkadaşım."

"Ah, öyle mi?" dedi cüce. "Peki, şu anda küçük arkadaşların burada mı?"

"Şey, onlara gidip, tanıdığım bir genç adamı bulmalarını söyledim," dedi Tiffany, "ama muhtemelen şu anda bir meyhanededirler. Şehirde çok meyhane var mı?"

İki cüce bakiştılar. "Üç yüz tane kadar, sanırım," dedi ikincisi.

"O kadar çok mu?" dedi Tiffany. "O zaman daha yarım saat daha beni aramaya gelmezler, sanırım."

Aniden ilk cüce çılgın bir iyi huyluluğa kapıldı. "Eh, terbiyemiz nerede?" dedi. "Bayan Proust'un arkadaşına yardımı olmak için her şeyi yaparız! Bak sana ne söyleyeceğim: Ekspres servisimizi sana bedavaya vereceğiz ve buna bedelsiz çalı ve beleş cila da dahil!"

“Ekspres servis demek, onarım tamamlanır tamamlanmaz tamirhaneden çıkmanız anlamına geliyor,” dedi ikinci cüce ifadesizce. Demir miğferini çıkardı, içindeki teri mendiliyle sildi ve sonra çabucak başına taktı.

“Ah evet, öyle,” dedi ilk cüce. “Hemen... Ekspresin anlamı budur.”

“Feeglelerin arkadaşı demek?” dedi Bayan Proust, cüceler Tiffany’nin süpürgesini onarmak için koşuştururken. “Onların çok arkadaşı olmadığını biliyorum. Ama arkadaşlardan bahsetmişken,” diye devam etti, aniden sohbet havasına girerek, “Derek’le tanıştın, değil mi? O benim oğlumdur, bilirsin. Babasıyla, aydınlatması çok kötü olan bir barda tanışmıştık. Bay Proust çok iyi bir adamdı ve her zaman, siğilleri olmayan bir hanımı öpmenin, tuzsuz yumurta yemekten farksız olduğunu söyleyecek kadar da nazikti. Yirmi beş sene önce krizin hastalığına yakalanıp vefat etti. Ona yardım edemediğim için çok üzüldüm.” Yüzü canlandı. “Ama mutlulukla söylüyorum, Derek benim” –duraksadı– “orta yaşlarımla neşesidir. Harika bir çocuk tatlım. Genç Derek’in seçtiği kız gerçekten de şanslı bir kız olacak, sana söyleyebilirim. İşine çok bağlıdır ve ayrıntılara çok dikkat eder. Biliyor musun, her sabah bütün pırtlatma yasuklarının akordunu yapar ve bir tanesi bozulacak olsa çok bozulur. Hele vicdanı! Satışa çıkmak üzere olan ‘Kaldırımın İncisi’ marka sahte köpek kakası koleksiyonunu geliştirirken, sırf her şey gerçekçi olsun diye, elinde bir defter, bir kürek ve bir renk kataloğuyla haftalar boyunca

şehirdeki her tür köpeği takip etti. Çok titiz bir çocuktur, temizdir ve bütün dişleri de ağızındadır. Arkadaş seçiminde de çok dikkatlidir..." Tiffany'ye umutlu, ama oldukça mahcup bir ifadeyle baktı. "Bu işe yaramıyor, değil mi?"

"Ah, eyvah, çok mu belli oluyordu?" dedi Tiffany.

"Döküntü sözcüğü duydum," dedi Bayan Proust.

"O ne demek?"

"Bilmiyor musun? Dilinin ucuna kadar gelen ve sen söylemediğin halde dilinden dökülen sözcükleri duyabilirim. Sohbet bir anlığma duraksar ve döküntü sözcük havada asılı kalır; konu oğlum Derek olduğuna göre, döküntü sözcükleri söylemediğin iyi oldu."

"Gerçekten çok üzgünüm," dedi Tiffany.

"Evet, eh, söylemiş olayım."

Beş dakika sonra tamirhaneden çıktıklarında, Tiffany kusursuz çalışan süpürgesini arkasından çekiyordu.

"Aslında," dedi Bayan Proust, yürürlerken, "şimdi düşününce, senin Feeglelar bana Mini Deli Arthur'u çok hatırlatıyor. Çivi kadar zorlu ve hemen hemen aynı boyda. Ama onun 'Amanın' dediğini hiç duymadım. Şehir Bekçileri'ne bağlı bir polis memurudur."

"Ah eyvah, Feeglelar polis memurlarından hiç hoşlanmaz," dedi Tiffany, ama bunu dengelemesi gerektiğini hissederek ekledi. "Ama çok sadıktırlar, son derece yardımseverdirler, alkol almadıkları sürece iyi huyludurlar ve bir

parça da şerefli dirler. Ayrıca, yağda kızarmış kakım yemeğini de dünyaya onlar tanıtmışlardır.”

“Kakım ne?” dedi Bayan Proust.

“Şey, ee... gelincik var ya? Ona çok benzer.”

Bayan Proust kaşlarını kaldırdı. “Tatlım, kakımlar ve gelincikler hakkındaki cehaletimin üzerine titrerim. Bana köylü işi geldi. Köy yemeklerine hiç gelemem. Çok fazla yeşillik midemi bulandırır,” dedi, Tiffany’nin elbisesine ürpertiyle bakarak.

O noktada, semavi bir işaret almış gibi, uzaktan bir “Amanın!” feryadı duyuldu ve ardından, en azından bir Feegle için, dünyadaki en hoş ses geldi: cam kırılma sesi.

Bölüm 7

GEÇENİN İÇİNDE ŞARKILAR

Tiffany ve Bayan Proust bağırışların kaynağını bulduğunda, sokak olağanüstü bir kırık cam tabakasıyla kaplanmıştı ve acil durumlarda içinden çorba yiyebileceğiniz türden miğferler takmış ve zırhlar kuşanmış endişeli görünüşlü adamlarla dolmuştu. İçlerinden biri barikat kuruyordu. Diğer bekçilerin, barikatın yanlış tarafında olmaktan dolayı mutsuz oldukları açıktı, özellikle de o anda son derece iri yarı bir bekçi sokağı kaplayan meyhanelerin birinden uçarak çıktığı için. Meyhanenin üzerindeki tabela, Kralın Başı diyordu, ama duruma bakarak, Kralın Başı'na ağrı girmişti.

Uçarak çıkan bekçi pencere camından kalanları da beraberinde götürdü ve kaldırıma indiğinde, koca bir ailenin ve tüm dostlarının çorbasını doldurabileceğiniz büyüklükteki miğferi *tan tun tan tun* yaparak sokakta yuvarlandı.

Tiffany bir başka bekçinin, "Çavuşu yakaladılar!" diye bağırıldığını duydu.

Sokağın iki ucundan başka bekçiler koşarak gelirken Bayan Proust, Tiffany'nin omzuna dokundu ve tatlı tatlı, "İyi taraflarını bir daha söylesene?" dedi.

Buraya bir çocuğu bulmak ve ona babasının öldüğünü haber vermek için geldim, dedi Tiffany kendi kendine. Feegleleri bir beladan daha kurtarmak için değil!

"Kalpleri doğru yerde," dedi.

"Bundan kuşku yok," dedi, çok eğleniyormuş gibi görünen Bayan Proust, "ama popoları kırık cam yığının üzerinde. Ah, destek kuvvet de geliyor."

"Pek işe yarayacağını sanmıyorum," dedi Tiffany ve... yanıldığını görerek şaşırdı.

Bekçiler meyhane girişinin önünde açık bir yol bırakarak geriliyorlardı; Tiffany dikkatle baktığı zaman, bıraktıkları yolda küçük bir şeklin kararlılıkla yürüdüğünü fark etti. Bir Feegle'a benziyordu, ama üzerinde... Tiffany durdu ve bakakaldı... Evet, bir tuzluğun başından biraz daha büyük bir miğfer takmıştı, ki bu düşünülemez bir şeydi. Kanun koruyucu bir Feegle? Böyle bir şey nasıl olabilirdi?

Yine de Feegle, meyhanenin kapısına vardı ve bağırdı: "Siz sinsi herifler, hepiniz tutuklusunuz! Şimdi, bu iş şööle gitçek, tamam mı: ya bu işi zor şekilde yaparız, ya da..." Bir an duraksadı. "Hayır, hepsi bu, heye," diye bitirdi. "Başka yol bilmiyorum!" Bunun ardından kapıdan içeri daldı.

Feeglelar devamlı kavga ederdi. Onlar için, dövüşmek bir hobi, egzersiz ve eğlenceydi.

Tiffany, Profesör Chaffinch'in ünlü mitoloji kitabını okumuştı. Kitaba göre, eski insanlar kahramanlar öldüğünde

bir tür ziyafet salonuna gittiklerine ve orada sonsuza kadar yiyip içerek ve dövüşerek yaşadıklarına inanıyorlardı.

Tiffany insanın üçüncü gün sıkılacağını düşünüyordu, ama Feeglelar bu işe bayılırdı ve muhtemelen efsanevi kahramanlar bile daha sonsuzluğun yarısı bitmeden onları dışarı atarlardı, ama ilk önce bütün çatal bıçaklarını geri almak için onları bir güzel silkelerlerdi. Nac Mac Feeglelar gerçekten vahşi ve korkunç savaşçılardı. Ama onlara sorarsanız küçük bir dezavantajları vardı; dövüş başladıktan birkaç saniye sonra kendilerini eğlenceye kaptırıyorlardı ve birbirlerine, yakındaki ağaçlara ve hedef bulamazlarsa kendilerine saldırmaya başlıyorlardı.

Bekçiler, çavuşlarını ayıltıktan ve miğferini bulduktan sonra, oturup gürültünün dinmesini beklemeye başladılar. Birkaç dakika sonra minik bekçi harap binadan çıktığında, Koca Yan'ı tek bacağından çekerek sürüklüyordu! Feeglelar arasında bir dev sayılan Koca Yan! Ve derin uykuda gibi görünüyordu. Bekçi onu yere bıraktı, tekrar içeri girdi ve bir omzunda baygın Herhangi Bir Rob, diğerinde Kaçık Wullie ile tekrar çıktı.

Tiffany ağzı bir karış açık bakıyordu. *Bu oluyor olamazdı. Feeglelar her zaman kazanırdı! Hiçbir şey bir Feegle'i yenemezdi! Onlar durdurulamazdı! Ama işte, durdurulmuşlardı, hem de tuzluk-biberlik setinin yarısıymış gibi görünen bir yaratık tarafından.*

Küçük adam Feegleları bitirdiği zaman binaya girdi ve sarkık gıdılı bir kadını taşıyarak hızla geri döndü. Kadın şemsiyesiyle ona vurmaya çalışıyordu, ama bu faydasız bir

çabaydı, çünkü küçük adam onu dikkatle başının üzerinde dengelemişti. Onun ardından büyük bir halı çantaya sarılmış titrek bir genç hizmetçi geldi. Küçük adam kadını, Feegle yığınının yanına düzgünce bıraktı ve kadın bekçilere onu tutuklamasını haykırırken, içeri girdi ve bu sefer iki ağır bavul ve iki şapka kutusunu dengeleyerek çıktı.

Tiffany kadını tanımıştı, ama memnun olmamıştı. Bu Düşes'ti, Letitia'nın annesi ve oldukça korkunç bir kadın. Roland gerçekten de ne tür bir belaya bulaştığını biliyor muydu? O tür tipleri seviyorsanız, Letitia'nın kendisi iyiydi, ama görünüşe göre annesinin damarlarında o kadar çok mavi kan vardı ki patlaması gerekirdi ve şu anda tam da bu olacakmış gibi görünüyordu. Feeglelerin o pis ihtiyarın kaldığı binayı harabeye çevirmeleri ne kadar da uygun olmuştu. Bir cadı daha ne kadar şanslı olabilirdi? Hem Düşes, Roland ile suluboya tablodan farksız müstakbel eşinin binada yalnız kalması hakkında ne düşünecekti acaba?

Bu soru, küçük adam ikisini son derece pahalı elbiselerinden tutmuş, sürükleyerek çıkardığında yanıtlanmış oldu. Roland, üzerine biraz büyük gelen bir smokin giymişti. Letitia'nın elbisesi ise kat kat ince fırfırlardan oluşmuş gibi görünüyordu ve Tiffany'nin fikrine göre eli iş tutan kimse o şekilde giyinmezdi.

Muhtemelen daha önce de Feeglelarla başa çıkmış olan başka bekçiler geldi ve suç mahalline koşmak yerine yürüyecek kadar akli başında kişilerdi. Uzun boylu bir bekçi, hancının ifadesini alıyordu. Bekçinin boyu bir seksenden fazlaydı ve kızıl saçları vardı. Zırhı öyle cilalanmıştı

ki göz kamaştırıyordu. Hancının ifadesi, onu bu korkunç kâbustan uyandırmaları için yakaran uzun bir çılgılığa benziyordu.

Tiffany döndü ve kendini doğrudan Roland'ın yüzüne bakarken buldu.

"Sen? Burada?" demeyi başardı Roland. Arkasında, Letitia gözyaşlarına boğulmuştu. Hah, tam da ondan beklenecek bir şey!

"Bak, sana çok önemli bir şey..."

"Yer çöktü," dedi Roland, o sözünü bitiremeden, hâlâ düş gören biri gibi. "Ayağımın altındaki yer çöktü!"

"Bak, benim..." diye başladı Tiffany yine, ama bu sefer Tiffany'nin önünde aniden Letitia'nın annesi belirdi.

"Seni tanıyorum! Sen Roland'ın cadısıydın, değil mi? İnkâr etme! Ne cüretle peşimizden buraya gelirsin?"

"Yeri nasıl çökerttiler?" diye sordu Roland, bembeyaz bir yüzle. "Yeri nasıl çökerttin? Söyle bana!"

Sonra koku geldi. Beklenmedik bir biçimde, bir çekiçle vurulmak gibi bir şeydi. Onca şaşkınlık ve dehşetin altında, Tiffany bir şey daha fark etti: pis, iğrenç bir koku, zihninde bir pislik, korkunç ve affetmez, cürümeye yüz tutmuş bir korkunç fikirler ve düşünceler yığını... Öyle ki içinden, beynini çıkarıp yıkamak geliyordu.

Bu oydu: gözleri olmayan siyahlı adam! O koku! Hasta gelinciklerin kullandığı tuvalet bu kadar kötü kokmazdı! Son seferinde kötü olduğunu düşününüştüm, ama bunun yanında o bir gül bahçesiydi! Aradığı şeyi görmeyeceğini umarak çaresizlik içinde çevresine bakındı.

Letitia'nın hıçkırıkları gittikçe yükseliyordu ve inleyerek ve küfrederek uyanmakta olan Feeglelerin gürültülerine karışıyordu.

Müstakbel kaynana Roland'ı ceketinden yakaladı. "Ondan hemen uzaklaş; o yalnızca bir..."

"Roland, baban öldü!"

Bu herkesi susturdu ve Tiffany aniden tüm bakışların odağı oldu.

Eyvah, diye düşündü. Bu şekilde olmaması gerekiyordu.

"Üzgünüm," demeyi başardı, suçlayan sessizliğin içinde. "Yapabileceğim hiçbir şey yoktu." Roland'ın yüzünün kızardığını gördü.

"Ama sen ona bakıyordun," dedi Roland, bir bilmeceyi çözmeye çalışırmış gibi. "Neden onu hayatta tutmayı bıraktın?"

"Acısını almaktan başka hiçbir şey yapamıyordum. Çok üzgünüm, ama yapabildiğim tek şey bu. Üzgünüm."

"Ama sen bir cadısin! Bu işte iyi olduğunu sanıyordum, sen bir cadısin! Neden öldü?"

Kaltak ona ne yaptı? Ona güvenme! O bir cadı! Bir cadının yaşamasına izin verme!

Tiffany sözcükleri duyamıyordu; zihninde bir tür sümük-lüböcek gibi dolaşıyor, geride salya bırakıyor gibiydi ve daha sonra onun başka kaç zihinde dolaştığını merak etti. Bayan Proust kolunu yakalamıştı. Roland'ın yüzünün gazapla çarpıldığını gördü ve yoldaki haykıran şekli hatırladı. Güpegündüz olmasına rağmen gölgesiz olan, kusmuk gibi hakaret saçan ve Tiffany'yi, bir daha hiç temiz olamayacakmış gibi mide bulandırıcı bir hisle bırakan şekli.

Ve çevresindeki insanlar, tilki kokusu almış tavşanlar gibi, endişeli ve ürkek görünüyorlardı.

Sonra onu gördü. Kalabalığın kenarında, zar zor görünüyordu. Oradaydılar işte, daha doğrusu orada değillerdi. Havada, bir anlığına bakan ve sonra kaybolan iki delik. Ve nereye gittiklerini bilmemek daha da kötüydü.

Bayan Proust'a döndü. "Bu da ne?"

Kadın yanıt vermek için ağzını açtı, ama uzun boylu bekçinin sesi, "Af edersiniz hanımlar ve beyler, ya da aslında yalnızca bir bey. Adım Komiser Havuç ve bu akşam görev başındaki komiser ben olduğumdan, bu olayla ilgilenme zevki de, ki ne kadar zevk olduğu şüpheli, bana düştü. Bu yüzden..." Defterini açtı, bir kurşun kalem çıkardı ve özgüvenle gülümsedi. "Bu küçük açmazı çözmeye başlamama ilk kim yardım edecek. Başlangıç olarak, bir grup Nac Mac Feegle'm, ayılmak dışında, benim şehrimde ne yaptıklarını bilmek istiyorum."

Zırhının parıltısı göz kamaştırıyordu. Aynı zamanda, güçlü bir sabun kokusu yayıyordu ve bu Tiffany için yeterliydi.

Elini kaldıracak oldu, ama Bayan Proust onu tuttu ve kararlılıkla indirdi. Bu Tiffany'nin Bayan Proust'u daha da kararlı bir tavırla silkelemesine ve sonra ondan da kararlı bir sesle konuşmasına sebep oldu: "Ben açıklamam Komiserim."

"Sen kimsin peki?"

Mümkün olan en kısa zamanda kaçacak kişi, dedi Tiffany kendi kendine ama "Tiffany Sızı, efendim," diye yanıt verdi.

"Kız partisine mi gidiyorsunuz?"

“Hayır,” dedi Tiffany.

“Evet!” dedi Bayan Proust çabucak.

Komiser Havuç başını yana eğdi. “Demek biriniz gidiyor. Bu kulağa pek eğlenceli gelmiyor,” dedi, kurşunkalemini delterin üzerine tutarak.

Görünüşe göre bu Düşes’e çok fazla geldi. Öfkeden titreyen parmağını suçlarcasına Tiffany’ye uzattı. “Yüzündeki burun kadar ortada, Memur Bey! Bu... bu... bu *cadı* mücevherler ve hediyeler almak için şehre geldiğimizi biliyordu ve açık ki, tekrarlıyorum, *açık ki* bizi soymak için cinle-riyle birlikte plan yaptı!”

“Hiç de öyle bir şey yapmadım!” diye bağırdı Tiffany.

Komiser Havuç, Düşes trafikte bir araba sırasıymış gibi elini kaldırdı. “Bayan Sızı, gerçekten de Feegleları şehre siz mi soktunuz?”

“Şey, evet, ama isteyerek değil. Bir tür anlık karardı. Benim niyetim...”

Komiser yine elini kaldırdı. “Lütfen konuşmayı bırak.” Burnunu ovaladı. Sonra içini çekti. “Bayan Sızı, seni şey şüphesiyle tutukluyorum... eh, yalnızca senden şüphelendiğimden. Dahası, kilitlenmek istemeyen bir Feegle’ı kilit altına almanın imkânsız olduğunun farkındayım. Eğer senin arkadaşsalar, *umarım*” –anamlı anamlı çevresine baktı– “başlarını daha fazla derde sokacak bir şey yapmazlar ve şansımız varsa, hepimiz güzel bir gece uykusu çeke-ri-iz. Meslektaşım Komiser Angua sana karakola kadar eşlik edecek. Bayan Proust, sen de onunla birlikte gidip, genç

arkadaşına dünyanın nasıl işlediğini açıklar mısın?" Komiser Angua öne çıktı; kadındı, güzeldi, sarışındı –ve... tuhaftı.

Komiser Havuç, Düşes'e döndü. "Hanımefendi, adamlarım, seçeceğiniz bir başka otele ya da hana kadar size eşlik etmekten memnunluk duyacak. Görüyorum ki hizmetçiniz oldukça sağlam görünüşlü bir çantaya sarılmış. Bahsettiğiniz mücevherler bu çantada olabilir mi? Bu durumda, *çalınmadığını* söyleyebilir miyiz?"

Bütün bunlar Düşes'i hiç memnun etmemişti, ama komiser onu, polis memurlarının görmek istemedikleri şeyleri görmemek için kullandıkları o çok profesyonel yöntemle, neşe içinde, görmezden geldi. Zaten görse de dikkat etmeyeceği gibi mutlak bir his yayıyordu.

Roland çantayı açtı ve satın aldıkları şeyi ışığa kaldırdı. İnce paket kâğıdı dikkatle aralandı ve lambaların ışığında bir şey o kadar parlak kıvılcımlandı ki, sanki yalnızca ışığı yansıtmıyor, aynı zamanda parlak taşlarının arasında bir yerde ışık ürettiyordu. Bu bir taçtı. Pek çok bekçi inledi. Roland'ın yüzünde kendini beğenmiş bir ifade belirdi. Letitia itiraz götürür ölçüde sevimli görünüyordu. Bayan Proust içini çekti. Tiffany ise... bir anlığına zamanda geriye gitti. Ama o an içinde yine küçük bir kız olmuştu ve ondan önce ablalarının okuduğu yıpranmış peri hikâyeleri kitabını okuyordu.

Ama o, diğerlerinin görmediği bir şeyi görmüştü; masalların ardını görmüştü. Onlar yalan söylüyordu. Hayır, eh, tam olarak yalan değil, ama bilmek istemediğiniz gerçekleri

söylüyordu: Ancak sarışın, mavi gözlü kızlar prenses olabilir, ışıltılı tacı takabilirdi. Dünya böyle işliyordu. Daha da kötüsü, bu koşul sizin saç rengine işlemişti. Kızılar ve esmerler bazen masalda geçici roller oynayabiliyorlardı, ama saçlarınız kahverengiyse, siz ancak hizmetçi kız olabiliyordunuz.

Ya da cadı. Evet! Masala bağlı kalmanız gerekmiyordu. Onu yalnızca kendiniz için değil, başkaları için de değiştirebilirdiniz. Elinizi bir sallayıp değiştirebilirdiniz onu.

Tiffany yine de içini çekti, çünkü mücevherli taç çok harika bir şeydi. Ama sağduyulu bir cadı olan parçası, "Bunu ne kadar sık takacaksın, küçükhanım? Kırk yılda bir? Bu kadar pahalı bir şey tüm zamanını kasada geçirecek!"

"Demek çalınmamış," dedi Komiser Havuç mutlulukla. "Eh, bu iyi, değil mi? Bayan Sızı, küçük arkadaşlarına sessizce bizi takip etmelerini söyler misin?"

Tiffany, şok içindeymiş gibi, sessizce bekleyen Nac Mac Feeglelara baktı. Elbette, otuz ölümcül kişi, tek bir minik adam tarafından dövülüp haşat edildiklerini fark ettiklerinde, şereflerini kurtaracak bir bahane bulmaları biraz zaman alırdı.

Herhangi Bir Rob yüzünde nadir bir utanç ifadesiyle başını kaldırıp ona baktı. "Afidersin hamfendi. Afidersin hamfendi," dedi. "Çok fazla içtiydik. Bilirsin, ne kadar içersen, o kadar çok içmek istiyon, ta ki devrilip gidene kadar. İşte o zaman yeterince içtiini anlıyon. Bu arada, *mentollü likör* neki ne? Cici yeşil bir rengi var, bilirsin, ondan

bi kova içmişimdir herhal! Çok üzgün olduumuzu söölemenin anlamı olmaz, heralde? Ama bilirsin, senin beş para etmez pisliini de bulduk bu arada.”

Tiffany, Kralın Başı’ndan kalanlara baktı. Titrek meşale ışığı altında, bir binanın iskeleti gibi görünüyordu. Tiffany bakarken büyük bir kiriş gıcırdamaya başladı ve özür dilercesine, kırık mobilya yığınının üzerine düştü.

“Size onu bulmanızı söyledim; kapıları sökmeniz gerektiğini söylemedim,” dedi Tiffany. Kollarını kavuşturdu ve küçük adamlar birbirlerine sokuldular; kadınsı öfkenin bir sonraki aşaması ayağın tıp tıp yere vurmasıydı, ki bu onların gözyaşlarına boğulmalarına ve ağaçlara toslamalarına sebep oluyordu. Ama şimdi düzgünce, Tiffany, Bayan Proust ve Komiser Angua’nın arkasına dizildiler.

Komiser, Bayan Proust’a başını salladı ve “Eminim hepimiz kelepçeye gerek olmadığı konusunda hemfikirizdir; değil mi hanımlar?”

“Ah, beni bilirsin Komiserim,” dedi Bayan Proust.

Komiser Angua gözlerini kıstı. “Evet, ama küçük arkadaşın hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Süpürgeyi ben taşımak isterim Bayan Proust.”

Tiffany itiraz etmenin anlamı olmayacağını görebiliyordu. Yakınmadan süpürgeyi uzattı. Nac Mac Feeglelerin alçak homurtuları dışında sessizlik içinde yürüdüler.

Bir süre sonra komiser, “Sivri tepeli siyah şapkalar takmak için iyi bir zaman değil Bayan Proust,” dedi. “Ovada bir başka vaka yaşandı. Asla gitmek istemeyeceğin sefil bir

köyde. Bir sihir kitabı olduğu için yaşlı bir hanımı dövdüler."

"Olamaz!"

Dönüp Tiffany'ye baktılar ve Feeglelar Tiffany'nin ayaklarına çarptı.

Komiser Angua başını iki yana salladı. "Üzgünüm küçükhanım, ama doğru. Kitabın Klatch şiiri hakkında olduğu anlaşıldı. Onca kargacık burgacık yazı! Sanırım sihir kitabı olduğunu düşünmeye eğilimli olanlara sihir gibi göründü. Kadın öldü."

"Ben *Ankh-Morpork Zaman* gazetesini suçluyorum," dedi Bayan Proust. "O tür şeyleri gazetelerine yazdıkları zaman, insanlar garip garip fikirler ediniyor."

Angua omuzlarını silkti. "Duyduklarına bakarak, bu işi yapanlar pek okumazlarmış."

"Bunu durdurmanız gerek!" dedi Tiffany.

"Nasıl küçükhanım? Biz *Şehir* Bekçileriyiz. Duvarların dışında yetkimiz yok. Muhtemelen ormanda adım bile duymadığımız yerler vardır. Bu olayların neden kaynaklandığını bilmiyorum. Sanki bir tür çılgın fikir gökyüzünden düşüyor." Ellerini birbirine sürttü. "Elbette, şehirde hiç cadı yok," dedi, "ama bol bol kız partisi var, hı Bayan Proust?" Komiser göz kırptı. Gerçekten göz kırpmıştı, Tiffany emindi, tıpkı Komiser Havuç'un Düşes'ten fazla hoşlanmadığından emin olduğu gibi.

"Eh, bence gerçek cadılar yakında buna bir son verir," dedi Tiffany. "Dağlarda olsa kesinlikle verirlerdi Bayan Proust."

“Ah, ama şehirde *gerçek* cadı yok. Komiseri duydun.” Bayan Proust dik dik Tiffany’ye baktı ve tısladı: “Normal insanların yanında tartışmayız. Bu onları huzursuz eder.”

Kapısının iki yanında mavi lambalar bulunan büyük bir binanın önünde durdular. “Karakola hoş geldiniz hanımlar,” dedi komiser Angua. “Şimdi, Bayan Sızı, seni bir hücreye kapatmam lazım, ama temiz bir hücre olacak –hemen hiç fare yok– ve eğer Bayan Proust sana eşlik ederse, nasıl desek, biraz unutkanlaşıp anahtarı kilitte bırakabilirim, anladın mı? Lütfen binadan çıkma, çünkü sizi avlarız.” Doğrudan Tiffany’ye baktı ve ekledi: “Ve kimsenin avlanmaması gerek. Korkunç bir şeydir, avlanmak.”

Onları binaya soktu ve bir dizi şaşırtıcı ölçüde rahat görünümlü hücrenin önünden geçirip, bir tanesine girmelerini işaret etti. Hücrenin kapısı çarpılarak Tiffany’nin arkasından kapandı ve Komiser Angua’nın taş koridorda uzaklaşan botlarının sesini duydular.

Bayan Proust kapıya gitti ve parmaklıkların arasından uzandı. Bir metal tıkırtısı duyuldu ve Bayan Proust anahtarı tutan elini içeri çekti. Onu hücrenin içindeki anahtar deliğine soktu ve çevirdi. “İşte,” dedi. “Şimdi iki kat güvendeyiz.”

“Ah, amanın!” dedi Herhangi Bir Rob. “Bize baksana! Kodese tıkıldık!”

“Yine!” dedi Kaçık Wullie. “Bidaa yüzüme bakabilceemi sanmıyorum.”

Bayan Proust oturdu ve Tiffany’ye baktı. “Tamam kızım,

gördüğümüz neydi? Gözleri olmadığını fark ettim. Ruhuna açılan pencereler yok. Belki ruhu da yoktur?”

Tiffany kendini perişan hissediyordu. “Bilmiyorum! Onunla buraya gelirken yolda karşılaştım. Feeglelar içinden geçti! Hayalete benziyor. Ve leş gibi kokuyor. Kokusunu aldın mı? Ve kalabalık aleyhimize dönüyordu! Kime ne zararımız dokundu ki?”

“Onun bir adam olduğundan emin değilim,” dedi Bayan Proust. “Cinsiyetsiz olabilir. Bir tür iblis, belki... ama onlar hakkında çok bilgim yok. Benim güçlü tarafım perakende ticaret. Gerçi o da bazen şeytani bir iş olabiliyor.”

“Ama Roland bile aleyhime döndü,” dedi Tiffany. “Üstelik biz öteden beri... arkadaşız.”

“Ah-ha,” dedi Bayan Proust.

“Bana ah-ha yapma,” diye terslendi Tiffany. “Ne cüretle bana ah-ha yaparsın. En azından ben cadıları saçma sapan göstererek geçimimi sağlamıyorum!”

Bayan Proust ona tokat attı. Kauçuk bir kurşunkalemle vurulmak gibiydi. “Sen çok kaba bir kızsın, seni genç hatun. Ben cadıların güvenliğini sağlayarak geçimimi sağlıyorum.”

Tavandaki gölgelerin arasında, Kaçık Wullie, Herhangi Bir Rob’u dürtüklendi ve “Kimsenin bizim koca mini koca-karımıza tokat atmasına izin veremeyiz, dii mi Rob?”

Herhangi Bir Rob parmağını dudaklarına götürdü. “Ah şeyy, kadınların tartışması biraz karmaşık olabilir, bilirsin. Evli bi adam olarak öğüdümü dinle ve sen bu işe karışma. Kadınların işine karışırsan bi bakmışsın ikisi birden

seni tepeliyo. Kollarım kavuşturmalarından, dudaklarını bzmelerinden ve ayaklarını tıp tıp yere vurmalarından da bahsetmiyom. Bakır sopayla temiz bi dayak atmalarından bahsediyom.”

Cadılar bakıştılar. Tiffany aniden, alfabenin geri kalanından geçmeden A’dan Z’ye gitmiş gibi, yön duygusunu kaybetti.

“Bu gerçekten oldu mu, kızım?” dedi Bayan Proust.

“Evet, oldu,” dedi Tiffany sertçe. “Hâlâ acıyor.”

“Neden yaptık?” dedi Bayan Proust.

“Doğrusunu istersen, senden nefret ettim,” dedi Tiffany. “Bir anlığına. Bu beni korkuttu. Yalnızca senden kurtulmak istedim. Sen basitçe...”

“Tamamen yanlış mıydım?” dedi Bayan Proust.

“Evet!”

“Ah,” dedi Bayan Proust. “Uyuşmazlık. Cadının aleyhine dönmek. Hep cadıyı suçla. Nereden başlıyor? Belki de bulmuşuzdur.” Çirkin yüzü Tiffany’ye baktı, sonra “Ne zaman cadı oldun, kızım?” dedi.

“Sanırım sekiz yaşındayken,” dedi Tiffany. Ve Bayan Proust’a, fındıklıkta yaşayan cadı Bayan Sarsak’ın hikâyesini anlattı.

Kadın dikkatle dinledi ve samanların üzerine yerleşti. “Arada bir böyle şeyler olduğunu biliyoruz,” dedi. “Her birkaç asırda bir, aniden herkes cadıların kötü olduğunu düşünmeye başlar. Nedenini kimse bilmiyor. Öylesine oluyormuş gibi görünüyor. Son zamanlarda dikkat çekecek

herhangi bir şey yaptın mı? Özellikle önemli bir parça büyü falan?”

Tiffany düşündü ve “Eh, kovan vardı. Ama o kadar kötü değildi. Ondan önce de Peri Kraliçesi vardı, ama onun üzerinden çok uzun zaman geçti. Epey de kötüydü, ama genel olarak, kafasına kızartma tavasıyla vurmak o anda yapabileceğin en iyi şeydi, bence. Ve, şey, iki sene önce Kış Ustası’nı öptüğümü söylesem iyi olur...”

Bayan Proust ağzı bir karış açık dinliyordu. “O sen miydin?” dedi.

“Evet,” dedi Tiffany.

“Emin misin?” dedi Bayan Proust.

“Evet. Bendim. Oradaydım.”

“Nasıldı?”

“Soğuk ve sonra ıslak. Yapmak zorunda kalmak istemiştim. Üzgünüm, tamam mı?”

“Yaklaşık iki sene önce mi?” dedi Bayan Proust. “Bu ilginç. Sorun yaklaşık iki sene önce başlamış görünüyor, bilirsin. Büyük bir şey yoktu; yalnız, sanki insanlar artık bize saygı duymuyordu. Havada bir şey de diyebilirsin. Demek istediğim, bu sabahki taş atan çocuk. Eh, bir sene olsa bunu asla denemeye cüret edemezdi. O günlerde yolda karşılaştığım insanlar başlarım sallayarak selam verirlerdi bana. Şimdi kaşlarını çatıyorlar. Ya da kötü şans getirmem ihtimaline karşı küçük bir jest yapıyorlar. Diğerleri de aynı şeyden bahsediyorlar. Senin geldiğin yerde durum nasıldı?”

“Söylemek zor,” dedi Tiffany. “İnsanlar benim karşımda biraz huzursuz oluyorlar, ama çoğuyla akrabayım, sonuçta. Ama her şeyde tuhaf bir his var. Ben de normalde bu şekilde olması gerektiğini düşünüyordum. Kışı öptüm ve bunu herkes biliyordu. Dürüst olmak gerekirse, dillerinden düşürmüyorlar. Demek istediğim, yalnızca *bir kere* öpmüştüm.”

“Eh, buralarda insanlar biraz daha sıkış tıkiş yaşıyor. Ve cadıların hafızaları eskiye dayanır. Bireysel olarak cadılar demek istemiyorum, genel olarak tüm cadıların hafızası, gerçekten kötü zamanları hatırlıyor. Sivri şapka takmanın, daha kötüsü olmasa bile, taşlanmana sebep olduğu zamanları. Bundan daha geriye gidersen de... Tıpkı hastalık gibi,” dedi Bayan Proust. “Sinsice yayılıyor. Rüzgârda var, âdeta insandan insana bulaşıyor. Zehrin kabul gördüğü yere zehir akıyor. Ve tuhaf görünen yaşlı kadınlara taş atmak için her zaman bir bahane vardır, değil mi? Bir başkasını suçlamak her zaman daha kolaydır. Ve birine bir kez cadı dedin mi, onu başka neler için suçlayabileceğin şaşırtıcıdır.”

“Kedisini taşıyarak öldürdüler,” dedi Tiffany, kendi kendine konuşurcasına.

“Şimdi de ruhsuz bir adam seni izliyor. Ve onun iğrenç kokusu, cadıların bile cadılardan nefret etmesine sebep oluyor. Tesadüf eseri beni tutuşturma eğilimi duymuyorsundur, değil mi Bayan Tiffany Sızı?”

“Hayır, elbette duymuyorum,” dedi Tiffany.

“Ya da beni yere yatırıp üzerime bir sürü taş yığıma eğilimi?”

“Sen neden bahsediyorsun?”

“Yalnızca taş da değil,” dedi Bayan Proust. “İnsanların cadıların yakıldığından bahsettiğini duyarsın, ama emimim, bir şekilde kandırılmadıkları sürece, çok fazla gerçek cadı yakılmamıştır; bence daha çok zavallı yaşlı kadınları yakıyorlardı. Cadılar genellikle fazla ıslak olurlar ve muhtemelen bir ton iyi odun harcamak zorunda kalırlardı. Ama yaşlı bir hanımı yere itmek, sonra ahır kapılarından birini sökmek, sandviç gibi kadının üzerine koymak ve kadın nefes alamaz olana kadar üzerine taş yığmak çok kolay olurdu. Ve bu bütün kötülüğün gitmesini sağlıyor. Yalnız, öyle olmuyor işte. Çünkü başka olaylar ve başka yaşlı hanımlar var. Ve sonra öldürecek yaşlı hanım bulamaz olduklarında, sıra yaşlı adamlara geliyor. Ve yabancılara. Dışarlıklılara. Ve sonra, belki, bir gün, sıra sana da gelecektir. İşte delilik orada durur. Delirecek kimse kalmadığı zaman. Biliyor musun Tiffany Sızı, kışı öptüğünde bunu hissettim. Bir parça büyü yeteneği olan herkes bir şeyler hissetti.” Durdu ve gözlerini kıstı. Şimdi gözlerini Tiffany’ye dikmişti. “Neyi uyandırdın, Tiffany Sızı? Hangi korkunç şey sahip olmadığı gözleri açtı ve senin kim olduğunu merak etti? Başımıza neyi musallat ettin, Bayan Tiffany Sızı? *Sen ne yaptın?*”

“Sence...” Tiffany duraksadı ve sonra, “*benim peşimde olduğunu mu düşünüyorsun?*”

Onu suçlayan yüzü görmemek için gözlerini yumdu ve kışı öptüğü günü hatırladı. Dehşet vardı, korkunç bir endişe vardı... ve buz ve karla kuşatılmış olmasına rağmen

tuhaf bir sıcak his vardı. Öpücüğe gelince, eh, ipek bir mendilin haliya düşmesi kadar hafifti. Tiffany güneşin tüm sıcaklığını kışın dudaklarına boca edene ve onu eritip suya çevirene kadar. Buzdan ateşe. Ateşten buza. Ateş konusunda her zaman başarılıydı. Ateş her zaman onun dostu olmuştu. Kış ölmemişti tabii; o günden sonra başka kışlar da yaşanmıştı, ama o kadar kötü kışlar değil, asla o kadar kötü değil. Öylesine bir öpücük de olmamıştı. Doğru zamanda, doğru şeyi yapmıştı. Çünkü öyle yapıldı. Neden yapmak zorunda kalmıştı? Çünkü onun suçuydu; çünkü Bayan Ihanet'in sözünden çıkmıştı ve dansa katılmıştı. Sıradan bir dans olmayan, mevsimlerin değişmesini, senenin dönmelerini sağlayan dansa.

Ve dehşet içinde merak etti: Bu ne zaman bitecek? Aptalca bir şey yapıyorsun ve sonra onu düzeltmek için bir şey yapıyorsun ve onu düzelttiğin zaman başka bir şey bozuluyor. Ne zaman duracak? Bayan Proust büyülenmiş gibi onu izlemekteydi.

"Tek yaptığım dans etmekti," dedi Tiffany.

Bayan Proust elini onun omzuna koydu. "Tatlım, sanırım yine dans etmen gerekecek. Bu noktada çok sağduyulu bir şey yapmanı önerebilir miyim, Tiffany Sızı?"

"Evet," dedi Tiffany.

"Tavsiyemi dinle," dedi Bayan Proust. "Normalde armağan dağıtmam, ama pencerelerimi kıran çocuğu yakaladığım için cömert hissediyorum. İyi kalpli olma havasındayım. Seninle konuşmayı çok isteyeceğini sandığım bir hanım tanıyorum. Şehirde yaşıyor, ama ne kadar uğraşırsan

uğraş onu asla bulamazsın. Ama o seni göz açıp kapayana kadar bulur ve o seni bulduğunda, söylediklerini çok iyi dinlemenı tavsiye ediyorum.”

“Ee, o zaman onu nasıl bulacağım?” dedi Tiffany.

“Kendın için üzölmekle meşgulsün ve beni dinlemiyorsun! O seni bulacaktır. Bulduğunda bileceksın. Ah, evet, kesinlikle bileceksın.” Cebine uzandı ve küçük, yuvarlak bir teneke kutu çıkardı, kapağını siyah tırnağıyla açtı. Aniden keskin bir koku duyuldu. “Enfiye?” dedi, kutuyu Tiffany’ye uzatarak. “Kötü bir alışkanlık elbette, ama soluk borusunu temizliyor ve düşünmeme yardım ediyor.” Kahverengi tozdan bir çimdik aldı, elinin tersine koydu ve korna sesinin tersine benzeyen bir sesle burnuna çekti. Öksürdü, gözlerini kırpıştırdı ve “Elbette,” dedi, “enfiye herkesin zevkine göre değildir, ama kötü cadı imajına yardımcı oluyor sanırım. Her neyse, yakında bize akşam yemeği getirirler herhalde.”

“Bize yemek mi verecekler?” dedi Tiffany.

“Ah evet, düzgün tiplerdir, bekçiler, ama bana sorarsan son seferinde şarap o kadar iyi değildi,” dedi Bayan Proust.

“Ama bir hapishanedeyiz.”

“Hayır tatlım, gözaltı hücresindeyiz. Ve kimse öyle demese de, kendi güvenliğimiz için buradayız. Anlarsın, başka herkesi dışarı kapatmış olduk ve bazen sersem gibi davransalar da polisler akıllıdır, ellerinde değil. İnsanların cadılara ihtiyaç duyduğunu biliyorlar; doğru ile yanlış arasındaki farkı, doğrunun ne zaman yanlış ve yanlışın ne

zaman doğru olduğunu bilen, resmi görevli olmayan insanlara ihtiyaç vardır. Dünyanın, kenarda kıyıda çalışan insanlara ihtiyacı var. Küçük pürüzlerle ve aksaklıklarla ilgilenebilecek insanlara ihtiyaç vardır. Ve küçük sorunlarla... Ne de olsa hepimiz insanız. Çoğu zaman. Ve hemen her dolunayda Komiser Angua bana gelip, gençlik hastalığı için ilaç yaptırıyor."

Enfiye kutusu yine ortaya çıktı.

Tiffany bir süre sonra, "Gençlik hastalığı köpeklere özgü bir hastalıktır," dedi.

"Ve kurtadamlara," dedi Bayan Proust.

"Ah. Onda tuhaf bir şey olduğunu biliyordum."

"Ama doğasını kontrol altında tutuyor," dedi Bayan Proust. "Komiser Havuç'la aynı evi paylaşıyor ve kimseyi ısırmıyor; ama bir düşününce, muhtemelen Komiser Havuç'u ısıırıyordur, ama bundan ne kadar az bahsedilirse o kadar iyi, eminim sen de benimle aynı fikirdesindir. Bazen yasal olan doğru olan değildir ve bazen de aradaki farkı bilen bir cadı gerekir. Bazen de polis gerekir, ama doğru türden polis gerekir. Akıllı insanlar bunu bilir. Aptal insanlar bilmez. Ve sorun şu ki, aptal insanlar kendilerini çok akıllı sanır. Bu arada küçükhanım, senin küçük gürültücü arkadaşların kaçtı."

"Evet," dedi Tiffany. "Biliyorum."

"Ne yazık, değil mi, üstelik bekçilere kalacaklarına dair söz vermişlerdi." Açık ki Bayan Proust aksi bir kadın olarak ününü korumaktan hoşlanıyordu.

Tiffany boğazını temizledi. "Eh," dedi "Herhangi Bir Rob'a sorsan, muhtemelen sana, sözlerin tutulması gereken zamanlar, bir de sözlerin bozulması gereken zamanlar vardır ve aradaki farklı bilmek için de Feegle olmak gerekir, derdi."

Bayan Proust geniş geniş sırttı. "Bir şehirli kadar varsın, Bayan Tiffany Sızı."

Kafası çalışan kimsenin çalmak istemeyeceği, korunması gerekmeyen bir şeyi korumak için birine ihtiyaç duyarsanız, arayacağınız (tarif etmek için daha iyi bir sözcük olmadığından ve aksini gösteren elle tutulur biyolojik kanıt olmadığından) adam Şehir Bekçilerinden Onbaşı Nobbs olmalıydı. Şimdi Kralın Başı'nın karanlık, çıtırtılı enkazının içinde durmuş, bir sürü iğrenç kokulu izmaritin toplanıp, yeni bir sigara kâğıdına sarılması yoluyla elde edilmiş ve bir tûr duman çıkana kadar içe çekilmek suretiyle içilen korkunç bir sigarayı içiyordu.

Bir elin miğferini kaldırdığını fark etmedi, kafasına yediği ölümcül darbeyi hissetmedi ve baygın bedenini yere indirirken miğferini başına geri giydiren küçük nasırlı elleri kesinlikle hissetmedi.

"Tamam," dedi Herhangi Bir Rob boğuk bir fısıltıyla, kararmış kirşlere bakınarak. "Şimdi, çok zamanımız yok biliyonuz, bu yüzden..."

"Vay vay. Yeterince uzun zaman beklersem siz sinsi he-riflerin buraya geri dönceanizi biliyodum," dedi karanlıkta bir ses. "Bir köpeen kusmuuna, bir budalanın budalalına döndüü gibi, bir suçlu da suç mahalline döner."

Mini Deli Arthur olarak bilinen bekçi, bir kibrit çaktı. Bir Feegle için bir kibrit çöpü meşale görevi görürdü. Bir Feegle için kalkan boyutunda olan, ama bir insan bekçi için rozet olabilecek bir şey tıngırdayarak önünde yere düştü. “Bu, siz mini budalalara şu anda görevde olmadımı göstermek için, tamam mı? Rozetsiz bekçi olmaz, diil mi? Ben yalnızca siz mini serserilerin neden benim gibi dooru düzgün konuştuunu öğrenmek istedim, çünkü, bilirsiniz, ben Feegle diilim.”

Feegleler Herhangi Bir Rob’a baktılar. Rob omuzlarını silkti ve “Sen ne halt olduunu düşünüyön o zaman?” dedi.

Mini Deli Arthur ellerini saçlarından geçirdi ve saçlarından hiçbir şey düşmedi. “Eh, annemle babam bana onlar gibi yercücesi olduumu sôöledi...”

Konuşmayı bıraktı, çünkü Feegleler bacaklarına şaplaklar ata ata, ulurcasına gülüyorlardı ve bu da kolay kolay dinmeyen bir neşe gösterisidir.

Mini Deli Arthur bir süre onları izledikten sonra bağırdı: “Ben bunu komik bulmuyom!”

“Aazından çıkanı kulaan duyuyo mu senin?” dedi Rob, gözlerini silerek. “Feegleca konuşuyon, orası kesin! Annenle baban sôölemedi mi sana? Biz Feegleler konuşmayı bilerek doğarız! Amanın! Bir köpeen havlamayı bilmesi gibi! Bana yercücesi olduunu sôöleme! Sorsam şimdi bi de ecinni olduunu sôölersin!”

Mini Deli Arthur başını eğdi. “Bu botları babam yapmıştı,” dedi. “Ona, ayaama bot giymekten hoşlanmadımı sôöleyemedim. Tüm aile yüzlerce senedir ayakkabı yapıyo ve onarıyo, bilirsın ve ben ayakkabıcılıkta başarılı diildim

ve sonra bir gün klanın ihtiyarları beni çaardı ve beni bulduklarını sööledi. Yeni bi kampa taşınıyolarmış ve beni bulmuşlar, mini bi bebek, yol kenarında, kendi boğdum bi doğan kuşunun yanında aguluyomuşum. Doğan beni beşiğimden kaçırmış. Yavrularına yedirmek i in kaçırdını düşünmüşler. B  lece ihtiyar yerc celeri şapkalarını önlerine koydular ve tilkileri falan ısırıp  ld rebildiim i in yanlarında kalmama izin vermekten mutlu olcaklarını, ama belki de büyük dünyaya gidip ailemin kim olduunu öğrenme zamanımın geldiini s  lediler.”

“Eh, evlat, onları buldun,” dedi Herhangi Bir Rob, onun sırtına bir şaplak atarak. “Bi ton ihtiyar ayakkabıcıyı dinlediin iyi olmuş. Sana akıllıca sözler s  lemişler, orası kesin.”

Bir an duraksadı, sonra devam etti: “Yine de, alınma ama, bekçi olman durumu mini bi parça g  leştiriyo.” Ne olur ne olmaz diye biraz geriye sıçradı.

“Kabul,” dedi Mini Deli Arthur tatminle. “Buna karşın siz de kanuna en ufak saygısı olmayan bi avuç hırsız ayyaş hapishane ka kını ve kanunsuzsunuz!”

Feeglelar mutlulukla başlarını salladılar, ama Herhangi Bir Rob, “Sarhoş ve düzensiz diye eklesen olur mu? Hakkımızı yememen lazım.”

“Salyangoz aşırmamıza ne dersin, Rob?” dedi Kaçık Wullie mutlulukla.

“Seey,” dedi Herhangi Bir Rob “aslına bakarsan, şu anda salyangoz hırsızlı henüz gelişme aşamasında.”

“Hiç mi iyi bi tarafınız yok?” dedi Mini Deli Arthur  aresizlik içinde.

Herhangi Bir Rob şaşkın şaşkın baktı. "Biz bunların iyi taraflarımız olduunu düşünüyoduk, ama titizleneceksen, parası olmayanlardan asla çalmayız, kalplerimiz altın gibidir, ama belki –tamam, genellikle– başkasının altını gibidir ve ayrıcana yağda kızarmış kakımı da biz keşfettik. Bunun da bi kıymeti olması lazım."

"Bu nasıl iyi bi taraf oluyor?" dedi Arthur.

"Şeey, bi başka zavallı iblisin yapması gerekmiyo böölece. Lezzet patlaması dediin cinsten bişey; bi lokma alıyon, tadına bakıyon ve sonra bi patlama oluyo."

Mini Deli Arthur elinde olmadan sırttı. "Sizin hiç mi utanmanız yok?"

Herhangi Bir Rob ona sırtarak karşılık verdi. "Bilemem," diye yanıt verdi, "ama olsaydı bile muhtemelen başkasından çalmış olurduk."

"Ya karakolda hücreye attığımız zavallı koca mini kız?" dedi Mini Deli Arthur.

"Ah, sabaha kadar bişii olmaz ona," dedi Herhangi Bir Rob, o koşullar altında olabildiğince havalı bir biçimde. "O çok becerikli bi kocakarıdır."

"Ööle mi sanıyon? Siz mini sinsiler koca bi meyhaneyi ölümüne dövdünüz! Bu durumu kim, nasıl düzeltebilir?"

Bu sefer Herhangi Bir Rob ona daha uzun, daha düşünceli bir bakış fırlattı ve sonra, "Eh, bekçi bey," dedi, "ööle görünüyo ki sen hem bi Feegle, hem de aynasızsın. Bak şu dünyanın işine. Ama senin için asıl soru şu: aynı zamanda sinsi bi ispiyoncu musun?"

Karakol'da vardiya değişimiydi. Biri içeri girdi ve utanış bir tavırla Bayan Proust'a kocaman bir tabak dolusu

soğuk et ve turşu, ayrıca bir şişe şarapla iki kadeh uzattı. Bekçi Tiffany'ye endişeyle baktıktan sonra Bayan Proust'a bir şeyler fısıldadı ve Bayan Proust hızlı bir hareketle cebinden küçük bir paket çıkarıp bekçinin eline sıkıştırdı. Sonra geri geldi ve yine samanların üzerine oturdu.

"Görüyorum ki şişeyi açıp, şarabın biraz havalanmasına da izin vermiş," dedi ve Tiffany'nin bakışlarını fark edince ekledi: "Memur Hopkins, annesinin öğrenmesini hiç istemediği küçük bir sorundan muzdarip ve ben de ona çare olabilecek bir merhem yapıyorum. Ondan para almıyorum elbette. Ne de olsa, sen bana elini uzat, ben de sana elimi uzatayım. Ama genç Hopkins söz konusu olduğunda, ilk önce onları iyice yıkadığını umuyorum."

Tiffany daha önce hiç şarap içmemişti; evde, azıcık bira ya da azıcık elma içkisi içerdiniz ve bu da pis, görünmez minik ısırgan şeyleri öldürmeye yeterdi, ama sizi birazcık aptallaştırmaktan daha kötüsünü yapmazdı.

"Eh," dedi, "hapishanenin böyle olacağı hiç aklıma gelmezdi!"

"Hapishane mi? Sana söyledim sevgili kızım, bu hapishane değil! Hapishanenin neye benzediğini bilmek istiyorsan, Tanty'yi ziyaret et! İşte orası karanlık bir yer! Burada, bekçiler yemegine tükürmüyor –en azından sen bakarken tükürmüyorlar, benimkine ise asla, ondan emin olabilirsin. Tanty zorlu bir yerdir; oraya bir kez giren birinin, bir daha girmelerine sebep olacak bir şey yapmadan önce ikiden de fazla kez düşünceğine inanırlar. Bu günlerde biraz çeki düzen verdiler ve içeri giren herkes tahtalıköyü boylamıyor, ama yine de işitecek kulağı olanlar için duvar-

lar hâlâ sessizce haykırıyor. Ve bende işitecek kulak var.” Enfiye kutusunu bir tıkırtıyla açtı. “D kanadındaki kanaryaların sesi çığlıklardan da kötü. Asmaya cüret edemedikleri adamları oraya kapatıyorlar. Her birini tek başına bir hücreye kapatıyorlar ve eşlik etsin diye yanlarına birer de kanarya veriyorlar.” O noktada enfiyesinden bir çimdik aldı, ama aldığı çimdik o kadar büyüktü ve o kadar hızlı burnuna çekmişti ki, Tiffany tozun kulaklarından fışkırmamasına şaştı.

Kutunun kapağı tık diye kapandı. “O adamlar sıradan katiller değildir – ah, hayır, onlar eğlence olsun diye adam öldürür, ya da bir tanrı için, ya da iş olsun diye, ya da hava o kadar güzel olmadığı için... Cinayetden daha kötü şeyler de yapıyorlardı, ama iş her zaman cinayetle bitiyordu. Bakıyorum etine dokunmamışsın. Ah pekâlâ, madem eminsin...” Bayan Proust bıçağında büyük bir parça iyice tuzlanmış etle duraksadı ve devam etti: “Ama tuhaf şey, bu zalim adamlar kanaryalarına iyi bakarlardı ve onlar öldüğünde ağlardı. Gardiyanlar bunun bir aldatmaca olduğunu söylerdi; tüylerini ürperttiğini söylerlerdi, ama ben o kadar emin değilim. Küçükken gardiyanlar için ufak tefek işler yapardım ve o kalın büyük kapılara bakardım, o küçük kuşları dinlerdim ve iyi adamlarla kötü adamlar arasında nasıl bir büyük fark olduğunu merak ederdim. Bilirsin, öyle bir fark ki, şehirdeki hiçbir cellat –bir adamı hücresinden alması ile o adamın taş kadar ölü olması arasında yalnızca yedi buçuk saniye geçen babam bile– cehennem ateşlerinden kaçarak geri dönüp intikamını alması korkusuyla boynuna ip geçirmeye cüret edemez.” Bayan

Proust durdu ve anıları silkeleyip atmak istermiş gibi ürperti. "Büyük şehir hayatı böyledir kızım; köydeki gibi güzel bir gül bahçesi değildir."

Tiffany yine kız diye hitap edilmekten o kadar memnun olmamıştı, ama en kötüsü bu değildi. "Güzel gül bahçesi?" dedi. "Geçen gün kendini asmış bir adamı indirmem gerektiğinde, bana hiç de gül bahçesi gibi gelmedi." Sonra Bayan Proust'a Bay Aksi'yi ve Amber'i anlatması gerekti. Ve ısırgan demetini...

"Ve baban sana dayakları anlattı, öyle mi?" dedi Bayan Proust. "İşin özüne inersen, mesele insanın ruhudur."

Yemek lezzetliydi ve şarap şaşırtıcı ölçüde sertti. Samanlar da bekleyeceğinizden çok daha temizdi. Başka uzun günlerin üzerine gelmiş uzun bir gün olmuştu. "Lütfen," dedi Tiffany, "biraz uyuyabilir miyiz? Babam hep, her şeyin sabah daha iyi görüneceğini söyler."

Bir duraksama oldu. "Bir düşününce," dedi Bayan Proust, "bence babanın yanıldığını göreceğiz."

Tiffany bitkinlik bulutlarının onu ele geçirmesine izin verdi. Rüyasında, karanlıkta şakıyan kanaryalar gördü. Belki hayal etmişti, ama bir anlığına uyandığını ve yaşlı bir kadının gölgesinin ona baktığını sandı. Kesinlikle Bayan Proust değildi, o korkunç bir biçimde horlamakla meşguldü. Şekil bir an göründü, sonra kayboldu. Tiffany hatırladı: Dünya alametlerle doludur ve sen hoşuna gidenleri seçersin.

Bölüm 8

KRALIN ENSESİ

Tiffany, hücre kapısının gıcirtısına uyandı. Doğrulup oturdu ve çevresine bakındı. Bayan Proust hâlâ uyuyordu ve o kadar horluyordu ki, burnu titriyordu. Düzeltme: Bayan Proust uyuyormuş gibi görünüyordu. Tiffany kadından, ihtiyatlı bir tarzda, hoşlanmıştı, ama ona güvenebilir miydi? Bazen kadının neredeyse... zihnini okuduğunu hissediyordu.

“Ben zihin okumam,” dedi Bayan Proust, dönerek.

“Bayan Proust!”

Bayan Proust doğrulup oturdu ve elbisesinden saman parçaları ayıklamaya başladı. “Ben zihin okumam,” dedi samanları yere atarak. “Keskin yeteneklerim vardır, ama doğaüstü yeteneklerim yoktur. Yalnızca, yeteneklerimi daha da keskinleştirdim ve lütfen bunu unutma. Umarım kahvaltıda sıcak bir şeyler verirler.”

“O hiç sorun diil, sizin için ne getirmemizi istersiniz?”

Başlarını kaldırıp baktıklarında Feegleların yukarıdaki kirişe oturmuş, mutluluk içinde ayaklarını salladıklarını gördüler.

Tiffany içini çekti. “Dün gece ne yaptığınızı sorsam bana yalan söyler miydiniz?”

“Feeglelar olarak şerefimiz üzerine, kesinlikle hayır,” dedi Herhangi Bir Rob, elini kalbinin olduğunu sandığı yere koyarak.

“Eh, bu ikna edici,” dedi Bayan Proust ayağa kalkarak.

Tiffany başını iki yana salladı ve yine içini çekti. “Hayır, o kadar basit değil.” Başını kaldırıp kirişe baktı ve “Herhangi Bir Rob,” dedi, “biraz önce bana dürüstçe mi yanıt verdin? Sana tepelerin kocakarısı olarak soruyorum.”

“Ah heye.”

“Ya şimdi?”

“Ah heye.”

“Ya şimdi?”

“Ah heye.”

“Ya şimdi?”

“Ah... şey, azıcık bi yalancık vardı, bilirsin, yalan bile sayılmaz, yalnızca bilmenin iyi olmiicaa bi şey.”

Tiffany, sırtıtmakta olan Bayan Proust’a döndü. “Nac Mac Feeglelara göre gerçek o kadar değerlidir ki, çok fazla harcamamak lazımdır,” dedi özür dilercesine.

“Ah, tam da gönlüme göre bir halk,” dedi Bayan Proust ve sonra, kendine gelerek ekledi: “Bir gönlüm olsaydı yani.”

Ağır bot sesleri duyuldu ve ağırlığından hiç kaybetmeden hızla yaklaştı. Ayak seslerinin uzun boylu, sıska bir bekçiye ait olduğu ortaya çıktı. Adam Bayan Proust'a bakarak nazikçe miğferine dokundu ve Tiffany'ye de başını sallayarak selam verdi.

"Günaydın hanımlar! Adım Memur Haddock ve sizi bir uyarıyla salıvereceğimizi söylemem istendi," dedi. "Gerçi, söylemem gerekir ki, anladığım kadarıyla sizi ne konuda uyardığımızdan kimse pek emin değil, bu yüzden yerinizde olsam kendimi genel olarak ve herhangi bir konuya bağlı kalmadan uyarılmış sayardım ve alınmaca gücenmece yok, ama bu deneyimin size haddinizi birazcık da olsa bildirdiğini de umuyoruz ayrıca." Öksürdü ve Bayan Proust'a endişeli bir bakış fırlattıktan sonra devam etti, "Başkomiser Vimes da, Nac Mac Feeglelar olarak tanınan bireylerin günbatımına kadar bu şehirden çıkmasını istediğini söylememi istedi."

Kirişteki Feeglelardan bir yakınma korusu yükseldi. Tiffany'nin fikrine göre Feeglelar hayret dolu kızgınlık alanında da, sarhoşluk ve hırsızlık alanlarında oldukları kadar başarılıydılar.

"Of, kocaman olsaydık bize sataşamazdın!"

"Biz yapmadık! Büyük bi çocuk geldi ve soora kaçtı!"

"Ben orda bile diildim! Onlara sorabilirsin! Onlar da orda diildi!"

Ve benzeri itirazlar, bilirsiniz.

Tiffany teneke tabağını parmaklıklara vurarak onları susturdu. Sonra, "Af edersiniz Memur Haddock. Eminim

onlar da meyhane konusunda çok üzgün..." diye başladı ve Memur Haddock elini salladı.

"Lafımı dinleyin ve sessizce buradan çıkın hanımefendi, meyhane konusunu da hiç açmayın."

"Ama bakın... Kralın Başı'nı harap ettiklerini hepimiz biliyoruz ve..."

Memur yine sözünü kesti: "Bu sabah Kralın Başı'nın yanından geçtim," dedi "ve kesinlikle harap olmuş durumda değildi. Aslında, orada büyük bir kalabalık vardı. Şehirdeki herkes onu görmeye gidiyor. Görebildiğim kadarıyla Kralın Başı minicik bir ayrıntı dışında eski haline döndü. Fark da, artık ters yüz olması."

"Ters yüzle neyi kastediyorsun?" dedi Bayan Proust.

"Kastettiğim, yanlış tarafının öne baktığı," dedi bekçi sabırla, "ve biraz önce ben oradayken, ona artık Kralın Başı demediklerinden emin olabilirsiniz."

Tiffany alnını kırıştırdı. "Yani... ona artık Kralın Ensesi mi diyorlar?"

Memur Haddock gülümsedi. "Şey, evet, iyi yetiştirilmiş bir hanımefendi olduğun belli küçükhanım, çünkü buradaki insanların çoğu o meyhaneye artık Kralın..."

"Müstehcenliğe tahammül edemem!" dedi Bayan Proust sertçe.

Gerçekten mi? diye düşündü Tiffany. Dükkânının vitrininin yarısını pembe, şişirilebilir şeysilerle ve açık seçik görme şansı bulamadığım başka gizemli nesnelerle doldurmuş biri olarak mı? Ama hepimiz aynı olsak tuhaf bir

dünya olurdu, özellikle de hepimiz Bayan Proust'la aynı olursak.

Yukarıda, Nac Mac Feeglelerin fısıltılarını duyabiliyordu. Her zamanki gibi, Kaçık Wullie sesini yükseltti: "Size sööledim, dii mi, dedim ki, bu ters yüz oldu dedim, ama hayır, kulak asmadınız! Kaçık olabilirim, ama aptal diilim!"

Kralın Başı, ya da en azından artık kralın neresiyse orası, çok uzakta değildi, ama cadılar yüz adım uzakta başlayan kalabalığı itip geçmek zorunda kaldılar ve kalabalığı oluşturanların çoğu ellerinde bira kupaları tutuyordu. Bayan Proust ve Tiffany perçinli botlar giymişlerdi ve perçinli botlar, aceleyle kalabalıktan geçmek isteyenler için çok faydalı bir araçtırlar. Ve işte, önlerinde, daha iyi bir tabir bulamadığımızdan –gerçi Feegleler olsa başka bir sözcük kullanırlardı, gerçekten de, Feegleler farklı bir sözcük kullanmakta hiç tereddüt etmezlerdi– Kralın Gerisi diyebileceğimiz meyhane vardı ve onu görmek ikisini de rahatlatı. Eskiden ön kapının gördüğü görevi gören arka kapının önünde, hancı Bay Wilkin durmuş, bir eliyle bira kupaları dağıtıyor, diğeriyle paraları topluyordu. Adam fare yağmuru-na tanık olmuş kedi gibi mutluydu.

Arada bir, bu kahramanca girişime mola verip defterine bir şeyler yazan sıska, ama kararlı görünüşlü bir hanıma bir şeyler söylüyordu.

Bayan Proust Tiffany'yi dürtükledi. "Kadını gördün mü? Zaman gazetesinden Bayan Cripslock. Konuştuğu kişi de"

–bekçi üniformalı, uzun boylu bir adamı gösterdi–“şehir bekçilerinden Başkomiser Vimes. Düzgün bir adamdır, her zaman aksi görünür ve saçmalığa tahammül edemez. Bu iş ilginç olacak, çünkü Vimes krallardan hoşlanmaz; bu şehrin son kralının kellesini onun atalarından biri uçurmuş.”

“Bu korkunç! Hak etmiş miydi?”

Bayan Proust bir an duraksadı, sonra, “Eh,” dedi, “özel zindanında ne buldukları hakkındaki söylentiler doğrusa, yanıt büyük harflerle ‘EVET’. Yine de başkomiserin atasını yargılamışlar, çünkü, anlaşıldığı kadarıyla, kralların kellesini uçurmak epey tepki çekiyor. Adam darağacında dururken tek söylediği ‘Yarağın yüz kellesi de olsaydı, hepsini uçurana kadar rahat etmezdim!’ demiş. Bunu suç itirafı olarak kabul etmişler. Onu asmışlar ve çok sonra heykelini dikmişler. Bu da insanlar hakkında, bilmek istemediğin kadar çok şey anlatıyor. Adamın lakabı İhtiyar Taşsurat’mış ve görebildiğin gibi, bu özellik kalıtsal.”

Tiffany görebiliyordu ve bunun sebebi başkomiserin amaçlı biçimde kendisine doğru gelmesiydi. Yüzünde, yapacak çok işi olan ve o işlerin her birinin şimdi yaptığı işten daha önemli olduğunu düşünen bir adamın ifadesi vardı. Bayan Proust’a bakarak saygıyla başını salladı ve Tiffany’ye dik dik bakmamaya çalıştı, ama başaramadı.

“Bunu sen mi yaptın?”

“Hayır, efendim!”

“Kimin yaptığını biliyor musun?”

“Hayır, efendim!”

Başkomiser kaşlarını çattı. “Küçükhanım, bir eve hırsız girse, ama sonra geri gelip aldığı her şeyi yerine koysa, yine de suç işlemiş sayılır, anlıyor musun? Ve içindekilerle birlikte tamamen harabeye dönmüş bir bina ertesi gün, yanlış tarafa bakıyor olsa da yepyeni ve tertemiz bulunursa, bu da suç sayılır ve bu işe karışanlar da suçludur. *Yalnız, bu suçta ne isim vereceğim hakkında en ufak fikrim yok ve dürüst olmak gerekirse, her şeyi unutup gitmeyi çok daha fazla tercih ederim.*”

Tiffany gözlerini kırıştırdı. O son cümleyi duymamıştı, tam olarak değil, ama yine de hatırlıyordu. Adamın dilinin ucuna kadar gelen ve oradan dökülen sözcükler olmalıydı! Bayan Proust’a baktı, onun mutlulukla başını salladığım gördü ve Tiffany’nin kafasında, küçük bir döküntü sözcük, “evet” dedi.

Bayan Proust sesli olarak, “Başkomiser, bana öyle geliyor ki kimseye bir zarar gelmedi. Bay Wilkin, Kralın Gerisi’nde çok iyi iş yapıyormuş gibi görünüyor ve muhtemelen mekan yine Kralın Başı olsa o kadar da mutlu olmaz.”

“Çok doğru!” dedi, paraları bir çantaya doldurmakta olan hancı.

Başkomiser Vimes kaşlarını çatmıştı ve Tiffany onun dilinin ucuna kadar gelen, “*Ben buradayken hiçbir kral geri gelmiyor!*” sözlerini duydu.

Bayan Proust yine araya karıştı: “Hana, Kralın Ensesi demeye ne dersiniz?” dedi. “Özellikle de kepekleri, yağlı saçları ve kocaman bir çıbanı varmış gibi görüldüğünden...”

Tiffany, başkomiserin yüzünün önceki kadar taşı kaldığını görünce keyiflendi, ama zafer dolu bir “Evet!” döküntü sözcüğü de duydu. O anda, zafer için her yolun mubah olduğuna inanan Bayan Proust yine söze karıştı: “Burası Ankh-Morpork Bay Vimes; yazın ırmağın tuttuğu, gökten balık ve şilte yağdığı bilinen bir şehir, bu yüzden, şehrin kimliği düşünüldüğünde, bir hanın eksenini üzerinde yarım tur atmasında sorun nedir? Müşterilerinin çoğu da aynısını yapıyor zaten! Küçük oğlunuz nasıl, bu arada?”

Bu masum soru başkomiseri yerle bir etti. “Ah! O... ah, ben... o iyi. Ah evet, o iyi. Haklıydın. Tek ihtiyaç duyduğu şey gazlı içecek ve kocaman bir geçirmeydi. Seninle özel olarak konuşabilir miyim, Bayan Proust?” Tiffany’ye fırlattığı bakış, ‘özel’ konuşmada onun yeri olmadığını açıkça anlatıyordu, bu yüzden Tiffany dikkatle, Kralın Ensesi’nin önünde resim çektirmek için bekleyen neşeli, hatta bazen aşırı neşeli kabalığın içinden geçti ve arka plana karışıp, Herhangi Bir Rob’un birliklerine kumanda etmesini dinledi. Nac Mac Feeglelar, yapacak bir işleri olduğunda, laf dinliyorlardı.

“Tamam,” dedi Rob, “siz sinsilerin hangisi tabelaya geçecek bir ense çizmeye karar verdi? Normalde ööle yapılmadından eminim.”

“Wullie yaptı,” dedi Koca Yan. “Müşterilerin tabelanın öteden beri ööle olduğunu düşünceeni düşündü. Kaçiktır, biliyorsun.”

“Bazen kaçıklık da işe yarar,” dedi Tiffany. Dönüp baktı... Ve işte *oradaydı*, gözleri olmayan adam, kalabalığın

içinde yürüyordu, kalabalığın içinden geçiyordu, onlar hayaletmiş gibi içinden, ama Tiffany onların gözsüz adamın varlığını bir şekilde hissettiklerini görebiliyordu; bir adam bir sineğin ayaklarını hissetmiş gibi elini yüzünden geçir-di; bir başkası kendi kulağına şaplak attı. Ama daha sonra insanlar... değişiyorlardı. Tiffany'yi gördüklerinde gözleri kısılıyordu ve hayalet adam ona yöneldiğinde kalabalık tek bir dev kaş çatışa dönüştü. Pis koku da oradaydı, adamın arkasından geliyor, günü kurşuniye çeviriyordu. Bir göle-tin dibi gibiydi, yüz yıllar boyunca bir şeylerin ölüp çürü-düğü bir yer gibi.

Tiffany çaresizlik içinde çevresine bakındı. Kralın Baş'ının geri dönmesi sokağı meraklı ve susamış kişilerle doldurmuştu. Kendi yoluna gitmek isteyenler vardı; ama kalabalığın önündekiler ve arkasındakiler, iki saniyeden daha uzun süre yerinde duran herkese bir şeyler satmaya çalışan tepsili ve el arabalı seyyar saucılar tarafından ka-pana kısıtılmışlardı. Tiffany havadaki tehdidi hissedebi-liyordu, ama aslında bu bir tehditten daha fazlasıydı; nef-retti, yağmurun ardından büyüyen bir bitki gibi büyüyen bir nefret... ve siyahlı adam yaklaşmaya devam ediyordu. Adam Tiffany'yi korkutuyordu. Elbette Feeglelar yanın-daydı, ama genellikle Feeglelar başını bir beladan kurtarıp, yeni bir tanesine sokuyorlardı.

Aniden ayaklarının altındaki yer kaydı. Metalik bir sür-tünme sesi duyuldu ve dünyanın dibi bir metre seksen san-tim kadar düştü. Tiffany parke taşlarının altındaki loşlukta

sendeledi, biri neşeli bir “Pardon” ile onu itip geçti. Başka açıklanması imkânsız sesler geldi ve başının üzerindeki yuvarlak delik karanlıkta kayboldu.

“Amma da şanslıyız,” dedi nazik bir ses. “Bugün bulabileceğimiz tek şans, sanırım. Lütfen ben güvenlik lambasını yakana kadar paniğe kapılmamaya çalış. Daha sonra paniğe kapılmak tamamen sana kalmış. Yakınımda kal ve ‘Nefesini tutarak mümkün olduğunca hızlı yürü’ dediğimde, aklının, boğazının ve muhtemelen canının hatırı için, dediğimi yap. Anlayıp anlamaman umurunda değil – sen denileni yap, çünkü fazla zamanımız olmayabilir.”

Bir kibrit çaktı. Küçük bir pop sesi geldi ve Tiffany’nin önünde, havada, yeşil-mavi bir parıltı belirdi. “Yalnızca bir parça bataklık gazı,” dedi görünmez bilgi kaynağı. “Çok kötü değil, henüz endişe etmeye gerek yok, ama yakında kalmaya bak!”

Yeşil mavi parıltı hızla hareket etmeye başladı ve Tiffany ayak uydurmak için hızlı yürümek zorunda kaldı. Kolay iş değildi, çünkü botlarının altındaki zemin sırayla çakıl taşı, çamur ya da zaman zaman bir tür sıvıyla kaplı oluyordu, ama muhtemelen ne olduğunu bilmek isteyeceğiniz türden bir sıvı değil. Uzakta, orada burada, bataklık üzerinde beliren sisler gibi, başka minik gizemli ışıklar parlıyordu.

“Ayak uydur, lütfen!” dedi ilerideki ses.

Kısa süre sonra Tiffany yön ve zaman duygusunu tamamen kaybetti.

Sonra bir tıkırtı oldu ve tamamen sıradan bir kapıya benzeyen dikdörtgenin önünde şeklin silüetini gördü,

yalnız bu kapı bir kemerdeydi ve bu yüzden kapının tepesi de sivri bitiyordu.

“Lütfen ayaklarının hemen kapının içindeki paspasa iyice sil; burada önlem almak önemli.”

Gölgeli şeklin arkasında, mumlar kendi kendilerini aydınlatıyordu ve sonra kalın, sert giysiler ve kocaman botlar giymiş, başında çelik miğfer olan birini aydınlattılar. Tiffany izlerken, şekil, miğferi dikkatle kaldırdı, atkuyruğunu salladı ve bu, onun genç bir kız olduğunu gösteriyordu, ama saçları beyazdı ve bu da yaşlı olduğunu gösteriyordu. Tiffany onun, onlara yakışan, içinde rahat ettikleri bir kıyafet seçen ve ölene kadar da tarzını değiştirmeyen kişilerden olduğunu düşündü. Kırışıklar da vardı. Tiffany’nin rehberi, aynı anda pek çok şey düşünmeye çalışan kişilerin dalgın havasına sahipti. Ve yüzündeki ifadeye bakarak, aynı anda her şeyi düşünmeye çalışıyordu. Odada küçük bir masa, masanın üzerinde ise bir demlik, fincanlar ve küçük bir kek yığını vardı.

“Lütfen içeri gir,” dedi kadın. “Hoş geldin. Ama görgü kurallarını unuttum. Adım Bayan Smith, şimdilik. Bayan Proust benden bahsetmiş olmalı? Ve şu anda, dünyadaki en istikrarsız yer olan Yokyer’desin. Biraz çay alır mısın?”

Eski bir tahta kutunun üzerinde duruyor olsa bile, önünüzde sıcak bir içecek varsa, dünya fırl fırl dönmeyi bıraktığında her şey daha iyi görünmeye başlar.

“Bir saray gibi olmadığı için üzgünüm,” dedi Bayan Smith. “Burada birkaç günden daha fazla kalmıyorum,

ama Üniversite'nin mümkün olduğunca yakınında olmam ve mutlak mahremiyet bulabilmem önemli. Burası eskiden Üniversite duvarlarının dışında küçük bir kulübeydi, anlarsın ve sihirbazlar tüm çöplerini buraya atarlardı: Bir süre sonra, onca farklı türden büyü çöp, ancak öngörülemez diye adlandırabileceğim şekillerde reaksiyona girdiler. Eh, konuşan fareler, metrelerce uzayan kaşlar ve kendi başlarına yürüyen ayakkabılar görülmeye başlayınca, çevrede yaşayan halk kaçtı ve ayakkabıları da aynısını yaptı. Ve artık yakınan kimse kalmadığından, Üniversite duvarın üzerinden daha fazla çöp attı. Bu açıdan sihirbazlar tuvalete giden kediler gibidir; arkalarını dönerler ve artık yokmuş gibi davranırlar.

"Elbette, başkaları da aynısını yapmaya başladı ve herkes çöpünü buraya atıp hızla kaçmaya başladı, çünkü genellikle ayakkabılar onları kovalıyordu, ama genellikle yakalayamıyordu. Kek alır mısın? Endişelenme, onları yarın son derece güvenilir bir fırından aldım, bu yüzden taze olduklarını biliyorum. Hem, buralardaki büyüü bir sene önce hemen hemen tamamen ehlileştirdim. Çok zor olmadı; büyü daha çok bir denge işidir, ama sen bunu zaten biliyorsundur. Her neyse, işin iyi tarafı, bu mekânda öyle bir sihirli sis var ki, bir tanrının bile o sisin ardını görebileceğinden kuşkuluyum." Bayan Smith nazikçe kekinin yarısını yedi ve diğer yarıyı tabağın üzerinde dengeledi. Tiffany'ye yaklaştı. "Kışı öpmek nasıl bir histi, Bayan Tiffany Sızı?"

Tiffany ona bakakaldı. "Bak, küçücük bir öpücüktü, tamam mı? Diller işe karışmadı!" Sonra ekledi, "Bayan Proust'un beni bulacağını söylediği kişi sensin, değil mi?"

"Evet," dedi Bayan Smith. "Bunun açık olduğunu sanıyordum. Sana uzun ve karmaşık bir ders verebilirdim," diye devam etti ters ters, "ama sana bir hikâye anlarsam daha iyi olacağını düşünüyorum. Sana Havausta Nine'nin ders verdiğini biliyorum. O dünyanın hikâyelerden oluştuğunu söyler. Bunun pis hikâyelerden biri olduğunu itiraf etmek zorundayım."

"Ben bir cadıyım, biliyorsun," dedi Tiffany. "Pis şeyler gördüm."

"Sen öyle düşünüyor olabilirsin," dedi Bayan Smith. "Ama şimdilik, senden bir sahne hayal etmeni istiyorum: bin seneden daha uzun zaman öncesi... bir adam hayal et, oldukça genç bir adam. O bir cadı-bulucu, kitap yakıcı, işkenceci, çünkü ondan çok daha kötü olan yaşlı adamlar ona Büyük Tanrı Om'un öyle istediğini söylemiş. Bir gün adam bir cadı kadın buluyor ve kadın güzel, hayret verici ölçüde güzel, ki bu cadılar arasında oldukça sıra dışı bir özellik, en azından o günlerde..."

"Kadına âşık oluyor, değil mi?" diye sözünü kesti Tiffany.

"Elbette..." dedi Bayan Smith. "Oğlanla kız tanışır. Çokluevrendeki en büyük anlatımsal nedensellik motoru budur. Ya da bazı insanların söyleyeceği gibi, 'Kaderlerinde vardı.' Bu hikâyeye sözüm kesilmeden devam etmek isterim, eğer izin verirsen?"

“Ama adam onu öldürmek zorunda kalacak, değil mi?”

Bayan Smith içini çekti. “Madem sordun, şart değil. Kadını kurtarırsa ve ırmağa ulaşmayı başarabilirlerse, bir şansları olabileceğini düşünüyor. Genç adam şaşalamış, kafası karışmış. Daha önce hiç böyle duygular hissetmemiş. Hayatı boyunca ilk defa gerçekten kendi adına düşünmek zorunda kalıyor. Çok da uzak olmayan bir yerde atlar var. Birkaç nöbetçi ve diğer tutsaklar da orada ve hava duman dolu, çünkü bir yığın kitap ateşe verilmiş ve bu insanların gözlerinin yaşarmasına sebep oluyor.”

Tiffany oturduğu yerde öne eğilerek ipuçlarını dinledi ve hikâyenin sonunu çözmeye çalıştı.

“Adamın eğittiği bazı çömezler var. Om Kilisesi’nin bazı kıdemli üyeleri de mahkemeyi izleyip kutsamak üzere orada. Ve son olarak, yakındaki köyden gelmiş köylüler var ve yüksek sesle tezahürat yapıyorlar, çünkü öldürülecek olan onlar değil ve pek sık eğlence görmüyorlar. Aslında, sıradan bir gün, yalnız çömezlerin kazığa bağlamak üzere götürdükleri kızın gözü adama takılıyor ve kız dikkatle onu izliyor, tek kelime etmeden, tek bir kelime haykırmadan, henüz değil.”

“Adamın kılıcı var mı?” diye sordu Tiffany.

“Evet, var. Devam edebilir miyim? Güzel. Şimdi, adam kıza doğru yürüyor. Kız ona bakıyor, bağırmadan, yalnızca izliyor ve adam da düşünüyor... ne düşünüyor? Şöyle düşünüyor, ‘İki nöbetçiyi birden halledebilir miyim? Çömezler bana itaat eder mi?’ Ve sonra, adam kıza yaklaşırken, bunca dumanın içinde atlara ulaşip ulaşamayacaklarını merak

ediyor. Ve bu an zamanda sonsuza dek donuyor. Muazzam olaylar adamın kararını bekliyor. Neyi seçerse seçsin tarihi değiştirecek ve sen, her şeyin adamın şimdi ne yapacağına bağlı olduğunu düşünüyorsun. Ama, anlarsın, onun ne düşündüğünün önemi yok, çünkü kadın onun kim olduğunu, ne tür kötü şeyler yaptığını, nasıl ünlü olduğunu biliyor. Ve adam kararsızlık içinde ona doğru yürürken –bambaşka biri olmayı dilesse de– kadın, onun özünde nasıl biri olduğunu anlıyor ve onu dik dursun diye içine koydukları saz kafesin içinden iki elini uzatıyor, adamı yakalıyor ve sıkı sıkı tutuyor. O anda meşale yağlanmış odunların üzerine bırakılıyor ve alevler fışkırıyor. Kadın gözlerini adamdan asla ayırmıyor ve asla kavrayışını gevşetmiyor... Bir fincan çay daha alır mıydın?”

Tiffany duman, alev ve şok izlenimlerinin arasında gözlerini kırıştırdı. “Sen bu olay hakkında bu kadar çok şeyi nasıl biliyorsun, peki?”

“Oradaydım.”

“Bin sene önce mi?”

“Evet.”

“Oraya nasıl gittin?”

“Yürüyerek...” dedi Bayan Smith. “Ama mesele o değil. Mesele şu: Sinsi Adam dediğimiz şey o zaman öldü – ve o zaman doğdu. Ve o, her şeyden önce, hâlâ bir adamdı. Feci yaralanmıştı elbette. Epey zaman yaralı kaldı. Ve cadı-buluculuk devam etti; ah evet, hem de nasıl! Diğer cadı-bulucuların en çok neden korktuklarını bilemezdin: Cadılardan mı, yoksa istediği cadıları bulamazlarsa Sinsi

Adam'ın kapılacağı gazaptan mı?.. Ve inan bana, peşinde Sinsi Adam varsa, onun istediği kadar çok cadı bulursun, ah evet.

“Ve Sinsi Adam'ın kendisi cadıları her zaman bulabiliyordu. Oldukça şaşırtıcıydı. Herkesin iyi anlaştığı, kimse-nin cadıları fark etmediği küçük sessiz bir köy bulursun. Sonra Sinsi Adam gelir ve aniden her yerden cadı fışkırır, ama ne yazık ki çok uzun yaşamazlar. O, bütün kötü olay-ların suçlusunun cadılar olduğuna, onların bebek çaldığı-na, kadınların kocalarından kaçmasına sebep olduklarına, sütü ekşittiklerine inanırdı. Sanırım beni favorim, cadıla-rın yumurta kabuklarına binip denize açılarak dürüst de-nizcileri boğması.” Bayan Smith elini kaldırdı. “Hayır, ufak tefek bir cadının bile yumurtayı kırmadan içine sığamaya-cağını söyleme bana, çünkü bu meslekte biz buna *mantıklı* sav deriz ve bu yüzden cadıların gemileri batırdığına inan-mak isteyen kimse buna kulak asmaz.

“Bu böyle süremezdi elbette. İnsanlar çok aptal olabilir ve insanlar kolaylıkla korkuya kapılabilir, ama bazen o ka-dar aptal ve o kadar korkak olmayan insanlar bulabilirsin ve böylece Sinsi Adam dünyadan dışarı atıldı. Çöp gibi, fırlatılıp atıldı.

“Ama sonu bu olmadı. Cadılarla ilgili olduğunu düşün-düğü her şeye karşı nefreti o kadar büyük, o kadar kor-kunçtu ki, bedeni olmamasına rağmen bir şekilde yaşa-maya devam etmeyi başardı. Derisi, kemiği olmamasına rağmen, öyle bir gazabı vardı ki yaşamaya devam etti. Bir

hayalet belki. Ve arada bir, onu içine kabul eden birini buluyordu. Dünyada, zehirli zihinleri ona açık olan bol bol insan vardır. Bir de kötülüğün önünde olacağına arkasmda olmayı tercih edenler vardır ve onlardan biri *Cadı Ateşi* adlı bir kitap yazdı.

“Ama o bir bedeni ele geçirdiğinde –ki inan bana, geçmişte, onun bunu yapmasına izin vererek korkunç hırslarını gerçekleştirebileceğine inanan nahoş insanlar vardı – bedenin sahibi, artık kendi bedenini kontrol edemediğini öğrenir. O insanlar da onun bir parçasına dönüşür. Ve kaçıp kurtulmanın mümkün olmadığını anlarlar, ama artık çok geçtir. Tek kurtuluş umudu ölümdür...”

“Zehir, zehrin kabul gördüğü yere gidiyor,” dedi Tiffany. “Ama kabul görse de görmese de, kendini zorla kabul ettirebiliyor gibi.”

“Üzgünüm,” dedi Bayan Smith, “ama ‘Bravo,’ diyeceğim. Söyledikleri kadar iyiymişsin. Gerçekten de, artık Sinsi Adam’ın maddesel hiçbir tarafı yok. Görebileceğin hiçbir şey. Sahip olabileceğin hiçbir şey. Ve onu içine kabul eden bedenleri öldürse de, yine de yaşamaya devam ediyormuş gibi görünüyor. Kendine ait bir bedeni olmadan, rüzgâra kapılıp gidiyor ve sanırım, bir şekilde uyuyor da. Ve uyuduğu zaman ne düşlediğini biliyorum. Genç, güzel bir cadı düşlüyor, tüm cadıların en güçlü olanı. Ve ona öyle büyük bir nefret duyuyor ki, esnek sicim teorisine göre, bu nefret tüm evreni dolanıyor ve aksi yönden gelerek, bir tür sevgiye benziyor. Ve Sinsi Adam o cadıyı yine görmek istiyor. Bu gerçekleşirse, kadın kesinlikle ölecektir.

“Bazı cadılar –gerçek, etten ve kandan cadılar– onunla savaşılmaya çalışıldılar ve kazandılar. Bazen de savaştılar ve öldüler. Sonra bir gün, Tiffany Sızı diye bir kız, sırf isyankârlığından, kışı öptü. Bunu da daha önce kimsenin yapmadığını söylemek zorundayım. Ve Sinsi Adam uyan-
dı.” Bayan Smith fincanını indirdi. “Bir cadı olarak, korku nedir bilmemen gerekir, biliyordur, sanırım?”

Tiffany başını salladı.

“Eh, Tiffany, korkuya yer açman lazım, kontrol altındaki korkuya. Biz başın önemli olduğunu, bedenın tah-
tında beynin bir hükümdar gibi oturduğunu düşünürüz. Ama beden de güçlüdür ve beyin o olmadan yaşayamaz. Sinsi Adam bedenini ele geçirirse, onunla savaşabileceğini sanmıyorum. O, daha önce karşına çıkan hiçbir şeye benzemez. Ona yakalanmak, nihai olarak, ölmek anlamına gelir. Daha da kötüsü, onun yaratığı olmak. Bu durumda da, ölüm, ulaşabilmek için can atışının bir kurtuluş olur. İşte bu, Bayan Tiffany Sızı. O uyanır, o süzülür, o cadıyı arar. O, seni arıyor.”

“Eh, en azından onu bulduk,” dedi Herhangi Bir Rob. “O çürük çöp yığınının içinde bi yerde.”

Feegleler ağızları bir karış açık, Gerçek Olmayan Mülk’ün kaynayan, irinli yığınının önünde dikiliyorlardı. Döküntülerin altında gizemli şeyler pırtlıyor, dönüyor ve patlıyordu.

“Oraya girmek kesin ölüm demek olur,” dedi Mini Deli Arthur. “Kesin ölüm! Sonunuz gelir.”

"Ah heye, eninde sonunda hepimizin sonu gelecek," dedi Herhangi Bir Rob neşeyle. Burnunu çekti. "O iirenç koku da ne?"

"Afidersin Rob, o bendim," dedi Kaçık Wullie.

"Ah hayır, senin kokunu biliyom," dedi Rob. "Ama bu kokuyu daha önce de duydum. Yolda kokladığımız o yürüy-en korkuluğun kokusu. Bildiniz mi? Simsiyah olan. Göz açısından sorunlu. Pis bi adamdı ve pis kokuyodu. Bizim koca mini kocakarımız hakkında çok kötü laflar da ettiini hatırlıyom. Benim Jeannie, koca mini kocakarının yanından ayrılmamamız gerektiini sôöledi ve bence o sinsi herfin yıkanmaya ihtiyacı var."

Mini Deli Arthur araya karıştı. "Şeey, Rob, oraya girmeniz kanundışı olur, biliyon, diil mi?" Çok eski, yarıserimiş bir tabela gösterdi. Tabelada şu sözler ancak okunabiliyordu: KANUN HÜKMÜYLE, GİRMEK KESİNLİKLE YASAKTIR.

Herhangi Bir Rob tabelaya baktı. "Ah, artık seçeneem kalmadı demektir," dedi, "hepimizin zaten ölü olduğumuzu hatırlattın bana. İleri!"

Tiffany'nin sorabileceği düzinelerce soru vardı, ama en tepeye çıkmak için çabalayan soru şuydu: "Sinsi Adam bana yetişirse ne olur?"

Bayan Smith bir an tavana baktı. "Eh, sanırım onun bakış açısından bakılırsa, düğün gibi bir şey olacak. Senin bakış açma göre ise, ölmek gibi bir şey. Hayır, daha da kötüsü, çünkü sen içeride olacaksın ve senin güçlerini, senin

yeteneklerini kullanarak tanıdığın insanlara neler yaptığını izleyeceksin. Keki bitirdik mi?”

Korkumu belli etmeyeceğim, dedi Tiffany kendi kendine.

“Bunu duyduğuma sevindim,” dedi Bayan Smith sesli olarak.

Tiffany öfke içinde sandalyesinden fırladı. “Sakin bunu yapmaya kalkma Bayan Smith!”

“Bir kek daha kaldığından emindim,” dedi Bayan Smith ve sonra ekledi, “İşte senden beklediğim yaklaşım da bu, Bayan Tiffany Sızı.”

“Bir kovanı alt ettim, biliyorsun. Ben kendi başımın çaresine bakabilirim.”

“Ya ailen? Tanıdığın herkes? Farkında bile olmadıkları bir saldırıya karşı ne yapabilirler? Anlamıyorsun. Sinsi Adam, eskiden öyle olsa da, bir adam değildir. Artık bir hayalet bile değildir. O bir fikirdir. Ne yazık ki, zamanı gelmiş bir fikir.”

“Eh, en azından yaklaştığında anlıyorum,” dedi Tiffany düşünceler içinde. “Korkunç bir kokusu var. Feeglelärinkinden bile kötü.”

Bayan Smith başını salladı. “Evet, zihninden geliyor. O, yozlaşmışhgm kokusu – düşünce ve eylemlerdeki yozlaşmışlığın. Zihnin kokuyu alıyor ve onunla ne yapacağını bilemiyor, bu yüzden ‘pis koku’ olarak sınıflandırıyor. Büyüye yeteneği olan herkes hissedebilir; ama insanlar o kokuyla karşılaştıklarında, koku onları değiştirir ve biraz ona benzemeye başlarlar. Böylece, her gittiği yerde, sorun da peşinden gelir.”

Tiffany, onun ne tür sorunlardan bahsettiğini çok iyi biliyordu. Zihni, Sinsi Adam'ın uyanışından daha önceki bir zamana gitti.

Ümitsizlikle inleyen güz sonu rüzgârında uçuşan, kenarları kararmış kâğıt parçaları gözünün önünde canlandı. En kötüsü de, evet, en kötüsü de, o eski, yarı yanmış kâğıt parçalarının keskin, acı kokusuydu. Kafasının içindeki görünüte, amansız rüzgâra kapılmış kâğıt parçaları, ezilmiş, ama yine de umutsuzca uçmaya çalışan güveler gibi çırpınıyordu.

Ve kâğıt parçalarının üzerinde yıldız resimleri vardı.

İnsanlar kaba ezgiye ayak uydurarak yürümüş, Tiffany'ye göre tek suçu dişsiz olması ve çiş kokması olan yaşlı, çatlak bir kadını zalimce dışarı sürüklemişlerdi. Taş atıp pence-releri kırmışlardı, kediye öldürmüşlerdi ve bütün bunları, iyi insanlar, hoş insanlar yapmıştı. Tiffany'nin tanıdığı ve her gün karşılaştığı insanlar. Ve o insanlar, aruk lafını bile etmedikleri onca kötü şeyi yapmışlardı. O gün, bir şekilde takvimden silinen bir gündü. Ve o gün, cebinde bir avuç dolusu kömürleşmiş yıldızla, ne yaptığını bilmeden, ama yine de yapmaya kararlı bir biçimde, cadı olmuştu.

"Onunla savaşıyor başkaları olduğunu söyledin," dedi Bayan Smith'e. "Nasıl başardılar?"

"O, son kek hâlâ fırıncının kesekâğıdımın içindeydi, bundan eminim. Üzerine oturmadin, değil mi?" Bayan Smith boğazını temizleyerek devam etti: "Çok güçlü cadılar olarak başardılar, güçlü bir cadı olmanın ne demek olduğunu anlayarak, her fırsatı, her numarayı kullanarak ve sanırım,

Sinsi Adam onlarınkini anlayamadan, onun zihnini anlayarak. Sinsi Adam hakkında bilgi toplamak için uzun bir zamanı taradım,” diye ekledi, “sana kesin olarak söyleyebileceğim tek şey, Sinsi Adam’ı ancak sinsilikle öldürebileceğin. Ondan daha sinsi olman lazım.”

“Beni bulması o kadar uzun sürmüşse o kadar sinsi olmaz,” dedi Tiffany.

“Evet, bu beni de şaşırttı,” dedi Bayan Smith. “Seni de şaşırmalı. Ben çok uzun süreceğini düşünürdüm. En azından, iki seneden daha uzun süre. Ya çok akıllıca davrandı –dürüst olmak gerekirse, akıllıca davranmak için kullanacağı bir organı yok – ya da bir şekilde, başka bir şey onun dikkatini senin üzerine çekti. Büyülü biri olduğunu tahmin ediyorum. Senin dostun olmayan cadı tanıyor musun?”

“Kesinlikle hayır,” dedi Tiffany. “Onu yenen cadılardan, hayatta olan var mı?”

“Evet.”

“Merak ediyorum, onlardan birini bulsam – belki nasıl yaptığını söylerdi?”

“Sana söyledim. O Sinsi Adam. Neden aynı numaraya iki kere kansasın? Senin kendi yolunu bulman lazım. Seni eğitenler de senden bunu bekler.”

“Bu bir tür sınav değil, değil mi?” dedi Tiffany ve sonra bunun kulağa ne kadar saçma geldiğini fark ederek utandı.

“Havausta Nine ne der, hatırlamıyor musun?” dedi Bayan Smith.

“Her şey bir sınavdır.” Bunu aynı anda, tek ağızdan söylediler ve sonra birbirlerine bakarak güldüler.

O anda bir gıdıklama geldi. Bayan Smith kapıyı açtı ve küçük, beyaz bir tavuk içeri girdi, merakla çevresine baktı ve patladı. Biraz önce tavuğun durduğu yerde, şimdi, bir direk ve yelkenlerle donanmış bir soğan vardı.

“Bunu görmek zorunda kaldığın için üzgünüm,” dedi Bayan Smith. İçini çekti. “Her zaman oluyor, korkarım. Gerçek Olmayan Mülk asla durağan değildir, anlarsm. Onca büyü çarpışıyor, sihir parçaları başka sihir parçalarına dolanıyor ve kimsenin daha önce düşünmediği yepyeni sihirler yaratıyor... tam bir kargaşa. Gelişigüzel şeyler ortaya çıkıyor. Dün krizantem yetiştirmek hakkında bir kitap buldum. Su üzerine bakırla basılmıştı. Suyun çalkalanacağını sanırsın, ama büyü tükenene kadar hepsi bir arada kaldı.”

“Tavuk için talihsizlik olmuş,” dedi Tiffany huzursuzluk içinde.

“Eh, iki dakika önce onun bir tavuk olmadığını garanti ederim,” dedi Bayan Smith “ve şimdi de, muhtemelen denize açılmaya hazır bir sebze olmaktan büyük zevk alıyor. Belki neden burada, aşağıda çok zaman geçirmedigimi anlayabiliyordur. Bir seferinde, bir diş fırçasıyla, kolay kolay unutamayacağım bir olay yaşamıştım.” Kapıyı biraz daha açtı ve Tiffany hercümerçleri gördü.

Hercümerçleri¹⁵ görüp de tanımamak imkânsızdı. Eh, başta mümkündü ve Tiffany onu çöp yığını sandı.

¹⁵ Bir cadı hercümerci cebinde bulunan eşyalardan yapar, ama gününün özetini verici biriyse, “tesadüfen” cebinde bulunduğumuz yerlere dikkat ederdiniz. Hercümercin nasıl çalıştığını edilemezdi, ama eğer yolda bir bayko insanla olursanız, o zaman garip bir sesin, ilginç bir tatın parçası, bir parça dans ve bir gülmüş işte, cadının uydurduğu, övünçlü, koruyucu bir aykırılığa bağlıdır. Yaratıcı bir kase köşü, yaratıcı bir vücut, yaratıcı bir edim, imkânlar ve kullandıkları, iki elle kullandıkları, garipce kodlar, aradıkları, delişer verici bir onendikden daha iyi olurdu. Tiffany bir cebinde hercümerç taşıdığından bulunabilir, ama Bayan Smith bu hercümerci aynı şekilde yapamaz. Cebleri yarıdan fazla daha büyük olmalıydı; hercümerç neredeyse oraya geyirdi.

“Büyülü bir çöplükte yaşıyorsan, ceplerinde neler bula-bildiğin hayret verici,” dedi Bayan Smith sakın sakın.

Tiffany yine dev hercümerce baktı. “O bir at kafatası”¹⁶ değil mi? Ya şu? Bir kova dolusu iribaş değil mi?”

“Evet. Canlı bir varlık gerekiyor, değil mi?”

Tiffany gözlerini kıstı. “Ama şu bir sihirbaz asası, değil mi? Bir kadın onlara dokunduğunda işlemez olduklarını sanıyordum!”

Bayan Smith gülümsedi. “Eh, bebekliğimden beri bir asam var. Nereye bakman gerektiğini bilersen, dış çıkarırken kemirdiğim yeri görebilirsin. Bu benim asam ve çalışıyor, ama ucundaki topuzu çıkardığımda daha iyi çalışmaya başladığını söylemek zorundayım. Topuzun bir işlevi yoktu ve dengeyi bozuyordu. Şimdi, orada durup alık alık bakmayı bırakır mısın?”

Tiffany ağzını kapattı, ama ağzı yine açılıverdi. Jeton düşmüştü ve Tiffany’ye, aydan düşmüş gibi geliyordu. “Sen osun, değil mi? O olman lazım, sen osun! Eskarina Smith, değil mi? Sihirbaz olan tek kadın!”

“İçimde bir yerde, sanırım öyle, evet, ama üzerinden o kadar çok zaman geçti ki! Hem, bilirsin, hiç sihirbaz gibi hissetmedim, bu yüzden insanların ne dediğine hiç aldırış etmedim. Her neyse, asam vardı ve kimse onu benden alamazdı.” Eskarina bir an duraksadı, sonra devam etti: “Üniversitede bunu öğrendim: ben olmayı, ne isem o olmayı ve bu konuda endişelenmemeyi. O bilgi, kendi

¹⁶ At kafatası, bir dudak boyası süren üşüboşu, her zaman korkutucu görünür.

başına, görünmez bir büyülu asadır. Bak, gerçekten de bundan bahsetmek istemiyorum. Kötü anıları canlandırıyor.”

“Lütfen beni affet,” dedi Tiffany. “Kendime hakim olmadım. Korkunç amları hatırlattıysam çok üzgünüm.”

Eskarına gülümsedi. “Ah, korkunç olanlar hiç sorun değil. Asıl iyi anılarla başa çıkmak zor olabiliyor.” Hercümercin içinden bir tıkırtı geldi. Eskarına ayağa kalktı ve o tarafa yürüdü. “Ah eyvah, elbette, ancak hercümerci yapan cadı onu okuyabilir, ama güven bana, kafatasının döndüğü yön ve dönen tekerleğin eksenindeki iğne yastığının konumu, Sinsi Adam’ın çok yakında olduğunu anlatıyor. Aslında, neredeyse tepemizde. Ya da bu mekânın gelişigüzel büyüsu onun kafasını karıştırıyor ve sen aynı anda her yerde ve hiçbir yerdeymişsin gibi geliyor, bu yüzden yakında gidip, bir başka yerde ipucu arar. Ve bahsettiğim gibi, bu arada beslenecektir. Budalanın tekinin kafasına girecek ve tehlikeli kült simgeler taşıyan takılar takmış, ama ne anlama geldikleri hakkında en ufak fikri olmayan yaşlı bir kadın ya da genç bir kız, aniden saldırıya uğrayacak. Kaçabileceğini umalım.”

Tiffany şaşkınlık içinde çevresine bakındı. “Ve olanlar benim suçum olacak.”

“Bu küçük bir kızın alaycı sızlanması mı, yoksa kendi yurdu olan bir cadının, yanıtını bile bile sorduğu sorumu?”

Tiffany yanıt verecek oldu, ama sonra durdu. “Zamanda yolculuk yapabiliyorsun, değil mi?” dedi.

“Evet.”

“O zaman ne yanıt vereceğimi biliyorsun?”

“Eh, o kadar basit değil,” dedi Eskarina. Sonra bir anlığına hafifçe huzursuzlanarak Tiffany’yi şaşırttı ve sevindirdi. “Biliyorum, bakayım, verebileceğin on beş ayrı yanıt var, ama esnek sicim teorisine göre, sen söyleyene kadar hangisini seçeceğini bilemiyorum.”

“O zaman tek söyleyeceğim,” dedi Tiffany, “çok teşekkür ederim. Zamanını aldığım için özür dilerim. Ama gitmem lazım; yapacak çok işim var. Zamanı biliyor musun?”

“Evet,” dedi Eskarina. “Dört boyutlu uzayın düşünsel boyutlarından birini tarif etmenin yoludur. Ama senin amacın için, on bire çeyrek var.”

Bu Tiffany’ye, soruyu yanıtlamanın hayret verici ölçüde karmaşık bir yolu gibi geldi, ama bunu söylemek için ağzını açtığı anda, hercümerç yıkıldı, kapı açıldı ve bir tavuk seli içeriği doldurdu. Bu tavuklar patlamadı.

Eskarına, Tiffany’nin elini tutarak bağırdı: “Seni buldu! Nasıl bulunduğunu bilmiyorum!”

Bir tavuk yarı sıçrayarak, yarı uçarak ve yarı yuvarlanarak hercümerç yıkıntısına düştü ve horoz gibi öttü:

Ü-ürü-üüüü!

Sonra tavuklar patladı; ve Feeglelara dönüştüler.

Sonuçta, tavuklarla Feeglelar arasında o kadar da büyük fark yoktu, çünkü ikisi de gürültü yaparak oraya buraya koşar. Ama önemli bir fark, tavukların silahlı olmamasıdır.

Diğer yandan Feeglelar her zaman silahlıdır ve son tüylerini de döktükten sonra, sırf utançtan ve yapacak bir iş olsun diye, birbirleriyle dövüşmeye başladılar.

Eskarına onlara baktı ve arkasındaki duvarı tekmeledi. Duvarda, bir insanın emekleyerek geçebileceği bir delik açıldı. Eskarina Tiffany'ye bağırdı: "Git! Onu buradan uzaklaştır! Hemen süpürgene bin ve git! Benim için endişelenme! Korkmazsan, sana bir şey olmaz! Kendi kendine yardım etmen gerekecek!"

Odayı pis, ağır bir duman dolduruyordu. "Ne demek istiyorsun?" demeyi başardı Tiffany, süpürgesine tırmanmaya çalışarak.

"Git!"

Havausta Nine bile Tiffany'nin bacaklarına bu kadar etkili bir emir veremezdi.

Tiffany gitti.

Bölüm 9

DÜŞES İLE AŞCI

Tiffany uçmayı seviyordu. Onun itiraz ettiği, havada olmaktı, en azından kendi boyundan daha yüksek bir yükseklikte. Yine de uçuyordu, çünkü ayakları karınca tümseklerinin tepesini süpürerek uçarken görülmek cadılar için utanç verici olurdu. İnsanlar parmaklarıyla onu göstere göstere gülerlerdi. Ama şimdi, yıkılmış evlerin ve kabarcıklar çıkaran kasvetli su birikintilerinin üzerinden geçerken, açık gökyüzünde olmaya can atıyordu. Kırık aynalardan oluşan bir yığının arkasından çıkıp güzel, temiz gün ışığını gördüğünde rahatladı. Hem de, BUNU OKUYABİLECEK KADAR YAKLAŞMIŞSANIZ, GERÇEKTEN, AMA GERÇEKTEN BURADA OLMAMANIZ GEREK, yazılı bir tabelanın yanından geçtiği halde.

Bardağı taşıran son damla bu oldu. Süpürgenin başını, çalı kısmı arkasında çamuru oyacak kadar kaldırdı ve

üzerinden kaymamak için, gıcırdayan kayışa sıkıca tutunarak, fûze gibi yükseldi. Küçük bir sesin, “Türbûlansa girdik, biliyon mu. Acil çıkış kapılarını görmek için sağa ve sola bakabilirsin, ama acil çıkış kapısı yok...” dediğini duydu.

Bir başka ses araya girdi, “Aslında Rob, süpürgecinin her yeri acil çıkış kapısı, biliyon.”

“Ah heye,” dedi Herhangi Bir Rob, “ama tarz diye de bişii var, tamam mı? Yere çarpınana ramak kalana kadar beklemek ve sonra da atlamak bizi aptal gibi gösterir.”

Tiffany dinlememeye çalışarak süpürgeye tutundu. Tehlike duygusu olmayan ve her zamanki gibi, kendilerinin başka her şeyden daha tehlikeli olduğunu düşünen Feegleları tekmeleme dürtüsünü de bastırıyordu.

Sonunda süpürge düz uçmaya başladı ve Tiffany aşağı baktı. Kralın Başının ya da ileride her ne isim vereceklerse, onun önünde kavga çıkmıştı, ama Bayan Proust’tan iz yoktu. Şehrin cadısı becerikli bir kadındı, değil mi? Bayan Proust kendi başının çaresine bakabilirdi.

Bayan Proust gerçekten de kendi başını çaresine bakıyordu ve bunu çok hızlı koşarak yapıyordu. Tehlikeyi sezer sezmez, bir an bile oyalanmamıştı ve pus çevresinde belirir belirmez en yakın ara sokağa kaçmıştı. Şehir her zaman sis, pus ve dumanla dolu olduğundan, yeteneği olan bir cadı için kolay işti. Pus ve duman şehrin pis kokulu nefesiydi ve Bayan Proust onunla oyuncak gibi oynayabilirdi. Ve şimdi sırtını bir duvara vermiş, nefeslenmeye çalışıyordu.

Normalde oldukça yumuşak başlı olan şehirde, kötülük hissinin fırtına gibi toplandığını hissetmişti. Cadı gibi görünen her kadın hedef oluyordu. Tüm diğer yaşlı ve çirkin kadınların da onun kadar güvende olmalarını diledi.

Birkaç dakika sonra pusun içinden iki adam fırladı. Bir tanesinin kocaman bir sopası vardı. Diğerinin sopaya ihtiyacı yoktu, dev gibi bir adamdı ve dolayısıyla kendi kendisinin sopasıydı.

Sopalı adam ona doğru koşarken Bayan Proust ayağını parke taşına vurdu ve adamın ayağının altındaki taş kalkarak adama çelme taktı. Adam bir çatırtı eşliğinde çenesinin üzerine düştü ve sopası yuvarlanıp gitti.

Bayan Proust kollarını kavuşturdu ve dik dik adama baktı. Adam arkadaşları kadar aptal değildi, ama yumruklarını açıp kapatıyordu ve Bayan Proust saldırmasının an meselesi olduğunu biliyordu. Adam cesaretini toplayamadan, ayağını yine yere vurdu.

İri adam şimdi ne olacağını çözmeye çalışıyordu, ama katıldığı bütün askeri çatışmaları cesaretle ve yigıtçe kaybetmekle ünlü Lord Alfred Rust'ın atlı heykelinin tunçtan nallar üzerinde dörtmala pustan fırlayıp, bacaklarının arasını tekmelemesini beklemiyordu. Adam geriye doğru uçtu, kafasını lamba direğine çarptı ve sonra yere kaydı.

O zaman Bayan Proust adanın bazen Derek'ten kaşını tozu ya da patlayan purolar satın alan bir müşteri olduğunu gördü. Müşterileri öldürmek doğru olmazdı. İnleyen adamı saçlarından yakalayıp kaldırdı ve kulağına fısıldadı:

“Sen burada değildin. Ben de öyle. Hiçbir şey olmadı ve sen hiçbir şey görmedin.” Bir an düşündü ve iş iştir anlayışıyla ekledi: “Ve bir daha Boffo’nun Şaka Dükkânı’nın önünden geçtiğinde, oradaki, tüm aileye hitap eden geniş şaka malzemeleri yelpazesinden, bu haftanın spesiyalitesi, kahkahasını ciddiye alan erbaplar için üretilmiş ‘Kaldırım İncileri’ serisinden, yaramaz Fido şakalarından çok etkileneceksin. Dükkânımda seni ağırlamayı dört gözle bekliyorum. Not, yeni ‘şimşek’ serisinden patlayan purolarımız kahkaha garantilidir ve son derece eğlenceli kauçuk çikolatalarımızı denemeden geçmeyiniz. Beyefendiler için bıyık yağları, bıyık kalıpları, gırtlak kesen usturalar, birinci sınıf enfîyeler, abanoz saplı burun kılı makasları ve her daim popüler guddeli pantolonlarımızı sergilediğimiz özel bölümü ziyaret etmeyi de ihmal etmeyiniz.”

Tatmin olan Bayan Proust adamın başının düşmesine izin verdi ve baygın insanların hiçbir şey satın almadığını kabullenmek zorunda kaldı, bu yüzden dikkatini sopa taşıyan adama çevirdi. Adam inlemekteydi. Eh, evet, bu gözleri olmayan adamın suçu, diye düşündü, ve belki bu bahane olabilir, ama Bayan Proust affedici mizacıyla tanınmazdı. “Zehir, zehrin kabul gördüğü yere gider,” dedi kendi kendine. Parmaklarını şıklattı, sonra tunç ata tırmandı ve merhum Lord Rust’m soğuk, ama rahat kucağına oturdu. Tunç at gıcırdayarak ve takırdayarak pus bulutundan uzaklaştı, ama sis Bayan Proust’u ta dükkânına kadar takip etti.

Ama ara sokakta kar yağmaya başlamış gibiydi, ama dikkatle bakarsanız, gökten yağın şeyin daha önce güvercinlerin midesinde olan şey olduğunu fark ederdiniz. Bayan Proust'un emri üzerine, şehrin tüm güvercinleri o ara sokağa doğru uçuyordu. Bayan Proust onları duydu ve haşin bir ifadeyle gülümsedi. "Bu mahallede, biz izlemekle yetinmeyiz!" dedi tatminle.

Tiffany, şehrin pis kokusunu ve dumanını geride bıraktıklarında kendini daha iyi hissetti. O kokuyla *nasıl* yaşıyorlar? diye merak etti. Feegle kesesinden¹⁷ daha kötüydü.

Ama şimdi aşağıda tarlalar vardı ve yakılan anızların dumanı bu kadar yükseğe geliyor olsa da, şehir duvarlarının içindeki dünyanın kokusunun yanında, parfüm gibi kalıyordu.

Ve Eskarina Smith orada yaşıyordu... eh, bazen orada yaşıyordu!

Eskarina Smith! Gerçekten gerçektir! Tiffany'nin zihni süpürgenin kendisi kadar hızlı çalışıyordu. Eskarina Smith! Her cadı onun hakkında bir şeyler duymuştu, ama duydukları aynı olan iki cadı bulamazdınız.

Bayan Kene, Eskarina'nın sihirbaz asasını yanlışlıkla aldığı söylerdi!

Havausta Nine tarafından eğitilmiş ilk cadı! Havausta Nine, Görünmez Üniversite'deki sihirbazlara hadlerini bildirerek kızı oraya sokmayı başarmıştı. Hikâyelerin bazılarına göre, hadlerini ciddi bir biçimde bildirmişti ve işe büyülü savaşlar da karışmıştı.

¹⁷ Bkz. Sözlük, sayfa 6

Bayan Düzgün, Tiffany'yi, Eskarina Smith'in bir tür peri masalı olduğuna inandırmıştı.

Bayan lhanet konuyu değiştirmişti.

Ogg Ana, bir sır verircesine parmağını burnunun yanına dokundurmuş, "Bundan ne kadar az bahsedersek o kadar iyi," diye fısıldamıştı.

Annagramma ise, tüm genç cadılara Eskarina Smith'in gerçek olduğunu, ama öldüğünü söylemişti.

Ama bir türlü gitmek bilmeyen, gerçeklere ve yalanlara hanımeli sarmaşığı gibi dolanmış bir hikâye vardı. Dünyaya, genç Eskarina'nın Üniversite'de Simon adlı bir genç adamla tanıştığını anlatıyordu. Görünüşe göre tanrılar Simon'ı, bir insanın yakalanabileceği, olası her tür hastalıkla lanetlemişti. Ama tanrıların, çok tuhaf bir türden olsa da, mizah anlayışı olduğundan, ona, eh, her şeyi anlama yetisi vermişlerdi. Simon yardım almadan yürüyemiyordu bile, ama o kadar zekiydi ki, tüm evreni kafasında tutabiliyordu.

Sakalları yerleri süpüren sihirbazlar, onun uzay, zaman ve büyüden, hepsi aynı şeyin parçasıymış gibi bahsetmesini dinlemek için akın akın ona gidiyorlardı. Ve genç Eskarina onu beslemiş, temizlemiş, yürümesine yardım etmişti ve ondan, eh, her şeyi öğrenmişti.

Ve söylentilere göre, en kudretli büyülerin bile yanında hokkabazlık gibi kalacağı sırlar öğrenmişti. Ve hikâye doğruydu! Tiffany onunla konuşmuştu, birlikte kek yemişlerdi. Demek ki gerçekten de zamanda yürüyen ve ona boyun eğdiren bir kadın vardı. Vay!

Evet, ve Eskarina hakkında çok tuhaf bir şey vardı: Onun tam olarak orada olmadığı hissi değil, bir şekilde aynı anda başka her yerde olduğu hissi. Ve Tiffany bu noktada ufukta, gölgeli ve gizemli, karaya vurmuş bir balina gibi, Tebeşir'i gördü. Hâlâ çok uzaktaydı, ama yüreği hopladı. Orası onun bölgesiydi; onun her santimini biliyordu ve bir parçası her zaman oradaydı. Orada her şeyle yüzleşebilirdi. Sinsi Adam, yaşlı bir hayalet, onu nasıl kendi bölgesinde yenebilirdi? Orada ailesi vardı, sayamayacağı kadar çok akrabası... ve arkadaşları. Eh, cadı olduğundan beri arkadaşları o kadar çok değildi, ama hayat böyleydi.

Tiffany birinin elbisesine tırmandığını fark etti. Bu o kadar da büyük bir sorun değildi. Bir cadı, elbette, elbise giymemeyi düşünemezdi, ama çalı süpürgesiyle yolculuk yapacaksanız, gerçekten kalın ve tercihan dolgulu iç don giyerdiniz. Poponuzun daha büyük görünmesine sebep oluyordu, ama aynı zamanda sizi ısıtıyordu ve yerden otuz metre yüksekte, moda rahatlıktan sonra gelirdi. Tiffany başını eğip baktı. Orada bir Feegle vardı ve şehir bekçisi miğferi takmıştı. Miğfer eski bir tuzluğun kapağından yapılmış görünüyordu. Aynı zamanda küçük bir plaka zırh takmıştı ve şaşırtıcı şekilde, pantolon ve çizme giymişti. Normalde, Feegleların üzerinde asla çizme göremezdiniz.

"Sen Mini Deli Arthur'sun, değil mi? Seni Kralın Başında görmüştüm! Sen bekçisin!"

"Ah heye." Mini Deli Arthur, saf Feeglevari bir sırıtışla sırıttı. "Bekçi teşkilatında harika bir hayatım var ve parası

da iyi. Toptan alışveriş yaptığında bir peniye çok daha fazla yiyecek alabilirsin!"

"Bizim çocukları hizaya sokmak için mi geliyorsun, o zaman? Kalmayı planlıyor musun?"

"Ah hayır, sanmam. Şehri severim, bilirsin. Mini meşe palamutlarından yapılmamış kahve içmeyi, tiyatroya, opera ve baleye gitmeyi severim." Süpürge biraz sallandı. Tiffany baleyi duymuştu ve bir kitapta resimlerini bile görmüştü, ama bir şekilde, "Feegle" sözcüğünü içeren bir cümleye yakışmıyordu.

"Bale mi?" demeyi başardı.

"Ah heye, harikadır! Geçen hafta Kızgın Göldeki Kuğu'yu izledim. Gelecek vadeden genç performans sanatçılarımızdan biri geleneksel bi temadan uyarladı. Ve ondan bi gün sonra, elbette, Opera Evi'nde Operadaki Hortlak vardı. Ve bilirsin, Kraliyet Sanat Müzesi'nde porselen haftası düzenlediler ve bi yüksük bedava şeri de içtim. Ah heye, orası bi kültür şehridir, orası kesin."

"Feegle olduğundan emin misin?" dedi Tiffany, büyülenmiş gibi.

"Bana ööle diyolar, hamfendi. Kültürle ilgilenemiyceemi sööleyen kanun yok, diil mi? Çocuklara, geri döndüümde onları baleye götürceemi sööledim."

Tiffany boşluğa bakarak, Feeglelerin tiyatroya gittiğini hayal etmeye çalışırken, süpürge bir süre kendi kendine uçtu. Tiffany hiç tiyatroya gitmemişti, ama resimlerini görmüştü ve Feegleleri balerinlerin arasında düşünmek o kadar imkânsızdı ki, zihninin bulanmasına izin vermek ve

sonra da unutup gitmek çok daha iyiydi. Süpürgeyi indir-mesi gerektiğini son anda hatırladı ve düzgünce höyüğün yanına kondu.

Höyüğün dışında nöbetçiler olduğunu fark ederek çok geçirdi. İnsan nöbetçiler.

Gözlerine inanamayarak baktı. Baron'un muhafızları asla yaylaya çıkmazdı. Asla! Bu iştirilmemiş bir şeydi! Ve... öfkesinin kabardığını hissetti – *birinin elinde kürek vardı*.

Süpürgesinden o kadar hızlı atladı ki, süpürge Feegle saçarak çimenlerin üzerinde süzölmeye devam etti. Bir engele takıldığında, üzerinde kalmayı başarmış son birkaç Feegle'ı da düşürdü.

"O kürek yerinden kıpırdamasın Brian Roberts!" diye bağırdı muhafızların çavuşuna. "Çimeni kesecek olursan, hesabını verirsin! Buna nasıl cüret edersiniz? Neden bu-radasınız? Ve kimse kimseyi parça pinçik etmiyor, hepiniz anladınız mı?"

Bu, son emir, küçük, ama çok keskin kılıçlarla muhafız-ları kuşatmış olan Feeglelara verilmişti. Bir Feegle kılıcı o kadar keskindi ki, bir insan bacaklarının kesildiğini yürü-meye kalkışana kadar anlamayabilirdi. Muhafızlar aniden iri ve güçlü olduklarını bilen, ama şimdi "iri" ya da "güçlü" olmanın yeterli olmayabileceği gerçeğiyle yüz yüze kalmış adamların ifadeleriyle bakıyorlardı. Hikâyeleri duymuş-lardı, elbette – ah evet, Tebeşir'deki herkes Tiffany Sızı ve onun küçük... yardımcılar hakkındaki hikâyeleri duy-muştu. Ama onlar yalnızca hikâyeydi, değil mi? Şimdiye

dek. Üstelik şimdi o küçük adamlar pantolon paçalarından yukarı tırmanmakla tehdit ediyorlardı.

Tiffany şok dolu bir sessizlik içinde, nefes nefese çevresine bakındı. Şimdi herkes ona bakıyordu ve bu herkesin dövuşmesinden daha iyiydi, değil mi?

“Pekâlâ,” dedi, yaramaz sınıfından hiç memnun olmayan bir öğretmen gibi. Bir de burun çekme ekledi ve bunun anlamı, hiç memnun olmadığımı hatırlatmış olayım, idi. Yine burnunu çekti. “Pekâlâ, o zaman. Biri bana burada neler olduğunu anlatacak mı?”

Çavuş el kaldırdı. “Seninle yalnız görüşebilir miyim, küçükhanım?” Gözlerinin orada olduğunu söylediği şeyleri sonunda zihniyle de kavramış olan adamın konuşabilmesi bile mucizeydi.

“Pekâlâ, beni izle.” Tiffany aniden döndü ve iki muhafızın ve Feegleların ürkerek yerlerinde sıçramasına sebep oldu. “Ve biz dönene kadar kimse, ama *kimse*, kimsenin evini kazmayacak ve kimsenin bacaklarını biçmeyecek, anlaşıldı mı? *Anlaşıldı mı dedim!*” Evetler ve ah heyeler mırıldanıldı, ama mırıldananlar arasında Tiffany’nin baktığı kişi yoktu. Herhangi Bir Rob öfkeden titriyordu ve sıçramaya hazırlanarak çömelmişti. “Beni duydun mu, Herhangi Bir Rob?”

Rob, çakmak çakmak gözlerle ona baktı. “Kocakarı olsan da, olmasan da o konuda söz veremem hamfendi. Jeannie’m nerede? Diyerleri nerede? Bu sinsilerin kılıçları var! O kılıçlarla ne yapçaklardı? Yanıt istiyom!”

"Beni dinle, Rob," diye başladı Tiffany, ama durdu. Herhangi Bir Rob'un yüzü gözyaşlarıyla ıslanmıştı ve sakalını çekiştirerek, kendi hayal ettiği dehşetlerle mücadele ediyordu. Tiffany, savaşa ramak kaldığını düşündü.

"Herhangi Bir Rob! Ben bu tepelerin kocakarıyımlı ve ben söyleyene kadar bu adamları öldürmemeni emrediyorum! Anladın mı?"

Muhafızlardan biri bayıldı ve tangirtılar eşliğinde geriye devrildi. Şimdi de kız o küçük yaratıklarla konuşmaya başlamıştı! Onları öldürmek hakkında! Onlar bu tür şeylere alışık değildi Genelde başlarına gelen en heyecan verici olay, domuzların bostana girmesi olurdu.

Fırıl fırıl dönen beyni Tiffany'nin emrini sindirirken, Feeglelerin Koca Adam'ı duraksadı. Doğru, hemen, şu anda birini öldürmemesini emretmişti, ama en azından çok yakında öldürebilmesi olasılığı vardı, bu yüzden zihnindeki korkunç imgeleri temizleyebilirdi. Bunun, aç bir köpeği örümcek ağından bir tasmaıyla zapt etmeye çalışmaktan farkı yoktu, ama en azından Tiffany'ye biraz zaman kazandırmıştı.

"Höyüğe dokunmamışlar," dedi Tiffany, "bu yüzden, niyetleri her ne ise, henüz yapmamışlar." Bembeyaz olmuş çavuşa döndü: "Brian, adamlarının yaşamasını ve tabii kollarıyla bacaklarının da yerinde kalmasını istiyorsan onlara hemen, büyük dikkatle, silahlarını bırakmalarını söylerisin. Hayatlarınız bir Feegle'in şerefine bağlı ve o Feegle da şu anda dehşetten çılgına dönmüş durumda. Hemen emri ver!"

Adam emri vererek Tiffany'yi rahatlatmıştı. Muhafızlar, vücutlarındaki her hücrenin yapmalarını söylediği şeyin emredilmiş olmasından memnun, titrek ellerindeki silahları bıraktılar. Hatta biri evrensel teslimiyet jesti ile ellerini kaldırdı. Tiffany çavuşu dik dik bakmakta olan Feeglelardan biraz uzağa çekti ve fısıldadı: "Sen ne yaptığını sanıyorsun, seni budala ahmak?"

"Baron'un emri, Tiff."

"Baron mu? Ama Baron..."

"Yaşıyor, küçükhanım. Üç saat önce geldi. Gece boyunca at sürmüş diyorlar. Ve insanlar konuşuyor." Başını eğdi. "Biz... biz, eh, biz senin perilere verdiğin kızı bulmak için buraya gönderildik. Üzgünüm Tiff."

"Vermek mi? Vermek mi?"

"Bunu ben söylemedim Tiff," dedi çavuş, gerileyerek, "ama şey, hikâyeleri duymuşsundur. Demek istediğim, ateş olmayan yerden duman çıkmaz, değil mi?"

Hikâyeler, diye düşündü Tiffany. Ah evet, bir varmış bir yokmuş, kötü bir yaşlı cadı varmış... "Ve bunun benimle bir ilgisi olduğunu düşünüyorsun, değil mi? Ben ateş mi aldım, yoksa duman mı tütürüyorum?"

Çavuş huzursuzca kıpırdandı ve oturdu. "Bak, ben yalnızca bir çavuşum, tamam mı? Genç Baron bana emirler verdi, tamam mı? Ve onun sözü kanundur, değil mi?"

"Aşağıda olabilir. Burada, benim sözüm kanundur. Şuraya bak. Evet, oraya! Ne görüyorsun?"

Adam Tiffany'nin gösterdiği yere baktı ve yüzü soldu.

Eski, dökme demir tekerlekler ve kısa bacalı soba açık seçik görülebiliyordu. Çevrelerinde, her zamanki gibi, bir koyun sürüsü otliyordu. Adam karınca yuvasına oturmuş gibi ayağa fırladı.

“Evet,” dedi Tiffany tatminle. “Sızı Nine’nin mezarı. Onu hatırlıyor musun? İnsanlar onun bilge bir kadın olduğunu söylüyordu, ama en azından onun hakkında daha iyi hikâyeler uydurma terbiyesini gösterdiler! Çimeni kesmeyi düşünmek? Nine’nin çimenlerin altından kalkıp poponu ısırmamasına şaşıtım! Şimdi adamlarını biraz aşağı götür ki, ben bu işi halledeyim, anladın mı? Kimsenin gerilmesi ni istemem.”

Çavuş başını salladı. Başka seçeneği yoktu zaten.

Muhafızlar baygın meslektaşlarını sürükleyerek ve kaçarmış gibi görünmemeye çalışarak uzaklaşırken Tiffany, Herhangi Bir Rob’un yanında diz çöktü ve sesini alçalttı.

“Bak, Rob, gizli tünellerden *haberim var*.”

“Hangi sinsi sööledi sana gizli tünelleri?”

“Ben tepelerin kocakarısıyım Rob,” dedi Tiffany yatıştı-rırcasına. “Tünelleri bilme miydin? Siz Feeglelersiniz ve hiçbir Feegle tek bir girişi olan bir evde uyumaz, değil mi?”

Rob yatışmaya başlamıştı. “Ah heye, orası dooru.”

“O zaman, lütfen gidip Amber’i getirir misin? Kimse hō-yüğe dokunmayacak.”

Herhangi Bir Rob biraz duraksadıktan sonra deliğin girişine atladı ve gözden kayboldu. Dönmesi biraz zaman aldı –Tiffany bu zamanı, geri çağırdığı çavuşla birlikte, muhafızların bıraktığı silahları toplamak için kullandı– ve Rob

geri döndüğünde, yanında pek çok Feegle ve kelda vardı. Amber de gönülsüzce peşinden geliyordu. Gün ışığında gözlerini kırıştırdı ve, "Ah, amanını!" dedi.

Tiffany, sahte olduğunu bildiği bir gülümsemeyle, "Seni eve götürmeye geldim, Amber," dedi. Eh, en azından, "Bu iyi olmaz mı?" gibi bir şey söyleyccekk kadar aptal değilim, diye ekledi kendi kendine.

Amber dik dik ona baktı. "Beni oraya geri götüremiyece- en," diye bildirdi "ve bunu da maymun yemi yapabilirsin!"

Seni suçlamıyorum, diye düşündü Tiffany, ama artık yetişkin sayıldığımdan, aptalca yetişkin sözleri söylemem gerekiyor...

"Ama bir annen ve bir baban var Amber. Seni özledikle- rinden eminim."

Kızın ona fırlattığı küçümser bakış karşısında irkildi.

"Ah heye, ihtiyar sinsi beni özlerse benim yerime anne- mi dövüverir!"

"Belki birlikte gidip, babanın değişmesine yardımcı ola- biliriz?" dedi Tiffany, kendi kendinden nefret ederek, ama o korkunç demeti toplarken ısırgan zehrinden kabarmış parmakları aklından çıkaramıyordu.

Bu sefer Amber güldü. "Pardon hamfendi, ama Jeannie bana senin akıllı olduğunu söylemişti."

Havausta Nine'nin sözü müydü? "Şer, insanlara eşya gibi davranmaya başladığında başlar." Ve şu anda, baba diye bir şey olduğunu, anne diye bir şey olduğunu, kız evlat diye bir şey olduğunu, kulübe diye bir şey olduğunu ve bütün

bunları bir araya getirirsen mutlu aile denen bir şey elde edeceğini düşünürsen başlayacaktı.

Sesli olarak, "Amber," dedi, "benimle gelip Baron'la görüşmeni istiyorum, ki senin güvende olduğunu bilsin. Ondan sonra, dilediğini yapabilirsin. Söz veriyorum."

Tiffany botuna vuran bir şey olduğunu hissetti ve başını eğdiği zaman keldanın endişeli yüzünü gördü. "Seninle azıcık konuşabilir miyim?" dedi Jeannie. Yanında, Amber çömelmiş, keldanın diğer elini tutmuştu.

Sonra Kelda, şarkı söylercesine konuştu. Havada süzül en, her notası bir öncekine dolanan bir ezgi. Söylendikten sonra dönüp şarkısını kulağınıza söyleyen canlı bir ses...

Sonra keldanın şarkısı gitti ve geriye yalnızca bir boşluk ve bir kayıp hissi kaldı.

"Bu bi keldanm şarkısı," dedi Jeannie. "Amber, ben ufaklıklara söölerken duydu. Şifanın bi parçası ve o bunu anlıyo, Tiffany! Ona hiç yardım etmedim, ama o anladı! Kurbağa'nın sana bunu söölediğini biliyom. Ama sana şimdi söyledimi anlıyo musun? Kız her şeyin anlamını görüyo ve öğreniyo. Bi insan kelda olmaya ne kadar yakın olabilirse, o kadar yakın. *O, boşa harcanmaması gereken bi hazine!"*

Normalde yumuşak başlı olan Kelda sıra dışı bir ısrarla konuşuyordu. Tiffany bunun, yardımcı olabilecek bir bilgi biçiminde, nazıkçe ifade edilmiş bir tehdit olduğunu anladı.

Yayladan köye nasıl inileceği bile tartışma konusu oldu. Tiffany Amber'in elini tutarak, bekleyen muhafızların önünden geçti ve yoluna devam ederek çavuşu mahcup etti. Ne de olsa, birini getirmek için gönderilmişseniz, o kişi kendi kendini götürdüğü zaman siz aptal gibi görünürsünüz. Ama diğer yandan, Tiffany ve Amber muhafızların arkasında yürüyordu, bu sefer de muhafızları güdüyormuş gibi görünürlerdi; ne de olsa, burası koyun diyarıydı ve koyunların önde, çobanın arkada yürüdüğünü herkes bilirdi.

Sonunda, halk dansı yapıyormuş gibi görünmelerine sebep olan bir tür yer değiştirmeli ve yana kaymalı yürüme yöntemi üzerinde anlaştılar. Tiffany Amber'in kıkırdamasına engel olmak için epey uğraştı.

Bu işin komik kısmıydı. Komik kısım daha uzun sürse iyi olurdu.

"Bak, bana kızı getirmem söylendi," dedi çavuş çaresizlik içinde, şato kapılarından geçerlerken. "Senin gelmen gerekmiyor." Bunu söylerken şunu kastediyordu: *Lütfen, ama lütfen içeri dalıp yeni patronumun önünde beni rezil etme.* Ama işe yaramadı.

Şato ayaktaydı ve bu amaçları çelişen aksi insanların dört bir yöne koşuşturduğu anlamına geliyordu. Bir cenaze töreni düzenlenecekti ve sonra düğün yapılacaktı ve birbirine bu kadar yakın iki büyük olay küçük bir şatonun kaynaklarını tüketebilirdi, özellikle de ilki için uzun yoldan gelmiş insanlar ikincisi için de kalacağı ve böylece zamandan tasarruf edecekleri, ama herkese fazladan iş çıkaracakları için. Ama Tiffany, Bayan Titiz orada olmadığı

için memnundu, kadın son derece tatsızdı ve asla ellerini kirleten biri olmamıştı.

Sonra bir de, her zaman olduğu gibi, sandalye problemi vardı. Konukların çoğu asil sınıftandı ve geçmişte bir zamanda atalarından birini öldürmüş birinin soyundan gelen birinin yanına oturtulmamaları yaşamsal öneme sahipti. Geçmişin çok engin bir yer olduğu düşünülürse, bir de herkesin atasının toprak ve para uğruna ya da yapacak iş olsun diye, genel olarak başka herkesin atasını öldürmeye çalıştığı gerçeği hesaba katılırsa, insanlar çorbasını bitirmeden yeni bir katliam olmaması için çok dikkatli trigonometri hesapları gerekiyordu.

Hizmetkârların hiçbiri Tiffany, Amber ya da muhafızlara dikkat etmiyordu. Ama bir noktada Tiffany bir tanesinin, şerre karşı korunmaya ihtiyaç duyduklarını düşündüklerinde yaptıkları o küçük jestlerden birini yaptığını gördü –burada, onun bölgesinde!– ve bir şekilde, insanların gözlerini dikip bakmamaya çalışan insanların tavrıyla gözlerini kaçırdıklarını hissetti; sanki Tiffany'ye bakmak sağlıkları için iyi olmayabilirmiş gibi. Tiffany ve Amber Baron'un çalışma odasına alındığı zaman, Baron da onlara fazla dikkat etmeyecekmiş gibi göründü. Masasının tamamını kaplayan bir kâğıdın üzerine eğilmişti ve elinde bir demet renkli kalem tutuyordu.

Çavuş öksürdü, ama boğuluyor olsa bile Baron'un konsantrasyonunu bozamazdı. Sonunda Tiffany, çok yüksek sesle, "Roland!" diye bağırdı. Roland utanç ve öfkeyle kıpırmızı kesilerek döndü.

“Ben ‘lordum’ hitabını tercih ediyorum, Bayan Sızı,” dedi sertçe.

“Ben de ‘Tiffany’ hitabını tercih ediyorum, Roland,” dedi Tiffany, onu sinirlendirdiğini bildiği bir sakinlikle.

Roland kalemlerini bir tıkrıtı eşliğinde masaya bıraktı. “Geçmiş geçmişte kaldı Bayan Sızı ve biz artık farklı insanlarız. Bunu hatırlasak iyi olur, sence de öyle değil mi?”

“Geçmiş daha dündü,” dedi Tiffany, “sen de benim sana Roland, senin de bana Tiffany dediğin bir zaman olduğunu hatırlasan iyi olur, sence de öyle değil mi?” Boynuna uzandı ve Roland’ın ona vermiş olduğu gümüş at kolyesini çıkardı. Üzerinden yüz sene geçmiş gibi geliyordu, ama bu kolye önemliydi. Tiffany bu kolye uğruna Havausta Nine’ye bile karşı çıkmıştı! Ve şimdi, kolyeyi bir suçlama gibi uzatıyordu. “Geçmişin hatırlanması gerek. Nereden geldiğini bilmezsen, nerede olduğunu da bilmezsin ve nerede olduğunu bilmezsen, nereye gideceğini de bilmezsin.”

Çavuş bir birine, bir ötekine bakıyordu. Ve çavuş olacak kadar uzun süre muhafızlık yapmış insanların geliştirdiği hayatta kalma içgüdüyle, bir şeyler fırlatılmaya başlamadan odadan çıkmaya karar verdi.

“Sizin için sakıncası yoksa ben gidip şeye bakayım, ee... şeye... bakılması gereken şeylere,” dedi ve kapıyı o kadar çabuk açıp kapattı ki, kapı son hecenin yüzüne sertçe kapandı. Roland bir an kapıya baktı, sonra yine Tiffany’ye döndü.

“Ben nerede olduğumu biliyorum Bayan Sızı. Babamın yerine oturdum ve o öldü. Senelerdir mülklerini ben idare

ediyorum, ama yaptığım her şeyi onun adına yapıyordum. O neden öldü Bayan Sızı? O kadar da yaşlı değildi. Büyü yapabildiğini sanıyordum!”

Tiffany, ilgiyle dinlemekte olan Amber'e döndü. “Bunu daha sonra konuşsak olmaz mı?” dedi. “Adamlarından bu kızı getirmelerini istedin ve işte burada, zihnen ve bedenen sağlıklı. Ve senin dediğin gibi, onu perilere vermedim; o Nac Mac Feeglelerin misafiriydi. Sen de onlardan birkaç kere yardım almıştın. Ve oraya kendi özgür iradesiyle döndü.” Dikkatle Roland'ın yüzüne baktı. “Onları hatırlıyorsun, değil mi?”

Hatırlamadığını görebiliyordu, ama Roland'ın zihni, hatırlaması gereken bir şey olduğu gerçeğiyle gürleşmekteydi. O Peri Kraliçesi'nin tutsağıydı, diye hatırlattı Tiffany kendi kendine. Unutması bir nimet olabilir, ama Aksiler benim kızlarını Feeglelere –perilere– götürdüğümü söylediğinde zihninde ne tür dehşetler canlandı acaba? Onun neler hissettiğini hayal etnem imkânsız.

Sesini biraz yumuşattı. “Periler hakkında belli belirsiz bir şeyler hatırlayabiliyorsun, değil mi? Kötü şeyler değil, umarım, ama açık seçik de değil, belki bir kitapta okuduğun bir şey ya da küçükken dinlediğin bir masal gibi. Değil mi?”

Roland dik dik ona baktı, ama dilinin ucuna kadar gelen ve tuttuğu döküntü sözcük Tiffany'ye, haklı olduğunu söyledi.

“Ona son armağan diyorlar,” dedi. “Şifanın bir parçası. İnsanların çok korkunç şeyleri, ama aynı zamanda çok

harika şeyleri unutmasının daha iyi olacağı zamanlarda veriyorlar. Sana bunu söylüyorum, *lordum*, çünkü Roland hâlâ içinde bir yerde. Yarına kadar, şimdi söylediklerimi bile unutacaksın. Nasıl işlediğini bilmiyorum, ama hemen herkeste etkilidir.”

“Çocuğu annesiyle babasından aldın! Bu sabah, ben gelmez beni görmeye geldiler! Bu sabah *herkes* beni görmeye geldi! Babamı sen mi öldürdün? Ondan para çaldın mı? İhtiyar Aksi’yi boğmaya çalıştın mı? Onu ısırganlarla dövdün mü? Kulübesini iblislerle doldurdun mu? Sana bu soruyu sorduğuma inanamıyorum, ama Bayan Aksi öyle düşünüyor gibi! Şahsen, ben ne düşüneceğimi bilemiyorum, özellikle de peri kadının teki düşüncelerime müdahale ediyor olabileceğinden! Beni anlıyor musun?”

Tiffany tutarlı bir yanıt bulmaya çalışırken, Roland kendini masanın arkasındaki eski sandalyeye bıraktı ve içini çekti.

“Bana, elinde bir ocak süngüsüyle babamın tepesine dikildiğini ve para talep ettiğini söylediler,” dedi hüzünle.

“Bu doğru değil!”

“Olsa söyler miydin ki?”

“Hayır! Çünkü öyle bir durum olmazdı! Ben asla öyle bir şey yapmam! Eh, belki tepesine dikilmiştim...”

“Ah-ha!”

“Bana ah-ha yapmaya kalkma, Roland, deneme bile! Bak, insanların sana bazı şeyler anlattığını biliyorum, ama hiçbirisi doğru değil.”

“Ama biraz önce babamın tepesine dikildiğini itiraf ettin, değil mi?”

“Yalnızca ellerimi nasıl temizlediğimi göstermemi istemişti!” Bu sözler ağzından çıkar çıkmaz pişman oldu. Doğruydu, ama ne fark ederdi ki? *Kulağa doğru gelmiyordu.* “Bak, görüyorum ki...”

“Ve bir kese para çalmadın, öyle mi?”

“Hayır!”

“Ve bir kese para hakkında hiçbir şey bilmiyorsun?”

“Evet, baban metal sandıktan bir kese almamı istedi. O...”

Roland sözünü kesti. “O para şimdi nerede?” Sesi ifadesizdi.

“Hiç fikrim yok,” dedi Tiffany. Ve Roland yine ağzını açtığında bağırdı: “Hayır! Beni dinleyeceksin, anladın mı? Orada otur ve dinle! Neredeyse iki senedir babana bakıyorum. Yaşlı adamı severdim ve ona ya da sana zarar verecek hiçbir şey yapmazdım. Ölme zamanı geldiğinde öldü. O zaman geldiğinde, kimsenin yapabileceği hiçbir şey yoktur.”

“O zaman büyü ne için?”

Tiffany başını iki yana salladı. “Senin deyimimle büyü, acıyı uzak tutmak içindir ve bunun bir bedeli olmadığını da sanma! İnsanların öldüğünü gördüm ve sana yemin ederim, baban mutlu günleri düşünerek, rahat öldü.”

Roland'ın yanaklarından gözyaşları akıyordu ve Tiffany onun bu şekilde görüldüğü için öfkeli olduğunu sezebiliyordu, aptalca bir öfke, sanki gözyaşları onun erkekliğine, baronluğuna zarar verebilirmiş gibi.

Onun mırıldandığını duydu: “Bu acıyı da alabilir misin?”

“Üzgünüm,” diye yanıt verdi Tiffany usulca. “Herkes aynı şeyi soruyor. Ve nasıl yapılacağını bilseydim bile

yapmazdım. *O acı sana ait.* Yalnızca zaman ve gözyaşları alıp götürebilir onu; onlar bunun içindir.”

Ayağa kalktı ve Amber’in elini tuttu; kız dikkatle Baron’u izlemekteydi.

“Amber’i alıp eve götüreceğim,” diye bildirdi Tiffany, “senin de doğru düzgün bir uyku çekmeye ihtiyacın varmış gibi görünüyor.”

Buna yanıt gelmedi. Roland oracıkta oturmuş, büyülenmiş gibi önündeki belgelere bakıyordu. Sefil hastabakıcı, diye düşündü Tiffany. Onun sorun çıkaracağını düşünebilmiş olmalıydım. Zehir, zehrin kabul gördüğü yere gider ve Bayan Titiz söz konusu olduğunda, tezahürat yapan kalabalıklar tarafmdan, muhtemelen küçük bir bando eşliğinde karşılanırdı. Evet, hastabakıcı Sinsi Adam’ı davet ederdı. Tam da ona boyun eğecek, ona güç verecek, kışkanç, hınçlı, kibirli bir güç verecek nitelikte biri. Ama ben yanlış bir şey yapmadığımı biliyorum, dedi kendi kendine. Yoksa yaptım mı? Kendi hayatımı yalnızca kendi gözlerimle görebiliyorum ve sanırım, kendi gözleriyle bakınca, kimse yanlış yaptığını düşünmez. Ah, kahretsin! Herkes sorunlarını cadıya getiriyor! Ama insanların söylediği *her şeyin* suçunu da Sinsi Adam’a atamam. Keşke konuşabileceğim, sivri şapka meselesine takılmayan, Jeannie dışında biri olsaydı. Ee, şimdi ne yapacağım? Evet, şimdi ne yapacağım, Bayan Sızı? Sen olsan ne tavsiye ederdin, Bayan Sızı? Başkaları adına kararlar vermekte bu kadar iyi olan sen ne derdin? Eh, senin de biraz uyumanı öğütlerdim. Horlama

şampiyonu çıkan Bayan Proust sayesinde dün gece çok da iyi uyumadın ve üstüne üstlük, o zamandan bu yana çok şey oldu. Aynı zamanda, en son ne zaman düzgün bir öğün yemek yediğini de haırlamıyorum. Ayrıca, kendi kendine konuştuğuna da dikkatini çekebilir miyim?

Dalgin bir bakışla sandalyesinde çökmüş olan Roland'a baktı. "Amber'i alıp eve götürüyorum, dedim."

Roland omuzlarını silkti. "Eh, seni durduramam, değil mi?" dedi alayla. "Ne de olsa cadı *sensin*."

Tiffany'nin annesi hiç yakınmadan Amber için bir yatak yaptı ve Tiffany koca yatak odasının diğer ucunda, kendi yatağında uykuya daldı.

Ateşler içinde uyandı. Alevler tüm odayı doldurmuştu, turuncu-kırmızı titreşiyorlardı, ama mutfak sobasındaki kadar nazikçe yanıyorlardı. Duman yoktu ve oda sıcak gel-se de, gerçekten yanan hiçbir şey yoktu. Sanki ateş iş için değil, misafirliğe gelmişti. Alevleri hışırıyordu.

Tiffany büyülenmiş gibi, parmağını ateşe uzattı ve küçük alev, bir yavru kuş kadar zararsız, parmağına kondu. Ateş sogudu, ama Tiffany üfledi ve alevler canlandı.

Tiffany yanan yataktan dikkatle kalktı. Bu bir düşse, eski yatağın çıkardığı gıcırtiları ve tıkırtıları taklit etmek konusunda oldukça başarılıydı. Amber diğer yatakta, ateşten örtünün altında huzur içinde uyuyordu. Tiffany uyurken kız döndü ve alevler de onunla birlikte yer değiştirdi.

Cadı olmak demek, sırf yatağınız tutuştu diye bağıra çağıra koşturmamak demektir. Ne de olsa, bu sıradan bir

yangın değildi, bu zarar vermeyen bir ateşti. Demek ki kafamın içinde, diye düşündü. Zarar vermeyen ateş. *Tavşan ateşe dalar...* Biri bana bir şey anlatmaya çalışıyor.

Alevler sessizce söndü. Pencerede belli belirsiz bir bula-nıklık oldu ve Tiffany içini çekti. Feeglelar asla pes etmez-di. Dokuz yaşından beri, gece uyurken Feegleların onun başında nöbet tuttuğunu biliyordu. Hâlâ tutuyorlardı, Tiffany bu yüzden bir çarşafın arkasında, küvette banyo yapıyordu. Büyük olasılıkla, Nac Mac Feegleların bakmak isteyeceği bir tarafı yoktu, ama yine de küvette banyo yaparken daha fazla rahat ediyordu.

Tavşan ateşe dalar... Çözmesi gereken bir mesaja benzediği kesindi, ama kimin mesajı? Ona göz kulak olan gizemli cadıdan olabilir mi? Alametler iyiydi, hoştu, ama bazen insanlar mesajı yazıp verse daha kolay olacaktı! Ama o küçük düşünceleri ve tesadüfleri, o ani anıları ve küçük kaprisleri görmezden gelmek de olmazdı. Genellikle, kendi zihninizin bir başka parçası çıkıyorlardı ve o parçanın size bir şey anlatmaya çalıştığını anlıyordunuz – fark edemeyecek kadar meşgul olduğunuz bir şeyi. Ama dışarıda parlak bir gün vardı ve bilmeceler bekleyebilirdi. Başka şeyler bekleyemezdi. İşe şatodan başlayacaktı.

“Babam beni dövdü, değil mi?” dedi Amber kayıtsız bir sesle, gri kulelere doğru yürürlerken. “Bebğim öldü, değil mi?”

“Evet.”

“Ah,” dedi Amber, aynı ifadesiz sesle.

“Evet,” dedi Tiffany. “Üzgünüm.”

“Haurılıyor gibiyim, ama tam olarak değil,” dedi Amber.
 “Her şey biraz... bulamk.”

“Şifanın etkisi. Jeannie sana yardım etti.”

“Anlıyorum,” dedi kız.

“Gerçekten mi?” dedi Tiffany.

“Evet,” dedi Amber. “Ama babam... onun başı belaya girecek mi?”

Seni ne durumda bulduğumu söylersem girer, diye düşündü Tiffany. Kadınlar halleder. Köylülerin oğlanları cezalandırmak konusunda haşin bir tavrı var, çünkü oğlanlar tanımları gereği yaramaz iblislerdir, ama bir kıza o kadar sert vurmak? Hiç iyi değil. “Bana yavuklunu anlat,” dedi bunun yerine. “Terzi, değil mi?”

Amber gülümsedi. Amber, bir gülümsemeyle dünyayı aydınlatabiliirdi. “Ah evet! Dedesi ölmeden önce ona çok şey öğretmiş. Benim William’ım kumaştan hemen her şeyi yapabilir. Buralardaki herkes, birinin yanına çırak olarak yerleştirilse, birkaç sene içinde usta olacağını söylüyor.” Sonra omuzlarını silktilti. “Ama ustalar çırak yetiştirmek için para ister ve William’ın annesi o kadar parayı hayatta bulamaz. Ah, ama benim William’ım pek mahirdir ve annesinin bluzlar dikmesine, güzelim gelinlikler yapmasına yardım ediyor. Bu, satenlerle falan çalışması demek,” dedi kız gururla. “Ve William’m annesi, dikişinin kalitesi için hep övülmüştür!” Amber ikinci el gururla gülümsedi. Tiffany onun parıl parıl yüzüne baktı. Keldanın şifasına rağmen morluklar hâlâ belirgindi.

Demek sevgilisi bir terzi, diye düşündü. Bay Aksi gibi iri yarı, kaba insanlar için, evde çalışan, yumuşak elli terziler adamdan sayılmaz. Hele kadın elbisesi dikiyorsa, eh, bu kızının o küçük, mutsuz aileye daha da fazla utanç getirmesi demek.

“Şimdi ne yapmak istiyorsun Amber?” dedi.

“Annemi görmek istiyorum,” dedi kız hemen.

“Ama ya babanla karşılaşsan?”

Amber kızardı. “O zaman anlarım... lütfen ona kötü bir şey yapma, onu domuza falan dönüştürme.”

Domuz olarak bir gün geçirse belki düzelirdi, diye düşündü Tiffany. Ama Amber’in “anlarım” demesinde, keldayı andıran bir şeyler vardı. Karanlık bir dünyada parlak bir ışık...

Tiffany şato kapılarının gece dışında kapandığını hiç görmemişti. Gündüzleri şato, köy meclisi, marangozhane, demirhane, yağmurlu havada çocukların oyun oynadığı bir yer, ambarlar yetmediğinde saman ve buğday hasadını saklamak için kullanılan geçici bir ambar karışımı bir şeydi. En büyük kulübelerde bile fazla yer yoktu; bir parça sessizlik ve huzur arıyorsanız ya da düşünecek bir yer, konuşacak biri arıyorsanız, şatoya giderseniz. Her zaman işe yarardı.

En azından yeni Baron’un dönüşünün şoku geçmişti, Tiffany içeri girdiği zaman mekân çalışan, koşuşturan insanlarla doluydu, ama ortalık oldukça sessizdi ve kimse fazla konuşmuyordu. Muhtemelen bunun sebebi düşesti,

Roland'm müstakbel kayınvalidesi. Düşes büyük salonda dolaşıyor, arada bir bastonuyla insanları dürtüklüyordu. Tiffany ilk gördüğünde gözlerine inanamamıştı, ama işte, yine yapıyordu – ucunda gümüş bir topuz bulunan parlak, siyah bir bastonla, bir sepet dolusu çamaşır taşıyan bir hizmetçiyi dürtüklemişti. Tiffany ancak ondan sonra müstakbel gelinin, bastonla insanları dürtükleyen birine daha fazla yaklaşılmaya utanırmış gibi annesinin arkasından geldiğini fark etti.

Tiffany itiraz edecek oldu, ama sonra meraklanarak çevresine bakındı. Birkaç adım geriledi ve gözden kayboldu. Bu bir beceriydi, hem de onun yetenekli olduğu bir beceri. Görünmezlik değildi, yalnızca insanların sizi fark etmemesi idi. Hiç görülmeden, ikisinin söylediklerini işitebilecek kadar yaklaştı. Daha doğrusu, annenin söylediklerini ve kızın dinlediklerini işitebilecek kadar.

Düşes yakınıyordu. "Harabeye dönüşmesine izin vermişler. Gerçekten de tepeden tırnağa elden geçirmek lazım! Böyle bir yerde gevşek davranamazsın! Sert olmak lazım! Aile ne yaptığını düşünüyor, kim bilir!"

Söylevini, ağır çamaşır sepetini yüklenmiş, telaşla önünden geçen bir başka hizmetçiye bastonla çat diye vurarak noktaladı. Hizmetçinin yeterince hızlı olmadığı açıktı.

"Herkes işini titizlikle yapsın diye, senin de kendi işini titizlikle yapman lazım," diye devam etti, koridorda yeni bir hedef arayarak. "Gevşeklik sona erecek. Gördün mü? Gördün mü? Öğreniyorlar. Hem iş, hem davranışlarında

savruklu uk aramayı asla bırakmamalı ın. Yakı ıksız samimiyete asla izin verme! Buna gülümsemek de dahil, elbette. Ah, mutlu bir gülümsemenin neresi kötü diye düşünebilirsin. Ama masum gülümsemeler kolaylıkla bilgi   sırtı ı lara dönüşebilir ve dalga geçme ima edebilir. Sana anlatı ukları mı dinliyor musun?"

Tiffany hayretler içinde kalmıştı. Düşes tek başına, Tiffany'nin yapacağını asla düşünmediği bir şeyi yapmasına sebep olmuştu ve o da, müstakbel gelin i in     lmekti. Kız o anda, yaramaz bir  ocuk gibi annesinin önünde dikilmektedir.

Kızın hobisi ve muhtemelen hayattaki tek aktivitesi, suluboya resim yapmaktı. Ve Tiffany, tüm i    d  lerine karşı çıkararak, kızı karşı iyi niyetli olmaya çalışsa da, kızın kendisinin suluboya resme benzediğini inkâr etmek imkânsızdı – hem de yalnızca suluboya resim değil, fazla boyası kalmamış, ama bol bol suyu olan birinin yaptığı bir suluboya resim: sonuç yalnızca renksiz değil, aynı zamanda ıslak bir resimdi. Buna, kızın en ufak r  zg  rda uçacak kadar çelimsiz olduğu gerçeğini de eklemek gerekirdi. Görünmez halde izlemekte olan Tiffany'nin vicdanı azıcık sızladı ve düşünecek başka kötü şeyler icat etmeyi bıraktı. Dahası, i e merhamet karışmaya ba lamı tı, kahretsin!

" imdi Letitia, sana öğrettiğin küçük şiiri bir daha söyle bakayım," dedi Düşes.

Müstakbel gelin, kızarmakla yetinmeyip, utançtan eriyerek, kocaman bir odanın ortasında kalakalmış, ne yöne kaçacağını bilemeyen bir fare gibi çevresine bakındı.

“Eğer,” diye hatırlattı annesi sinirle ve bastonuyla kızını dürtükledi.

“Eğer...” demeyi başardı kız. “Eğer... eğer ısırganı hafifçe tutarsan, seni acıyla sokar, ama eğer ısırganı cesurca kavrarsan, ipek kadar yumuşak kalır. İnsan doğası da böyledir, iyi davranırsan onlara, isyan ederler, ama ısırganı kararlılıkla kavrarsan, sen ne istersen onu yaparlar.”

Küçük ıslak ses solarken, Tiffany salona sessizlik çöktüğünü ve herkesin onlara baktığını fark etti. Birinin kendini unutup alkışlamaya başlamasını umuyordu, ama muhtemelen bu dünyanın sonu olurdu. Bunun yerine, gelin alık alık bakanlara bir baktı, sonra gözyaşlarına boğularak, çok pahalı ama ciddi şekilde rahatsız ayakkabılarının izin verdiğince hızlı bir biçimde kaçtı. Tiffany ayakkabıların çılgınca tıkırdayarak merdivenleri tırmanmasını dinledi ve bundan kısa süre sonra bir kapı çarpılarak kapandı.

Tiffany, dikkat etmeyen herkes için havada bir gölgeden ibaret, yavaşça uzaklaştı. Başını iki yana salladı. Neden böyle yapmıştı. Roland ne demeye yapmıştı bunu? Roland kiminle istese onunla evlenebilirdi! Tiffany’nin kendisiyle değil, elbette, ama neden o... eh, kötü konuşmak istemiyordu, ama o sıska kızı seçmişti?

Kızın merhum babası bir düktü, annesi düşesti. Ve kız da yavru ördek – aslında biri ona yardım edebilirdi, fakat o tek başına yürümekte diretiyordu. Eh, yaptı da! Ama dikkatle bakarsanız, paytak paytak yürüdüğünü görebiliyordunuz.

Ve bu tûr şeylere aldıran tûrden biriyseniz, korkunç anne ile sûmsûk kızının unvanı Roland'inkinden **yüksekti!** Resmi olarak, ona zorbalık etme hakkına sahiptiler!

Ama yaşlı Baron farklı tûrden bir adamdı. Ah evet, çocuklar yolda yanından geçerken hafifçe eğilse ya da diz kır-
sa, hoşuna giderdi, ama diğer yandan herkesin adını bilirdi ve genellikle doğum günlerini de hatırlardı ve ayrıca her zaman nazikti. Tiffany onun bir gün durup, "Babana gelip beni görmesini istediğimi söyleme nezaketini göster misin, lûtfen?" dediğini hatırlıyordu. Böylesine büyük güç sahibi bir adam için ne kadar da nazik bir cümleydi!

Annesi ve babası, Tiffany'nin yatağında uyuduğunu düşündükleri zamanlarda, Baron hakkında tartışırlardı. Tiffany yatak yayları senfonisinin arasında onların neredeyse, ama tam olarak değil, tartıştıklarını duyardı. Babası, "Senin için hava hoş. Ne kadar cömert biri olduğunu söylersin tabii. Ama atalarının o parayı fakirlerin ağzını yüzünü dağıtarak edinmediğini söyleme bana!" derdi. Annesi de terslenirdi: "Ben onun hiçbir şeyi dağıttığını görmedim! Hem, o dediğin eskidendi. Bizi koruyacak birine ihtiyacımız var. Bana mantıklı geliyor," diye terslenirdi. Ve babası karşılık verirdi: "Kime karşı koruyacakmış peki? Kılıcı olan *bir başka* adama karşı mı? O kadarını kendimiz de yapabiliriz, bana sorarsan!"

Ve bu noktada sohbet kesilirdi, çünkü Tiffany'nin annesiyle babası hâlâ birbirlerini seviyordu ve ikisi de hiçbir şeyin değişmesini istemiyordu.

Şimdi koridora bakarken Tiffany'ye öyle geliyordu ki, fakirlere kendi yüzlerini darmadağın etmeyi öğretirseniz, sizin onları darmadağın etmenize gerek kalmıyordu.

Ne düşündüğünü fark edince şoktan başı döndü, ama yine de düşünce aklından çıkmadı. Muhafızların hepsi bu yörenin adamlarıydı ve bu yörenin kızlarıyla evlenmişlerdi. Köydeki herkes bir araya gelip, yeni Baron'a gidip şunları dese ne olurdu? "Bak, burada kalmana izin verimiz, hatta büyük yatak odasında bile uyuyabilirsin ve elbette seni yediririz, içiririz, arada bir gelip ortalığın tozunu alı- rız, ama bunun dışında bu topraklar artık bizim, anladın mı?" İşe yarar mıydı acaba?

Muhtemelen hayır. Ama Tiffany, babasından eski taş ahırını temizlemesini istediğini hatırlıyordu. Bu bir başlangıç olurdu. Eski ahır için yeni planları vardı.

"Sen, oradaki! Evet! Sen, orada, gölgelerin içinde diki- len! Aylaklık mı ediyorsun sen?"

Tiffany bu sefer dikkatini odakladı. Durup düşünmek, küçük beni-görme numarasına odaklanmadığı anlamına geliyordu. Gölgelerin içinden çıktı ve bu da, sivri siyah şapkasının sıradan bir gölge gibi görünmemesi anlamına geliyordu. Düşes dik dik şapkaya baktı.

Tiffany'nin havayı yumuşatması gerekiyordu, ama arala- rı o kadar soğuktu ki, ilk önce baltayla buzu kırması gere- kecekti. "Nasıl aylaklık edildiğini bilmiyorum hanımefen- di, ama elimden geleni yaparım," dedi tatlı tatlı.

"Ne? Ne! Sen bana ne dedin?"

Büyük salondaki insanlar hızlı öğreniyordu ve şimdi oradan kaçmak için koşmaya başlamışlardı, çünkü Düşes'in ses tonu fırtınanın patlamak üzere olduğunu anlatıyordu ve kimse fırtınaya yakalanmak istemez.

Ani öfke Tiffany'yi ele geçirdi. Bu şekilde bağırılacak bir şey yapmamıştı ki! "Özür dilerim, hanımefendi; size kötü bir şey söylediğimi sanmıyorum," dedi.

Bu işe yaramadı; Düşes gözlerini kıstı. "Ah, seni tanıyorum. Cadı – kim bilir hangi karanlık amaç için peşimizden şehre gelen cadı kız, değil mi? Ah, benim geldiğim yerde, biz cadıları biliriz! Her şeye burunlarını sokarlar, kuşku tohumları ekerler, tatminsizlik yaratırlar, ahlaktan yoksundurlar ve üstüne üstlük şarlatandırırlar!"

Düşes sırtını dikleştirdi ve büyük zafer kazanmış gibi dik dik Tiffany'ye baktı. Bastonunu yere vurdu.

Tiffany hiçbir şey söylemedi, ama hiçbir şey söylememek zordu. Hizmetkârların perdelerin ve sütunların arkasından izlediğini, kapıların arkasından gözetlediğini sezebiliyordu. Kadın alayla sırıtıyordu ve o alaylı sırıtışın gerçekten de silinmesi gerekiyordu; çünkü Tiffany'nin, tüm cadılar adına, cadılara bu şekilde davranılmayacağını göstermesi gerekiyordu. Diğer yandan, eğer içinden geldiği gibi konuşursa, kadın hıncını hizmetkârlardan alırdı. Hassas bir biçimde konuşması gerekecekti. Ama öyle olamadı, çünkü ihtiyar yarasa pis pis güldü ve, "Ee çocuğum..." dedi "beni korkunç bir yaratığa dönüştürmeyecek misin?"

Tiffany denemişti. Gerçekten denemişti. Ama öyle zamanlar oluyordu ki, bardak taşıyordu. Derin bir nefes aldı.

“Zahmet etmeme gerek yok hanımefendi, çünkü sen bunu zaten yeterince başarıyorsun!”

Çöken ani sessizlik, sütunun arkasındaki muhafızın duyulmasın diye şok dolu kahkahasını eliyle bastırması, perdenin diğer yanındaki hizmetçinin de aynısını başarmasına ramak kalması gibi seslerle bozuldu. Ama Tiffany'nin dikkatini çeken, çok yukarılardan gelen minik kapı tıkırtısıydı. Letitia mıydı? Duymuş muydu? Eh, fark etmezdi, çünkü Tiffany'yi avucuna almış olan Düşes şimdi böbürlenmekteydi.

Kim dinliyor olursa olsun, aptalca hakaretler karşısında kendini kaybetmemesi gerekirdi. Ve şimdi kadın; Tiffany, yakınındaki herkes ve büyük olasılıkla tanıdığı bütün insanlar için zevkle hayatı zindan edecekti.

Tiffany sırtından aşağı buz gibi terler aktığını hissetti. Daha önce hiç böyle olmamıştı – kış ustasının karşısında bile; kötü bir günde tatsızlık yapan Annagramma'nın karşısında bile; hınç konusunda çok başarılı olan Peri Kraliçesi'nin karşısında bile. Düşes hepsinden üstündü: o bir zorbaydı, kurbanlarını karşılık vermeye zorlayan ve dolayısıyla onlara daha kötü zulmetmesi için bahane yaratan, bu arada masum izleyicilere zayıt verdiren ve onların, çektikleri yüzünden kurbanı suçlamalarına sebep olan türden bir zorba.

Düşes gölgeli salonda çevresine bakındı. “Burada muhafız var mı?” Keyifli bir kötücüllük içinde bekledi. “Burada bir yerde muhafız olduğunu biliyorum!”

Çekingen ayak sesleri duyuldu ve çırak muhafız Preston, gölgelerin arasından çıkıp, endişe içinde Tiffany ile Düşes'e doğru yürüdü. Elbette Preston olacak, diye düşündü Tiffany; diğer muhafızlar Düşes'in gazabına yakalanmayacak kadar deneyimli. Preston endişe içinde gülümsüyordu. Düşes gibi insanlarla uğraşırken iyi bir seçim değil. En azından kadının yanına vardığında selam verme sağduyusunu gösterdi ve doğru düzgün nasıl selam verileceği hiç öğretilmemiş ve nadiren selam vermesi gereken biri için, oldukça da iyi bir selamdı.

Düşes irkildi. "Sen neden sırtıyorsun, delikanlı?"

Preston ciddi ciddi düşündü ve "Güneş parlıyor hanımefendi ve ben muhafız olduğum için mutluyum," dedi.

"Bana sırtımayacaksın, delikanlı. Gülümsemek teklifsizlik getirir ve ben buna asla göz yummam. Baron nerede?"

Preston ayak değiştirdi. "Mahzen-mezarda hanımefendi, babasına saygılarını sunuyor."

"Bana hanımefendi demeyeceksin! 'Hanımefendi', manav karıları içindir! Bana 'leydim' diye de hitap edemezsin, o da şövalyelerin ve diğer ayaktakımın karıları için uygun bir hitap tarzıdır! Ben bir düşesim ve dolayısıyla, 'ekselansları' diye hitap edeceksin. Anladın mı?"

"Evet... ha... ekselansları!" Preston kendini savunurcasına bir selam daha çaktı.

Düşes, en azından bir anlığına, tatmin olmuş göründü, ama kesinlikle çok kısa bir andı.

"Pekâlâ. Ve şimdi bu yaratığı" -elini Tiffany'ye doğru salladı-" götür ve zindana tık. Beni anladın mı?"

Preston şok içinde, ne yapacağını sorarcasına Tiffany'ye baktı. Tiffany, sırf adamı neşelendirmek için, ona göz kırptı. Preston, Düşes'e döndü. "Onu mu zindana tıkacağım?"

Düşes dik dik ona baktı. "Öyle demedim mi?"

Preston kaşlarını çattı. "Emin misiniz?" dedi. "Bu, keçileri kaçırmak anlamına gelir."

"Genç adam, keçilerle ne yaptığın umurumda bile değil! Sana, bu cadıyı hemen hapsedmeni emrediyorum! Hemen işine bak, yoksa işini kaybetmeni sağlarım."

Preston, Tiffany'yi etkilemişti bile, ama şimdi madalya kazanıyordu. "Bunu yapamam," dedi, "mahke-meme-mri lazım. Çavuş anlatmıştı bana. Yetkili birinin mahke-meme-mri yazması lazım. Bu, kanunu ihlal etmemişlerse kimseyi hapsedemeyeceğiniz anlamına geliyor. Yetkili biri. Mahke-meme-mri. Mahke-meme," diye tekrarladı yardımseverce.

Bu direnç Düşes'i öfkenin de ötesine, bir tür büyülenmiş dehşetin içine itmiş gibiydi. Bu, üzerine tam oturmayan zırh giymiş sivilceli çocuk, saçma sapan konuşarak ona meydan okuyordu. Böyle bir şey Düşes'in başına daha önce hiç gelmemişti. Kurbağaların konuşabildiğini öğrenmek gibi bir şeydi. Bu çok büyüleyici olurdu falan filan, ama eninde sonunda, konuşan bir kurbağanın başının ezilmesi gerekirdi.

"Zırhını teslim edip, hemen bu şatoyu terk edeceksin, anladın mı? Kovuldun. İşini kaybettin ve bir daha asla muhafız olarak iş bulamayacağından emin olacağım, genç adam."

Preston başını iki yana salladı. “Öyle olmaz ki ekselans hanımları. Mahke-meme-mri yok. Çavuş söyledi, ‘Preston, mahke-memeni aklından çıkarma. O senin dostundur. Sırtını mahke-memene dayayabilirsin.’”

Düşes dik dik Tiffany’ye baktı ve Tiffany’nin sessizliği onu, onun söyleyebileceği her şeyden daha fazla sinirlendiriyormuş gibi göründüğünden, Tiffany, Düşes’in patlamasını umarak gülümsedi ve sessizliğini korudu. Beklediği gibi Düşes, Preston’a saldırdı.

“Ne cüretle benimle bu şekilde konuşursun, seni serse-ri!” Topuzlu parlak bastonunu kaldırdı. Ama aniden, baston yerinden kıpırdamaz oldu.

“Ona vurmayacaksın hanımefendi,” dedi Tiffany sakın bir sesle. “Sen ona vurmadan önce ben senin kolunu kırarım. Biz bu şatoda insanlara vurmayız.”

Düşes hırlayarak bastonu çektişirdi, ama ne baston, ne de kol hareket edebiliyordu.

“Biraz sonra baston serbest kalacak,” dedi Tiffany. “Bir daha bununla birine vurmaya kalkarsan onu kırarım. Lütfen anla: Bu bir uyarı değil – bir öngörü.”

Düşes dik dik ona baktı, ama Tiffany’nin yüzünde, kendi kararlı aptallığını endişelendiren bir şey görmüş olmalıydı. Bastonu bıraktı ve baston yere düştü. “Daha bu iş bitmedi cadı kız.”

“Cadı demen yeterli, hanımefendi. Yalnızca cadı...” dedi Tiffany, kadın kasıla kasıla, hızla salondan çıkarken.

“Başımız derde girecek mi?” dedi Preston sessizce.

Tiffany hafifçe omuzlarını silkti. “Başının derde girmediğinden emin olacağım,” dedi Tiffany. Ve düşündü: çavuş da öyle. Ben halledeceğim. Salonda çevresine bakındı ve olayları izleyen hizmetkârların, korkuyormuş gibi hemen yüzlerini çevirdiklerini gördü. Gerçek büyü yoktu, diye düşündü. Yalnızca geri adım atmadım. Geri adım atmaman lazım, çünkü *bölge* senin.

“Ben de,” dedi Preston, “kadını hamamböceğine dönüştürüp üzerine basacağını sandım. Cadıların bunu yapabildiğini duymuştum,” diye ekledi umutla.

“Eh, imkânsız olduğunu söylemeyeceğim,” dedi Tiffany, “ama bir cadıyı bunu yaparken göremezsin. Dahası, uygulamada sorunlar çıkabiliyor.”

Preston bilgece başını salladı. “Şey, evet,” dedi. “Her şeyden önce, bedensel kitlelerin farklı olması. Sonuçta, ya insan boyunda devasa bir hamamböceğin olur ve sanırım kendi ağırlığı altında ezilir ya da düzinelerce, hatta belki yüzlerce insan biçiminde hamamböceği. Ama bence asıl açmaz, beyinlerinin çok kötü çalışması olacaktır; tabii elbette, doğru sihirleri biliyorsan... Sanırım insan zihninin hamamböceğine sığmayan kısmını bir tür büyük kovada biriktirirsin, ki küçük olmaktan bıktıkları zaman tekrar büyüebilmek için kullanabilsinler. Ama buradaki sorun, kapak açıkken aç bir köpek gelirse ne olacağı. Bu çok kötü olurdu. Pardon, yanlış bir şey mi söyledim?”

“Şey, hayır,” dedi Tiffany. “Şey, sence muhafız olmak için biraz fazla akıllı değil misin, Preston?”

Preston omuzlarını silkti. “Eh, diğer çocuklar benim işe yaramazın teki olduğumu düşünüyor,” dedi neşeyle. “‘Allame-i cihan’ sözcüğünün anlamını bilen birinde kesin yanlış bir şey olması gerektiğini düşünüyorlar.”

“Ama Preston... ben senin çok akıllı olduğunu ve âlim sözcüğünün anlamını bilecek kadar âlim olduğunu biliyorum. Neden bazen aptal numarası yapıyorsun – bilirsin, ‘doktorin’ ve ‘mahkememe emri’ gibi?”

Preston sıırıttı. “Ne yazık ki akıllı doğmuşum küçükhanım ve bazen bu kadar akıllı olmanın o kadar da iyi bir fikir olmadığını öğrendim. Aptallık insanı dertten kurtarıyor.”

Şu anda, Tiffany’ye öyle geliyordu ki, yapılacak en akıllıca şey o salonda olmamaktı. Kuşkusuz korkunç kadın insanlara *o kadar da çok* zarar veremezdi, değil mi? Ama Roland çok tuhaf davranıyordu, hiç arkadaş olmamışlar gibi. Tiffany’yle ilgili her şikâyeteye inanıyormuş gibi konuşmuştu... Daha önce hiç bu şekilde davranmamıştı. Ah, evet... babasının yasını tutuyordu, ama hiç... kendisi gibi değildi. Ve o mahzen-mezarın serinliği içinde babasına veda eder, söylemeye hiç zaman bulamadığı sözleri söylemenin bir yolunu bulmaya çalışır, boğucu sessizliği telafi etmeye, dünü geri getirmeye ve *şimdiye* sağlamca mıhlamaya çalışırken, o korkunç kadın onu taciz etmeye gitmişti.

Kim olsa aynı şeyi yapardı. Tiffany epey ölüm döşeği görmüştü ve akli başında bir ihtiyar sonunda senelerin ağırlığını üstünden atıyorsa, ölüm döşeğinin neşeli bir yer olduğu bile söylenebilirdi. Ya da Ölüm tırpanını sallamak

için eğiliyorsa, trajik oluyorlardı. Ya da, eh, sıradan – hü-zûnlü, ama beklenen bir olay, yıldızlarla dolu gökyüzünde bir ışık noktasının sönmesi gibi. Ve Tiffany çay yapar, insanları teselli ederdi. Ve hissetüklerini zamanında söyle-medikleri için pişman olan gözü yaşlı insanlardan güzel eski günlerin hikâyesini dinlerken, Tiffany merak etmişti. Ve o hislerin zamanında ifade edilmek için olmadığına, ancak o anda, orada hatırlandığına karar vermişti.

“‘Muamma’ sözcüğü hakkında ne düşünüyorsunuz?”

Zihni hâlâ insanların hiç ifade etmediği hislerle dolu olan Tiffany bakakaldı. “Ne dedin?”

“‘Muamma’ sözcüğü,” diye tekrarladı Preston yardımse-verce. “Sözcüğü söylediğinde, aklında gizemli, beyaz, yapış yapış bir madde canlanmıyor mu?”

Böyle bir günde, diye düşündü Tiffany, cadı olmayan başka herkes bunu aptalca bulur ve göz ardı ederdi. Bu da, benim göz ardı etmemem gerektiği anlamına geliyor.

Preston şatodaki en kötü giyinmiş muhafızdı; en yeni muhafız öyle olurdu. Ona delik deşik bir zincir-zırh pantolonu vermişlerdi¹⁸ ve güveller hakkında bildiğimiz her şeye aykırı olsa da, güvellerin çeliği yiyebildiğini söylemişlerdi. Ona, başınızın büyüklüğü ne olursa olsun, yine de aşağı kayacak ve kulaklarınızı büyük gösterecek bir miğfer vermişlerdi. Plaka zırhında o kadar çok delik vardı ki, makarna süzmek için kullanabilirdiniz.

Ama bakışları her zaman tetikteydi, öyle ki insanları huzursuz ediyordu. Preston baktığı zaman görürdü. *Gerçekten*

¹⁸ Aslında, zincir-zırh pantolonları zaten delik deşik olardı, ama deliklerin yünü satırı genişliğinde olmaması gerektirdi.

görürdü, öyle dikkatli bakardı ki, baktığı şeyler gerçekten bakıldıklarını hissediyor olmalıydılar. Tiffany delikanlının kafasından neler geçtiğini bilmiyordu, ama orasının oldukça kalabalık olduğundan emindi.

“Eh, muamma sözcüğü hakkında pek düşünmediğimi itiraf etmem gerek,” dedi yavaşça, “ama beyaz ve yapış yapış bir his verdiği kesin.”

“Ben sözcükleri seviyorum,” dedi Preston. “Affetmek. Tam da olduğu gibi bir tını vermiyor mu? Yavaşça yere düşen ipek bir mendil gibi? Ya ‘fısırtı’? Sana, fısıldanan entrikaları ve karanlık gizemleri çağrıştırmıyor mu? Pardon, yanlış bir şey mi var?”

“Evet, bence *bir şey* çok yanlış,” dedi Tiffany, Preston’ın endişeli yüzüne bakarak. ‘Fısırtı’ onun en sevdiği sözcüktü; onu bilen biriyle bile karşılaşmamıştı hiç. “Sen neden muhafız oldun, Preston?”

“Koyunlardan pek hoşlanmam, saban sürebilecek kadar güçlü değilim, ellerim terzi olmama izin vermeyecek kadar hantal ve boğulmaktan korktuğum için kaçıp denizci de olamam. Annem babama karşı çıkarak, bana okuma yazma öğretmişti ve bu, *doğru düzgün* işler için uygun olmadığım anlamına geldiğinden, rahip çömezi olayım diye beni Om Kilisesi’ne paketlediler. Bu bayağı hoşuma gitmişti. Bir sürü ilginç sözcük öğrendim, ama çok soru sorduğum için kiliseden attılar beni. ‘Bu gerçekten doğru mu?’ gibi sorular soruyordum.” Omuzlarını silkti. “Aslında, muhafızlık yapmak bayağı hoşuma gidiyor.” Elini plaka zırhının içine soktu ve bir kitap çıkardı. Aslında, zırhın içine küçük bir

kütüphane bile sığabilirdi. “Kimsenin gözüne ilişmezsen kitap okuyacak bayağı zamanın oluyor ve metafizik de oldukça ilginç bir konu.”

Tiffany gözlerini kırıştırdı. “Orasını anlamadım, Preston.”

“Gerçekten mi?” dedi delikanlı. “Şey, örneğin, gece nöbetindeyken biri dış kapılara gelirse, ‘Kim var orada, dost mu, düşman mı?’ demem gerekiyor. Elbette, bunun doğru yanıtı, ‘Evet’.”

Tiffany’nin bunu çözmesi biraz zaman aldı ve Preston’ın işini korumasının neden zor olabileceğini anlamaya başladı. Preston sözlerine devam etti, “Kapıya gelen kişi ‘dost’ derse muamma başlıyor, çünkü pekâlâ yalan söylüyor olabilir. Ama gece dışarı çıkması gereken diğer muhafızlar soruma yanıt vermek için kendi şifrelerini geliştirdiler ve ‘Burnunu o kitaptan çıkar da bizi hemen içeri al Preston!’ diyorlar.”

“Peki, şifre nedir?” Delikanlı büyüleyiciydi. Saçma sapan sözlerin harika ölçüde mantıklı gelmesini sağlayan insanlarla çok sık karşılaşmazdınız.

“Bir tür parola,” dedi Preston. “Tam olarak, düşmanının söyleyemeyeceği bir sözcük demek. Örneğin, Düşes söz konusu olduğunda, ‘lütfen’ gibi bir sözcük seçmek iyi bir fikir olabilirdi.”

Tiffany gülmemeye çalıştı. “O kafa bir gün başını belaya sokacak Preston.”

“Eh, bir işe yarasın da.”

Uzaktaki mutfaktan bir çığlık geldi ve insanlarla hayvanlar arasındaki bir fark, insanların korku dolu çığlıklardan kaçmak yerine, o tarafa koşmalarıdır. Tiffany, Preston’dan

birkaç saniye sonra mutfığa daldı ve ilk gelen onlar değildi. İki kız aşçı, Bayan Tekne'yi teselli ediyordu. Bayan Tekne bir sandalyenin üzerinde ağlarken, kızlardan biri koluna mutfak havlusu sarıyordu. Yerden buharlar çıkıyordu ve siyah bir kazan yan yatmıştı.

"Size söylüyorum, oradaydılar!" demeyi başardı aşçı, hıçkırıklar arasında. "Kıvranıyorlardı. Asla unutmayacağım. Ve tekmeler atıyor, 'Anne!' diye bağırıyorlardı. Küçük yüzlerini yaşadığım sürece hatırlayacağım!" Boğulacakmış gibi, hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Tiffany en yakındaki mutfak yamağını yanma çağırdı. Kadın tokat yemiş gibi karşılık verdi ve sinerek gerilemeye çalıştı.

"Bak," dedi Tiffany, "biri bana neler – Sen o kovayla ne yapıyorsun?" Bunu, mahzenden bir kova sürüklemekte olan bir başka hizmetçiye söylemişti. Onca kargaşanın içinde buyurgan bir ses duyunca hizmetçi kovayı yere düşürdü. Yere buz parçaları saçıldı. Tiffany derin bir nefes aldı. "Hanımlar, ne kadar mantıklı gelirse gelsin yanığa buz konmaz. Biraz çay soğutun –ama soğuk olmasın– ve en az on beş dakika boyunca yanık kolu onunla ıslatın. Herkes anladı mı? Güzel. Şimdi, *ne oldu?*"

"Kurbağalarla doluydu!" diye haykırdı aşçı. "Puding yapıyordum ve onları kaynatmaya başladım, ama açtığım zaman küçük kurbağalarla doluydu ve hepsi annesini istiyordu! Herkese söyledim, onlara söyledim! Aynı evde bir düğün ve bir cenaze, kötü şans getirir, dedim. Cadı işi bu, olduğu şey bu işte!" Sonra kadın nefesini içine çekti ve boş eliyle ağzını kapattı.

Tiffany sakinliğini korudu. Kazana baktı, yerlere baktı. Hiçbir yerde kurbağalardan iz yoktu, ama kazanın dibinde puding kaynatma bezine sarılmış iki kocaman puding vardı. Onları çıkardığı zaman hâlâ çok sıcak olduklarını gördü. Onları masanın üzerine koyarken, hizmetçilerin puding yumrularından uzaklaştıklarını fark etti.

“Son derece güzel erikli puding,” dedi neşeyle. “Endişelenecek hiçbir şey yok.”

“Bazı koşullar altında,” dedi Preston, “kaynayan suyun çok tuhaf bir biçimde kabarcıklandığını fark etmişimdir. Su damlaları yüzeyin hemen üzerinde sıçrayıp oynuyor-muş gibi görünür. Muhtemelen Bayan Tekne bu yüzden kurbağa gördüğünü sanmış olabilir bence.” Tiffany’ye doğru eğildi ve fısıldadı. “Bir diğer olası sebep de şurada, rafın üzerinde gördüğüm kaliteli kremalı şeri. Şişenin yarısı boş görünüyor. Ayrıca, oradaki bulaşık leğeninin yanında da tek bir kadeh var.” Kadehi fark etmemiş olan Tiffany etkilendi.

Herkes ona bakıyordu. Birinin bir şey söylemesi lazımdı ve kimse söylemediğinden, iş ona kalıyordu.

“Baron’umuzun ölümü hepimizi altüst etti,” diye başladı ve daha ileri gidemedi, çünkü aşçı sandalyesinde dimdik oturdu ve titrek parmağını ona uzattı.

“Sen hariç, seni pis yaratık!” diye suçladı. “Seni gördüm, ah evet, seni gördüm! Başka herkes ağlayıp dövünüyordu, ama sen değil! Ah hayır! Sen kasıla kasıla ortalıklarda dolaşıyordun ve senden daha yaşlı, daha üstün olanlara emirler yağıdırıyordun! Tıpkı ninen gibi! Herkes biliyor! Genç

Baron'a tutulmuştun ve o seni bir kenara fırlatınca sırf ondan hıncını almak için yaşlı Baron'u öldürdün! Seni gördüler! Ah evet ve şimdi zavallı delikanlı acıdan perişan oldu ve gelini de gözyaşlarına boğuldu ve odasından çıkmıyor! Ah, içten içe nasıl da gülüyorsundur şimdi! İnsanlar düğünün ertelenmesi gerektiğini söylüyor! Eminim bu hoşuna giderdi, değil mi? Kara şapkana tüy dikerdi, orası kesin! Ben senin küçüklüğünü bilirim, ama sonra dağlara gittin. Herkesin bildiği gibi oraların insanları tuhaf ve yabaniidir ve ne olarak geri döndün? Hı, ne olarak döndün? Afra taffa yapan, bize pislik gibi davranan, genç bir delikanlının hayatını tarumar eden bilgiç bir hatun! Bu kadar da değil! Gidin de Bayan Aksi'ye sorun! Bana kurbağalardan bahsetme! Kurbağa gördüğümde anlarım ve gördüklerim kurbağaydı! Kurbağa! Onların..."

Tiffany bedeninden çıktı. Artık bu işte iyiydi, ah evet. Bazen bu numarayı hayvanlar üzerinde çalışıyordu, ki genelde onları kandırmak zordu: Orada yalnızca bir zihin olsa bile tedirgin olur, kaçarlardı. Ama insanlar? İnsanları kandırmak kolaydı. Bedeniniz bıraktığınız yerde kaldığı, gözlerini kırptığı, nefes aldığı, dengesini koruduğu ve siz içinde değilken bile bedenlerin yaptığı onca başka küçük şeyi yapmaya devam ettiği sürece, diğer insanlar sizin orada olduğunuzu sanırdı.

Şimdi sarhoş aşçıya doğru süzülüyordu. Kadın homurdanıyor, bağılıyor, aynı sözleri tekrarlıyor, aptalca, nefret ve hıncı dolu sözler tükürüyordu ve arada bir tükürdüğü minik tükürük damlaları çenesinde kalıyordu.

Tiffany şimdi pis kokuyu alabiliyordu. Hafifti, ama oradaydı. Merak etti: Şimdi dönersem, bir yüzde iki delik görür müyüm? Hayır, işler o kadar kötü değildi kuşkusuz. Belki Sinsi Adam yalnızca onun hakkında düşünüyordu. Kaçmalı mıydı? Hayır. Ondan kaçmaya çalışırken onun kollarına koşuyor olabilirdi. O her yerde olabilirdi! Ama en azından onun sebep olduğu bu fesadı durdurmaya çalışabilirdi.

Tiffany insanların *içinden* geçmemeye özen gösteriyordu; bu mümkündü, ama teorik olarak bir düşünce kadar havai olsa da, insanların *içinden* geçmek, yürüyerek bir bataklıktan geçmek gibiydi – yapış yapış, tatsız ve karanlık.

Büyülenmiş gibi görünen mutfak yamaklarının yanından geçti; bedeninden çıktığında zaman daha yavaş geçiyormuş gibi geliyordu.

Evet, şeri şişesi hemen hemen boştu ve patates çuvalının arkasında *bir boş şişe daha görebiliyordu*. Bayan Tekne de leş gibi şeri kokuyordu. Arada bir, bir yudum şeri içmekten her zaman hoşlanmıştı ve muhtemelen bir yudum daha içmeye hayır diyememişti. Bu, aşçılar arasında, tıpkı üç titrek gıdı gibi, bir meslek hastalığı olabilirdi. Ama söylediği onca kötü söz? Onlar nereden gelmişti? Her zaman söylemek istediği şeyler miydi, yoksa o sözleri ağzına Sinsi Adam mı vermişti?

Ben yanlış bir şey yapmadım, diye düşündü yine. Bunu aklımda tutmak faydalı olabilir. Ama ben de aptallık ettim ve bunu da hatırlamam gerek.

Kadın, kızları büyülemeye devam ederek atıp tutarken, ağır çekim dünyada çok çirkin görünüyordu: yüzü pis bir

kırmızıya dönmüştü ve ağzını her açtığında nefesi koku-yordu ve kirli dişlerinin arasına bir parça yemek sıkışmıştı. Tiffany biraz yana kaydı. Görünmez elini o aptal bedene sokup kalbini durdurmak mümkün olur muydu?

Daha önce aklına böyle bir düşünce hiç gelmemişti ve bedeninizden çıktığınızda herhangi bir şeyi tutamazdınız, ama belki küçük bir akıntıyı, küçücük bir kıvılcımı engel-leyebilirdiniz belki? Aşçı gibi sefil şişko bir yaratığı bile azıcık altüst etmek mümkün olmalıydı, o zaman o aptal surat ürperirdi, o leş gibi kokan nefes kesilirdi ve o pis ağzı kapanır...

Birinci Düşünceler, İkinci Kuşkular, Üçüncü Sezgiler ve hatta nadir Dördüncü Düşünceler kafasının içinde geze-genler gibi dizilip haykırdılar: *Biz öyle değiliz! Ne düşündü-ğüne dikkat et!*

Tiffany bedenine geri döndü ve bunu yaparken denge-sini yitirmesine ramak kaldı. Hemen arkasında dikilmekte olan Preston onu yakaladı.

Çabuk! Bayan Tekne'nin daha yedi ay önce kocasını kaybettiğini hatırla, dedi kendi kendine, küçükken sana kurabiye verdiğini hatırla, geliniyle kavga ettiğini ve artık torunlarını göremediğini hatırla. Bunu hatırla ve çok fazla içmiş, çok fazla dedikodu dinlemiş –hem de o kötü kalpli Bayan Titiz'in dedikodularını dinlemiş– zavalı bir yaşlı ka-dın olduğunu hatırla. Bunu hatırla, çünkü ona aynı şekilde karşılık verirsen, Sinsi Adam'ın istediği gibi biri olursun! Bir daha kafanda ona yer verme!

Arkasında, Preston homurdandı ve “Bir hanıma bu tür şeyler söylenmez, biliyorum küçükhanım, ama domuz gibi terliyorsun,” dedi.

Tiffany darmadağın düşüncelerini bir araya getirmeye çalışarak mırıldandı: “Annem her zaman atların köpürdüğünü, erkeklerin terlediğini, ama hanımların yalnızca parladığını söylerdi...”

“Öyle miymiş?” dedi Preston neşeyle. “Eh, küçükhanım, domuz gibi parlıyorsun!”

Bu, aşçının öfkesi yüzünden sarsılmış olan kızların kırdamasına sebep oldu, ama her tür gülüş o öfkeden daha iyiydi. Tiffany, belki de Preston’ın bunu da çözmüş olduğunu düşündü.

Ama Bayan Tekne ayağa kalkmayı başarmıştı ve parmağını tehditkârca Tiffany’ye doğru sallıyordu. Gerçi öyle sallanıyordu ki, ne yöne doğru sallandığına bağlı olarak, Preston’ı, kızlardan birini ve raftaki peynirleri de tehdit ediyordu.

“Beni kandıramazsın, seni kurnaz tilki,” dedi. “Yaşlı Baron’u senin öldürdüğünü herkes biliyor! Hastabakıcı seni görmüş! Ne cüretle buraya gelirsin! Eninde sonunda hepimizi ele geçireceksin ve ben buna izin vermeyeceğim! Umarım yer yarılr da içine düşersin!” diye hırladı aşçı. Geri geri sendeledi. Ağır bir gümleme ve bir gıcırtı duyuldu, sonra aşçı çığlık atarak mahzene düştü ve sonra yere çarpınca çığlık kesildi.

Bölüm 10

ERİYEN KIZ

“Bayan Sızı, Tebeşir’den gitmeni istemek zorundayım,” dedi Baron, duvar gibi bir yüzle.

“Asla!”

Baron’un ifadesi değişmedi. Tiffany Roland’ın böyle olabildiğini hatırladı ve şimdi daha kötüydü, elbette. Düşes, bu görüşme sırasında çalışma odasında bulunmakta ısrar etmişti. Dahası, iki şato muhafızına ek olarak kendi muhafızlarından iki tanesini de getirmişti. Bu yüzden çalışma odası sıkış ıkıştı ve ayrı tarafların muhafızları, profesyonel rekabet ruhuyla, dik dik birbirlerine bakmaktaydılar.

“Burası benim toprakların Bayan Sızı.”

“Benim de haklarım olduğunu biliyorum!” dedi Tiffany.

Roland bir yargıç gibi başını salladı. “Bu çok önemli bir nokta Bayan Sızı, ama ne yazık ki senin hiçbir hakkın yok. Sen toprak kiralamadın, yarıcı değilsin, kendi toprağın da

yok. Kısacası, sana hak veren hiçbir şeye sahip değilsin.” Bütün bunları önündeki belgeye bakarak söylemişti.

Tiffany beceriyle uzanıp kâğıdı onun elinden kaptı. Muhafızlar tepki veremedi sandalyesine dönmüştü bile. “Ne cüretle yüzüme bakmadan bana bu tür sözler söylersin!” Ama sözlerin ne anlama geldiğini anlamıştı. Babası çiftlikte yarıcıydı. Onun hakları vardı. Tiffany’nin yoktu. “Bak,” dedi, “beni kovamazsın. Ben yanlış hiçbir şey yapmadım.”

Roland içini çekti. “Gerçekten de sağduyulu davranacağını ummuştum Bayan Sızı, ama madem tamamen masum olduğunu iddia ediyorsun, şu gerçekleri sıralamak zorundayım. Amber Aksi adlı çocuğu anne babasının yanından alıp, yerdeki deliklerde yaşayan peri halkının yanına yerleştirdiğini itiraf ettin. Küçük bir kız için iyi bir yer miydi sen-ce? Adamlarıma göre, çevrede bir sürü salyangoz varmış.”

“Bir dakika Roland...”

“Müstakbel damadıma ‘lordum’ diyeceksin,” diye terslendi Düşes.

“Demezsem bana bastonunuzla vuracak mısın Ekselansları? İsrıgarı sıkıca kavrayacak mısın?”

“Ne cüretle benimle böyle konuşursun!” dedi Düşes, çakmak çakmak olmuş gözlerle. “Konuklarına bu şekilde hitap edilmesine izin mi vereceksin Roland?”

En azından Roland’ın şaşkınlığı gerçek görünüyordu. “Neden bahsettiğiniz konusunda en ufak fikrim yok,” dedi.

Tiffany parmağını Düşes’e uzatarak, Düşes’in korumalarının silahlarına davranmalarına sebep oldu ve buna karşılık saray muhafızları da dışlanmış olmamak için kendi

silahlarını çektiler. Kılıçlarını kınlarından çekip gerektiği gibi tehditkârca uzatmayı bitirdiklerinde, Düşes karşı saldırıya girişmişti bile. “Bu itaatsizliğe tahammül etmemelisin, genç adam! Sen Baron’sun ve bu... bu yaratığa topraklarından çıkmasını emrettin. Kamu düzenini bozuyor ve gitmemekte ısrar ederse, annesiyle babasının senin yarıcılarının olduğunu hatırlatmama gerek var mı?”

Tiffany ‘yaratık’ sözcüğü yüzünden köpürmeye başlamıştı bile, ama genç Baron başını iki yana sallayarak onu şaşırttı. “Hayır, kızları dik başlı çıktı diye iyi yarıcılarını cezalandıramam.”

Dik başlı mı? Bu, yaratıktan da kötüydü! O ne cüretle...! Ve Tiffany’nin düşüncelerinde son parça yerine oturdu. Roland cüret edemezdi. Asla cüretkâr olmamıştı, birbirlerini tanıdıkları onca zaman içinde, Tiffany’nin yalnızca Tiffany, Roland’ın yalnızca Roland olduğu onca süre içinde hiç cüretkâr davranmamıştı. Tuhaf bir ilişkiydi onlarınki, daha çok, bir ilişki olmadığından. Birbirlerini çekici bulmamışlardı: Olaylar onları birbirine itmişti. Tiffany bir cadıydı ve bu da köylü çocuklardan farklı olduğu anlamına geliyordu. Roland Baron’un oğluydu ve bu da köylü çocuklardan farklı olduğu anlamına geliyordu.

Bunun ardından, düşüncelerinin içinde bir yerde yanlış yola sapmış, iki şey diğerlerinden farklı ise, birbirleri ile aynı olmaları gerektiği sonucuna varmışlardı. Bunun doğru olmadığını yavaş yavaş fark etmek ikisi için de hoş bir deneyim olmamıştı ve ikisinin de, söylememiş olmayı diledikleri şeyler söylenmişti. Ve sonra ilişkileri bitmemişti,

Tiffany yardımsever bir gülümsemeyle baktı ona ve bu Roland'ı tedirgin etti. "Başka bir şey var mıydı lordum? Temas edilmemiş nokta kalmasını hiç istemem."

"Roland, bu kız bir şey peşinde," dedi Düşes. "Tetikte ol." Elini muhafızlara doğru salladı. "Siz, muhafızların da tetikte olması lazım!"

Tedirginlikleri yüzünden zaten her zaman olduklarından daha fazla tetikte olan muhafızlar bundan daha fazla tetikte nasıl olabileceklerini düşünmeye çalışarak, daha da dik durmaya çalıştılar.

Roland boğazını temizledi. "Öhō. Sonra bir de merhum aşçı meselesi var. Tesadüf eseri, sana hakaret ederken düşüp ölmüş. Bu suçlamaları anlıyor musun?"

"Hayır," dedi Tiffany.

Bir anlık sessizlik oldu, sonra Roland, "Şey, neden?" dedi.

"Çünkü bunlar suçlama değil lordum. Açık açık, babanının parasını çalıp onu ve aşçıyı öldürdüğümü söylemiyorsunuz. Yalnızca fikri ortaya atıyorsunuz. Sanırım duyunca gözyaşlarına boğulacağımı umuyorsunuz. Cadılar ağlamaz ve ben muhtemelen daha önce hiçbir cadının istemediği bir şeyi talep ediyorum. Bir duruşma istiyorum. Doğru düzgün bir duruşma. Ve bu da kanıt demek. Bu da tanıklar demek ve bu, bütün bunları söyleyen insanların, herkesin önünde söylemesi demek. Ve bu, akranlarımdan oluşan bir jüri demek, ki bu da benim gibi insanlar anlamına geliyor ve bu, *mahkeme emri* demek, çok teşekkür ederim." Ayağa kalktı ve itişip kakışan muhafızların tıkamış olduğu kapıya

döndü. Tiffany, Roland'a baktı ve diz kırdı. "Beni tutuklatacak kadar emin değilseniz lordum, ben gidiyorum."

Tiffany muhafızlara doğru yürürken, herkes alık alık izledi.

"İyi akşamlar Çavuş, iyi akşamlar Preston, iyi akşamlar beyler. Bir dakikacık izin verin. Biraz açılabilirseniz, çıkacağım." Kılıcını itip geçerken Preston'ın göz kırptığını gördü ve sonra muhafızların bir yığın halinde devrildiğini duydu.

Koridordan geçip giriş salonuna yürüdü. Başlı başına bir oda sayılabilecek kadar devasa şömine yakılmıştı. Turba yakıyorlardı. Ateş salonun tamamını ısıtamıyordu, ki zaten yaz ortasında bile tam olarak ısınmıyordu, ama önünde durmak hoştu ve duman koklamak zorundaysanız, turba dumanı gibisi yoktu. Duman bacaya doğru yükseliyor, tüt-sülemesi için oraya asılmış pastırmaların kenarlarında sıcak bir sis gibi süzülüyordu.

Her şey yine karmaşıklaşacaktı, ama Tiffany şimdilik, dinlenmek için orada oturdu ve hazır zaman bulmuşken, bu kadar aptal olduğu için kendi kendini payladı. Sinsi Adam insanların kafasına ne kadar zehir sokabilirdi? Ne kadar zehir sokması *gerekirdi*?

Cadılığın da sorunu buydu: Herkesin cadılara ihtiyacı vardı, ama cadılara ihtiyaç duymaktan nefret ediyorlardı ve bir şekilde bu nefret, cadiya karşı nefrete dönüşüyordu. Sonra insanlar düşünmeye başlıyordu: Sen kimsin ki bu becerilere sahipsin? Sen kimsin ki bütün bunları biliyorsun? Sen kimsin ki kendini bizden üstün görüyorsun?

Ama Tiffany kendini onlardan üstün görmüyordu. Cadılık konusunda onlardan üstündü, orası doğrudu, ama çorap öremezdi, at nallamayı bilmezdi ve peynir yapmakta oldukça başarılı olsa da, dış geçirebileceğiniz bir ekmek yapmak için üç kere denemesi gerekirdi. Herkes bir konuda iyiydi. Tek kötü tarafı, bunu zamanında keşfedemeyenizdi.

Şöminenin yanında, yerde, ince bir toz tabakası oluşmuştu, çünkü toz yapmak için turba gibisi yoktu ve Tiffany izlerken, toz tabakasında minik ayak izleri belirdi.

“Tamam,” dedi, “muhafızlara ne yaptınız?”

Bir Feegle yağmuru başladı ve küçük adamlar hafifçe yanına kondular.

“Şey...” dedi Herhangi Bir Rob, “şahsen ben o höyük kazıcı yalakaları tahtalıköye yollamayı tercih ederdim, ama bunun senin işini zorlaştıracanı düşündüm ve bu yüzden yalnızca ayakkabı bağcıklarını birbirine bağladık. Belki mini fareciklerin yaptığını düşünmüşlerdir.”

“Bakın, kimseye zarar vermeyeceksiniz, tamam mı? Muhafızların emredileni yapması gerek.”

“Yok, hiç de gerekmiyo,” dedi Rob küçümseme ile. “Emredileni yapmak savaşıtlara yakışmaz bi kere. Emredileni yapsalar sana ne yaparlardı? O kocakarı kaynana baştan sona bıçak gibi gözlerle sana bakıyordu, talihi ters gidesi! Hah! Bu gece banyo suyunu beencek mi bakalım!”

Rob’un sesindeki ını Tiffany’yi endişelendirdi. “Kimseyi incitmeyeceksiniz, anladınız mı? Hiç kimseyi Rob!”

Koca Adam homurdandı. “Of evet, hamfendi, yazdım kelleye!”

“Bir Feegle olarak şerefınız üzerine, ben arkamı döner dönmez sözünüzü unutmayacağınıza dair de söz veriyorsunuz, tamam mı?”

Herhangi Bir Rob, Tiffany'nin daha önce hiç duymadığı katır kutur Feegle sözcükleri kullanarak yine homurdanmaya başladı. Kulağa küfür gibi geliyorlardı ve bir iki kere, Rob tükürürcesine konuşurken, sözcüklerle birlikte duman ve kıvılcımlar da çıktı. Ayaklarını da yere vurmaktaydı: bir Feegle'in kendini kaybetmek üzere olduğuna dair bir işaret. “Keskin çelikle donanıp evimi kazmaya, klanımı kazmaya, ailemi kazmaya geliyorlar,” dedi ve sesi öylesine ifadesiz, öylesine alçak olduğu için daha da tehditkâr geliyordu. Sonra ateşe doğru kısa bir cümle tükürdü ve sözcükler ateşe çarptığında alevler bir anlığına yeşile döndü.

“Tepelerin kocakarısına itaatsizlik etmem, biliyon, ama seni uyarıyorum, bi daha höyüümün yakınında kürek görürsem, o küreen sahibi o küreen sapını eteenden yukarıda bulur, öyle ki çıkarmaya çalışırken elleri acır. Ve bu sorunlarının yalnızca başlangıcı olur! Ve illa ki burada temizlik yapılacaksa, kesem üzerine yemin ederim o temizlii yapan biz oluruz!” Biraz tepindi ve sonra ekledi: “Hem, mahkeme talep ettin; hakkında duyduklarımız da neydi ööle? Biz kanun dostu değiliz, biliyon.”

“Mini Deli Arthur’a ne diyeceksin?” dedi Tiffany.

Bir Feegle'i mahcup etmek hemen hemen imkânsızdı, ama Herhangi Bir Rob, neredeyse, “Hah,” diyecekmiş gibi göründü. “Ah, yercücülerinin ona yaptığı şey çok kötüydü,” dedi, hüzünlü bir ifadeyle. “Her gün yüzünü yıkadını

biliyon mu? Demek istediim, çamur çok yoğun olduunda tamam, ama her gün? Bir vücut buna nasıl dayanabilir, sorarım sana!”

Bir an Feeglelar vardı, sonra hafif bir hışırtı duyuldu ve bir sonraki anda, gereğinden fazla muhafız belirdi. Neyse ki yalnızca çavuş ile Preston'dı ve ikisi de selam çakmaktaydılar.

Çavuş boğazını temizledi. “Bayan Tiffany Sızı ile mi müşerref oluyorum?” dedi.

“Bana öyleymiş gibi geliyor Brian,” dedi Tiffany, “ama sen karar ver.”

Çavuş çabucak çevresine bakındı ve sonra ona doğru eğildi. “Lütfen Tiff,” diye fısıldadı, “her şey çok ciddileşti.” Çabucak doğruldu ve gereğinden de yüksek sesle ekledi. “Bayan Tiffany Sızı! Beyim Baron tarafından, şato muhittinde kalman emredildi...”

“Neyinde?” dedi Tiffany.

Çavuş gözlerini tavana kaldırarak, başka tek kelime etmeden ona bir parşömen parçası uzattı.

“Ah, muhit diyorsun,” dedi Tiffany. “Bu şato ve çevresindeki araziler demek,” diye ekledi yardımseverce. “Ama ben Baron'un gitmemi istediğini sanıyordum?”

“Bak, ben yalnızca burada ne yazılıysa onu okuyorum Tiff ve çalı süpürgeni zindana kilitlemem emredildi.”

“Sana etkileyici bir görev verilmiş Memur Bey. Süpürgeyi duvara dayamıştım, kendin alabilirsin.”

Çavuş rahatladı. “Sen... sorun çıkarmayacaksın, değil mi?” dedi.

Tiffany başını iki yana salladı. "Kesinlikle hayır, Çavuş. Yalnızca görevini yapan bir adamla kavgam yok."

Çavuş ihtiyatla süpürgeye yaklaştı. Onu hepsi tanıyordu elbette; onu başlarının üzerinden geçerken görmüşlerdi ve genellikle hemen her gün, yalnızca o açıdan görmüşlerdi. Ama eli ondan birkaç santim uzakta, duraksadı. "Şey, ona dokunduğumda ne olur?" dedi.

"Ah, o zaman uçmaya hazır olur," dedi Tiffany.

Çavuş elini yavaşça süpürge'nin yakınından ya da muhtemelen muhitinden, geri çekti. "Ama benim için uçmaz, değil mi?" dedi, hava tutması ve yakarı dolu bir sesle.

"Ah, çok uzağa ya da çok yükseğe uçmaz, muhtemelen," dedi Tiffany, dönüp bakmadan. Çavuşun sandalyeye çık-sa bile yükseklik korkusuna kapıldığını herkes biliyordu. Tiffany ona yaklaştı ve süpürgeyi aldı. "Brian, emirlerine karşı çıkarsam ne yapman emredildi?"

"Seni tutuklamam emredildi!"

"Ne? Zindana mı kapatacaksın?"

Çavuş irkildi. "Bunu yapmak istemediğimi biliyorsun," dedi. "Bazılarımız minnet nedir biliyor ve zavallı yaşlı Bayan Tekne'nin sünger gibi içtiğini hepimiz biliyoruz, zavallı kadıncağız."

"O zaman sana sıkıntı vermeyeceğim," dedi Tiffany. "Süpürge seni çok endişelendiriyormuş gibi görünüyor. Neden onu zindana ben kapatıp seni zahmetten kurtarmıyorum? O zaman hiçbir yere gidemem, değil mi?"

Çavuşun yüzü rahatlamayla gevşedi. Zindana giden merdiveni inerlerken sesini alçalttı. "Benim kararım değil,

anlarsın, yukarıdakiler emretti. Öyle görünüyor ki artık ip-ler ekselanslarının elinde.”

Tiffany pek çok zindan görmüştü, ama insanlar şatoda-ki zindanın diğerlerine göre oldukça iyi olduğunu, biri iyi Zindan Rehberi'ne onun hakkında yazı yazacak olsa en az beş gürz-zincir kazanacağını söylerdi. Genişti, kanalizasyon sistemi iyiydi, ortadan kullanışlı bir oluk geçiyordu ve oluk kaçınılmaz olarak yuvarlak bir delikle bitiyordu ve o delik de, o kadar da kötü kokmuyordu aslında.

Keçiler de o kadar kötü kokmuyordu. Zindana girdiklerinde keçiler samanların arasında, rahatça yattıkları yerden başlarını kaldırdılar ve Tiffany'nin ilginç –onları beslemek gibi– bir şey yapması ihtimaline karşı, sarı gözlerle onu izlediler. Yemek yemeyi bırakmadılar, çünkü keçi olduklarından, zaten yemeklerini ikinci defa yemektedirler.

Zindanın iki girişi vardı. Bir tanesi doğrudan dışarı açılıyordu: Muhtemelen eski günlerde mahkumları sürükleye sürükleye oradan getiriyorlardı, çünkü böylece onları büyük salondan geçirip her yeri kan ve çamurla kirletmek gerekmiyordu.

Bugünlerde zindan daha çok keçi ağılı olarak kullanılıyordu ve en kararlı keçiler dışındaki hiçbir keçinin ulaşamayacağı kadar yüksek raflarda da elma saklıyorlardı.

Tiffany süpürgeyi en yüksek elma rafına koydu. Bu arada çavuş keçilerden birini okşadı ve başının dönmesi ihtimaline karşı başını kaldırıp süpürgenin nereye gittiğine bakmadı. Bu yüzden, Tiffany onu kapıdan dışarı itip, kilitteki

anahtarları kapıp, zindana geri dönüp, kapıyı içeriden kilitlediğinde tamamen hazırlıksız yakalandı.

“Üzgünüm Brian, ama anlarsın, sorun sensin. Yalnızca sen değil, elbette, daha çok sen bile değil. Ayrıca, senden bu şekilde faydalanmam haksızlık, ama eğer suçlu muamelesi göreceksen, suçlu gibi davransam da olur.”

Brian başını iki yana salladı. “Bir anahtarımız daha var, bilirsin.”

“Ben bu taraftaki anahtarı çıkarmazsam kullanamazsın,” dedi Tiffany, “ama işe bir de iyi tarafından bak. Kilit altındayım ve çoğu kişinin de böylesini tercih edeceğini sanıyorum. Bu yüzden, küçük ayrıntılara takılıyorsun. Anlarsın, bence bu işe yanlış açıdan bakıyorsun. Bir zindanda, güvendedim. Beni içeri kapatmadınız, asıl ben sizi dışarı kapattım.” Brian ağlamaklı olmuştu ve Tiffany düşündü, Hayır, bunu yapamam. Brian bana her zaman iyi davrandı. Şimdi de doğru olanı yapmaya çalışıyor. Sırf ben ondan daha akıllıyım diye işinden olmamalı. Dahası, buradan çıkmanın yolunu biliyorum zaten. Zindanları olan insanların sorunu budur; kendileri o zindanlarda yeterince zaman geçirmezler. Anahtarları geri verdi.

Brian’ın yüzü rahatlamayla aydınlandı. “Elbette sana yemek ve su getireceğiz,” dedi. “Elmalarla beslenemezsin!”

Tiffany samanların üzerine oturdu. “Biliyor musun, burası oldukça rahat. Keçi geçirmelerinin bir yeri bu kadar ısıtması ve rahat hale getirmesi tuhaf. Hayır, elmaları yemem, ama bir altüst edilmeleri gerekecek, yoksa bir kısmı

çürür. Hazır buradayken bunu yapayım bari. Elbette, içeriye kapatılmışken dışarıda olamam. İlaç yapamam. Ayak ırnağı kesemem. Kimseye yardım edemem. Bugünlerde annenin bacağı nasıl? Hâlâ iyidir umarım? Şimdi çıkar mısın lütfen, çünkü deliği kullanacağım.”

Merdiveni çıkan ayak seslerini dinledi. Biraz zalimce olmuştu, ama başka ne yapabilirdi ki? Çevresine bakındı ve samanların arasında, uzun zamandır dokunulmamış bir yeri kaldırdı. Çeşit çeşit böcek sürünerek, zıplayarak ya da koşarak kaçtı. Tiffany zindanda yalnız kalınca, çevresinde Feegle kafaları yükseldi ve saçlarından saman parçaları düştü.

“Lütfen avukatımı getirin,” dedi Tiffany neşeyle. “Sanırım burada çalışmak hoşuna gider...”

Kurbağa, ücretinin böceklerle ödeneceğini bilen bir avukat olarak, epey hevesliydi.

“Sanırın haksız hapsedilme ile başlayacağız. Yargıçlar bu tür şeyleri sevmez. İlla birisi hapse atılacaksa, buna kendilerinin karar vermesini isterler.”

“Şey, aslında *ben* kendimi içeri kapattım,” dedi Tiffany. “Bu da sayılır mı?”

“Şimdilik bunun için endişelenme. Baskı altındaydın, hareket özgürlüğün kısıtlanmıştı ve korkutulmuşsun.”

“Kesinlikle korkmadım! Son derece kızıştım!”

Kurbağa pençesini kaçırmakta olan bir kırkayağın üzerine indirdi. “Dört silahlı adam eşliğinde iki aristokrat tarafından sorgulandım, değil mi? Seni kimse uyarmadı? Kimse

sana haklarını okumadı? Ve Baron'un, kanıt olmadığı halde, senin babasını ve aşçıyı öldürmekle ve para çalmakla suçladığını söylüyorsun, değil mi?"

"Sanırın Roland buna inanmamak için epey çaba gösteriyor," dedi Tiffany. "Biri ona yalan söylemiş."

"O zaman bu savlara karşı çıkmamız lazım, kesinlikle öyle. Kanıtlanmadığı sürece, insanları cinayetle suçlayamaz. Bunun için başı ciddi belaya girebilir!"

"Ah," dedi Tiffany, "ona zarar gelmesini istemiyorum!" Kurbağa'nın ne zaman gülümsediğini anlamak zordu, bu yüzden Tiffany tahmin yürüttü. "Komik bir şey mi söyledim?"

"Hiç değil, gerçekten komik değil, ama bir açıdan oldukça hüznü ve gülünç," dedi Kurbağa. "Gülünç derken, mevcut konuda, acı-tatlı demek istiyorum. Bu genç adam sana karşı öyle suçlamalarda bulunuyor ki, eğer doğruysa, bu dünyadaki pek çok yerde idam edilmene yol açabilirdi, ama sen ona rahatsızlık vermek istemiyorsun, öyle mi?"

"Fazla hassas olduğumu biliyorum, ama Düşes ona devamlı baskı yapıyor ve evleneceği kız da sümsüğün..." Durdu. Salondan zindana inen merdivende ayak sesleri vardı ve muhafızların perçinli botlarının çınlamasına sahip değildi.

Gelen müstakbel gelin Letitia'ydı, beyazlara bürünmüştü ve gözyaşları içindeydi. Tiffany'nin hücresinin parmaklıklarına geldi, tutundu ve ağlamaya devam etti: kocaman hıçkırıklarla değil, bitmek tükenmek bilmez burun çekmeler, burun akıtmalar, kol yeninin içindeki, zaten çoktan

gözyaşlarıyla sıırsıklam olmuş dantel mendili aramalar biçiminde.

Kız, Tiffany'ye bakmaktan kaçınarak, ortaya hitaben hıçkırdı. "Çok üzgünüm! Gerçekten çok üzgünüm! Kim bilir hakkımda ne düşünüyorsun!"

İşte, cadı olmanın dezavantajı da buydu. Tiffany'nin karşısında, bir gece, sırf varlığı ile, bir mum bebeğe iğne sokma fikrini düşünmeye başlamasına sebep olmuş biri vardı. Bunu yapmamıştı, çünkü bu yapmamanız gereken türden bir şeydi, cadıların kınadığı türden bir şey ve çünkü zalimce ve tehlikeli olurdu ve her şeyden öte, çünkü iğne bulamamıştı.

Ve şimdi o sefil yaratık acı çekiyordu, öyle perişandı ki tüm vakarı ve tevazusu yapış yapış bir gözyaşı seline kapılıp gitmişti. Neden o sel nefreti de alıp götüremiyordu? Aslında, o kadar da çok nefret yoktu, yalnızca bir tür *alın-ganlık* vardı. Tiffany asla asil bir hanımefendi olamayacağını baştan beri biliyordu, çünkü uzun sarı saçları yoktu. Bu, peri masalları kitabına kesinlikle uymazdı. Yalnız, bunun ona zorla kabul ettirilmesinden hoşlanmamıştı.

"Bu şekilde olmasını hiç istemedim!" diye yutkundurdu Letitia. "Gerçekten çok, ama çok üzgünüm, ne düşünüyordum bilmiyorum!" Ve onca gözyaşı o aptal, dantelli elbiseye akıyordu ve – ah olamaz, o kusursuz burunda kusursuz bir sümük balonu vardı.

Tiffany izlerken, ağlayan kız gürültülü gürültülü mendile sümküdü ve – ah hayır, gerçekten yapmayacaktı, değil

mi? Evet, yapıyordu. Evet. Sırılsıklam mendilin suyunu sikip onca gözyaşıyla ıslanmış olan yere döktü.

“Bak, eminim o kadar kötü değildir,” dedi Tiffany, taşta yağın damlaların çıkardığı korkunç şırıltıları duymamaya çalışarak. “Bir dakikalığına ağlamayı bıraksan, eminim her şey halledilebilir, onlar da her neyse.”

Bu gözyaşı yağmurunun şiddetlenmesine ve gerçek, eski moda hıçkırıkların başlamasına yola açtı; gerçek hayatta duymadığınız cinsten hıçkırıkların –eh, en azından şimdiye kadar duymadığınız. Tiffany, insanlar ağlarken, bööö dediklerini bilirdi– ya da en azından kitaplarda bu şekilde yazılırdı. Gerçek hayatta *kimse* öyle söylemezdi. Ama Letitia, her yere yağmur gibi gözyaşı yağdırırken, bööö diyordu. Bir şey daha vardı ve Tiffany döküntü sözcükleri, gerçekten dökülürken duydu ve ıslak ıslak beynine düşerken okudu onları.

Ah, gerçekten mi? diye düşündü. Ama o bir şey söylemeden basamaklardan yine ayak sesleri geldi. Roland, Düşes ve Düşes’in muhafızlarından biri merdivenden aşağı seyirtiyordu. Bir başkasının muhafızının *onun* merdiveninde tangır tungur inmesine çok sinir olduğu belli olan ve eğer *onun* merdiveninde tangırta olacaksa, o tangırının bir kısmının ona ait olması gerektiğine inanan Brian da peşlerinden geliyordu.

Roland ıslak yere geldiğinde kaydı ve kollarını, korumak istercesine Letitia’ya doladı. Letitia fışkırdı ve hafifçe sular sızdırdı. Düşes ikisinin tepesine dikildi ve bu yüzden

muhafızların dikilmesi için fazla yer kalmadı ve onlar da sonuç olarak öfkeyle birbirlerine bakmakla yetindiler.

“Ona ne yaptın?” diye sordu Roland. “Onu nasıl büyüledin de buraya indirdin?”

Kurbağa boğazını temizledi ve Tiffany botuyla onu kabcaca dürtüklledi. “Tek kelime etme, seni kurbağa,” diye tısladı. Kurbağa bir avukat olabilirdi, ama Düşes, Tiffany’nin bir kurbağadan yasal danışmanlık aldığını görürse, durum daha kötüye giderdi.

Ama onun Kurbağa’yı görmemesi daha da kötü oldu, çünkü Düşes haykırmaya başladı: “Bunu duydun mu? Bu kızın küstahlığının sınırı yok mu? Bana *kurbağa* dedi.”

Tiffany, “Sizi kastetmedim, ben diğer kurbağayla konuşuyordum,” demek üzereyken, tam zamanında kendini engelledi. Oturdu, bir eliyle Kurbağa’nın üzerine saman süpürdü ve Roland’a döndü. “İlk önce hangi soruya yanıt vermemi istersin?”

“Adamlarım seni nasıl konuşturacaklarını biliyorlar!” dedi Düşes, Roland’ın omzunun üzerinden.

“Ben nasıl konuşacağımı biliyorum, teşekkür ederim,” dedi Tiffany. “Ben onun buraya böbürlenmek için geldiğini sanmıştım, ama işler daha karmaşık görünüyor.”

“Dışarı çıkamıyor, değil mi?” dedi Roland, çavuşa.

Çavuş bir selam çaktı ve “Hayır efendim,” dedi. “Her iki kapının anahtarını sıkıca cebimde saklıyorum efendim.” Bunu söylerken Düşes’in muhafızına kendini beğenmiş bir bakış fırlattı. Bakışı şöyle der gibiydi: Buradaki bazı

insanlara önemli sorular soruluyor ve onlar da hemen doğru yanıtı verebiliyor, çok teşekkür ederim!

Ama Düşes, "Sana iki kere 'lordum' yerine 'efendim' dedi, Roland," diyerek etkiyi bozdu. "Bayağı insanların sana bu kadar teklifsiz davranmasına izin vermemelisin. Bunu sana daha önce de söyledim."

Tiffany, buna sert bir yanıt vermediği için Roland'ı memnulukla tekmelerdi. Ona at binmeyi, kılıç kullanmayı ve avlanmayı Brian'm öğrettiğini biliyordu. Belki görgü kurallarını da öğretmesi gerekirdi.

"Af edersiniz," dedi Tiffany sertçe. "Beni sonsuza dek burada tutmayı mı düşünüyorsunuz? Öyleyse, temiz çorap, iki yedek elbise ve birkaç da ismi-lazım-değil getirseniz iyi olur."

Muhtemelen genç Baron'u mahcup eden ismi-lazım-değillerden bahsetmesiydi. Ama hemen kendini topladı ve "Biz, şey... demek istediğim, ben, ee... düğüne kadar seni herhangi bir tatsızlık çıkaramayacağın bir yerde, ama insanca koşullar altında tutmamız gerektiğini düşünüyorum. Gerçekten de son zamanlarda bir sürü talihsiz olaym merkezindeymişsin gibi görünüyor. Bunun için üzgünüm."

Tiffany bir şey söylemeye cesaret edemedi, çünkü böylesine ciddi ve böylesine aptalca bir ifadeden sonra kahkaha-yı patlatmak nazikçe olmazdı.

Roland gülümsemeye çalışarak sözlerine devam etti. "Çok rahat edeceksin ve elbette, dilersen keçileri de çıkarırız."

“Sizin için de fark etmezse kalmalarını tercih ederim,” dedi Tiffany. “Arkadaşlıkları hoşuma gitmeye başladı. Ama bir soru sorabilir miyim?”

“Evet, elbette.”

“Bunun bir çıkırıyla ilgisi yok, değil mi?” diye sordu Tiffany. Eh, ne de olsa, bu mantık onları yalnızca bir yere götürülebilirdi.

“Ne?” dedi Roland.

Düşes zaferle güldü. “Ah evet, ancak böylesine küstah, böylesine arsız bir genç hanım planları ile bize sataşabilir! Bu şatoda kaç çıkırığımız var, Roland?”

Genç adam şaşalamış görünüyordu. Müstakbel kayınvalidesi onunla konuştuğunda hep şaşalıyordu. “Şey, gerçekten bilmiyorum. Sanırım kâhyada bir tane var, anneminki hâlâ kulelerden birinde... her zaman şatoda birkaç çıkırık bulunur. Babam insanların ellerini meşgul ettiklerini görmeyi sever... severdi. Ve... gerçekten bilmiyorum.”

“Adamlara şatoyu arayıp, hepsini yok etmelerini söyleyeceğim!” dedi Düşes. “Bu kızın blöfünü görmeye karar verdim! Kuşkusuz hmçlı cadılar ve çıkırıklar meselesini herkes biliyordur? Çıkırığım iğnesi parmağını bir delerse yüz sene uyursun!”

Burnunu çekerek dikilmekte olan Letitia, “Anne, sen zaten çıkırığa dokunmama asla izin vermezsin, biliyorsun,” demeyi başardı.

“Ve bir çıkırığa asla, ama asla dokunmayacaksın Letitia, hayatın boyunca asla. Bu tür şeyler işçi sınıflar içindir. Sen bir hanımefendisinsin. İp eğirmek hizmetkârlara göredir.”

Roland kızardı. “Annem ip eğirirdi,” dedi dikkatli bir biçimde. “Bazen, o çıkırığı kullanırken, ben de yüksek kulede onunla oturdum. Sedef kakmalı bir çıkırıktır. Ona kimse dokunamaz.”

Parmaklıkların arasından izlemekte olan Tiffany, ancak kalpsiz, kaba ve sağduyusuz birinin o anda yorum yapacağını düşündü. Ama Düşes, muhtemelen çok kişide bulunan cinsten bir şey olduğundan, sağduyu sahibi değildi.

“İsrar ediyorum...” diye başladı.

“Hayır,” dedi Roland. Yüksek sesle değil, ama bir şekilde, bir bağırıştan daha yüksek bir sessizliği ve bir fil sürüsünün bile yerinde kalakalmasına sebep olacak bir tınısı vardı. Mevcut durumda, Düşes’in yerinde kalakalmasına sebep oldu. Ama kadın damadına, zaman bulduğunda hayatını cehenneme çevireceğini anlatan bir bakış fırlattı.

Tiffany, Roland’a acıdığından, “Bakın,” dedi, “çıkırıklardan yalnızca dalga geçmek için bahsettim. O tür şeyler olmuyor artık. Aslında hiç olmadığını düşünüyorum. Demek istediğim, insanlar yüz sene boyunca uyurken ağaçların ve bitkilerin sarayı kaplaması? Bu nasıl olabilir ki? Neden bitkiler de uyumuyor? Yoksa dikenli çalılar insanların burun deliklerine girerdi ve iddiaya girerim *kim olsa* buna uyanırdı. Hem, kar yağdığında ne oluyordu?” Bunu söylerken gözlerini, o anda çok ilginç bir döküntü sözcük haykırmakta olan Letitia’ya dikti ve daha sonra düşünmek için sözcüğü hafızasına yazdı.

“Eh, bir cadının her gittiği yerde sorun yarattığını görebiliyorum,” dedi Düşes, “bu yüzden biz aksini söyleyene

kadar burada kalacaksın ve hak ettiğinden daha iyi muamele göreceksin.”

“Peki, babama ne diyeceksin Roland?” dedi Tiffany tatlı tatlı.

Roland yumruk yemiş gibi kalakaldı. Muhtemelen Bay Sızı bunu öğrenirse yumruk yiyecekti zaten. Bay Sızı en küçük kızının keçilerle birlikte hücreye tıkıldığını öğrenirse, epey muhafıza ihtiyacı olacaktı.

“Bak sana ne diyeceğim,” dedi Tiffany. “Neden, önemli meselelerle ilgilenmek üzere şatoda kaldığımı söylemiyoruz? Eminim çavuş, babamı altüst etmeden ona mesaj iletebilir?” Bunu bir soru gibi ifade etti ve Roland’ın başını salladığını gördü, ama Düşes kendini tutamadı.

“Baban, Baron’un yarıcısı ve ona ne denirse onu yapacak!”

Şimdi Roland yerinde kıvranmamaya çalışıyordu. Bay Sızı eski Baron için çalışırken, ikisi de görmüş geçirmiş adamlar olduklarından, mantıklı bir anlaşılmaya varmışlardı ve bu da Bay Sızı’nın, Baron’un söylediği her şeyi yapması anlamına geliyordu. Baron, Bay Sızı’dan, Bay Sızı her ne yapmak istiyorsa ve neyin yapılması gerekiyorsa onu yapmasını istediği sürece.

*Sadakat*ın anlamı bu, demişti babası ona bir gün. Sıradan insanların haklarını, görevlerini ve vakarını anladıkları zaman, her tür iyi adamın birlikte iyi çalıştığı anlamına geliyordu. Ve insanlar o vakarın değerini biliyordu, çünkü sahip oldukları her şey, üç aşağı beş yukarı, yatak örtüleri, tencere tavalar, birkaç alet ve çatal bıçaklardan oluşuyordu. Bu anlaşmanın dile getirilmesi gerekmiyordu, çünkü

her sağduyulu insan onun nasıl işlediğini bilirdi: Sen iyi bir efendi olursan, ben de iyi bir işçi olurum. Sen bana sadık olursan ben de sana sadık olurum ve bu çember kırılmadığı sürece, işler bu şekilde yürür.

Ve Roland o çemberi kırıyordu ya da en azından Düşes'in onun adına kırmasına izin veriyordu. Ailesi birkaç yüz senedir Tebeşir'i yönetiyordu ve bunu kanıtlayan belgelere sahiptiler. İlk Sızı'nın, Tebeşir'e ne zaman ayak bastığını kanıtlayan hiçbir şey yoktu; o zaman kâğıt henüz icat edilmemişti.

Şu anda insanlar cadılardan memnun değildi –altı üst olmuşlardı, kafaları karışmıştı– ama Bay Sızı'nın bir yanıt araması, Roland'ın ihtiyaç duyduğu son şeydi. Saçlarına kır düşmüş olmasına rağmen, Bay Sızı çok zor sorular sorabiliyordu. Ve benim şu anda burada kalmam gerekiyor, diye düşündü Tiffany. Bir ipucu buldum ve ipucu bulduğunuzda onu çekersiniz. Sesli olarak, “Burada kalmaya aldırmam. Eminim hiç sorun istemeyiz,” dedi.

Roland bunu duyunca rahatladı, ama Düşes, çavuşa döndü ve “Kapısının kilitli olduğundan emin misin?” dedi.

Brian sırtını dikleştirdi; zaten dik duruyordu ve şimdi muhtemelen ayak parmakları üzerinde yükselmişti. “Evet, han... ekselansmeapları, dediğim gibi, her iki kapıya olan tek bir anahtar var ve onlar da burada, cebimde.” Sağ taraf-taki cebine vurdu ve cep şingirdadı. Görünüşe göre şingirtti Düşes'i tatmin etmişti; çünkü, “O zaman bu gece yataklarımızda daha rahat uyuyabileceğiz, çavuş,” dedi. “Gel

Roland, lütfen Letitia'yla ilgilen. Korkarın yine ilacına ihtiyacı var; kim bilir o sefil kız ona ne söyledi."

Tiffany onların uzaklaşmasını izledi. Brian geride kalmıştı ve utanmış görünme terbiyesini gösteriyordu. "Biraz buraya gelebilir misin çavuş?"

Brian içini çekti ve parmaklıklara yaklaştı. "Bana sorun çıkarmayacaksın, değil mi Tiff?"

"Kesinlikle hayır Brian. Umarım sen de bana sorun çıkarmazsın."

Çavuş gözlerini yumdu ve inledi. "Bir şey planlıyorsun, değil mi? Biliyordum!"

"Şu şekilde ifade edeyim," dedi Tiffany, öne eğilerek, "sence, bu gece hücrede kalmam ne kadar olası?"

Brian cebini okşadı. "Eh, unutma ki anahtarlar..." Yüzünün, feci azarlanmış köpek yavrusu gibi buruşmasını izlemek korkunçtu. "Cebimden çalmışsın!" Şimdi, azardan daha kötüsünü bekleyen köpek yavrusu gibi, yakarırcasına Tiffany'ye baktı.

Tiffany gülümseyip anahtarları ona geri uzatarak çavuşu sok etti ve minnettar bıraktı. "Bir cadının anahtara ihtiyaç duyacağını düşünmüyorsun, değil mi? Sana söz veriyorum, sabah yedi olmadan geri dönerim. Bu koşullar altında, bunun iyi bir anlaşma olduğunu kabul edersin sanırım, özellikle de annenin bacağındaki sargıları değiştirmek için de zaman ayıracağımdan."

Adamın yüzündeki ifade yeterliydi. Çavuş anahtarları minnetle aldı. "Nasıl çıkacağını sormamın bir faydası yoktur, herhalde?" dedi umutla.

“Bu koşullar altında, bu soruyu sormanın iyi bir fikir olduğunu düşünmüyorum çavuş, sen ne dersin?”

Çavuş duraksadı ve sonra gülümsedi. “Annemin bacağı-nı düşündüğün için teşekkür ederim,” dedi. “Şu anda biraz mor görünüyor.”

Tiffany derin bir nefes aldı. “Sorun şu ki Brian, annenin yaralı bacağı-nı düşünen, senden ve benden başka kimse yok. Orada, banyo küvetine girip çıkarken yardıma ihtiyaç duyan yaşlı insanlar var. Yapılması gereken haplar ve şuruplar var; ve o hapların ve şurupların sapa yerlerde yaşayan insanlara ulaştırılması gerek. Bay Zıp-zıp, bacakları merhemle iyice ovulmadan yürüyemiyor bile.” İpler ve lastik parçalarıyla tutturulmuş ajandasını çıkardı ve Brian’a doğru salladı. “Bu defter yapmam gereken işlerle doldu, çünkü ben cadıyım. Ben yapmazsam kim yapacak? Genç Bayan Hatun yakında ikiz doğuracak, bundan eminim, bebeklerin kalp atışlarını ayrı ayrı duyabiliyorum. Hem de kadının ilk doğumu. Zaten doğumdan ödü patlıyor ve en yakındaki ebe on beş kilometre uzakta yaşıyor ve söylemek zorundayım, biraz miyop ve unutkan-dır. Sen bir subaysın Brian. Subayların becerikli insanlar olması gerek, ki zavallı genç anne yardım istemeye geldiğinde, ne yapacağını bile-bilesin.”

Brian’ın yüzünün bembeyaz kesildiğini görerek mem-nun oldu. O bir yanıt kekeleymeden devam etti: “Ama ben yardım edemiyorum, anlıyorsundur, çünkü kötü cadı-nın dolu bir çıkırık ele geçirmesi ihtimaline karşı zindana

kapatılması gerekiyor! Bir peri masalı için içeri tıkılıyor! Ve sorun şu ki, birinin ölebileceğini düşünüyorum. Ve ben onun ölmesine izin verirsem, kötü bir cadı olurum. Sorun şu ki, ben zaten kötü cadıyım. Öyle olmam lazım, çünkü sen beni içeri kapattın.”

Tiffany aslında onun için üzülüyordu. Brian bu tür şeylerle uğraşmak için çavuş olmamıştı; onun taktik deneyimi kaçan domuzları yakalamaktan ibaretti. Yapması emredilen şey için onu suçlayabilir miyim? diye düşündü Tiffany. Ne de olsa, marangozun yaptığı şeyin suçunu çekice atmazsın. Ama Brian’ın bir beyni var, ama çekicin yok. Belki de o beyni kullanması gerek.

Çavuşun, o akşam için, haklı bir biçimde, hücreyle kendisi arasına yeterli mesafe koymasının ve belki biraz da geleceğini düşünmesinin iyi bir fikir olacağına karar verdiğini anlatan ayak seslerini bekledi. Her delikten Feegleler çıkmaya başlamıştı ve görülmemek konusunda çok yetenekliydi.

“Anahtarları cebinden almamalıydınız,” dedi Tiffany, Herhangi Bir Rob bir saman parçası tükürürken.

“Heye... Ama seni kilit altında tutmak istiyoi!”

“Eh, evet, ama o iyi bir insan.” Bunun kulağına aptalca geldiğini biliyordu. Herhangi Bir Rob da biliyor olmalıydı.

“Ah heye, elbette, o sümüklü ihtiyar sööledi diye seni zindana atan iyi bi insan, ööle mi?” diye hırladı. “O beyaz elbise içindeki koca mini ağlak mıymıntıya ne diyorsun, peki? Önüne kanal açmanız gerekçeeni düşünmeye başladıydım.”

“O birsu perisi miydi?” dedi Kaçık Wullie, ama Feegleların çoğunluğu onun bir şekilde buzdan yapıldığı ve erimekte olduğu fikrindeydi. Birkaç basamak aşağıda, bir fare yüzerek güvenli bir yer arıyordu.

Tiffany fark etmeden sol elini cebine soktu ve bir parça ip çıkarıp, geçici olarak Herhangi Bir Rob’un kafasına koydu. El cebe geri döndü ve üç hafta önce yol kenarında bulduğu ilginç, küçük bir anahtar, eskiden içinde çiçek tohumu olan boş bir paket ve delikli bir taş çıkardı. Tiffany ortasında delik olan taşları toplardı, çünkü onlar şans getirirdi; onları cebinde taşırdı ve zamanla taş cebinin kumaşını aşındırır, düşer giderdi ve geride yalnızca delik kalırdı. Bu, bir acil durum hercümerci yapmak için yeterliydi, yalnız, bir hercümerç için canlı bir şeye de ihtiyaç duyardınız elbette. Kurbağa’nın böceklerden oluşan akşam yemeği Kurbağa’nın midesinde kaybolmuştu, bu yüzden Tiffany Kurbağa’yı nazikçe yerden kaldırdı ve yasal takip tehditlerini kulak ardı ederek onu hercümence bağladı.

“Neden Feeglelardan birini kullanmıyorsun?” dedi Kurbağa. “Onlar bu tür şeyleri sever!”

“Evet, ama onları kullandığımda genellikle hercümerç en yakın meyhaneyi işaret ediyor. Biraz dayan, olmaz mı?”

Keçiler geviş getirerek Tiffany’nin hercümerci oraya buraya çevirerek ipucu aramasını izledi. Letitia üzgündü, sıırıksık ıslak bir üzüntü. Ve Tiffany’nin işittiği döküntü cümleler, kızın söyleyecek kadar cesur olmadığı, ama durdurmakta da yavaş kaldığı bir cümleydi: “İsteyerek yapmadım!”

Bir hercümercin nasıl çalıştığını kimse bilmezdi. Herkes ne yaptığını bilirdi. Belki de tek yaptığı düşünmenizi sağlamaktı. Belki de, siz düşünürken gözlerinize bakacak bir yer veriyordu ve Tiffany düşündü: Bu binada büyü yapabilen biri daha var. Hercümerç kıvrıldı, Kurbağa yakındı ve Tiffany'nin İkincil Şüphe'sinin önünde gümüşten sonuç iplikçiği süzüldü. Tiffany gözlerini tavana çevirdi. Gümüş iplik ışıldadı ve Tiffany düşündü: Bu binada biri büyü *kullanıyor*. Büyü kullandığı için çok üzgün olan biri.

O her daim soluk, her daim ıslak ve geri dönülemez biçimde suluboya renkli Letitia'nın bir *cadı* olması mümkün müydü? Düşünülemez geliyordu. Eh, gidip öğrenebileceken, oturup merak etmenin anlamı yoktu.

Tebeşir'in baronlarının son senelerde herkesle çok iyi anlaştıklarından, birini zindana nasıl kapatacaklarını unuttuklarını düşünmek güzeldi. Zindan bir keçi ağılına dönüşmüştü ve zindanla keçi ağılı arasındaki fark, keçi ağılında ateş yakmanız gerekmemesiydi, çünkü keçiler kendi kendilerini sıcak tutmak konusunda oldukça iyidir. Ama tutsaklarınızı güzelce ısıtmak istiyorsanız zindanda ateşe ihtiyaç duyardınız ve tutsaklarınızdan o kadar hoşlanmıyorsanız onları ısıtıp rahatsız etmek için ateşe ihtiyaç duyardınız. Ölümçül ölçüde ısıtırdınız onları. Sızı Nine Tiffany'ye bir keresinde, o çocukken zindanda çeşit çeşit korkunç metal şey olduğunu ve insanları parça parça etmek için kullanıldıklarını, ama onları üzerinde kullanacakları kadar kötü bir tutsak bulamadıklarını anlatmıştı.

İş buna gelirse, şatodaki kimse onları kullanmak istemiyordu, çünkü dikkatli olmazsanız parmaklarınızı kapabiliyorlardı, bu yüzden hepsi demirciye gönderilmiş, kürek ve bıçak gibi daha mantıklı eşyalar yapmak için kullanılmıştı. Çivili dolap dışında... Kapağı düşene kadar, onu şalgam saklamak için kullanmışlardı.

Böylece, şatodaki kimse zindanı o kadar sevmediğinden, herkes onun bir bacası olduğunu unutmuştu. İşte bu yüzden, Tiffany başını kaldırdığı zaman, çok yukarıda, tutsakların gökyüzü dediği o küçük maviliği gördü ve hava yeterince karardığında, ona *çıkış yolu* demeye karar verdi.

Bacaya tırmanmak umduğundan daha zor oldu; süpürgesine oturarak çıkmasına izin vermeyecek kadar dardı, bu yüzden süpürgenin çalı kısmına tutunması ve o botlarını kullanarak duvarlardan kaçınırken, süpürgenin onu yukarı taşımasına izin vermesi gerekti.

En azından şatoyu avucunun içi gibi biliyordu. Tüm çocuklar bilirdi. Tebeşir'de büyümüş, adını çatıdaki kurşun tabakasına, babasının, dedelerinin, büyük dedelerinin ve hatta büyük büyük dedelerinin isimlerinin yanına kazıma-mış oğlan çocuğu yoktu muhtemelen. O kadar çok isim vardı ki, kurşun tabakası çiziklerden görünmez olmuştu.

Bir şatonun amacı, sizin girmesini istemediğiniz insanların içeri girmesini önlemektir. Bu yüzden neredeyse en üst kata gelene kadar pencere göremezdiniz ve en iyi odalar da oradaydı. Roland uzun zaman önce babasının odasına taşınmıştı – Tiffany bunu biliyordu, çünkü eski Baron sonunda merdiven çıkamayacak kadar hasta olduğunu

kabullendiğinde, Roland'ın eşyalarını oraya taşımasına yardım etmişti. Düşes büyük konuk odasında olmalıydı, yani Roland'ın odasıyla Letitia'nın kalıyor olması gereken Kız Kulesi'nin arasında. Adı gerçekten de buydu. Muhtemelen kimse buna dikkat çekmezdi, ama bu düzen sayesinde gelinin annesi, gelinin odasıyla damadın odasının arasında kalıyordu ve herhangi bir aşna ve hatta fişna durumuna karşı kulaklarını açmış olmalıydı.

Tiffany loş koridorda sessizce ilerledi ve merdivenden ayak sesleri geldiğinde bir girintiye saklandı. Ayak sesleri, bir tepsi üzerinde sūrahi taşıyan hizmetçiye aitti. Düşes'in odasının kapısı aniden açılıp, neler olup bittiğini kontrol etmekte olan Düşes dik dik ona bakınca, hizmetçi sūrahiyi düşüreyazdı. Hizmetçi geçip gittiğinde, Tiffany sessizce ve yeteneği de olduğundan görünmezce, onu takip etti. Tepsi geldiğinde kapının yanında duran muhafız umutla başını kaldırdı ve hizmetçi sertçe ona aşağı inmesini ve kendi yemeğini almasını söyledi. Sonra hizmetçi odaya girdi, tepsiyi büyük yatağın yanına koydu ve bir an için, gözlerinin ona oyun mu oynadığını merak ettikten sonra, çıktı.

Letitia yeni yağmış kar tabakasının altında uyuyormuş gibi görünüyordu ve çoğunun buruşturulmuş kâğıt mendillerden –hem de *kullanılmış* kâğıt mendillerden– oluştuğunu fark ettiğinizde etkileyiciliği biraz kayboluyordu. Kâğıt mendil, çok pahalı olduğundan Tebeşir'de nadir görülürdü ve kâğıt mendiliniz varsa, daha sonra tekrar kullanmak için ocağın önünde kurutmanız görgüsüzlük sayılmazdı. Tiffany'nin babası, küçükken burnunu farelere

sildiğini söylemişti, ama muhtemelen bunu sırf Tiffany'yi ciyaklatmak için söylemişti.

Şu anda, Letitia hiç de hanımefendice olmayan bir gürültüyle sümküremekteydi. Kuşkuyla çevresine bakınarak Tiffany'yi şaşırttı. Hatta, "Merhaba! Orada biri mi var?" dedi – mantıklı düşünülduğünde, sizi hiçbir sonuca götürmeyecek bir soru.

Tiffany bir gölgeye çekildi. Bazen, iyi günündeysen Havausta Nine'yi kandırabiliyordu ve sümşük prenseslerin varlığını fark etmeye hakları yoktu.

"Bağırabilirim, biliyorsun," dedi Letitia, çevresine bakınarak. "Kapının hemen önünde bir nöbetçi bekliyor!"

"Aslında, yemek yemek için aşağı indi," dedi Tiffany, "dürüst olmak gerekirse, hiç de profesyonelce bir davranış değil. Bir başkası nöbeti devralana kadar beklemesi gerekirdi. Şahsen ben annenin muhafızlarının nasıl düşündüğünden çok, nasıl göründükleri konusunda endişelendiğini düşünüyorum. Genç Preston bile onlardan daha iyi iş çıkarıyor. Bazen insanlar, o omuzlarına dokunana kadar onun orada olduğunu fark etmiyor. İnsanların, biri onlarla konuştuğu sürece nadiren çılgılık atmaya başladığını biliyor muydun? Neden bilmiyorum. Sanırım nazik davranmak üzere yetiştirildiğimizden. Şimdi, bağırmayı düşünüyor-san, kötü bir şey yapmayı planlıyor olsam çoktan yapacağımı işaret etmek isterim, sen ne diyorsun?"

Ardından gelen sessizlik, Tiffany'nin dilediğinden daha uzun sürdü. Sonra Letitia, "Kızmakta haklısın. Kızdım, değil mi?" dedi.

“Şu anda değil. Bu arada, sütünü soğumadan içmeyecek misin?”

“Aslında, hep tuvalete döküyorum. Yiyecek ziyan etmenin kötü olduğunu ve bir bardak sıcak süt içmek isteyecek bir sürü fakir çocuk olduğunu biliyorum, ama benimkini hak etmiyorlar, çünkü annem uyumama yardım etsin diye hizmetçilere içine ilaç koymalarını söylüyor.”

“Neden?” dedi Tiffany inanmazlıkla.

“Buna ihtiyaç duyduğumu düşünüyör. Aslında yok. Nasıl olduğunu bilemezsin. Hapishanede yaşamak gibi.”

“Eh, sanırım artık nasıl olduğunu bilebilirim,” dedi Tiffany. Yataktaki kız yine ağlamaya başladı ve Tiffany onu susturdu.

“Bu kadar kötüye gitmesini istememiştim,” dedi Letitia, boru gibi bir sesle burnunu silerek. “Ben yalnızca Roland’ın senden çok fazla hoşlanmamasını istemiştim. Ben olmanın nasıl bir şey olduğunu hayal bile edemezsin! Resim yapmaktan başka hiçbir şeye izin yok ve onun da suluboya olması gerekiyor. Karakalem eskiz bile yapamıyorum!”

“Ben de onu merak ediyordum,” dedi Tiffany dalgın dalgın. “Roland bir seferinde Lord Dalıcı’nın kızı Lodine’in de durmaksızın suluboya yaptığını söylemişti. Ben de bunun bir tür ceza olduğunu düşünmüştüm.”

Ama Letitia onu dinlemiyordu. “Senin oturup durmaksızın resim yapman gerekiyor. Sen her zaman uçabiliyorsun,” diyordu. “İnsanlara emirler yağıdırıyorsun, ilginç şeyler yapıyorsun. Hah, ben de küçükken cadı olmak istiyordum. Ama şansa bak, uzun sarı saçlarım, beyaz bir

tenim ve çok zengin bir babam var. Bu neye yarar? Benim gibi kızlar cadı olamaz!”

Tiffany gülümsedi. Gerçeğe yaklaşıyorlardı ve baraj yıkılıp her yeri sel basmadan, onunla arkadaş olmak ve yardımsever davranmak önemliydi. “Küçükken masal kitabın var mıydı?”

Letitia yine burnunu sildi. “Ah, evet.”

“Tesadüf eseri, yedinci sayfasında çok korkunç bir goblin resmi olan olabilir mi? O sayfaya geldiğimde gözlerimi kapatırdım.”

“Ben siyah mum boyayla üzerini çizdim,” dedi Letitia, birine söylemek onu rahatlatmış gibi, alçak sesle.

“Benden hoşlanmadın. Bu yüzden bana büyü yapmaya karar verdin...” dedi Tiffany sessizce, çünkü Letitia’da kıvrılğan bir taraf vardı. Aslında, kız gerçekten de kâğıt mendillere uzandı, ama şimdilik hıçkırıkları tükenmiş gibiydi – ah, yalnızca bir anlığına.

“Çok üzgünüm! Bilseydim, asla...”

“Belki de sana söylemeliyim,” diye devam etti Tiffany, “Roland ve ben... eh, arkadaştık. İkimizin de sahip olduğu tek arkadaş bir diğerimizdi. Ama bir açıdan, yanlış türden bir arkadaşlıktı. Biz bir araya gelmedik; olaylar bizi birbirimize itti. Ve biz bunu fark etmedik. O Baron’un oğluydu ve Baron’un oğlu olduğunu biliyorsan ve tüm diğer çocuklara Baron’un oğluna nasıl davranmaları gerektiği söylenmişse, konuşabileceğin çok fazla insan bulamazsın. Sonra bir de ben vardım. Cadı olacak kadar akıllı olan kızdım ve itiraf etmeliyim, bu iş çok sosyal olmana izin vermiyor.

Başkalarının dışladığı iki kişinin, aynı türden insanlar olduklarını sandıklarını hayal et. Artık bunu biliyorum. Ne yazık ki, bunu ilk fark eden Roland oldu. Doğrusu bu. Ben cadıyım, o Baron. Ve sen de Barones olacaksın ve cadı ile Baron'un –herkesin iyiliği için– iyi anlaşması seni endişelendirmemeli. Durum bu ve aslında o kadarı bile yok, yalnızca hayaleti kaldı.”

Rahatlama duygusunun Letitia'nın yüzüne, yeni doğan güneş gibi yayıldığını gördü.

“Benim durumum bu küçükhanım, bu yüzden senin durumunu da anlatmanı istiyorum. Bak, buradan çıkabilir miyiz? Muhafızların her an içeri dalıp, beni içinden çıkarmayacağım bir duruma sokmasından korkuyorum.”

Tiffany, Letitia'yı süpürgede, arkasına oturtmayı başardı. Kız kıpırdanıp duruyordu, ama süpürge yavaşça şato surlarından aşağı süzülürken nefesini içine çekmekle yetindi. Köyün üzerinden geçip, bir tarlaya kondular.

“O yaraları gördün mü?” dedi Letitia.

“Ah, hızlı gitmediğim zaman süpürgenin çevresinde uçuyorlar,” dedi Tiffany. “Süpürgeden kaçınacaklarını sanırsın. Şimdi, küçükhanım, ikimiz de kimseden yardım alamayacağımız bir yerdeyiz ve bana söylemeni istiyorum. Ne yaptın da, insanların benden nefret etmesine sebep oldun?”

Letitia'nın yüzüne panik yayıldı.

“Hayır, seni incitmeyeceğim,” dedi Tiffany. “İncitecek olsam, uzun zaman önce yapardım. Ama hayatımı temizlemek istiyorum. Bana ne yaptığını söyle.”

“Devekuşu numarasını kullandım,” dedi Letitia hemen. “Bilirsin, anti-sempatik büyüsü diyorlar: Hedefin olan kişinin modelini yapıyorsun ve kum dolu kovanın içine baş aşağı koyuyorsun. Gerçekten çok, çok üzgünüm...”

“Evet, söylemiştin,” dedi Tiffany, “ama ben bu numarayı hiç duymadım. Nasıl işe yaracağını düşünemiyorum. Hiç mantıklı değil.”

Ama benim üzerimde işe yaradı, diye düşündü. Bu kız cadı değil ve her ne denediyse, gerçek bir büyü değil, ama benim üzerimde etkili oldu.

“Büyüyse mantıklı olması gerekmiyor,” dedi Letitia umutla.

“Bir yerlerde olması gerekiyor,” dedi Tiffany, belirtmeye başlamış yıldızlara bakarak.

“Şey,” dedi Letitia “bir yardımı dokunacaksa, Anathema Sığırdili’nin yazdığı *Âşıklar İçin Büyüler* kitabından aldım.”

“Yazarın çalı süpürgesinin üzerinde otururken resmi olan kitap, değil mi?” dedi Tiffany. “Ama yanlış yöne bakıyor diye ekleyebilirim. Ve süpürge’nin güvenlik kayışı da yok. Ve benim tanıdığım hiçbir cadı uçuş gözlüğü takmaz. Ve yanında kedi taşımaya gelince, düşüncesi bile korkunç. İsim de uyduruk. Kitabı Boffo kataloğunda görmüştüm. Saçmalık. Büyü yapmak için gereken tek şeyin ucuna yarı değerli bir taş yapıştırılmış çok pahalı bir süpürge almak olduğunu sanan mıymıntı kızlar içindir, alınmaca gücenmece yok. Çalıdan bir sopa çekip büyü’lü değnek demekten bir farkı yok.”

Letitia hiçbir şey söylemeden, tarlayla yol arasındaki çalı çite yürüdü. Yeterince dürtüklerseniz, her çalının dibine iş görür bir sopa bulabilirdiniz. Sopyayı öylesine havada salladı ve sopanın ucundan mavi bir ışıltı çıktı.

“Böyle mi?” dedi. Uzun süre, arada bir gelen baykuş seslerinden ve gerçekten keskin kulaklı olanlar için yarasaların hışırtısından başka ses duyulmadı.

“Bence *doğru düzgün* bir sohbet etme zamanımız geldi, sence de öyle değil mi?” dedi Tiffany.

Bölüm 11

CADI ATEŞİ

“Sana söyledim, her zaman cadı olmayı istemişimdir,” dedi Letitia. “Ailen büyük bir malikânede yaşıyorsa ve armasında birkaç fazladan bacak olacak kadar eski bir aileyse, bunun ne kadar zor olduğunu bilemezsin. Bütün bunlar cadı olmanı engeller ve eğer söylememe izin verirsen, gerçekten de senin dezavantajlarınla doğmak isterdim. Boffo katalogunu, bir gün mutfığa girdiğimde iki hizmetçiyi ona bakıp bakıp kıkırdarken bulduğumda öğrendim. Kaçarken hâlâ kıkırdadıklarını da eklemem lazım, ama katalogu geride bıraktılar. İstedğim kadar çok eşya sipariş edemiyorum, çünkü oda hizmetçim beni gözetliyor ve anneme söylüyor. Ama aşçı düzgün bir kadın, bu yüzden ona para veriyorum, katalogdan hangi numaraları sipariş edeceğini söylüyorum ve siparişler aşçının Arpalı Köy’deki kız kardeşine gidiyor. Ama büyük şeyler isteyemiyorum, çünkü

hizmetçiler durmadan bir yerlerin tozunu alıp temizliyorlar. Yeşil yeşil kaynayan kazanlardan bir tane isterdim gerçekten, ama senin söylediklerine bakarak, saçmalıktan başka bir şey değil.”

Letitia çalıdan iki sopa daha almış ve toprağa saplamıştı. İkisinin de ucunda birer mavi parıltı vardı.

“Eh, başka herkes için saçmalık,” dedi Tiffany, “ama sarının o kazanı alsan, senin için kızarmış tavuk üretti.”

“Gerçekten öyle mi düşünüyorsun?” dedi Letitia hevesle.

“Kafam kum dolu bir kovaya saplanmışken doğru düzgün düşünebildiğimden o kadar emin değilim,” dedi Tiffany. “Biliyor musun, bu biraz sihirbaz büyüsüne benziyor. Bu numara... Bayan Sığırdili'nin kitabından aldığını söyledin. Bak, üzgünüm, ama bu gerçekten de boffo. Gerçek değil. Cadılığın çiçekler, aşk iksirleri ve donsuz dans etmek hakkında olduğunu düşünen insanlar için yalnızca – gerçek bir cadının yapacağını hayal edemediğim şeyler...” Tiffany duraksadı, çünkü doğası gereği dürüsttü ve sözlerine devam etti, “Eh, belki Ogg Ana, havaya girdiğinde yapabilir. Bu, kabukları yontulmuş cadılık demek ve gerçek cadılık tamamen kabuklar hakkındadır. Ama sen Bayan Sığırdili'nin kıkırdayan hizmetçiler için yazılmış aptalca büyülerinden birini aldın, üzerimde kullandın ve işe yaradı! Ailende gerçek cadı var mı?”

Letitia başını iki yana salladı ve uzun sarı saçları ay ışığında bile parladı. “Hiç duymadım. Dedem simyacıydı – profesyonel olarak değil elbette. Artık malikanenin doğu

kanadının olmamasının sebebi o. Annem... Onun büyü yaptığını hayal edemiyorum, ya sen?"

"O mu! Kesinlikle!"

"Eh, onun büyü yaptığını hiç görmedim ve aslında iyi niyetlidir. Benim her şeyin en iyisine sahip olmamı istediğini söylüyor. Tüm ailesini bir yangında kaybetti, biliyor musun? Her şeyini kaybetti," dedi Letitia.

Tiffany kızdan hoşlanmamayı başaramıyordu. Şaşkın bir köpek yavrusunu sevmemek gibi olurdu, ama kendini tutamadı ve "Peki, sen iyi niyetli miydin?" dedi. "Bilirsin, benim modelimi yapıp, baş aşağı kum kovalarına sokarken?"

Letitia'nın içinde koskoca barajlar olmalıydı. Gözyaşı dökmek için hazır bekliyordu.

"Bak," dedi Tiffany, "gerçekten, önemli değil. Ama dürüst olmak gerekirse, yalnızca bir büyü olduğuna inanabilmeyi dilerdim! Modeli kovadan çıkarırsın ve sonra her şeyi unuturuz. Lütfen yine ağlamaya başlama, her şey ıslanıyor."

Letitia burnunu çekti. "Ah, yalnızca, şey, burada yapmadım. Onu evde bıraktım. Kütüphanede."

O cümledeki son sözcük Tiffany'nin zihninde tınladı. "Kütüphane mi? Kitaplar olan yer mi?" Cadıların kitaplarla pek ilgilenmemesi beklenirdi, ama Tiffany bulabildiği bütün kitapları okumuştı. Bir kitapta neler bulabileceğini asla bilemezsiniz. "Senenin bu zamanı için hava oldukça ılık," dedi "ve sizin şatonuz çok uzak değil, değil mi? Birkaç saat içinde kuleye dönmüş, yatağına yatmış olursun."

Letitia, Tiffany'yle tanıştığından beri ilk defa gülümsedi,

içtenlikle gülümsedi. “Bu sefer ben öne binebilir miyim?” dedi.

Tiffany yaylanın üzerinde alçaktan uçtu.

Dolunaya az kalmıştı ve gerçek bir hasat ayıydı, kan kırmızısı. Bunun sebebi yaktıkları anızın dumanının havada asılı kalmasıydı. Yanan buğday saplarından çıkan mavi dumanın ayı nasıl kızarttığını bilmiyordu ve öğrenmek için ta oraya kadar da uçmayacaktı.

Letitia ise, bir tür kişisel cennette gibiydi. Durmaksızın gevezelik ediyordu ve bunun ağlamasından daha iyi olduğunu itiraf etmek gerekirdi. Kız, Tiffany'den yalnızca sekiz gün daha küçüktü. Tiffany bunu biliyordu, çünkü soruşturmuştu. Ama bunlar yalnızca sayılardı. Kız, onun yaşıtı olduğu hissini vermiyordu. Aslında Tiffany, Letitia'nın annesi olacak yaşta hissediyordu. Tuhaftı, ama Petulia, Annagramma ve dağda tanıştığı diğerleri de ona aynı şeyi söylemişti: Cadılar içten içe yaşlanırdı. Yapılması gereken şeyleri yapmanız gerekirdi, ama bu da midenizi çağlayan gibi çalkalardı. Kimsenin görmemesi gereken şeyler görürdünüz. Ve yapayalnız ve genellikle karanlıkta, yapılması gereken şeyleri yapardınız. Uzak köylerde, yeni bir anne doğum yaptığında ve işler cidden kötüye gittiğinde, en azından size moral desteği verecek yaşlı bir köy ebesinin de orada olmasını dilerdiniz; ama yine de, iş o hale geldiğinde ve ölüm-kalım meselesine dönüştüğünde, kararı siz verirdiniz, çünkü cadı sizdiniz. Ve bazen, iyi bir şeyle kötü bir şey arasında seçim yapmazdınız, iki kötü şey arasında

seçim yapardınız: doğru seçenek olmazdı. Yalnızca... seçenekler olurdu.

Ve şimdi, bir şeyin çalı süpürgesinin hızına ayak uydu-rarak, ay ışığının aydınlattığı çimenlerin üzerinde koştuğunu görüyordu. Şey birkaç dakika boyunca onu izledi, sonra dönerek zıplayıp, ay ışığının düşürdüğü gölgelere daldı.

Tavşan ateşe koşuyor, diye düşündü Tiffany. Kendisinin de aynı şeyi yaptığını hissediyordu.

Andaç Malikânesi, Tebeşir'in uzak sınırındaydı ve gerçekten de Tebeşir'in sınırındaydı, çünkü tebeşir burada yerini kil ve çakıla bırakıyordu. Orada bir gezinti parkı, yüksek ağaçlar –orman dolusu ağaç– ve evin önünde çeşmeler vardı. “Malikâne” sözcüğünü epey zorlamaktaydı, çünkü birbirine yapıştırılmış yarın düzine malikâneye benziyordu. Dış binalar, kanatlar, büyük bir sūs gölü ve Tiffany'nin çarpayazdığı, balıkçıl biçiminde bir rûzgâr horozu vardı. “Burada kaç kişi yaşıyor?” demeyi başardı, süpürgesini düzeltir, çimenlik olduğunu sandığı ama yaklaşık bir buçuk metre derinliğinde kuru ot çıkan bir yere konarken. Hava saldırısından ürken tavşanlar kaçıştılar.

“Aruk yalnızca ben ve annem,” dedi Letitia, ölü otları çıtırdatarak yere atlarken, “ve hizmetkârlar, elbette. Onlardan epey var. Endişelenme, şimdi hepsi yatmıştır.”

“İki kişi için kaç hizmetkâra ihtiyacınız var?” diye sordu Tiffany.

“Yaklaşık iki yüz elli.”

“Sana inanmıyorum.”

Letitia dönerek uzaktaki kapıya yöneldi. “Eh, aileler dahil, çiftlikte yaklaşık kırk, sūthanede yirmi kişi var ve yirmi dört kişi de ormanda çalışıyor, bahçelerde ise yetmiş beş kişi, ki buna muz serası, ananas bahçesi, kavun serası, nilüfer serası ve alabalık havuzu da dahil. Kalanlar evde ve bakımevinde.”

“Bakımevi nedir?”

Letitia, eli aşınmış pirinç kapı tokmağının üzerinde, durdu. “Annemin çok kaba ve buyurgan biri olduğunu düşünüyorsun, değil mi?”

Tiffany, gece yarısı, gözyaşları riskine rağmen, doğruyu söylemekten başka seçenek göremiyordu. “Evet, öyle düşünüyorum,” dedi.

“Haklısın da...” dedi Letitia, kapı tokmağını çevirerek “ama bize sadık olan insanlara sadıktır. Biz hep öyleydik. Kimse fazla yaşlı, fazla hasta ya da fazla şaşkın olduğu için kovulmaz. Kulübelerinde kendi başlarının çaresine bakamıyorlarsa, kanatlardan birinde yaşarlar. Aslında, hizmetkârların çoğu eski hizmetkârlara bakıyor! Eski moda ve biraz da züppe olabiliriz, zamana ayak uyduramamış olabiliriz, ama Andaç Malikânesi’nde çalışmış hiç kimsenin yaşlılıklarında geçinmek için dilenmesi gerekmedi.”

Sonunda kapı tokmağı gıcırdayarak döndü ve uzun bir koridora açıldı. Koridor... eski kokuyordu. Tarif etmenin tek yolu buydu, ama düşünecek zamanınız olsa, kurumuş mantar, ıslak ahşap, toz, fare, eski kitaplar –onların da kendilerine has, ilginç bir kokusu vardır– ve ölü zaman gibi koktuğunu söylerdiniz. İşte bu, diye düşündü Tiffany.

Kimse fark etmeden, burada günler ve saatler sessizce ölmüştü.

Letitia kapmın yanındaki bir rafa uzandı ve bir lamba yaktı. "Bu günlerde buraya benden başka kimse gelmiyor," dedi, "çünkü hayaletli."

"Evet," dedi Tiffany, kayıtsız tutmaya çalıştığı bir sesle. "Kolunun altında balkabağı tutan kafasız bir hanımefendi hayaleti. Şu anda bize doğru yürüyor."

Şok mu beklemişti? Gözyaşları? Letitia'nın, "Mavis olmalı. Yenileri olgunlaştığında balkabağını değiştirmem gerekecek. Bir süre sonra çürümeye başlıyorlar," demesini kesinlikle beklememişti. Sesini yükseltti. "Benim Mavis, korkacak bir şey yok!"

Başsız kadın içini çekti, döndü ve koridorda uzaklaşmaya başladı.

"Balkabağı benim fikrimdi," diye devam etti Letitia sohbet edercesine. "Önceden, tahammül edilmez durumdaydı. Kafasını arıyor, biliyor musun? Balkabağı onu biraz avuttuyor ve dürüst olmak gerekirse, aradaki farkı anladığını sanmıyorum, zavalhıcık. İdam edilmedi, bu arada. Sanırım herkesin bunu bilmesini istiyor. Yalnızca merdiven, bir kedi ve bir tırpan içeren imkânsız bir kazaydı."

Ve bunu, tüm zamanını gözyaşları içinde geçiren kız söylüyor, diye düşündü Tiffany. Ama burası onun mekânı. Sesli olarak, "Bir daha altımı ıslatmak isteyebilirim diye, bana göstermek istediğin başka hayalet var mı?"

"Eh, şu anda yok," dedi Letitia, koridorda yürümeye başlayarak. "Çılgık atan iskelet, ona eski bir oyuncak ayı

verdiğimde çılgılık atmaya bıraktı, ama bunun neden işe yaradığından emin değilim. Ah evet, bir de ilk dükün hayaleti yemek odasının yanındaki tuvalete musallat oldu, ama orayı pek sık kullanmıyoruz zaten. Uygunsuz zamanlarda zinciri çekmek gibi bir alışkanlığı var, ama bu eskiden gördüğümüz kan yağmurlarından daha iyi.”

“Sen bir cadısın.” Sözcükler Tiffany’nin zihninin ıssızlığında kalamadı ve kendiliğinden ağzından çıktı.

Kız hayretle ona hayretle, “Aptallaşma,” dedi. “Nasıl olduğunu ikimiz de biliyoruz, değil mi? Uzun sarı saçlar, süt beyazı deri, asil – eh, mantıklı ölçüde asil doğumlu ve teknik olarak zengin. Ben, resmi olarak asil bir hanımefendiyim.”

“Biliyor musun,” dedi Tiffany, “belki de insanın geleceğini peri masallarına dayandırmak yanlıştır. Normalde, prensesliğe eğilimli kızlar, huzuru kaçırmış başsız hayaletlere taşımaları için balkabağı vererek yardım etmez. Çılgılık atan iskeleti oyuncak ayı vererek durdurmaya gelince, etkilendiğimi söylemek zorundayım. Bu, Havausta Nine’nin kafoloji dediği şeydir. İşin özüne indiğinde, bu işin büyük kısmı kafolojiyle halledilir: kafoloji ve boffo.”

Letitia aynı anda hem şaşkınlaşmış, hem sevinmişti ve bu yüzden yüzü pençe pençe kızarmıştı. Kule pencerelelerinden dışarı bakarak, onu ejderhalardan, canavarlardan ve o da olmazsa sıkıntıdan kurtaracak bir şövalye bekleyen türden bir yüz olduğunu itiraf etmek zorundaydı.

“Bu konu hakkında bir şey yapman gerekmiyor,” diye ekledi. “Sivri şapka takmak şart değil. Ama Bayan Kene

burada olsaydı, kesinlikle bir danışman edinmeni önerirdi. Yalnız bir cadı olmak iyi değildir.”

Koridorun sonuna varmışlardı. Letitia bir başka gıcırdak kapı tokmağını çevirdi, kapı açılırken tokmak da, kapı da sızlandı. “Bunu kesinlikle öğrendim,” dedi Letitia. “Bayan Kene kim?”

“Ülkeyi dolaşarak, cadılığa yeteneği olan kızları buluyor,” dedi Tiffany. “Derler ki, sen cadılığı bulmazsın, o seni bulur ve genellikle omzuna dokunan Bayan Kene’dir. O bir cadı bulucudur, ama büyük evlere pek girmedigini sanıyorum. Büyük evler cadıları huzursuz eder. Aman aman!” Bunun sebebi, Letitia’nın bir yağ lambası yakmış olmasıydı. Oda kitaplıklarla doluydu ve içindeki kitaplar parlıyordu. Bunlar ucuz modern kitaplar değildi; bunlar deri ciltliydi, hem de sıradan deri değil, en güzel otlaklarda mutlu hayatlar yaşadıktan sonra canlarını edebiyat uğruna feda etmiş akıllı ineklerin derisi. Letitia büyük odada dolaşarak yeni lambalar yakarken, kitaplar parıldıyordu. Letitia uzun zincirlerini çekerek lambaları tavana kaldırdı ve o çektikçe avizeler hafifçe sallanarak, kitapların parıltısına, pirinç eşyaların parıltısını kattı, öyle ki oda zengin, olgun altınlarla doluymuş gibi görünmeye başladı.

Tiffany’nin durup bakakalması Letitia’yı memnun etmişti. “Büyük dedem büyük bir koleksiyoncuydu,” dedi. “Onca cilalı pirinci görüyor musun? Yalnızca gösteriş için değil, nokta-üç-0-üç kitap kurdu için. O kadar hızlı hareket eder ki bir saniyeden kısa süre içinde koca bir raf dolusu kitabı delip geçebilir. Hah, ama ses hızıyla giderken som pirince

rastladığında değil! Eskiden kütüphane daha büyüktü, ama Charlie amcam bütün... sanırım adına erotika diyorlardı ... orası hakkındaki bütün kitapları alıp kaçtı. Emin değilim, ama haritada da bulamadım. Annem okumanın insanları huzursuz insanlara dönüştürdüğünü düşünüyor. Pardon, ama neden burnunu çekiyorsun? Umarım yine burada fare ölmemiştir.”

Bu mekânda çok yanlış bir şey var, diye düşündü Tiffany. Gergin bir şey... gerilmeye devam eden bir şey. Belki de kitapların içindeki, dışarı çıkmaya çalışan onca bilgidir. Görünmez Üniversite'nin kütüphanesi hakkında söylenenleri duymuştu – uzay ve zamanda küçük bir yere sıkıştırılan onca bilgili kitabın geceleri birbirleriyle konuşmalarını ve kitaptan kitaba uçan şimşekleri. Bir mekâna çok fazla kitap sıkıştırırsanız, ne yapacaklarını nasıl bilebilirdiniz? Bayan Kene bir gün ona şöyle demişti: “Bilgi güçtür, güç enerji, enerji madde, madde kütledir ve kütle zamanı ve uzamı değiştirir.” Ama Letitia rafların ve masaların arasında o kadar mutlu görünüyordu ki, itiraz etmeye içi elvermedi.

Kız onu yanına çağırırdı. “Küçük büyülerimi yaptığım yer burası işte,” dedi, Tiffany'ye bebekleriyle burada oynadığını anlatan bir çocuk gibi.

Tiffany şimdi terliyordu; derisindeki bütün ince tüyler titriyordu, dönüp kaçması gerektiğini anlatan bir işaret, ama Letitia, Tiffany'nin kusmamaya çalıştığı gerçeğinden tamamen bihaber, gevezelik edip duruyordu.

Sinsi Adam'ın kokusu korkunçtu. Işıltılarla dolu kütüphanede, uzun zaman önce ölmüş, okyanus yüzeyine tekrar

çıkan, gaz ve çürümeyle dolu bir balina gibi, yükseliyordu.

Tiffany zihninde beliren imgeyi dağıtacak bir şey bulmak için çaresizlik içinde çevresine bakındı. Bayan Proust ve Derek, Letitia Andaç'tan kesinlikle faydalanmışlardı. Letitia sigiller dahil, büyük koleksiyonun tamamını satın almıştı.

"Ama şu anda yalnızca sigilleri kullanıyorum. Bence doğru hissi veriyor, ama abartılı değil, sence de öyle değil mi?" diyordu.

"Ben onlara hiç bulaşmadım," dedi Tiffany zayıfça.

Letitia burnunu çekti. "Ah eyvah, koku için özür dilerim; fareler yüzünden, sanırım. Kitapları bir arada tutan yapışkan yiyorlar, herhalde özellikle nahoş bir kitap buldular."

Kütüphane Tiffany'yi gerçekten altüst etmeye başlamıştı. Tıpkı, eh, uyanıp, geceleyin siz uyurken bir kaplan ailesinin içeri girdiğini ve yatağın diğer ucunda uyumakta olduğunu görmek gibiydi: Şu anda her şey huzurluydu, ama biraz sonra biri kolunu kaybedecekti. Boffo malzemeleri vardı, ki onlar göstermelik cadılık gibi bir şeydi. İnsanları etkilerdi ve belki bir çömezlin havaya girmesini sağlardı, ama Bayan Proust gerçekten işe yarayan şeyler gönderiyor olamazdı, değil mi?

Tiffany arkasından bir kova sapının tangirtısını duydu ve Letitia iki eliyle bir kova taşıyarak bir kitaplığın arkasından çıktı. Kovayı yere bırakırken yere kumlar saçıldı ve Letitia bir anlığına kumların üzerinde kaydı. "Ah, işte buradasın," dedi ve çok da aç olmayan bir fare tarafından kemirilmiş havuç gibi görünen bir şeyi kumdan çekip çıkardı.

“Bu ben miyim şimdi?” dedi Tiffany.

“Korkarım ahşap oyma konusunda o kadar başarılı değilim,” dedi Letitia, “ama kitap, önemli olanı kimi düşündüğün olduğunu söylüyor?” Sonuna minik, sıska bir soru eklenmiş, gözyaşlarına boğulmaya hazır bekleyen, sinirli bir cümleydi.

“Üzgünüm,” dedi Tiffany. “Kitap yanlış anlatmış. Büyü o kadar sevimli değildir. Önemli olan *ne yaptığın*. Birine sihir yapmak istediğinde, ona ait bir eşyaya iltiyacın olur; saç ya da diş gibi. Ve onunla oyun oynamamalıydın, çünkü iyi bir şey değildir ve yanlış yapmak çok kolaydır.” Başarısızca oyulmuş cadiya daha yakından baktı. “Görüyorum ki kurşunkalemle üzerine ‘cadı’ da yazmışsın. Şey... yanlış yapmak kolay demiştin ya? Eh, bazen bir başkasının hayatını öyle mahvedersin ki ‘yanlış yaptın’ demek hafif kalır.”

Letitia, alt dudakla titreyerek başını salladı.

Tiffany’nin başındaki basınç gittikçe artıyordu ve o korkunç pis koku şimdi o kadar güçlüydü ki, fiziksel bir varlık gibi geliyordu. Kütüphane masasının üzerindeki küçük kitap yığınının odaklanmaya çalıştı. Küçük, hüzünlü kitaplar, canı istediğinde olağanüstü kırıncı olabilen Ogg Ana’nın, eğlence olsun diye cadıçılık oynayan kızların zimbirtıları dediği cinsten şeyler.

Ama en azından Letitia titiz çalışmıştı; masada epey yer kaplayan bir kitap, sehпасının üzerinde iki defter vardı. Tiffany kıza bir şey söylemek için döndü, ama bir şekilde kafası dönmek istemiyordu. İkinci Şüphe’si onu geri çeviriyordu. Ve eli yavaşça, neredeyse kendiliğinden kalktı ve

küçük, aptal kitap yığınıni kenara itti. Bir kitap sehpasının tepesi sandığı şey aslında çok daha büyük bir kitaptı, o kadar büyük ve koyu renkti ki, tahtaya karışmış gibi görünüyordu. Dehşet, beynine kara şurup gibi aktı, ona kaçmasını ve... Hayır, hepsi buydu. Kaç ve koşmaya devam et ve sakın durma. Sakın.

Sakin bir sesle konuşmaya çalıştı. “Bu kitap hakkında bir şey biliyor musun?”

Letitia omzunun üzerinden baktı. “Çok eskidir. Yazıyı tanımıyorum bile. Ama cildi çok güzel ve tuhaf olan şu ki, her zaman biraz ılıktır.”

Burada ve şu anda, diye düşündü Tiffany, benimle burada ve şu anda yüzleşiyor. Eskarina, Sinsi Adam’m bir kitabı olduğunu söylemişti. Bu onun kopyası olabilir miydi? Ama bir kitap kimseye zarar veremezdi, değil mi? Yalnız, kitaplar fikirler içerirdi ve fikirler tehlikeli olabilirdi.

Bu noktada, kitap sehpasındaki kitap derimsi bir gıcırta ile açıldı ve kapağı küçük flap sesiyle yana devrildi. Sayfalar, kanatlanan güvercinlerin hışırtısına benzeyen bir sesle açıldı ve sonra işte oradaydı: Tek bir sayfa, gece yarısı karanlığına bürünmüş odayı parlak, göz yaşartan bir gün ışığıyla doldurdu. Ve o gün ışığında, kavrulan çöl kumlarının üzerinde, siyahlı bir şekil ona doğru koşuyordu...

Tiffany düşünmeden kitabı güm diye kapattı ve iki eliyle kapalı tutarak, kız öğrenci gibi göğsüne bastırdı. Beni gördü, diye düşündü. Gördüğünü biliyorum. Kitap, ağır bir şey çarpmış gibi kollarında sarsıldı ve Tiffany... sözcükler duyabiliyordu, anlamadığına memnun olduğu sözcükler,

Bir darbe daha geldi ve kapak kabardı, onu devirecek gibi oldu. Sonraki darbe geldiğinde, Tiffany öne devrildi, kitabın üzerine düştü ve tüm ağırlığını kapağa verdi.

Ateş, diye düşündü. Ateşten nefret ediyor! Ama bunu çok uzağa taşıyabileceğimi sanmıyorum, ve, eh, kütüphaneyi yakamam zaten, kütüphane yakılmaz. Dahası, bütün bu mekân kemik kadar kuru.

“Kitaptan çıkmaya çalışan bir şey mi var?” dedi Letitia.

Tiffany başını kaldırıp onun pembe-beyaz yüzüne baktı. “Evet,” demeyi başardı ve kollarında sarsılan kitabı masaya çarptı.

“Peri masalı kitabındaki goblin gibi olmayacak, değil mi? Sayfaların arasından çıkacağından o kadar korkardım ki!”

Kitap havaya zıpladı ve yine masaya çarparak Tiffany’nin nefesini kesti. “Bunun goblinden çok daha kötü olduğunu düşünüyorum!” diye homurdanmayı başardı. O bizim goblinimizdi, diye hatırladı gereksiz bir biçimde. Ne de olsa, aynı kitabı okumuşlardı. Pek çok açıdan o kadar da iyi bir kitap değildi, ama sonra büyüyorsun ve yalnızca aptal bir resimli kitap olduğunu anlıyorsun, ama bir parçan onu asla unutmuyor.

Bu, herkesin başına gelen bir şeymiş gibi görünüyordu. Petulia’ya bir kitaptaki resimden korktuğunu söylediğinde, o da küçükken bir kitapta gördüğü mutlu iskeletten ödü koptuğunu itiraf etmişti. Ve bütün kızların bu tür bir şey hatırladığı ortaya çıkmıştı. Hayatın gerçeklerinden biriymiş gibi görünüyordu. Bir kitap, işe sizi korkutarak başlıyordu.

“Sanırım ne yapmak gerektiğini biliyorum,” dedi Letitia. “Sen bir süre onu meşgul edebilir misin? Hemen dönerim.” Ve gözden kayboldu. Hâlâ kitabı kapalı tutmaya çalışmakta olan Tiffany, birkaç saniye sonra bir gıcırta duydu. Ona fazla dikkat etmedi, çünkü sıçrayan kitaba doladığı kolları sürtünmeden dolayı, yanıyormuş gibi acımaya başlamıştı. Sonra, arkasında, Letitia sessizce konuştu, “Bak, seni kitap mengenesine götüreceğim. Ben söylediğimde kitabı içine it ve ellerini hemen oradan çek. Bunu çok çabuk yapman önemli!”

Letitia, Tiffany'nin dönmesine yardım etti ve birlikte yavaş yavaş ilerleyerek, loşluğun içindeki metal bir şeye yaklaştılar. Tiffany'nin kollarındaki kitap öfkeyle sallanıyor, göğsüne çarpıyordu; bir filin hâlâ gümlmekte olan kalbini tutmaya çalışmak gibiydi.

Gümlmelerin üzerinden Letitia'nın sesini zar zor duyabildi: “Kitabı metal plakanın üzerine, biraz it ve parmaklarını çek – hemen!”

Bir şey döndü. Altınızı ıslatmanıza yol açabilecek bir anın içinde Tiffany kitabın kapağının altından bir el çıktığını gördü, ama sonra metal bir plaka kapağın üzerine indi ve Tiffany'nin tırnaklarının uçlarını biçti.

“Şu kolu indirmeme yardım et, olmaz mı? Onu elimizden geldikince sıkıştıralım.” Letitia bir şeye yaslanmıştı. “Bu eski kitap cenderesi,” dedi. “Dedem, zarar görmüş eski kitapları onarırken kullanırdı. Kitap cildinin sırtını yapıştırman gerektiğinde çok işe yarar, örneğin. Artık Domuznöbeti

Bayramı dışında pek kullanmıyoruz. Cevizleri hatasızca kırmak için çok faydalı, anlarsın. Cevizlerin çıtırdadığım duyana kadar kolu indiriyorsun. Minik insan beyinlerine benziyorlar.”

Tiffany, şimdi üst ve alt plakaları sıkıca birbirine bastırılmış olan cendereye baktı ve kenarlardan damlayan insan beyni parçaları aradı. Beyin parçaları yoktu, ama o noktada bunun pek de yardımı dokunmuyordu, çünkü küçük bir insan iskeleti duvardan çıktı, kitaplıklar dumanmış gibi içinden geçti ve gözden kayboldu. İskelet bir oyuncak ayı taşıyordu. Beynin, “görmesem daha iyi olurdu” başlığı altında dosyaladığı şeylerden biriydi.

“O bir tür hayalet miydi?” dedi Letitia. “İskelet değil – sana ondan bahsetmiştim, değil mi? Zavallı küçük şey. Diğeri, demek istiyorum. Kitaptaki...”

“Şey, sanırım onun hastalık gibi bir şey olduğunu söyleyebilirsin. Aynı zamanda, uyandığında yatak odanda dikiirken bulduğun kâbus gibi bir şey. Ve onu senin çağırmış olabileceğini düşünüyorum. Büyüyle çağırmış da diyebiliriz istersen.”

“İki ifade tarzını da sevmedim! Benim tek yapığım bir dolara aldığım bir kitaptan küçük, basit bir sihir yapmaktır! Tamam, aptalca davranmış olabilirim, ama... öyle bir şey... çağırmak istememiştim!” Hâlâ gıcırdamakta olan cendereyi gösterdi.

“Aptal kadın,” dedi Tiffany.

Letitia gözlerini kırptırdı. “Ne dedin?”

“Aptal kadın! Dilersen budala kadın da diyebilirim. Birkaç gün sonra evleneceksin, unuttun mu? Ve sırf kıskançlıktan birine büyü yapmaya çalıştım. O kitabın başlığını gördün mü? Ben gördüm. Tam önümdeydi! *Cadı Ateşi!* Onu dikte eden Om rahibi o kadar deliydi ki, aklı başındalığı ancak teleskopla görebilirdi. Ve biliyor musun? Kitaplar yaşar. Sayfalar hatırlar! Görünmez Üniversite’nin kütüphanesini duydun mu? Orada, zincirlenmesi, karanlıkta, hatta su altında saklanması gereken kitaplar var! Ve sen, küçükhanım, kötü, hınçlı bir büyüyle kaynayan bir kitaptan birkaç santim ötede cadıcılık oynadın. Sonuç elde etmene şaşmamak gerek! Onu ben uyandırdım ve o zamandan beri beni arıyor, beni *avlıyor!* Ve sen –küçük sihrinle– ona nerede olduğumu gösterdin! Ona yardım ettin! O geri döndü ve beni *buldu!* Cadı yakıcı. Ve o, tıpkı sana söylediğim gibi, bir tür hastalıktır, bulaşıcıdır.”

Nefes almak için durdu, ama beklediği gözyaşı seli gelmedi. Letitia, derin derin düşünerek oracıkta dikilmekle yetindi. Sonra, “Sanırım ‘üzgünüm’ demek yeterli olmaz, değil mi?”

“Aslında, oldukça iyi bir başlangıç olur,” dedi Tiffany, ama düşündü: Küçük kız kıyafetleri giyme zamanının geçtiğini hiç fark etmemiş olan bu genç kadın, sırf daha iyi hissetsin diye başsız bir hayalete kolunun altında taşıması için bir balkabağı verdi ve çılgınlık atan küçük iskelete oyuncak ayı armağan etti. Bunları yapmak benim aklıma gelir miydi? Kesinlikle bir cadının yapacağı türden şeyler.

“Bak,” dedi, “kesinlikle büyü yeteneğin var ve bunda ciddiyim. Ama ne yaptığımı bilmeden bir şeylere bulaşırsan başını çok derde sokarsın. Zavallı küçük iskelete oyuncak ayı vermek dâhiceydi ama. Bu düşünceyi geliştirirsen, biraz eğitim alırsan, büyü konusunda bir geleceğin olur. Tıpkı benim yaptığım gibi, gidip bir süre yaşlı bir cadının yanında yaşamam gerek.”

“Eh, bu harika, Tiffany,” dedi Letitia. “Ama benim gidip bir süre evli olarak yaşamam gerekiyor! Artık geri dönelim mi? Kitabı ne yapmamızı önerirsin? O yaratığın burada olduğu fikri hoşuma gitmiyor. Ya çıkarsa?”

“O zaten çıktı. Ama kitap... eh, onun bu tarafa geçmesini kolaylaştıran bir tür pencere. Bana ulaşmak için. Zaman zaman bu tür şeyler olur. Bir başka dünyaya, ya da belki bu dünyada bir başka yere açılan kapı gibi.”

Tiffany bunu açıklarken çok havalı hissetmişti ve bu yüzden Letitia, “Ah evet. H. J. Kurbağabağlayan’ın *Yüzen Dünyalar* kitabı açıklıyordu,” dediğinde biraz havası söndü. “Çançiçeği koruluğundaki, bazen bacasından duman çıkan, bazen çıkmayan kulübe. Ya da gölette ördek besleyen kız, evin arkasındaki, bazen uçan, bazen tünemiş görülen güvercinler. Kitapta bahsediliyor. Okumak ister misin? Nerede olduğunu biliyorum.” Ve Tiffany tek kelime edemeden, kız kitaplıkların arasında uzaklaştı. Bir dakika geçmeden geri dönünce Tiffany rahatladı. Taşındığı parlak deri ciltli büyük kitabı Tiffany’nin ellerine bıraktı.

“Bu bir hediye. Bana, benim sana davrandığından daha iyi davrandın.”

"Bunu bana veremezsin! Bu kütüphanenin bir parçası! Geride bir boşluk kalacak!"

"Hayır, ısrar ediyorum," dedi Letitia. "Zaten artık buraya benden başka kimse gelmiyor. Annem aile tarihçesi, şecere ve armalar hakkındaki kitapları kendi odasında saklıyor ve onlarla ilgilenen tek kişi o. Bugünlerde benim dışımda, buraya gelen tek kişi Bay Tyler ve sanırım şu anda onun yaklaştığını duyuyorum. Bu gecelik, son turunu atıyor. Eh," diye ekledi, "çok yaşlı ve çok yavaştır ve evde bir tam tur atması bir hafta kadar alıyor ve gündüzleri de uyuyor. Gidelim. Burada birini bulursa kalp krizi geçirir."

Gerçekten de uzakta bir kapı tokmağı gıcırdamaya başlamıştı.

Letitia sesini alçalttı. "Diğer yoldan çıkmamıza aldırmaşın, değil mi? Buraya birinin girdiğini anlarsa durum çirkinleşebilir."

Uzun koridordan ışık geliyordu, ama hareket ettiğini görmek için uzun süre izlemeniz gerekiyordu. Letitia dış kapıyı açtı ve son on sene içinde biri çimleri biçmiş olsa çimenlik olacak yere çıktılar. Tiffany, buradaki çim biçme faaliyetinin Bay Tyler'ın hızıyla gittiği izlenimine kapıldı. Otlarda çiy ve gelecekte gün ışığının mümkün olduğu hissi vardı. Süpürgecinin yanına vardıklarında Letitia bir özür mırıldandı ve bir başka kapıdan eve girdi. Beş dakika sonra, büyük bir çanta taşıyarak geri döndü. "Yas giysilerim," dedi, süpürge yumuşak havada yükselirken. "Yarın eski Baron'un cenaze töreni yapılacak, zavallı adam. Annem her

zaman yas elbiseleri ile yolculuk eder. Kimin aniden düşüp öleceğini asla bilemezsin, der.”

“Bu çok ilginç bir bakış açısı Letitia, ama şatoya döndüğünde, yaptıklarını Roland’a anlatmanı rica ediyorum. Başka hiçbir şey umurumda değil, ama lütfen ona yaptığın sihirden bahset.” Tiffany bekledi. Letitia arkasında oturuyordu ve şu anda sessizdi. Çok sessiz. O kadar sessizdi ki, sessizliğin sesini duyabiliyordunuz.

Tiffany zamanını akıp geçen manzaraya bakarak harcadı. Güneş henüz ufukta belirmemiş olsa da, arada burada, mutfak ateşlerinden duman yükseliyordu. Genelde, köylü kadınlar duman gösteren ilk kişi olmak için yarışır; bu sizin çalışkan bir ev kadını olduğunuzu kanıtlardı. Tiffany içini çekti. Çalı süpürgesinin sorunu, ona bindiğinizde insanlara tepeden bakmanızdı. Ne yaparsanız yapın, elinizde değildi. İnsanlar, oraya buraya koşturan beneklerden ibaret olurdu. Ve bu şekilde düşünmeye başladığınızda, düşünceleriniz hizaya girsin diye, gidip başka cadıları görme zamanınız gelmiş demekti. *Yalnız bir cadı olmamalısın*, derlerdi. Bu bir tavsiyeden çok, bir emirdi.

Arkasında, Letitia, her kelimeyi söylemeden önce özenle tarttığını anlatan bir sesle konuştu: “Neden bana daha fazla kızmadın?”

“Ne demek istiyorsun?”

“Bilirsin! Yaptıklarımın sonra! Sen dehşet verici ölçüde... iyi davrandın!”

Tiffany kızın onun yüzünü görmediğine memnun oldu. Aynı şekilde, kendisi onunkini göremediği için de.

“Cadılar pek sık öfkelenmez. Bağırıp çağırarak hiçbir yere varamazsın.”

Letitia yine duraksadı ve sonra, “Eğer bu doğruysa, belki de ben cadı olmaya uygun değilimdir. Bazen çok öfkeleniyorum.”

“Ah, ben sık sık öfke hissedirim,” dedi Tiffany, “ama onunla faydalı bir şey yapma fırsatı bulana kadar öfkemi bir kenara kaldırıyorum. Cadılığın farkı budur – sihirbazlığın da, aslında. Genellikle pek büyü yapmayız ve yaptığımızda, genellikle kendi üzerimizde uyguluyoruz. Bak, şato ileride. Seni çatıya bırakırım. Dürüst olmak gerekirse, samanların ne kadar rahat olduğunu öğrenmeye can atıyorum.”

“Bak, ben gerçekten çok, ama çok...”

“Biliyorum. Söylemiştin. Sana gücenmedim, ama kendi pisliğini temizlemek zorundasın. Bu da cadılığın bir başka tarafıdır.” Kendi kendine ekledi: Ve bunu en iyi ben biliyorum!

Bölüm 12

EN BÜYÜK GÜNAH

Samanların yeterince rahat olduğu anlaşıldı; genellikle küçük kulübelerin misafir odaları bulunmazdı, bu yüzden bir bebeğin doğumu gibi bir iş için oraya gitmiş olan cadı, ahırda bir yatak bulabilirse kendini şanslı sayardı. Aslında çok şanslı. Genellikle daha iyi kokarlardı ve sıcak, çimen kokan inek nefesinin kendi başına bir ilaç olduğunu düşünen tek kişi Tiffany değildi.

Ama zindandaki keçiler de hemen hemen o kadar iyiydi. Sakin sakin oturmuş, akşam yemeklerini tekrar tekrar çiğneyerek, Tiffany'nin her an jonklörlük yapmaya başlamasını ya da bir tür şarkılı dans gösterisine girişmesini beklemiş gibi, ciddi bakışlarla onu izlemekteydiler.

Uykuya dalmadan önce Tiffany'nin son düşüncesi, birinin onlara yem vermiş olması ve dolayısıyla zindanda bir tutsağın eksik olduğunu fark etmiş olması gerektiği oldu.

Bu durumda, başı fena dertteydi, ama nasıl bundan daha fazla dertte olabileceğini düşünemiyordu. Ama muhtemelen başı o kadar da çok dertte değildi, çünkü yaklaşık bir saat sonra uyandığında, birinin o uyurken üzerini örtmüş olduğunu gördü. Neler oluyordu?

Preston, pastırmalı yumurta da içeren bir kahvaltı tepsiyle geldiğinde öğrendi. Pastırmalı yumurta biraz kahve tadındaydı, çünkü uzun taş merdivenden inerken kahveyi dökmüştü. “Baron diyor ki, özürleri ve en içten dilekleriyle birlikte gönderiyormuş,” dedi Preston sınıtarak, “ve dilerse, siyah-beyaz odada seni sıcak bir banyo beklediğini iletmemi istedi. Ve hazır olduğunda Baron... yeni Baron seninle çalışma odasında görüşmek istiyor.”

Banyo fikri kulağa harika geliyordu, ama Tiffany yeterince zamanı olmayacağını biliyordu. Dahası, azıcık işe yarar bir banyo hazırlamak için bile, zavallı kızın birinin bir sürü dolu kovayı dört beş kat taş merdivenden yukarı taşınması gerekecekti. Tiffany, fırsat bulduğunda lavaboda temizlenmekle yetinmeye karar verdi.¹⁹ Ama pastırmalı yumurtalara kesinlikle hazırdı. Tabağı sıyırırken, eğer bu “Tiffany’ye iyi davran günü” olacaksa, bundan bir tabak daha isteyebileceğini aklına yazdı.

Cadılar, taze minnetten en iyi şekilde faydalanmaya çalışırdı. İnsanlar bir iki gün sonra unutmaya başarlardı. Preston onu kahvaltıda tuzlu lapa yemiş bir oğlan çocuğunun ifadesiyle izledi ve Tiffany yemeğini bitirdiğinde, dikkatle, “Şimdi, gidip Baron’u göreceksin?” dedi.

¹⁹ Cadılar ellerini temiz tutmak konusunda titadılar; cadıların geri kalanının, dolu programında yer açılması—yo da bir yağmur fırtınası beklemesi gerekiyordu.

Benim için endişeleniyor, diye düşündü Tiffany. "İlk önce, gidip *eski* Baron'u görmek isterim," dedi.

"O hâlâ ölü," dedi Preston, endişeli bir ifadeyle.

"Eh, içim rahatladı," dedi Tiffany. "Olmasaydı nasıl utandırdım, düşünsene." Preston'ın şaşkınlığına gülümse-di. "Cenazesi yarın, bu yüzden onu bugün görmem lazım Preston, hem de şu anda. Lütfen? Şu anda, o, oğlundan daha önemli."

Tiffany mahzen-mezara yürürken herkesin gözlerini üzerinde hissediyordu. Preston ona yetişmek için koştu-ruyordu. Mahzen-mezara inen uzun merdivenlerde tangir tungur peşinden geldi. Tiffany onun için biraz üzülüyor-du, çünkü her zaman nazik ve saygılı davranmıştı, ama kimsenin bir muhafızın onu önüne katıp götürdüğünü dü-şünmesine izin veremezdi. Şimdiye kadar buna yeterince tahammül etmişti. İnsanların ona fırlattığı bakışlarda öf-keden çok korku vardı ve Tiffany bunun iyiye işaret mi, yoksa kötüye mi olduğunu bilemiyordu.

Merdivenlerin dibinde derin bir nefes aldı. Her zamanki mahzen-mezar kokusu vardı ve içinde bir parça soğuk pa-tates kokusu da alabiliyordu. Kendi kendini tebrik ederek hafifçe gülümsedi. Baron buradaydı, onu bıraktığı gibi, el-leri göğsünde kavuşturulmuş, uyuyan bir adam ifadesiyle, huzur içinde yatıyordu.

"Burada cadılık yaptığımı düşündüler, değil mi Preston?" dedi.

"Bazı dedikodular vardı, evet, küçükhانım."

“Eh, yapıyordum. Ninen sana ölülerle nasıl ilgilenileceğini öğretmişti, değil mi? Bu yüzden cesedin ölülerin dünyasında çok fazla kalmasının iyi olmadığını biliyorsun. Hava iyi gidiyor ve sıcak bir yaz oluyor ve mezar kadar soğuk olabilen taşlar mezar kadar soğuk değil. Bu yüzden, Preston, git ve bana iki kova su getir, lütfen.” Preston telaşla uzaklaşırken Tiffany Baron’u yatırdıkları taşın yanında sessizce oturdu.

Toprak, tuz ve salcı için iki madeni para, ölülere verdiği şeyler bunlardı ve yeni doğmuş bir bebeğin annesi gibi izler ve dinlerdiniz.

Preston, iki koca kovayla, pek az su saçarak dönünce Tiffany memnun oldu. Delikanlı kovaları yere bıraktı ve gitmek üzere döndü.

“Hayır, burada kal Preston,” diye emretti Tiffany. “Ne yaptığımı görmeni istiyorum ki, biri sorduğunda, gerçeği söyleyebilesin.”

Muhafız sessizce başını salladı. Tiffany etkilenmişti. Kovalardan birini taşın yanına koydu, yanında çömeldi, bir elini soğuk kovaya soktu ve diğerini taşa dayayarak, kendi kendine fısıldadı: “Denge her şeydir.”

Öfke işe yarıyordu. Tıpkı Letitia’ya söylediği gibi, onu iyi bir iş için kullanabileceğiniz ana kadar sakladığınız zaman ne kadar faydalı olduğu şaşırtıcıydı. Kovadaki su buharlar saçmaya, sonra kaynamaya başladığında genç muhafızın nefesini içine çektiğini duydu.

Preston ayağa fırladı. “Anladım küçükhanım! Ben kaynayan kovayı götürüp soğuk bir tane getireyim, değil mi?”

Mahzen-mezardaki hava bir kez daha kış ortasındaki kadar soğuk olana kadar üç kova kaynar suyun dökülmesi gerekti. Tiffany dişleri takırdayarak merdivene yürüdü. "Ninem böyle bir şey yapabilmek için neler vermezdi," diye fısıldadı Preston. "Her zaman, ölülerin sıcaktan hoşlanmadığını söylerdi. Taşa soğuk koydun, değil mi?"

"Aslında, taştaki ve havadaki ısıyı alıp kovadaki suya koydum," dedi Tiffany. "Tam olarak büyü sayılmaz. Bu yalnızca bir... bir beceri. Yapmak için cadı olman gerek, o kadar."

Preston içini çekti. "Ninemin tavukları tavuk-kursağı hastalığına yakalandığında onları tedavi etmiştim. Onları açıp, içerideki pisliği temizleyip, sonra yine dikmem gerekmişti. Teki bile ölmedi. Sonra, annemin köpeğinin üzerinden araba geçtiğinde, onu temizledim, parçaları bir araya getirdim ve diktim. Bir tek bacağını kurtaramadım, ama onun yerine tahta bacak oydum, deri kayışlarla bağladım. Hâlâ araba kovalar!"

Tiffany şüpheli görünmemeye çalıştı. "Tavuk-kursağı hastalığını tedavi etmek için tavukları kesip açmak pek işe yaramaz," dedi. "Bir domuz-cadısı tanıyorum. Gerektiğinde tavuklara da bakar ve o, kendisi denediğinde hiç işe yaramadığını söylemişti."

"Ah, ama belki burgukökten haberi olmadığındandır," dedi Preston neşeyle. "Burgukök suyunu bir parça yarpuzla karıştırırsan kolayca iyileşiyorlar. Ninem köklerden anlardı ve bana da öğretti."

“Eh,” dedi Tiffany, “bir tavuğun taşlığını dikebiliyorsan, kırık bir kalbi de onarabilirsin. Dinle Preston, neden gidip bir doktorun çırağı olmuyorsun?”

Baron’un çalışma odasının kapısına gelmişlerdi. Preston kapıyı çaldı ve sonra Tiffany için açtı. “Adının sonuna eklemen gereken harfler yüzünden,” diye fısıldadı. “Onlar çok pahalı harfler! Cadı olmak için para gerekmiyor olabilir küçükhanım, ama harflere ihtiyacın olduğundan, ah, nasıl da para gerekir!”

Tiffany içeri girdiğinde Roland kapıya bakarak ayakta duruyordu ve ağzı, söylenmeme çabasıyla birbirlerine dolanmakta olan döküntü sözcüklerle doluydu. Ama yine de, “Ee, Bayan Sızı...” demeyi başardı “... demek istediğim Tiffany, nişanım senin, saygın kişiliğine yöneltilmiş büyülü bir komplonun kurbanı olduğunu anlattı. Umarım yanlış anlamayı affedersin. Seni çok fazla rahatsız etmediğimizi umuyorum ve küçük zindanımızdan kaçabilmiş görüldüğün gerçeğinin beni biraz cesaretlendirdiğini ekleyebilir miyim? Şey...”

Tiffany bağırarak istedi. “Roland, ilk karşılaştığımızda benim dört, senin yedi yaşında olduğunu ve tozların içinde koşuşturduğumuzu hatırlamıyor musun? Baston yutmuş yaşlı bir avukat gibi konuşmadığın zamanlarda seni daha fazla seviyordum. Sanki bir kalabalığa söylev çekiyorsun!” Ama bunun yerine, “Letitia sana her şeyi anlattı mı?” diye sordu.

Roland mahcup mahcup baktı. “Her şeyi anlatmadığından kuşkulaniyorum Tiffany, ama çok açık sözlü davrandı.

Hatta çok ısrarlı olduğunu söyleyecek kadar ileri gidebilirim.” Tiffany gülümsememeye çalıştı. Roland, evlilik hakkında bazı gerçekleri anlamaya başlamış bir adam gibi davranıyordu. Boğazını temizledi. “Bana, hepimizin bir tür büyülü hastalığın kurbanları olduğumuzu ve o büyülü hastalığın şu anda Andaç Malikânesi’nde, bir kitabın içinde kısılı kaldığını söyledi?” Son cümlede kesinlikle bir soru havası vardı ve Tiffany onun kafasının karışmasına şaşır-mamıştı.

“Evet, bu doğru.”

“Ve... görünüşe göre, Letitia senin başını kum kova-sın-dan çıkardığında, her şey yoluna girmiş.” Bu noktada tamam-en şaşalamış görünüyordu ve Tiffany onu suçlamıyordu.

“İşler biraz karışmış olabilir,” dedi Tiffany diplomatik bir biçimde.

“Ve bana cadı olacağını söyledi.” Bu noktada perişan görünüyordu. Tiffany onun için üzüldü, ama çok da fazla değil.

“Eh, gereken temel yeteneğe sahip olduğunu düşünüyorum. Ne kadar ilerleyeceği ona kalmış.”

“Annesi ne diyecek, bilemiyorum.”

Tiffany kahkahayı patlatı. “Eh, Düşes’e, Lancre Kraliçesi Magrat’ın bir cadı olduğunu söyleyebilirsin. Bu bir sır değil. Elbette bir kraliçe olarak görevinin önceliği var, ama konu iksir olduğunda, o en iyilerden biridir.”

“Gerçekten mi?” dedi Roland. “Lancre Kralı ve Kraliçesi düğün davetiyemizi kabul etme inceliğini gösterdiler.” Tiffany, onun zihninin nasıl çalıştığını görebildiğinden

emindi. Asil sınıf arasında süren bu tuhaf satranç oyununda, gerçek, canlı bir kraliçe hemen herkesi yenerdi, yani bu, Düşes'in dizleri gıcırdamaya başlayana kadar diz kıracağı anlamına geliyordu. Tiffany döküntü sözcükleri gördü: *Elbette bu çok talihsiz olacak.* Şaşırtıcı şekilde, Roland döküntü sözcükler konusunda bile dikkatli olabiliyordu. Ama hafifçe sırtıtmaktan kendini alamadı.

"Baban bana gerçek altından on beş Ankh-Morpork doları verdi. Bir armağandı. Bana inanıyor musun?"

Roland onun yüzündeki ifadeyi gördü ve hemen, "Evet!" dedi.

"Güzel," dedi Tiffany. "O zaman hastabakıcının nereye gittiğini öğren."

Yuttuğu baston hâlâ Roland'ın karnında olabiliirdi, çünkü "Sence babam sana verdiği paranın değerini tam olarak biliyor muydu?" dedi.

"Zihni en sonuna kadar su kadar berrakı, bunu biliyorsun. Bana güvendiğin gibi ona da güvenebilirsin ve şimdi, şunları söylerken de bana güvenebilirsin, çünkü *sen evlenirken elini tutan kadın ben olacağım.*"

Tiffany elini ağzına kapattı, ama çok geçti. *Bu da nereden gelmişti?* Roland da Tiffany'nin hissettiği kadar çok olmuş görünüyordu.

İlk konuşan o oldu ve sessizliği kovmak için yüksek sesle ve kararlılıkla konuştu. "Ne dediğini tam olarak duymadım, Tiffany... samırım bu kadar çok çalışmak sağduyunu biraz etkilemiş. Güzelce dinlensen hepimizin çok daha iyi hissedeceğinden eminim. Ben... Letitia'yı seviyorum,

biliyorsun. O çok, eh, karmaşık biri değil, ama onun için her şeyi yaparım. O mutlu olduğunda ben de mutlu oluyorum. Ve genel olarak mutlu olmakta pek başarılı degilimdir.” Tiffany bir damla gözyaşının Roland’ın yanağında süzöldüğünü gördü ve kendine hakim olmayı başaramayarak, ona temiz sayılabilecek bir mendil uzattı. Roland mendili aldı ve bir yandan burnunu silerken, diğer yandan aynı anda hem gülmeye, hem ağlamaya çalıştı. “Sen, Tiffany, seni de severim, gerçekten, severim... ama öyle görünüyor ki tüm dünyaya verecek bir mendilin var. Sen akıllısın. Hayır, başını iki yana sallama. Akıllısın. İkimiz de küçükken, yansımali sözcüklerin seni büyülediğini hatırlıyorum. Bir sestem isim ya da sözcük türetmek gibi, örneğin guguk kuşu, mırıltı ya da...”

“Şingırtı?” dedi Tiffany, kendine hakim olamadan.

“Doğru. Yeknesak sözcüğünün, sıkıntının çıkardığı ses olduğunu söylemiştin, çünkü kavurucu bir yaz gününde eski tavan arasında kapalı pencereye çarpan çok yorgun bir sineğin çıkaracağı sese benzediğini söylemiştin. Ben de, bunu anlayamadığımı düşünmüştüm! Bana hiç mantıklı gelmemişti ve senin akıllı olduğunu ve sana mantıklı geldiğini biliyorum. Bence bu şekilde düşünmek için özel türden bir kafa gerekir. Ve özel bir türden akıllılık. Bende o türden kafa yok.”

“İyilik nasıl bir ses çıkarır?” dedi Tiffany.

“İyiliğin ne olduğunu biliyorum, ama ses çıkardığım hayal edemiyorum. İşte yine yapıyorsun! Ben iyiliğin kendine has bir sesi olduğu bir dünyada yaşamıyorum. Ben, iki

artı ikinin dört ettiği bir dünyada yaşıyorum. Senin dünyanın çok ilginç olmalı ve seni çok kıskanıyorum. Ama Letitia'yı anladığımı düşünüyorum. Letitia çok basit, ne demek istediğimi anlıyorsan.”

Tuvalate musallat olan hayaleti, sıradan bir iş yapıyor-muş gibi kovalayan bir kız, diye düşündü Tiffany. Eh, sana iyi şanslar bayım. Ama bunu sesli olarak söylemedi. Bunun yerine, “Bence çok akıllıca bir seçim yaptın Roland,” dedi. Roland’ın rahatlamış görüldüğünü görerek şaşırdı. Delikanlı, bir askerin surların ardına saklanması gibi, masasının arkasına çekildi.

“Bu akşam, uzakta yaşayan konuklar yarınki ceneze için gelmeye başlayacak. Bazıları düğün için de kalacak. Şanslıyız ki” –yine küçük bir parça baston– “Rahip Yumurta köyleri dolaşırken buraya da uğrayacak ve babam için birkaç iyi söz söylemeyi kabul etti ve düğünü resmi-leştirmek için de bizimle kalacak. Rahip, çağdaş Om mezhebinin üyesidir. Müstakbel kayınvalidem Omnianları beğenir, ama ne yazık ki bu mezhebi beğenmez, bu yüzden durum biraz gergin.” Gözlerini devirdi. “Dahası, Rahip Yumurta’nın şehirden yeni geldiğini öğrendim ve bildiğin gibi, şehir vaizleri burada pek iyi iş yapamaz.”²⁰

“Yaklaşan zor günlerde, küçük güçlükleri ve pürüzleri, özellikle de gizemli nitelikte olanları önlememize yardımcı

²⁰ Tebeşir’de geleneksel olarak kutsal adamlar yoktu, ama Tebeşir şehirlerle dağlar arasında olduğundan, genellikle –en azından bovalar iyi gördükleri– Rahip Yumurta veya bu mezhebin rahipleri sık sık oradan geçirdi ve geç demek ya da düğün bir yemek yemek için ve biraz da kutsal söz söylemek ve genel olarak insanlara ruhlarını bir ferahlatmak için oraya da uğradı. Rahipler düğün tiplerine, Tebeşir halkı onların kim olduğu konusunda gerekli yere eğilimler ve güncel gökyüzünde varlık, ayı doğru düğün denedikleri ve saçma ya da yeni bir şey toplaya edindikleri sürece aldıkları cennetlerdi. Vaizin koyunlardan biraz daha anılması da iş yarardı.

olursan bana büyük iyilik yapmış olursun Tiffany. Lütfen? Zaten ortalarda yeterince hikâye dolaşıyor.”

Tiffany, biraz önce ağzından kaçırdıkları yüzünden hâlâ kıpkırmızıydı. Başını salladı. “Bak, demin söylediklerim hakkında, ben...”

Sustu, çünkü Roland elini kaldırmıştı. “Bu, hepimiz için zor zamanlar. Bunca batıl inancın bir sebebi var. Düğün ve cenaze zamanları ilgili herkes için endişelerle doludur. Cenaze durumunda, baş oyuncu dışında,” dedi. “Hepimiz sakın ve dikkatli olalım. Letitia’nın senden hoşlanması beni çok memnun etti. Çok arkadaşı olduğunu sanmıyorum. Ve şimdi, bana izin verirsen, denetlemem gereken başka hazırlıklar var.”

Tiffany odadan çıkarken kendi sesi hâlâ kafasında yankılanıp duruyordu. Neden evlenmekten bahsetmişti? Her zaman bunun gerçekleşeceğini düşünmüştü. Eh, biraz daha gençken düşünmüştü, ama bütün bunlar geçmişti, değil mi? Evet, geçmişti! Hem, bu kadar aptalca ve duygusal bir şey söylemek *o kadar* utanç vericiydi ki.

Şimdi nereye gidiyordu peki? Eh, yapacak bir sürü işi vardı, onun her zaman işi vardı. İşlerin sonu yoktu. Koridoru yarılarmıştı ki, hizmetçilerden biri endişe içinde ona yaklaştı ve Bayan Letitia’nın odasında onunla görüşmek istediğini bildirdi.

Kız yatağının üzerine oturmuş, bir mendili büküyordu; Tiffany temiz bir mendil olduğunu görerek sevindi.

Endişeliydi, yani her zamankinden daha endişeli görünüyordu, tıpkı koşu tekerleği durmuş bir hamster gibi.

“Gelmen çok nazikçe, Tiffany. Seninle yalnız görüşebilir miyim?” Tiffany çevresine bakındı. Odada başka kimse yoktu. “Özel konularda,” dedi Letitia ve mendilini bir daha bük-tü.

Yaşıtı arkadaşı pek yok, diye düşündü Tiffany. Eminim köylü çocuklarla oynamasına izin verilmemiştir. Fazla dışarı çıkmıyor. İki gün sonra evleniyor. Eyvah eyvah! Sonuca varmak kolaydı. Bacağı sakat bir kaplumbağa bile çabucak varırdı. Sonra bir de Roland vardı. Elflerin Kraliçesi tarafından kaçırılmış, büyümeden, senelerce onun pis ülkesinde tutsak edilmişti. Sonra, halaları tarafından baskı altına alınmış, yaşlı babası için endişelenmişti ve olduğundan yirmi yaş daha büyükmüş gibi davranması gerektiğini düşünüyordu. Eyvah eyvah!

“Sana nasıl yardım edebilirim?” dedi neşeyle.

Letitia boğazını temizledi. “Düğünden sonra balayına gideceğiz,” dedi, yüzü narin bir pembeye dönüşerek. “Tam olarak ne olması gerekiyor?” Son birkaç sözcüğü çabucak mırıldanmıştı.

“Hiç... teyzen var mı?” diye sordu. Teyzeler bu tür konularda iyiydi. Letitia başını iki yana salladı. “Annenle bu konuda konuşmayı denedin mi?” diye öneride bulunmayı denedi ve Letitia kaynamış ıstakoz rengine döndü.

“Sen olsan *benim* annemle *bu tür* bir konuda konuşur musun?”

“Sorununu anlayabiliyorum. Eh, genel anlamda, bu konuda uzman olduğum söylenemez...” Ama öyleydi²¹. Bir cadı, insanların nasıl dünyaya geldikleri konusunda uzman olmaktan kaçınmazdı; Tiffany on iki yaşına geldiğinde, diğer cadılar ona, onu kendi başına doğuma gönderecek kadar güveniyorlardı. Dahası, daha küçücük bir çocukken kuzuların doğmasına yardımcı olmuştu. Ona doğal geliyordu, ama Ogg Ana’nın dediği gibi, sandığın kadar doğal değil. Bay ve Bayan Sepet’i hatırlıyordu. Düzgün bir çifttiller, ama bu işin nasıl olduğunu anlayana kadar art arda üç çocuk yapmışlardı bile. O zamandan beri Tiffany, ne olur ne olmaz diye, belli bir yaşa gelmiş köylü kızlarla küçük sohbetler etmeye özen gösteriyordu.

Letitia, daha sonra not alacak ve cuma günü de sınava girecek biri gibi dinledi. Tiffany yarısına gelene kadar soru sormadı ve o zaman da, “*Emin misin?*” diye sordu.

“Evet, oldukça eminim,” dedi Tiffany.

“Eh, şey, mantıklı ve aşikâr görünüyor. Elbette, oğlanlar bu konuda her şeyi biliyordur, sanırım. Neden gülüyorsun?”

“Kime sorduğuna bağlı,” dedi Tiffany.

Ah, şimdi seni görüyorum. Seni görüyorum, seni pislik, seni veba, seni iğrenç yaratık!

Tiffany Letitia’nın aynasına baktı. Büyüktü ve çerçevesinde altın kaplamalı bir sürü şişman bebek melek vardı ve üşütecekleri kesindi. Letitia’nın yansımasını gördü ve bir de –soluk, ama görünür halde – Sinsi Adam’ın gözsüz yüzü vardı. Sinsi Adam’ın silueti kalınlaşmaya başladı. Tiffany,

²¹ Ama kişisel deneyimleri sayesinde değil.

yüzünde hiçbir şeyin değişmediğini biliyordu. *Biliyordu.* Ona yanıt vermeyeceğim, diye düşündü. Onu neredeyse unutmuştum. Yanıt verme. Seni etkilemesine izin verme!

Letitia sandık ve bavullardan, çeyizi olduğunu söylediği şeyleri çıkarırken Tiffany gülümsemeyi başardı. Onun fikrine göre, dünyanın tüm fırır stokları buradaydı. Onlara odaklanmaya çalıştı, fırırınların zihnini doldurmasına ve bir şekilde *ondan* gelen sözcükleri kovalamasına izin verdi. Anladığı sözcükler yeterince kötüydü; anlamadıkları daha beterdi. Her şeye rağmen, gıcırdayan, boğuk ses aradan sızmayı başardı: *Şansının yaver gittiğini sanıyorsun, cadı. Yine şanslı olacağını umuyorsun. Sonunda uyuman gerekecek. Ben asla uyumam. Her seferinde şanslı olman lazım. Benim bir here şanslı olmam yeterli. Benim şansım bir kez yaver gitse sen... yanarsın. Önceki gıcır, öksürüklü, hisirtici sözcüklerden sonra, son sözcük yumuşak, neredeyse nazikti. Böylesi daha kötüydü.*

"Biliyor musun," dedi Letitia, düşünceler içinde, Tiffany'nin asla satın alamayacağını bildiği bir parça giysiye bakarak. "Bu şatonun hanımı olmayı dört gözle bekliyorum, ama buradaki lağım sisteminin korkunç koktuğunu söylemek zorundayım. Aslında, dünya kurulduğundan beri hiç temizlenmemiş gibi kokuyor. Cidden, tarihöncesi canavarların oraya pislediğine inanabilirim."

Demek Sinsi Adam'ın kokusunu o da alabiliyor, diye düşündü Tiffany. O gerçekten bir cadı. Eğitime ihtiyaç duyan bir cadı, çünkü eğitilmezse yalnızca kendisi için değil, herkes için tehlikeli olacak. Letitia hâlâ gevezelik ediyordu

– tarif etmenin başka yolu yoktu. Tiffany, irade gücüyle Sinsi Adam'ın sesini alt etmeye çalışarak, yüksek sesle sordu: "Neden?"

"Ah, çünkü bence kurdeleler düğmelerden çok daha şeker görünüyor da ondan," dedi Letitia. Oldukça gösterişli bir geceliği kaldırmıştı: cadıların gerçekten de hiç parası olmadığını hatırlatan bir başka şey.

Önceden de yandın. Ben de öyle! diye gakladı kafasının içindeki ses. Ama bu sefer beni yakalayamayacaksın! Ben seni yakalayacağım ve sizin şer ocağınızı yok edeceğim!!!!

Tiffany ünlem işaretlerini görebildiğini düşündü. Sinsi Adam usul usul konuşuyor olsa da, ünlem işaretleri onun adına bağırıyordu. Ortaya atılıyor, sözcükleri biçiyorlardı. Tiffany onun çarpık yüzünü, parmak sallayarak bağırmasına eşlik eden tükürük damlalarını görebiliyordu – aynanın önünde, havada uçuşan sıvı delilik damlaları.

Letitia'nın onu henüz duyamaması ne şanstı, ama onun zihni şu anda fısırlar, çanlar, pirinç taneleri ve bir düğünün ortasında olma fikriyle doluydu. *Bu hayalleri Sinsi Adam bile delip geçemezdi.*

"Bence yakışmaz," demeyi başardı. Ve kafasının içinde bir parça tekrarlayıp duruyordu: *Gözü yok. Hiç gözü yok. Yalnızca kafasının içine açılan iki tünel.*

"Evet, sanırım haklısın. Muhtemelen leylak rengi olan üzerimde daha iyi durur," dedi Letitia, "ama her zaman su yeşilinin bana en yakışan renk olduğunu söylerler. Bu arada, seni baş nedimem yaparak, olanları biraz telafi edebilir miyim? Elbette, anladığım kadarıyla son iki haftadır

nedime elbiselerini üzerinden çıkarmamış bir dolu minik uzak kuzenim var.”

Tiffany hâlâ boşluğa, daha doğrusu boşluğa açılan iki deliğe bakıyordu. O anda, zihnindeki en önemli şeyler onlardı ve işe minik kuzenler karışmadan da yeterince kötüydüler. “Cadıların nedimeliğe uygun olduğunu sanmıyorum, ama yine de teşekkürler,” dedi.

Nedimeler? Bir düğün?

Tiffany’nin içi burkuldu. Elinde değildi. Yaratık daha fazlasını öğrenemeden odadan kaçtı. Nasıl arıyordu? Ne arıyordu? Biraz önce, odada ona ipucu mu vermişlerdi? Tiffany zindana kaçtı; şu anda orası ona bir sığınak gibi geliyordu.

Letitia’nın ona verdiği kitap yanındaydı. Onu açtı ve okumaya başladı. Dağlarda yaşarken hızlı okumayı öğrenmişti, çünkü gezici kütüphaneden başka hiç kimsede kitap bulamıyordunuz ve gezici kütüphaneden ödünç aldığınız kitapları geç iade ederseniz hir peni ceza kesiyorlardı. Eski çizmeler karşılığında hizmet veriyorsanız, bu oldukça ciddi bir paraydı.

Kitap, pencereler hakkında hikâyeler anlatıyordu. Sıradan pencereler hakkında değil, ama bazıları sıradan olabilirdi de. Ve pencerelerin ardındaki... şeyler; canavarlar, bazen. Bir resim, kitapta bir sayfa –hatta doğru yerde bir su birikintisi– bir pencere olabilirdi. Eski peri masalları kitabındaki kötü goblini yine hatırladı; resimdeki goblin bazen kahkahalar atıyor, bazen sırıtıyordu. Bundan her zaman emin olmuştu. Büyük bir değişiklik değildi, ama yine

de bir değişiklikti. Ve hep merak ederdiniz: Son seferinde nasıl görünüyordunuz? Yanlış mı hatırlıyorum?

Kitap Tiffany'nin ellerinin altında, fındıklarla dolu bir ağaç kovuğunda uyanmış aç sincap gibi hışırdadı. Kitabın yazarı bir sihirbazdı, hem de geveze bir sihirbaz, ama yine de kitap büyöleyiciydi. Bir resme girmiş insanlar olmuştu, bir resimden çıkmış insanlar olmuştu. Pencereleler, bir dünyadan diğerine geçmek için kullanılan yollardı ve her şey bir pencere olabilirdi, her şey bir dünya olabilirdi. Tiffany, iyi bir portrenin işaretinin, odada sizi takip eden gözler olduğunu duymuştu, ama kitaba göre resim pekâlâ sizi eve, yukarı kattaki yatak odasına kadar da takip edebilirdi – Tiffany'nin şu anda düşünmek istemediği bir fikir. Yazar, sihirbaz olduğundan, her şeyi grafikler ve çizimlerle açıklamaya çalışmıştı, ama hiç faydası olmamıştı.

Sinsi Adam kitabın içinde ona doğru koşmuştu ve Tiffany o dışarı çıkamadan kitabın kapağını kapatmıştı. Tam cendere kapanırken onun parmaklarının dışarı uzandığını görmüştü. Ama Sinsi Adam kitabın içinde ezilmiş olamaz, diye düşündü, çünkü *aslında* kitabın içinde değildi ya da yalnızca büyölü bir biçimde içindeydi ve beni başka şekillerde de bulmaya çalışıyor. Nasıl? şu anda, kırık bacaklar, bozulmuş mideler ve batmış tırnaklarla dolu sıkıcı günler aniden çok cazip görünmeye başlamıştı. İnsanlara hep cadılığın bunlardan ibaret olduğunu söylemişti ve doğruydu da, ta ki korkunç bir yaratık hiç yoktan belirene kadar. İşte o zaman merhemler yeterli olmuyordu.

Bir saman parçası süzülerek düştü ve kitabın üzerine kondu. “Dışarı çıkabilirsiniz,” dedi Tiffany. “Buradasınız, değil mi?”

Ve kulağının tam dibinde bir ses, “Ah heye, burdayız,” dedi. Saman balyalarının, örümcek ağlarının, elma raflarının, keçilerin ve birbirlerinin arkasından çıktılar.

“Sen Mini Deli Arthur değil misin?”

“Heye hamfendi, bu dooru. Utanarak da olsa söölemem lazım, polis olduum için Herhangi Bi Rob bana çok güveniyo ve Rob düşündü ki, bilirsın, kocatiplerle uuraşıyosan bi polis meemuru onları daha da korkutur. Dahası, ben kocatipçe konuşabiliyom! Rob şu anda höyükte daha fazla zaman geçiriyo, bilirsın. Ve senin Baron’un küreklerle oraya gidebilceeni düşünüyö.”

“Bunun olmamasını sağlayacağım,” dedi Tiffany kararlılıkla. “Bir yanlış anlama oldu.”

Deli Mini Arthur ikna olmuş görünmüyordu. “Bunu duyduuma sevindim hamfendi, Koca Adam da sevincektir, çünkü sana sööleyebilirim, o höyüğe kürek dokunursa, o şatoda canlı adam bırakmazlar ve kadınların yası büyük olur, ama sen hariç.” Diğer Feeglelerden, höyüğe el uzatanlar arasında nasıl bir katliam yaşanacağı ve her birinin işlemek zorunda kalacakları cinayetler için ne kadar üzüleceği hakkında mırıltılar yükseldi.

“Hep pantoloniler yüzünden,” dedi Şişko-Jock’tan-Birazcık-Daha-Zayıf Jock. “Bi adamın pantolonisine Feegle girdii anda, keder ve sıkıntı zamanı daha yeni başlamış demektir.”

“Ah heye, onlar için büyük bi hoplama zıplama sıçrama zamanı başlar,” dedi Ak Kelleli Mini Jock.

Tiffany şok olmuştu. “Feeglelar kocatiplerle en son ne zaman savaştı ki?”

Feeglelar kendi aralarında bir süre tartıştıktan sonra, Çöp Yığını Savaşı’nda olduğunu ilan etti. Ak Kelleli Mini Jock’a göre: “Hiç öle koşturma ve bağırma ve tepinme ve acıklı acıklı aalama görülmemiştir, eşi benzeri duyulmamıştır, erkekler hamfendilerin kaba kıkırtıları eşliinde, artık dostları olmayan pantolonilerinden kurtulmak için debeleniyolardı, ne demek istediimi anlıyosan.”

Hikâyeyi ağzı bir karış açık dinlemekte olan Tiffany, ağzını kapattı ve sonra yine açıp sordu: “Ama Feeglelar hiç insan öldürdü mü?”

Bu, Feegleların gözlerini birbirlerinden kaçırmalarına, ayak değiştirmelerine, kafa kaşımalarına ve sonuç olarak saçlarının arasından böcekler, yiyecekler, ilginç taşlar ve başka anlatılmaz nesneler yağmasına sebep oldu. Sonunda Mini Deli Arthur konuştu:

“Daha peri ayakkabıcı olmadığını yeni öğrenmiş bi Feegle olarak hamfendi, kaybedecek şerefim olmadığından sana söyleyebilirim ki yeni kardeşlerimle konuşurken öğrendi-me göre uzak dağlarda yaşarken bazen peri altını aramak için höyüklerini kazmaya gelen insanlarla savaşmaları gerekmiş. Gerçekten ve korrrkunç bi savaş olmuş ve o haydutların kaçmayı akıl edemiycek kadar aptal olanları olacak kadar akıllı çıkmış.” Öksürdü. “Bununla birlikte, yeni kardeşlerimin adil dövüştüklerini söylemem gerek, yani

her on insana bi Feegle düşüyömuş. Bundan daha adil olamazsın. Ve bazı adamların intihar etmesi de onların suçu olamaz.”

Mini Deli Arthur’un gözlerinde bir ışıltı fark eden Tiffany sordu: “*Tam olarak* nasıl intihar etmişler?”

Polis memuru Feegle mini geniş omuzlarını silkti. “Feegle höyüünü kazmaya kalkışmışlar, hamfendi. Ben kanunu bilirim, hamfendi. Bu nazik beyefendilerle tanışana kadar hiç höyük görmedim, ama yine de kanım kaynıyo hamfendi, gerçekten kaynıyo. Parlak çelikten bi küreen bi Feegle höyününün kil duvarını deldiini, kesip ezdiini düşündükçe kalbim gümlüyo, kanım fışırđıyo ve içim ejder nefesi gibi kabarıyo. Bunu yapan adamı öldürürüm, hamfendi. Vurup öldürürüm ve bi daa öldürmek için ahrette de kovalarım ve bunu tekrar tekrar yaparım, çünkü koskoca bi halkı öldürmek en büyük gûnahtır ve cezası için bi ölüm yetmez. Bununla birlikte, önceden dediim gibi bi kanun adamı olduumdan, şimdiki yanlış anlaşmanın katliama, kan dökmeye, aalamalara, feryatlara ve sızlanmalara ve insan parçalarının hiç görûlmemiş şekilde ağaçlara çivilenmesine gerek kalmadan çözülceni umuyom, anlarsın ya?” Mini Deli Arthur, tam boy polis rozetini kalkan gibi tutarak, bir şok ve meydan okuma karışımı içinde Tiffany’ye baktı.

Ve Tiffany bir cadıydı. “Sana bir şey söylemem gerek, Mini Deli Arthur,” dedi, “ve söylediklerimi anlamam gerek. Evine döndün, Mini Deli Arthur.”

Mini Deli Arthur elindeki kalkanı düşürdü. “Heye hamfendi, artık bunu biliyom. Bi polis memuru benim biraz

önce söylediklerimi söylememeli. Yargıçlardan, jürilerden, hapishanelerden ve cezalardan bahsetmeli ve kanunu kendin uyguluyamazsın demeli. Bu yüzden rozetimi iade etçem ve burda, kendi halkım arasında kalcam, ama eklemem gerek, hijyenime daha fazla dikkat etçem.”

Bu, toplanmış Feeglelardan bir alkış yükselmesine sebep oldu, ama Tiffany onların çoğunun hijyen ya da kanuna uyma kavramlarını tam olarak anladığından o kadar emin değildi.

“Sana söz veriyorum,” dedi Tiffany, “höyüğe bir daha dokunulmayacak. Bundan emin olacağım, anlıyor musun?”

“Ah, şeyey,” dedi Mini Deli Arthur gözyaşları içinde. “Bu iyi, hoş, hamfendi, ama sen arkanı dönüp, çok önemli işler peşinde tepelerin üzerine uçup kaçarken nolcak? O zaman nolcak, ha?”

Keçilerinki dahil bütün gözler Tiffany’ye döndü. Tiffany, uygunsuz kaçtığını bildiği için artık bu tür şeyler yapmıyordu, ama Mini Deli Arthur’u tuttu ve göz hizasına kaldırdı. “Ben tepelerin kocakarısiyim,” dedi. “Ve sana ve tüm diğer Feeglelara yemin ediyorum, Feegleların yuvası bir daha asla demirle tehdit edilmeyecek. Ona asla arkamı dönmeyeceğim ve gözüm hep üzerinde olacak. Ve bu sürdüğü sürece, hiçbir canlı adam, eğer canlı bir adam olarak kalmak istiyorsa, ona dokunmayacak. Ve bu konuda Feegleları hayal kırıklığına uğrattırsam, çivilerden yapılmış bir süpürgenin üzerinde yedi cehennemde sürükleneyim.”

Tiffany, doğrusunu isterseniz, bunların oldukça boş tehditler olduğunu itiraf etmek zorundaydı, ama Feeglelar, içinde gök gürültüsü ve şimşek, bóbürlenme ve kan olmayan yemini, yeminden saymazdı. Bir şekilde, kan onu resmi hale getiriyordu. O höyüğe bir daha dokunulmamasını sağlayacağım, diye düşündü. Artık Roland beni reddedemez. Dahası, gizli bir silahım var: Yakında onun karısı olacak genç kadın bana güveniyor. Bu koşullar altında hiçbir erkek güvende olamaz.

Aldığı güvencenin mutluluğuyla parlamakta olan Mini Deli Arthur, “İyi dedin hamfendi, bu fırsattan faydalanarak yeni dostlarım ve akrabalarım adına, düğün sonrası olacaklar meselesini açıkladım için de teşekkür edebilir miyim? Bazılarımız, soru da sorabilir miyiz diye merak ediyodu da.”

Şu anda dehşet verici bir hayalet tarafından kovalanmak yeterince kötü geliyordu, ama bir şekilde Nac Mac Feegleların insanların evlilik hayatı hakkında sorular sorması daha da kötüydü. Neden açıklamayacağını açıklamanın anlamı yoktu. Tiffany basitçe çelikten bir sesle, “Hayır,” dedi ve Mini Deli Arthur’u dikkatle yere bıraktı. “Kulak misafiri olmamanız gerekirdi,” diye de ekledi.

“Nedenkine?” dedi Kaçık Wullie.

“Olmamanız gerekirdi, o kadar! Açıklamayacağım! Dinlememeliydiniz. Ve şimdi, beyler, sizin için de fark etmezse, biraz yalnız kalmak istiyorum.”

Bazıları yine de onu takip edecekti, elbette. Her zaman ederlerdi. Tiffany salona döndü ve dev ateşin mümkün olduğunca yakınına oturdu. Yaz sonu olmasına rağmen salon

soğuktu. Soğuğa karşı yalıtım olsun diye taş duvarlara duvar halıları asılmıştı. Her zamanki türden halılardı: zırhlı adamlara kılıçlar, yaylar ve baltalar sallayan başka zırhlı adamlar. Savaşın aslında çok hızlı ve gürültülü bir olay olduğu düşünülürse, muhtemelen her birkaç dakikada bir durup, duvar halısını dokuyan hanımlara poz vermeleri gerekiyordu. Tiffany şöminenin yanındaki halıyı ezbere biliyordu. Bütün çocuklar bilirdi. Yakında, neler olduğunu açıklayacak yaşlı bir adam da varsa, tarihinizi duvar halılarından öğrenirdiniz. Ama Tiffany daha küçükken, şövalyeler hakkında hikâyeler uydurarak daha fazla eğlenmişti. Örneğin, atına yetişmek için çılgınca koşan şövalye. Ya da kendi atının yere fırlattığı ve miğferi sivri olduğu için şimdi yere kafa üstü çakılmış olan. Çocukken bile, bunun savaş meydanında iyi bir duruş olmadığını biliyordu. Onlar Tebeşir'de, kimsenin adını hatırlamadığı bir savaşta donakalmış eski dostlar gibiydi.

Ve... aniden bir tane daha belirdi, daha önce hiç görmediği biri ve savaşın içinde, Tiffany'ye doğru koşuyordu. Tiffany ona bakakaldı. Vücudu biraz uyumak istiyordu ve beyninde çalışan hangi parça kalmışsa, *bir şeyler* yapmasını talep ediyordu. Eli ateşin kenarından bir odun kaptı ve yakma niyetiyle duvar halısına doğru tuttu.

Hah eskilikten dağılmaya başlamıştı. Kuru ot gibi yanardı.

Şekil şimdi ihtiyatla yürüyordu. Tiffany henüz ayrıntıların seçemiyordu ve seçmek de istemiyordu. Duvar halısındaki şövalyeler, perspektif olmadan dokunmuştu; küçük bir çocuğun resimleri gibi yassıydılar.

Ama başta uzakta bir bulanıklık olan siyahlı adam, yaklaştıkça büyüyordu ve şimdi... Tiffany yüzünü ve boş göz deliklerini görebiliyordu. Buradan bakarken bile, şövalyelerin boyalı zırhlarının önünden geçerken deliklerin ardındaki rengin değiştiği görülebiliyordu. Ve şimdi koşmaya başlamıştı ve büyüyordu. Ve yine o koku ona doğru akıyordu... Duvar halısı ne kadar değerliydi acaba? Ona zarar vermeye hakkı var mıydı? O şey onun içinden çıkarken? Ah evet, ah evet!

Sihirbaz olup o şövalyeleri son bir savaş için çağırmak hoş olmaz mıydı?

Burada olmayan bir cadı olmak hoş olmaz mıydı? Tiffany çtırdayan kütüğü kaldırdı ve gözlerin olması gereken deliklere dik dik baktı. Orada olmayan gözlerin bakışına karşılık vermek için cadı olmanız gerekirdi, çünkü bir şekilde sizin kendi göz yuvarlarmızı kafatasınızdan çekip almaya çalışıyormuş gibi hissettiriyordu.

Kafatasındaki o tüneller büyüleyiciydi ve şimdi Sinsi Adam yılan gibi, yavaşça, bir o yana, bir bu yana gidiyordu.

“Lütfen yapma.”

Bunu beklemiyordu; ses telaşlı, ama oldukça dost canlısıydı – ve Eskarina Smith’e aitti.

Rüzgâr gümüşsüydü ve soğuktı.

Sırtüstü yatmış olan Tiffany beyaz gökyüzüne bakıyordu; görüş alanının kıyısında, kuru otlar rüzgârda sallanıp savruluyordu, ama ilginç bir biçimde, bu küçük kır manzarasının arkasında büyük bir şömine ve savaşan şövalyeler vardı.

“Hareket etmemen çok önemli,” dedi aynı ses arkasından. “Şimdi olduğun yer konuşmamız için yaratıldı ve sen buraya gelene kadar yoktu ve sen gider gitmez de yok olacak. Aslında, pek çok felsefi ekolün standartlarına göre, var olduğu söylenemez.”

“Burası büyülmüş bir yer mi, o zaman? Gerçek Olmayan Mülk gibi?”

“Çok mantıklı bir biçimde ifade ettin,” dedi Eskarina’nın sesi. “Biz, burayı bilenler, ona gezgin-şimdi deriz. Seninle özel olarak konuşmanın kolay bir yolu; kapandığı zaman, biraz önce neredeyse orada olacaksın ve zaman geçmemiş olacak. Anladın mı?”

“Hayır!”

Eskarına yanına, çimenlerin üzerine oturdu. “Buna sevindim. Anlasan pek huzursuz edici olurdu. Sen oldukça sıra dışı bir cadıydın, biliyor musun? Anlayabildiğim kadarıyla doğal bir peynircilik yeteneğin var ve bu oldukça iyi bir yetenek. Dünyanın peynircilere ihtiyacı var. İyi bir peynirci, ağırlığınca, eh, peynire bedeldir. Yani, cadılık yeteneğiyle doğmamışsın.”

Tiffany, ne diyeceğini bilmediği halde yanıt vermek için ağzını açtı, ama insanlar arasında bu pek de sıra dışı değildir. Soru kalabalığı arasından sıyrılıp öne çıkan şu oldu: “Dur bir dakika, elimde yanan bir odun vardı. Ama sen beni buraya getirdiğine göre odun şimdi *tam olarak* nerede? Ne oldu?” Ateşe baktı. Alevler donmuştu. “İnsanlar beni fark edecek,” dedi ve sonra, durumu düşünerek ekledi, “Değil mi?”

“Yanıt hayır; sebebi karmaşık. Gezgin-şimdi... ehli bir zamandır. Yani, senin tarafında olan zaman. İnan bana, evrende daha tuhaf şeyler de vardır. Şu anda Tiffany, gerçekten de ek sürede yaşıyoruz.”

Alevler hâlâ donuktu. Tiffany onların soğuk olması gerektiğini hissediyordu, ama sıcaklıklarını hissedebiliyordu. Düşünecek zamanı da vardı. “Geri döndüğümde?”

“Hiçbir şey değişmemiş olacak,” dedi Eskarina, “kafanın içindekiler dışında, ki şu anda en önemli olan bu.”

“Ve sen bunca zahmete, benim cadılığa hiç yeteneğim olmadığını söylemek için katlandın, öyle mi?” dedi Tiffany ifadesizce. “Çok nazıksın.”

Eskarına kahkaha attı. Onun genç kahkahasıydı ve yüzündeki kırışıkların yanında, tuhaf kaçıyordu. Tiffany yaşlı birinin bu kadar genç görüldüğünü hiç görmemişti. “Cadılık yeteneğiyle *doğmadığını* söyledim. Kolay gelmemiş olmalı. Sen, o yeteneği istediğin için sıkı çalıştın. Dünyayı o yeteneği sana vermeye zorladın, hem de bedeli ne olursa olsun ve bedel her zaman yüksektir ve yüksek olacak. ‘Çukur kazmanın ödülü daha büyük bir kürektir’ diye bir deyim duymuş muydun?”

“Evet,” dedi Tiffany, “bir seferinde Havausta Nine’nin söylediğini duymuştum.”

“Deyimi o icat etti. İnsanın cadılığı değil, cadılığın insanı bulduğunu söylerler. Ama sen onu kendin buldun, hem de ne bulduğunu bilmediğin bir zamanda ve onu sıksa ensesinden tutup, senin için çalışmasını sağladın.”

“Bütün bunlar çok... ilginç,” dedi Tiffany, “ama yapmam gereken işler var.”

“Gezgin-şimdide değil,” dedi Eskarina kararlılıkla. “Bak, Sinsi Adam seni yine buldu.”

“Kitaplarda ve resimlerde saklanıyor, sanırım,” dedi Tiffany. “Bir de duvar halılarında.” Ürperdi.

“Aynalarda da...” dedi Eskarina “ve su birikintilerinde, kırık bir cam parçasındaki ışıltıda, bıçaktaki yansımadada. Başka kaç saklanma yeri düşünebiliyorsun? Ne kadar korkmaya hazırlıklısın?”

“Onunla savaşmam gerekecek,” dedi Tiffany. “Bunu baştan beri biliyordum sanırın. Kaçabileceğin türden birine benzemiyor. O zorbanın teki, değil mi? Kazanacağını düşündüğü zaman saldırıyor, bu yüzden ondan daha güçlü olmanın bir yolunu bulmam gerek. Sanırın bir yol bulabilirim – ne de olsa, o da biraz kovana benziyor. Ve o gerçekten epey kolaydı.”

Eskarına bağırmadı, çok sessizce konuştu ve bu bir açıdan bir çığlıktan daha fazla ses çıkardı: “Bunun ne kadar önemli olduğunu anlamamakta ısrar mı edeceksin, peynirci Tiffany Sızı? Sinsi Adam’ı yenme şansın var ve sen bunu başaramazsan, cadılık müessesesi de başarısız olur ve seninle birlikte yenilir. O senin bedenine, bilgine, yeteneklerine ve ruhuna hakim olur. Ve kendi iyiliğin için –ve herkesin iyiliği için– diğer cadılar kendi aralarındaki anlaşmazlıkları bir kenara bırakıp sen daha fazla zarar veremeden ikinizi birden yokluğa yollar. Anladın mı? Bu önemli! Kendi kendine yardım etmek zorundasın!”

“Diğer cadılar beni öldürür mü?” dedi Tiffany hayretler içinde.

“Elbette. Sen bir cadısın ve Havausta Nine her zaman ne der, bilirsin: *Biz doğru olan yaparız, hoş olanı değil.* Ya sen, ya Sinsi Adam olacak, Tiffany Sızı. Kaybeden ölecek. O ölürse, üzülerek söylüyorum, birkaç yüz yıl sonra onu yine görürüz. Sen ölürsen, tahmin yürütmek istemiyorum.”

“Ama dur bir dakika,” dedi Tiffany. “Onunla ve benimle savaşmaya hazırsalar, neden şimdi hepimiz birleşip onunla savaşmıyoruz?”

“Elbette. Bunu yapmalarını ister miydin? Gerçekte ne istiyorsun Tiffany Sızı, şu anda ve burada ne istiyorsun? Seçim sana kalmış. Diğer cadıların sana duydukları saygıyı kaybedeceklerini sanmıyorum.” Eskarina bir an duraksadı ve sonra, “Eh, sanırım konudan bahsederken *çok nazik* olurlar.”

Zor bir durumla karşılaşan ve kaçan bir cadı? diye düşündü Tiffany. Yeterince iyi olmadığını düşündükleri için çok nazik davrandıkları bir cadı? Eğer yeterince iyi olduğunu düşünmüyorsan, zaten cadı sayılmazsın. Sesli olarak, “Herkesin nazik davrandığı kız olmaksansa, cadı olmaya çalışırken ölmeyi yeğlerim,” dedi.

“Bayan Sızı, neredeyse günaha varan bir özgüven, ezici bir gurur ve kendinden eminlik gösteriyorsun ve bir cadıdan daha azını beklemediğimi söylememe izin verir misin?”

Dünya biraz sallandı ve değişti. Daha Tiffany’nin zihni, sözlerini kavramayı bitiremeden Eskarina yok oldu. Duvar halısı yine önündeydi ve yanan odunu hâlâ ona doğru

tutmaktaydı, ama bu sefer bunu özgüvenle yapıyordu. Sanki içi havayla dolmuş, onu kaldırıyormuş gibi hissediyordu. Dünya tuhaflaşmıştı, ama en azından odunu halıya dokundurur dokundurmaz halının çıra gibi yanacağını biliyordu.

“Bu eski örtüyü bir anda yakabilirim bayım, güven bana. Geldiğin yere dön, bayım!”

Karanlık şeklin çekildiğini görerek şaşırdı. Bir anlığına bir hışırtı duyuldu ve Tiffany bir ağırlık kalkmış ve pis kokuyu da yanında götürmüş gibi hissetti.

“Bütün bunlar çok ilginçti.” Tiffany hızla döndü ve Preston’ın neşeli sırtışına baktı. “Biliyor musun,” dedi Preston, “birkaç saniyeliğine kaskatı kesildiğinde gerçekten endişelendim. Öldüğünü sandım. Koluna dokundugumda –büyük saygıyla, hiç aşna fişna olmadan– fırtınalı bir günde havanın verdiği hissi verdi. Ben de, bu cadı işi, diye düşündüm ve sana göz kulak olmaya karar verdim ve sonra sen masum bir duvar halısını yakarak öldürmekle tehdit ettin!”

Tiffany delikanlının gözlerine aynaymış gibi baktı. Ateş, diye düşündü. Ateş onu bir kere öldürdü ve o bunu biliyor. Ateşe yaklaşmaz. Işın sırrı ateşte. *Tavşan ateşe koşar.* Hmm.

“Aslında, ateşi bayığı severim,” dedi Preston. “Benim düşmanım olduğunu hiç sanmıyorum.”

“Ne?” dedi Tiffany.

“Korkarım kendi kendine konuşuyordun,” dedi Preston. “Ne hakkında olduğunu sormayacağım. Ninem derdi ki: *Cadıların işlerine karışma, çünkü kulağını çekerler.*”

Tiffany ona baktı ve o anda bir karar verdi. "Sır saklayabilir misin?"

Preston başını salladı. "Kesinlikle! Örneğin, çavuşun şiir yazdığını kimseye söylemedim."

"Preston, şimdi bana söyledin!"

Preston sırtıttı. "Ah, ama cadılar kimse değildir. Ninem bir cadiya sır söylemenin, bir duvara fısıldamak gibi olduğunu söylemişti."

"Şey, evet," diye başladı Tiffany ve sonra duraksadı. "Çavuşun şiir yazdığını nereden biliyorsun?"

"Bilmemek zor," dedi Preston. "Ama anlarsın, muhtemelen gece nöbetinde, muhafız kulübesindeki vaka defterine yazıyor. Sayfaları dikkatle yırtıyor ve bunu öyle dikkatle yapıyor ki, tahmin bile edemezsin, ama kurşunkalemi sayfaya o kadar bastırıyor ki, altındaki kâğıda çıkan izi okumak çok kolay oluyor."

"Diğer adamlar da fark etmiştir kuşkusuz?" dedi Tiffany.

Preston başını iki yana salladı ve başına fazla büyük gelen miğferi biraz döndü. "Ah hayır küçükhanım, onları bilirsin: okuma yazmanın kızlara yakışan kızsı şeyler olduğunu düşünüyorlar. Hem, işe erken geldiğimde alttaki kâğıdı yırtıyorum ki, diğer adamlar çavuşa gülmesin. Söylemek zorundayım, kendi kendini eğitmiş bir adam olarak oldukça iyi bir şair – mecazi anlatımlarda çok başarılı. Hepsini Millie diye birine yazıyor."

"Karısı olmalı," dedi Tiffany. "Köyde onu görmüş olmalısın; gördüğüm herkesten daha fazla çili var. Bu konuda çok hassastır."

Preston başını salladı. “Bu, son şiirinin başlığının neden ‘Yıldızsız Gök Neye Yarar’ olduğunu açıklıyor.”

“Adama bakarak, hayatta tahmin edemesin, değil mi?”

Preston bir an düşündü. “Kusura bakma Tiffany,” dedi, “ama iyi görünmüyorsun. Aslında, alınma ama, kesinlikle korkunç görünüyorsun. Başkası olsan ve kendine baksan, gerçekten de çok hasta olduğunu söyledin. Hiç uyumamış gibi görünüyorsun.”

“Dün gece en az bir saat uyudum. Önceki gün de biraz kestirmiştim!” dedi Tiffany.

“Gerçekten mi?” dedi Preston, sert bir ifadeyle. “Bu sabahki kahvaltıda, en son ne zaman doğru düzgün yemek yedin?”

Tiffany bir sebepten, içten içe ışık doluymuş gibi hissediyordu. “Sanırım dün biraz atıştırmıştım...”

“Ah gerçekten mi?” dedi Preston. “Atıştırmak ve kestirmek? İnsan böyle yaşar mı? İnsan böyle ölür!”

Haklıydı. Tiffany onun haklı olduğunu biliyordu. Ama bu her şeyi daha da kötüleştiriyordu.

“Bak, bir başkasının bedenini tamamen ele geçirebilen korkunç bir yaratık peşimde ve onunla benim başa çıkmam gerek!”

Preston ilgiyle çevresine bakındı. “Beni ele geçirebilir mi?”

Zehir, zehre kucak açılan yere gider, diye düşündü Tiffany. Bu faydalı deyim için teşekkür ederim, Bayan Proust. “Hayır, sanmıyorum. Sanırım doğru türden biri olman gerek – yani, yanlış türden biri. Bilirsin, içinde bir parça kötülük olan biri.”

Preston ilk defa endişelenmiş göründü. “Ben de zamanında birkaç kötülük yapmışım, ne yazık ki.”

Tiffany, aniden bastıran yorgunluğa rağmen gülümsedi. “En kötüsü hangisiydi?”

“Bir seferinde bir pazar tezgâhından bir paket renkli kalem çalmışım.” Preston, Tiffany’nin bağırıp çağırmasını ya da onu küçümsemesini bekleyerek, meydan okurcasına baktı.

Tiffany bunun yerine başını iki yana salladı ve sordu: “Kaç yaşındaydın?”

“Altı.”

“Preston, bu yaratığın senin kafana girmeyi başarabileceğini sanmıyorum. Her şey bir yana, orası zaten oldukça karmaşık ve kalabalık görünüyor.”

“Bayan Tiffany, dinlenmek gerek, hem de doğru düzgün bir yatakta, doğru düzgün bir dinlenme. Kendi kendine bakamayan bir cadı nasıl başka herkese bakabilir? *Quis custodiet ipsos custodes*. Bunun anlamı, koruyan koruyucuyu kim korur.” Preston devam etti: “Benzer şekilde, cadılara kim göz kulak olur? İnsanlara bakan insanlara kim bakar? Şu anda, o kişi ben olmalıymışım gibi görünüyor.”

Tiffany pes etti.

Baya n Proust, Tanty Hapishanesi’nin büyük, kasvetli şekline doğru seyirtirken şehrin sisleri perde kadar yoğun-du, ama o yaklaşırken bulutlar uysallıkla açılıyor, o geçtikten sonra yine kapanıyordu.

Gardiyan, elinde bir fener, ana kapıda bekliyordu. “Pardon hanımefendi, ama durum resmileşmeden bunu

görmem lazım diye düşündük. Cadıların şu anda pek popüler olmadığını biliyorum, ama biz seni hep aileden biri gibi görmüşüzdür, anlarsın. Babanı herkes hatırlıyor. Ne usta bir zanaatçıydı! Bir adamı yedi nokta yirmi beş saniyede asabilirdi! Rekorunu kırabilen çıkmadı. Onun gibisini bir daha hiç göremeyeceğiz.” Ciddileşti. “Söylememe izin verirsen hanımefendi, umarım şimdi göreceğin gibisini de bir daha görmeyiz. Bizi fena sarstı, orası kesin. Tam sana göre bir mesele, bana sorarsan.”

Bayan Proust gardiyan ofisinde peleriniindeki su damlalarını silkeledi. Havada korku kokusu alabiliyordu. Hapishanede işlerin yolundan çıktığı zamanlarda hep duyduğunuz türden bağırışlar ve tangırtilar duyuluyordu: Tanımı gereği, bir hapishane, bir sürü insanın sıkış tıksı doldurulduğu, onca korku, nefret, endişe ve dehşetin yer bulamayıp birbirinin üzerinde oturduğu, yer için itiştiği bir yerdi. Bayan Proust pelerini kapının yanındaki çiviye astı ve ellerini birbirine sürttü. “Gönderdiğin delikanlı kaçan birinden bahsediyordu?”

“D kanadından,” dedi gardiyan. “Macintosh. Hatırladın mı? Yaklaşık bir senedir buradaydı.”

“Ah, evet, hatırladım,” dedi cadı. “Jüridekiler, ikide bir kustuğu için mahkemeyi sonlandırmak zorunda kalmışlardı. Çok pis iş. Ama daha önce kimse D kanadından kaçmamıştı, değil mi? Pencere parmaklıkları çelikten değil mi?”

“Bükülmüş,” dedi gardiyan ifadesizce. “Gelip görsen daha iyi. Hepimizin ödünü patlattı, sana söylesem de olur.”

“Hatırladığım kadarıyla Macintosh o kadar da iri yarı bir adam değildi,” dedi cadı, rutubetli koridorlarda seyirttirlerken.

“Orası doğru, Bayan Proust. Kısa boylu ve kötü biriydi. Gelecek hafta da asılacaktı. Güçlü bir adamın levyeyle yerinden kımıldatamayacağı parmaklıkları koparmış ve dokuz metre yüksekten aşağı atlamış. Bu doğal değil. Doğru da değil. Ama asıl mesele yaptığı diğer şey – aman tanrılar, düşünmek bile midemi bulandırıyor.”

Kaçak Macintosh’un boşalttığı hücrenin dışında bir başka gardiyan bekliyordu, ama Bayan Proust, adam gittiğine göre, bunu neden yaptığını anlayamadı. Gardiyan onu gördüğünde saygıyla şapkasının siperliğine dokundu.

“Günaydın Bayan Proust,” dedi. “Tarihteki en iyi celladın kızıyla tanışmanın bir şeref olduğunu söylememe izin verin. Darağacında elli bir sene görev yaptı ve tek bir müşteriyi bile hayal kırıklığına uğratmadı. Bay Trooper dersin, iyi adamdır, ama bazen biraz huzursuzlanıyor ve ben bunu hiç profesyonelce bulmuyorum. Ama senin baban, daha sonra şer ateşlerinin ve dehşet iblislerinin peşine düşeceği korkusuyla, hak edilmiş bir idamı uygulamazlık etmezdi. O olsa, o şer ateşlerinin ve dehşet iblislerinin de peşinde düşer, onları da asardı! Yedi nokta yirmi beş saniye! Ne adamdı!”

Ama Bayan Proust yere bakıyordu.

“Bir hanımın görmesi için korkunç bir şey,” diye devam etti gardiyan.

Bayan Proust dalgın dalgın, “Konu iş olduğunda cadılar hanımefendi degildir, Frank.” Sonra havayı kokladı ve öyle bir küfür salladı ki, Frank’in gözleri yaşardı.

“İçine ne girmişti diye merak ediyor insan, değil mi?”

Bayan Proust doğruldu. “Benim merak etmeme gerek yok evlat,” dedi sertçe. “Ben biliyorum.”

Bayan Proust telaş içinde Onuncu Yumurta Sokağı’na dönerken sisler onun yolundan çekilme çabasıyla duvarlara yapıştılar ve geride, loşluğun içinde Bayan Proust biçiminde bir tünel bıraktılar.

Annesi, büyük bir pırt sesi eşliğinde içeri dalarken Derek huzur içinde bir fincan sıcak kakao içmekteydi. Alnını kırıştırarak başını kaldırdı. “Bu sana si bemol gibi geldi mi? Bana hiç de si bemol gibi gelmedi.” Tezgâhın altındaki çekmeceye uzanarak akort çatalını aldı, ama annesi hızla onun yanından geçip gitti.

“Çalı süpürgem nerede?”

Derek içini çekti. “Bodrum katta, unuttun mu? Cüceler geçen ay onarmak için kaç para istediklerini söylediğinde, onlara hepsinin bir avuç kazıkçı küçük bahçe süsü olduğunu söylemiştin ya? Zaten onu hiç kullanmıyorsun.”

“Benim... kırlara gitmem lazım,” dedi Bayan Proust, çalışan bir çalı süpürgesi bulma umuduyla dağınık rafları tarayarak.

Oğlu bakakaldı. “Emin misin anne? Her zaman kırların sana dokunduğunu söylersin.”

“Bu bir ölüm kalım meselesi,” diye mırıldandı Bayan Proust. “Uzun İnce Kısa Şişko Sally’ye ne dersin?”

“Ah, anne, gerçekten de ona öyle dememen lazım,” dedi Derek paylarcasına. “Gelgit alerjisi olması onun suçu değil.”

“Ama bir süpürgesi var! Hah! Bir sorun olmasa diğeri çıkıyor. Bana birkaç sandviç yap, olmaz mı?”

“Bu, geçen hafta buraya gelen kızla mı ilgili?” dedi Derek kuşkuyla. “Onun mizahtan pek anladığını sanmıyorum.”

Annesi onu duymazdan geldi ve tezgâhın altını karıştıarak, büyük kösele bir cop çıkardı. Onuncu Yumurta Sokağı'ndaki küçük d  kk  nlar küçük k  r paylarıyla çalışırdı ve hırsızlar söz konusu olduğunda çok doğrudan bir yaklaşımları vardı. “Bilmiyorum, gerçekten bilmiyorum,” diye inledi. “Ben? Bu yaşta iyilik yapmak? Yufka yürekli oldum herhalde. Karşılığında para bile almayacağım! Bilmiyorum, gerçekten bilmiyorum. Bir bakacaksın insanlara          hakkı vermeye başlamışım. Eğ  er bunu yaparsam Derek, kafama çok sert vurmanı istiyorum.” Copu ona uzattı. “Burayı sana bırakıyorum. Biraz kauçuk çikolata ve g    n     sahte kızarınış yumurtalar satmaya   alış, olmaz mı? İnsanlara onların yeni moda kitap ayracı falan olduğunu söyle.”

Bunun ardından, Bayan Proust koşarak geceye daldı. ş  hrin cadde ve sokakları geceleri hırsızlar, soyguncular ve benzer nahoşluklarla çok tehlikeli olurdu. Ama o geçerken gölgelere çekiliyorlardı. Bayan Proust kötü haberdı ve parmaklarınızdaki kemiklerin doğru yöne bakmaya devam etmesini istiyorsanız, onu rahat bırakırdınız.

Macintosh'un bedeni gecenin içinde koşuyordu. Beden acıyla doluydu. Hayalet için bunun önemi yoktu, ne de olsa onun acısı değildi. Sinirleri ıstırapla haykırıyordu, ama hayaletin ıstırabı değildi. Çelik parmaklıkları duvardan söken parmaklar kanamaktaydı. Ama hayalet kanamıyordu. O asla kanamazdı.

Gerçekten ona ait olan bir bedene sahip olduğu zamanları hatırlayamıyordu. Bedenlerin yemesi ve içmesi gerekirdi. Bu, o sefil şeylerin sinir bozucu bir özelliğiydi. Sonunda işe yaramaz hale gelirlerdi. Genellikle, buna aldırılmazdı; her zaman bir başkasını bulabilirdi – nefret, kıskançlık ve kızgınlıkla iltihaplanmış, bir hayaleti içine kabul edebilecek küçük bir zihin. Ama dikkatli olmak zorundaydı, hızlı davranmak zorundaydı. Ama her şeyden öte, güvenliğini sağlamak zorundaydı. Burada, boş yollarda, bir başka uygun beden bulmak zor olabilirdi. Canı sıkılarak durdu ve bedeninin bir su birikintisinin çamurlu sularından içmesine izin verdi. Su kurbağalarla doluydu, ama bir bedeninin yemek de yemesi gerekirdi, değil mi?

Bölüm 13

SALLANAN ÇARŞAFLAR

Şatonun siyah-beyaz odasındaki doğru düzgün yatak, zindandan çok daha iyiydi, ama Tiffany keçilerin yatıştırıcı geğirmelerini özlüyordu.

Rüyasında yine ateş gördü. Ve izlendiğini. Bunu *hissedebiliyordu* ve bu sefer izleyen keçiler değildi. Kafasının içinden bir şey izliyordu. Ama kötü bir izleme değildi; biri ona göz kulak oluyordu. Ve rüyasında ateş harlandı ve karanlık bir şekil alevleri perdeymiş gibi ayırdı ve karanlık figürün yanında, evcil hayvanmış gibi, bir tavşan oturuyordu. Tavşan, Tiffany ile göz göze geldi ve ateşe atladı. Ve Tiffany *anladı*.

Biri kapıyı çaldı. Tiffany aniden uyandı. “Kim o?”

Kalın kapının arkasındaki ses, “Unutkanlık nasıl ses çıkarır?” diye sordu.

Tiffany’nin düşünmesi gerekmedi. “Sıcak bir yaz gününde ölü otlardaki rüzgârın sesini.”

“Evet, bence de öyle,” dedi Preston’ın sesi kapının diğer yanından. “Konuya gelmek gerekirse, küçükhanım, aşağıda bir sürü insan toplandı. Sanırım cadılarına ihtiyaçları var.”

Cenaze için güzel bir gün olduğunu düşündü Tiffany, dar şato penceresinden dışarı bakarken. Cenazelerde yağmur yağmamalıydı. İnsanların içini karartıyordu. Tiffany cenazelerde kasvetli olmamaya çalışırdı. İnsanlar yaşar ve ölür ve hatırlanırdı. Yazın ardından kış gelmesi gibi bir şeydi. Yanlış değildi. Gözyaşları olurdu elbette, ama onlar kalanlar içindi; öte dünyaya geçmiş olanların gözyaşlarına ihtiyacı yoktu.

Şato personeli çok erken kalkmıştı ve konuklara kahvaltı sunmak için salona uzun masalar kurulmuştu. Bu gelenektir. Zengin ya da fakir, bey ya da hanım: Cenaze kahvaltısı eski Baron’a duyulan saygıyı simgelerdi ve herkes içindi. Aynı zamanda, sağlam bir öğüne duyulan saygıyı simgelerdi ve salon dolmaktaydı. Düşes de, Tiffany’nin daha önce gördüğü tüm siyahlardan daha siyah bir elbiseyle oradaydı. Elbise siyahlıktan parlıyordu. Ortalama bir cadının siyah elbisesi yalnızca *teorik olarak* siyahtı. Gerçekte, genellikle epey tozlu, diz hizasında yamalı, etek uçları lime lime ve elbette, sık sık yıkandığı için tamamen eprimiş olurdu. Bir cadı elbisesi neyse oydu: iş kıyafeti. Düşes’in o elbise içinde bebek doğurttuğunu hayal edemezsiniz... Tiffany gözlerini kırptırdı. Aslında Düşes’in bebek doğurttuğunu hayal *edebiliyordu*; acil durumda *yapabilirdi*. Herkese

zorbalık ederdi, bol bol yakınırđı, emirler yağdırdı, ama yapardı. O türden biriydi.

Tiffany yine gözlerini kırptırdı. Kafasının içi billur kadar berraktı. Dünya anlaşılabilir bir yermiş gibi geliyordu, ama hafifçe de kırılığandı, bir ayna topu gibi kırılğan.

“Günaydın hanımefendi!” dedi Amber arkasından. Annesiyle babası da arkasındaydı. Bay Aksi iyice ovunup temizlenmiş, uysal ve aynı zamanda büyük utanç içinde görünüyordu. Ne diyeceğini bilemediğı açıktı. Tiffany de bilmüyordu.

Ana kapılarda bir hareketlilik oldu ve Roland o yöne se-yirtti. Lancre Kralı Verence ve kraliçesi Magrat’la birlikte geri döndü. Tiffany onlarla tanışmıştı. Lancre’ye giderse-niz, tanışmadan geçemiyordunuz, çünkü Lancre çok kü-çük bir krallıktı ve Havausta Nine’nin de orada yaşadığını hesaba katıyorsanız daha da küçük geliyordu.

Ve Kral’la Kraliçe’nin arkasında, Havausta Nine de vardı, şu anda ve burada, ve Sen²² atkı gibi omuzlarına yayılmış-tı. Onun da arkasında, kocaman, neşeli bir ses, “Vay Tiff! Nabersin?” diye bağırdı. Ses, boyut sorunları nedeniyle Havausta Nine’nin arkasında görünmez olmuş Ogg Ana’ya aitti. Bazıları Ogg Ana’nın Havausta Nine’den daha akıllı olduğunu, hatta bunu ona belli etmeyecek kadar akıllı ol-duğunu söylerdi.

22 Sen, Tiffany’nin yavaş yavaş v erdiği küçük, hüznolu, beyaz bir kedi görünüyordu. Şimdi bir kraliçe olmuştu ve Dişer’den çok daha kerdimi taşıyordu. Tiffany’yi, sanırım alıyordu, çünkü yüce görülmüşlük gözetip ona bak aralı gözlemleri k vpti ve sonra canı sıkılmaz gibi bakışlarını kaçırırdı. Bugünlerde Nine’nin kulübesinde hiç işare yoktu. Seni gözlerini onlara dikip bakmaya başlıyordu ve bir süre sonra fark eder ne kadar değersiz yararıklar olduklarını anlıyor, çekip gidiyorlardı.

Tiffany, geleneklere uyararak, onlara eğildi. Cadılar toplanıyor, değil mi? diye düşündü. Havausta Nine'ye gülümsedi ve "Seni burada gördüğümü için çok memnun oldum Havausta Hanım ve biraz da şaşırdım."

Nine ona baktı, ama konuşan Ogg Ana oldu: "Lancre'den buraya yol uzun ve bayağı bozuktur. Bu yüzden Magrat'la kralını da alıp rahat rahat gelelim dedik."

Muhtemelen Tiffany hayal etmişti, ama Ogg Ana'nın açıklamasında, önceden hazırlanılmış bir hava vardı. Bir senaryodan okuyormuş gibi gelmişti.

Ama konuşacak zaman yoktu. Kralın girişi havada bir şeyleri tetiklemişti ve Tiffany ilk defa, siyah-beyaz cüppe içindeki Rahip Yumurta'yı gördü. Sivri tepeli şapkasını düzeltti ve ona doğru yürüdü. Adam onun ilgisinden çok memnun görünüyordu ve minnetle gülümsedi.

"Hah, görüyorum ki bir cadı da var."

"Evet, sivri şapka fazla belli ediyor, değil mi?" dedi Tiffany.

"Ama siyah bir elbise giymemişsiniz..."

Tiffany yanından geçip giden soru işaretini duydu. "Yaşlandığımda geceye bürüneceğim," dedi.

"Son derece uygun," dedi rahip, "ama şimdi yeşil, beyaz ve mavi giyiyorsunuz, yayla renkleri olduklarını da belirtmeden geçemeyeceğim!"

Tiffany etkilenmişti. "Demek ki cadı-bulucu olmakla pek ilgilenmiyorsunuz?" Açık açık sorduğu için biraz aptal gibi hissetti, ama sinirleri ayaktaydı.

Rahip Yumurta başını iki yana salladı. "Sizi temin ederim hanımefendi, Kilise yüzlerce senedir bu tür şeylerle

ciddi bir biçimde ilgilenmedi! Ne yazık ki, bazı insanların anıları çok eskilere dayanır. Daha birkaç sene önce ünlü Rahip Yulaş, meşhur *Dağlara Dair* adlı kitabında, cadı olarak bilinen kadınların sevgi dolu bireyler olduklarını ve peygamber Brutha'nın en iyi ideallerini pratiğe döktüklerini söylemişti. Bu benim için yeterli. Umarım sizin için de yeterlidir?”

Tiffany ona en tatlı gülümsemesini bahşetti, ki ne kadar uğraşırsa uğraşsın o kadar da tatlı değildi; tatlı bir kız olma işini asla beceremiyordu.

“Bu tür konuları açıkça ifade etmek önemlidir, sizce de öyle değil mi?”

Burnunu çekti ve tıraş kremi kokusu dışında herhangi bir koku almadı. Yine de tetikte olacaktı.

İyi bir cenaze oldu; Tiffany'ye göre, iyi bir cenaze, baş aktörün çok yaşlı olduğu bir cenazeydi. Baş aktörün küçük olduğu ve bir kefen bezine sarıldığı cenazelerden de görmüştü – çok fazlasını... Tebeşir'de ve başka her yerde pek tabut kullanılmazdı. Düzgün tahta, toprak altında çürümeye bırakılamayacak kadar pahalıydı. Yünlü kumaştan pratik, beyaz bir kefen çoğu kişinin işini görürdü; yapması kolaydı, çok pahalı değildi ve yün sanayisi için de iyiydi. Ama Baron ebedi istirahatine beyaz mermerden bir lahit içinde gidiyordu. Pratik bir adam olduğundan, lahdi yirmi sene önce kendisi tasarlamış, sipariş etmiş ve parasını ödemişti. İçinde beyaz bir kefen vardı, çünkü mermer zemin, biraz soğuk olabiliyordu.

Eski Baron'un sonu işte böyle oldu, yalnız, onun gerçekten nerede olduğunu yalnızca Tiffany biliyordu. O, kusursuz bir yaz sonu akşamında, zamanda donakalmış, asla değişmeyen kusursuz bir anda, mısır saplarını ve yaban otlarını yaktıkları yerde, anızların içinde babasıyla birlikte yürüyordu...

Nefesini içine çekti. "Çizim!" Kendi kendine konuşmuş olmasına rağmen insanlar dönüp ona baktı. Ne bencelim! diye düşündü. Sonra, "Kuşkusuz hâlâ oradadır?" diye ekledi.

Taş lahdin kapağı, Tiffany'nin hep hatırlayacağı bir sesle yerine kaydırıldığı zaman, gidip Brian'ı buldu. Brian burununu çekiyordu ve başını kaldırıp baktığı zaman, Tiffany onun gözlerinin kızarmış olduğunu gördü.

Tiffany onu kolundan tutup nazikçe çekti, telaşlı bir sesle konuşmamaya çalıştı. "Baron'un kaldığı oda, kilitli mi?"

Brian şok olmuş görünüyordu. "Kilitlidir herhalde! Para da ofisteki büyük kasada. Neden sordun?"

"Orada çok değerli bir şey vardı. Deri bir dosya. Onu da büyük kasaya koydular mı?"

Çavuş başını iki yana salladı. "İnan bana Tiff, şeyden..." duraksadı "... yaşanan sorunlardan sonra, o odadaki her şeyin dökümünü çıkardım. Ben görüp defterime kaydetmeden o odadan hiçbir şey çıkmadı. Kurşunkalemimle yazdım," diye ekledi, ayrıntı atlamış olmamak için. "Deri dosyaya benzer bir şey çıkarılmadı, bundan eminim."

"Hayır, çünkü Bayan Titiz onu önceden almıştı," dedi Tiffany. "O sefil hastabakıcı! Parayı çalmasına aldırmadım,

      para almayı hiç beklememiştim zaten! Belki de dosyanın içinde tapu senetleri falan olduğunu sanıyordu!"

Tiffany telaşla salona döndü ve çevresine bakındı. Artık Roland her açıdan yeni Baron olmuştu. İnsanlar çevresine toplanmış, saygıyla taziyelerini sunuyorlardı: "O iyi bir adamdı" ve "Kalbi temizdi" ve "En azından acı çekmedi" ve insanların cenazelerden sonra, ne diyeceklerini bilemedikleri anlarda söyledikleri tüm diğer benzer şeyler.

Tiffany ama lılıkla Baron'a yaklaştı ve omzunda bir el hissettiğinde durdu. Kolu takip ederek Ogg Ana'nın yüzünü buldu. Ogg Ana, Tiffany'nin gördüğü en büyük içki kupasını edinmeyi başarmıştı. Aslında, yalnızca yarısı dolu bir bira kupasıydı.

"Böyle bir i in başarıyla halledildiğini g r nek güzel," dedi Ogg Ana. "İhtiyar delikanlıyla hiç tanışmamı tım elbette, ama anlatılanlara bakarak düzgün bir adammış. Seni g rd   me sevindim Tiffany. İdare edebiliyor musun?"

Tiffany o masum, g le  gözlere baktı ve onları geçip Havausta Nine'nin çok daha sert yüzüne ve şapkasının si-perli ine baktı. Tiffany eğildi.

Havausta Nine,  akıl taşlarının takırıtısına benzer bir sesle boğazını temizledi. "Biz buraya i  için gelmedik kızım, yalnızca kralın gösterişli bir giriş yapmasına yardım etmek istedik."

"Hele Sinsi Adam için, hiç gelmedik," diye ekledi Ogg Ana neşeyle. Kulağa, boş bulunup ağzından kaçırdığı bir söz m   gibi geliyordu ve Tiffany, Nine'nin paylarcasına

burnunu çektiğini duydu. Ama genellikle, Ogg Ana yanlışlıkla aptalca ve utanç verici bir yorum yaptığında, bunu önceden dikkatle düşünüp planlamış oluyordu. Tiffany bunu biliyordu, Ogg Ana da Tiffany'nin bildiğini biliyor olmalıydı ve Tiffany bunu da biliyordu. Ama cadılar genellikle bu şekilde davranırdı ve biri eline balta almadığı sürece gül gibi geçinip giderlerdi.

“Bunun benim sorunum olduğunu biliyorum. Ben halledeceğim,” dedi.

Bir düşününce, söylediği aptalcaydı. Yanında kıdemli cadıların olması çok faydalı olabilirdi. Ama bu nasıl görünürdü? Burası onun yeni yurduydı ve bununla gurur duyması gerekirdi.

“Daha önce de zor ve tehlikeli şeyler yaptım,” diyemezsiniz, çünkü bu zaten olması gereken şeydi. Önemli olan bugün ne yaptığınızdı. Bu bir gurur meselesiydi. Taz meselesiydi.

Aynı zamanda, yaş meselesiydi. Belki yirmi sene sonra yardım isteyebilirdi ve insanlar, Eh, deneyimli bir cadı bile gerçekten olağanüstü bir şeyle karşılaşabilir, diye düşünürdü. Ve yardım ederlerdi de. Ama şimdi yardım isterse, eh... insanlar yardım ederdi. Cadılar diğer cadılara her zaman yardım ederdi. Ama bu sefer herkes şu şekilde düşünürdü: Bu kız bir işe yarar mı? Bu işi becerebilecek mi? Dayanabilecek mi? Kimse bir şey söylemezdi, ama herkes bunları düşünürdü.

Bütün bunları düşünmek bir an aldı ve gözlerini kırıştırdığı zaman, cadıların onu izlemekte olduğunu gördü.

"Özgüven bir cadının en iyi dostudur," dedi Havausta Nine sertçe.

Ogg Ana onayla başını salladı ve ekledi: "Özgüvene her zaman güvenebilirsin, ben hep böyle demişimdir." Tiffany'nin yüzündeki ifadeyi görünce güldü. "Sinsi Adam'la başa çıkmak zorunda kalan bir sen olduğunu mu sanıyorsun tatlım? Nine de senin yaşındayken onunla yüzleşmişti. Ona haddini bildirip geldiği yere yolladı, bu konuda bana güvenebilirsin."

Faydasız olduğunu bile bile, ama yine de bir denemenin zararı olmaz diye Tiffany, Havausta Nine'ye döndü ve sordu: "Bana tavsiye verebilir misin, Havausta Hanın?"

Öğle yemeği almak amacıyla açık büfeye yönelmiş olan Nine bir anlığına durdu ve "Kendine güven," dedi. Birkaç adım daha attı ve durup düşüncelere daldı ve sonra, "Ve sakın yenilme."

Ogg Ana, Tiffany'nin sırtına bir şaplak attı. "Şahsen o herifle hiç karşılaşmadım, ama oldukça kötü olduğunu duydum. Hey, mahcup gelin bu gece kızlara parti veriyor mu?" Yaşlı kadın göz kırptı ve kupada kalan birayı kafasına dikti.

Tiffany hızlı düşünmeye çalıştı. Ogg Ana *herkesle* iyi geçinirdi. Kızlar partisinin nasıl bir şey olduğu hakkında Tiffany'nin belli belirsiz bir fikri vardı, ama Bayan Proust'un düğün için yaptığı stok ona birkaç ipucu veriyordu ve o stoktan Ogg Ana'nın haberi varsa, işin içinde alkol olacağı kesindi.

"Cenaze gününün gecesinde böyle bir parti vermek pek

uygun olmaz herhalde değil mi, Ogg Ana? Ama Letitia küçük bir sohbetten keyif alabilir,” diye ekledi.

“O senin arkadaşın, değil mi? Sen onunla çoktan küçük bir sohbet etmişsindir diye düşünüyordum.”

“Ettim!” diye itiraz etti Tiffany. “Ama bana inandığını sanmıyorum. Ve senin en az üç kocan oldu, Ogg Ana!”

Ogg Ana bir an bakakaldı ve sonra, “Bundan epey sohbet konusu çıkar sanırım. Tamam. Ama genç adam ne olacak? Onun oğlanlar partisi ne zaman?”

“Ah, onları duymuştum! Arkadaşları onu sarhoş edecek, çok uzaklara götürecek, onu bir ağaca bağlayacak ve sonra... sanırım bazen bir kova boya ve bir fırça söz konusu oluyordu, ama genelde damadı domuz ağılına atıyorlar. Öyle bir şeydi, değil mi? Neden sordun?”

“Ah, oğlanlar partisi kızlarınkinden çok daha ilginç olur her zaman,” dedi Ogg Ana, haylaz bir ifadeyle. “Şanslı damadın arkadaşı var mı?”

“Eh, diğer zengin ailelerden bazı züppe delikanlılar var, ama Roland köylülerden başka kimseyi doğru düzgün tanımıyor. Hepimiz bir arada büyüdük, anlırsın. Ve köylü delikanlıların hiçbirisi Baron’u domuz ağılına atmaya cesaret edemez!”

“Ya senin delikanlı?” Ogg Ana yakında dikilmekte olan Preston’ı gösterdi. Preston hep yakınlarda dikiliyormuş gibi görünüyordu.

“Preston mı?” dedi Tiffany. “Onun Baron’u pek iyi tanıdığını sanmıyorum. Her durumda...” Durdu ve düşündü, *Senin delikanlı?* Döndü ve ellerini arkasında kavuşturmuş, melek gibi bir ifadeyle –itiraf etmek gerekirdi, zamanında

birkaç iblisle tanışmış olabilecek bir meleğin ifadesiyle—tavanı seyretmekte olan Ogg Ana'ya baktı. Ogg Ana böyleydi işte. Konu gönül meseleleri —ya da ilgili başka organlar— olunca, Ogg Ana'yı kandıramazdınız.

Ama o benim delikanlım değil, dedi kendi kendine ısrarla. Yalnızca arkadaşım. Tesadüf eseri bir erkek olan arkadaş.

Preston öne çıktı ve Ogg Ana'nın önünde miğferini çıkardı. "Korkarım, bir asker olarak, bir üstüme el kaldırmam kurallara aykırı, hanımefendi," dedi. "Böyle bir kural olmasa, şevkle yapardım."

Ogg Ana bu uzun yanıtı, takdirle başını sallayarak karşılık verdi ve Tiffany'ye öyle bir göz kırptı ki, Tiffany botlarının tabanlarına dek kızardı. Ogg Ana'nın sırtışı o kadar genişti ki, bir balkabağında bile tuhaf kaçmazdı. "Eyvah eyvah eyvah," dedi. "Görüyorum ki bu şatonun biraz eğlenceye ihtiyacı var. Neyse ki ben buradayım!"

Ogg Ana altın yürekli bir kadındı, ama kolay şok olan biriyseniz, o konuşurken parmaklarınızla kulaklarınızı tıkamanız daha iyi olurdu. Ama sağduyu diye de bir şey vardı, değil mi? "Ogg Ana, bir cenazedeyiz!"

Ama ses tonu Ogg Ana'yı fikrinden caydıramadı. "İyi bir adam mıydı?"

Tiffany yalnızca bir an duraksadı. "Zamanla iyi oldu."

Ogg Ana her şeyi fark ederdi. "Ah evet, senin ninen ona görgü kurallarını öğretmişti sanırım. İyi bir adam olarak öldü o zaman? Güzel. Sevgiyle hatırlanacak mı?"

Tiffany boğazındaki yumruyu göz ardı etmeye çalıştı ve "Ah evet, herkes tarafından," demeyi başardı.

“Ve onun rahat ölmesini sağladın, değil mi? Acıyı uzak tuttun?”

“Ogg Ana, ben yardım ettim diye demiyorum, onunki kusursuz bir ölümdü. Ondan iyisi bir tek, ölmemek olabiliirdi.”

“Aferin,” dedi Ogg Ana. “En sevdiği şarkıyı biliyor musun?”

“Ah evet! ‘Ahenkle Şakıyan Kuşlar’ şarkısı,” dedi Tiffany.

“Ah, sanırım bu bizim köyde, ‘Hoş ve Keyifle’ diye bildiğimiz şarkı. Ben ne yapıyorsam onu yap, tamam mı, birazdan doğru havayı yakalınız.”

Ogg Ana bunun ardından oradan geçen bir garsonu omzundan yakaladı, tepsisindeki dolu kupayı kaptı, genç kız çevikliğiyle bir masanın üzerine atladı ve başçavuş buyurganlığında bir sesle bağırarak sessizlik istedi: “Hanımlar ve beyler! Merhum dostumuz Baron’un güzel geçen hayatını anmak ve rahat vefatını kutlamak amacıyla, onun en sevdiği şarkıyı söylemem istendi. Şarkı söyleyecek nefesiniz varsa siz de katılın!”

Tiffany büyülenmiş gibi dinliyordu. Ogg Ana tek kadından oluşan bir usta sınıfıydı. Yabancılar, onları senelerdir tanırmış gibi davranırdı ve bir şekilde onlar da aynı şekilde karşılık verirdi. Tek dişli, yaşlı bir kadın için oldukça güzel bir sesi vardı ve şaşkın kalabalık o sesin peşine takılıp şarkı söylemeye başladı. İkinci dizeye geldiklerinde sesleri birer mırıltı olmaktan çıkmıştı ve birinci kıtanın sonunda, bir koro gibi, ahenkle şarkı söylüyorlardı. Ogg Ana onları avucuna almıştı. Tiffany ağlarken, gözyaşlarının arasında,

çiş kokan yeni tüvit ceket i içinde küçük bir çocuğun, baba-sıyla birlikte, farklı yıldızların altında yürüdüğünü gördü.

Sonra başkalarının yüzlerinde gözyaşları gördü ve aralarında Rahip Yumurta ve hatta Düşes de vardı. Duvarlardan, kayıp hissi ve anılar yankılanıyordu ve salonun kendisi şarkıya katılmış gibi geliyordu.

Bunu öğrenmem gerekirdi, diye düşündü. Ben ateşi ve acıyı öğrenmek istedim, ama insanları öğrenmem gerekirdi. Hindi gibi şarkı söylememeyi öğrenmem gerekirdi...

Şarkı bittiği zaman insanlar mahcup mahcup birbirlerine baktılar, ama Ogg Ana'nın çizmesi masayı sallamaya başlamıştı bile. "Oyna, oyn a, oyn a, etekleri sall a. Oyna, oyn a, oyn a, kavalın şarkısıyla," diye şarkı söyledi.

Tiffany düşündü, Bu bir cenaze için doğru şarkı mı? Sonra düşündü, Elbette öyle! Harika bir ezgi ve bir gün hepimizin öleceğini, ama -önemli olan da bu- henüz yaşadığımızı anlatıyor.

Ve şimdi Ogg Ana masadan yere atlamış, Rahip Yumurta'yı yakalamış, onu fırıl fırıl döndürerek şarkısına devam ediyordu: "Emin ol hiçbir vaiz ölümü uzak tutamaz bizden..." Ve adam da gülümseyip, onunla dans edecek zarafeti gösterdi.

İnsanlar alkışladı - Tiffany'nin bir cenazede görmeyi beklemeyeceği bir şey. Her şeyi anlayan ve sessizliği biçimlendirip kahkahaya dönüştürebilen Ogg Ana gibi olmayı ne kadar da çok isterdi.

Sonra, alkışlar sönerken, bir erkek sesi bir şarkıya girişti, "Aşağıdaki vadide, çok çok uzaklarda, eğ başını huzurla,

kulak ver rüzgârlara...” Ve çavuşun beklenmedik, gümüş-sü sesi karşısında, sessizlik kenara çekildi.

Ogg Ana, Tiffany’nin dikildiği yere yaklaştı. “Eh, onları biraz ısıtmayı başarmışım gibi görünüyor. Nasıl boğazlarını temizlediklerini duyuyor musun? İddiaya girerim bugün bitmeden rahip de şarkı söyleyecek! Bir içki daha hoşuma giderdi. Şarkı söylemek insanı susatıyor.” Göz kırptı ve sonra, “Önce insan, sonra cadı; hatırlaması zor, yapması kolay.”

Büyüydü bu; birbirini doğru düzgün tanımayan kişilerle dolu bir salonu, insanlar arasında olduğunu ve şu anda önemli olanın da bu olduğunu bilen insanlarla dolu bir salona dönüşüren büyü. O noktada Preston, Tiffany’nin omzuna dokundu. Yüzünde tuhaf, endişeli bir gülümseme vardı.

“Pardon küçükhanım, ama ne yazık ki şu anda görevdeyim ve üç misafirimiz daha olduğunu bilmen gerek.”

“Onları içeri alsan olmaz mı?” dedi Tiffany.

“Bunu isterdim küçükhanım, ama şu anda çatıda kalmış durumdalar. Ve üç cadının çıkardığı gürültünün içinde bir sürü de küfür oluyor, küçükhanım.”

Küfür olmuşsa bile, Tiffany doğru pencereyi bulup, şatonun kurşun çatisına tırmanana kadar nefesi kesilmişti. Tutunacak fazla yer yoktu ve hava sisliydi, ama Tiffany çatıda emekleyerek, dikkatle homurtulara yöneldi.

“Burada cadı var mı?” dedi.

Karanlığın içinden, ölkesine hakim olmayı *denemeye* bile zahmet etmeyen birinin sesi geldi. “Yedi cehennem adına, hayır desem ne yapacaksın Bayan Tiffany Sızı?”

“Bayan Proust? Senin burada ne işin var?”

“Bir oluk başı canavarına tutunuyorum! Bizi hemen aşağı indir canım, çünkü bunlar benim taşlarım değil ve Bayan Tesadüfün tuvalete gitmesi lazım.”

Tiffany, elinin az ötesinde biten çatının farkında, biraz daha emekledi. “Preston halat getirmeye gitti. Çalı süpürmeniz var mı?”

“Süpürgeye koyun çarptı,” dedi Bayan Proust.

Tiffany şimdi onu seçebiliyordu. “Havada koyuna mı çarptınız?”

“İnek falan da olabilir. *Sni f sni f* yapanlar hangileri?”

“Uçan bir kirpiye mi çarpınız?”

“Hayır çarpmadık. Bayan Tesadüfün kullanabileceği bir çalı bulmak için alçaktan uçuyorduk.” Karanlığın içinden bir iç çekiş geldi. “Hastalığı yüzünden, zavalcılık. Buraya gelirken bir sürü çalıda mola verdik, inan bana! Hem, biliyor musun? Her birinin içinde soka, ısır, tekme atan, bağır, uluyan, fışırdayan, feci pırtlayan, diken diken olan, seni deviren ya da çok fazla pisleyen şeyler vardı! Siz, burada yaşayan insanlar porselen diye bir şey duymadınız mı?”

Tiffany şaşırmıştı. “Eh, duyduk, ama çayırlarda değil!”

“Bir parça porselen hepsinin işine yarayabilirdi,” dedi Bayan Proust. “Son derece güzel bir çift çizme mahvoldu.”

Sislerin içinden bir tıngırtı geldi ve Tiffany, Preston’ın sesini duyarak rahatladı. “Eski kapağı zorlayıp açtım hanımlar. Bu tarafa emekleyebilir misiniz?”

Kapak, bir yatak odasına açılıyordu. Dün gece bir kadının kaldığı bir yatak odası. Tiffany dudağını ısır, dı.

“Sanırım burası Düşes’in odası. Lütfen *hiçbir* şeye dokunmayın. Düşes bu haliyle de yeterince kötü.”

“Düşes? Züppe birine benziyor,” dedi Bayan Proust. “Ne tür bir düşes olduğunu sorabilir miyim?”

“Andaç Düşesi,” dedi Tiffany. “Şehirde küçük bir sorun yaşadığımızda görmüştün. Hatırladın mı? Kralın Kafası’nda? Yaklaşık elli kilometre uzakta, dev mülkleri var.”

“Ne güzel,” dedi Bayan Proust. Ses tonu, Düşes’le tanışmanın muhtemelen o kadar da güzel olmayacağını, ama çok ilginç *olabileceğini* ve Bayan Proust olmayan biri için utanç verici bir hale gelebileceğini ima ediyordu. “Onu hatırlıyorum. O şamataadan uzaklaştığım zaman, ‘Seni daha önce nerede gördüm ben hanımefendi?’ diye düşündüğümü de hatırlıyorum. Onun hakkında neler biliyorsun kızım?”

“Eh, kızı bana korkunç bir yangında tüm mülkünü ve tüm ailesini kaybettiğini, ama sonra Dük’le evlendiğini söyledi.”

Bayan Proust canlandı, ama bir bıçağın keskin kenarının ısıltısı gibi bir canlanmaydı. “Ah gerçekten mi?” dedi, şurup gibi bir sesle. “Bak şu işe. Bu hanımla *bir kez daha* karşılaşmaya ve baş sağlığı dilemeye can atıyorum...”

Tiffany bunun çözmeye zamanı olmadığı bir bilmece olduğuna karar verdi. Düşünmesi gereken başka şeyler vardı. “Şey...” diye başladı, bir şekilde Bayan Proust’un arkasına saklanmaya çalışan çok uzun boylu hanıma bakarak. Bayan Proust döndü ve “Hay tanrılar,” dedi, “terbiyemi nerede unuttum? Ah hatırladım, zaten yoktu ki. Tiffany Sızı, bu hanım Bayan Patiska, ama daha çok Uzun İnce Kısa Şişko

Sally olarak bilinir. Bayan Patiska, yaşlı Bayan Tesadüf tarafından eğitilmişti. Biraz önce, tek azimle merdivenlerden aşağı koşarken gördüğün de Bayan Tesadüf. Sally gelgit alerjisinden çok çekiyor, zavalılık. Ikisini de getirmem gerekti, çünkü bulabildiğim, çalışır durumdaki tek süpürge Sally'ninki ve o da Bayan Tesadüf'ü bırakmadı. Süpürgeyi dengede tutmak bayağı zor oldu. Endişelenme, birkaç saat içinde bir metre almış yedi santime iner. Elbette, tavanlar çok canını sıkıyor. Sally, sen de Bayan Tesadüfün peşinden gitsen iyi olacak."

Elini salladı ve genç cadı endişeli bir ifadeyle uzaklaştı. Bayan Proust emir verdiğinde itaat edilirdi. Tiffany'ye döndü. "Peşinde olan şey bir beden buldu küçükhamm. Tanti hapishanesine kapatılmış bir katilin bedenini çaldı. Biliyor musun? Adam binadan çıkmadan önce kanaryasını öldürmüş. Kanaryalarını *asla* öldürmezler. Yapmadıkları tek şey budur. Bir isyan sırasında demir çubukla bir başka tutsağın kafasını patlatabilirler, ama *asla* kanarya öldürmezler. Bu şer olur."

Konuyu açmak için tuhaf bir yoldu, ama Bayan Proust hoş beş etmezdi ve kimsenin içini rahatlatıncıydı.

"Böyle bir şey olacağı aklıma gelmişti," dedi Tiffany. "Biliyordum. Adam neye benziyor?"

"Onu iki kere gözden kaybettik," dedi Bayan Proust. "Doğanın çağrısı, bilirsin. Daha iyi giysiler bulmak için birinin evine girmiş olabilir, bilemiyorum. Beden umurunda olmayacak. Bir başkasını bulana ya da beden ufalanıp gidene kadar koşabilir. Ona karşı gözümüzü açık tutacağız. Senin yurdun burası mı?"

Tiffany içini çekti, "Evet. Ve şimdi o, bir kuzunun peşindeki kurt gibi beni izliyor."

"O zaman, halkını önemsiyorsan, ondan bir an önce kurtulursun," dedi Bayan Proust. "Bir kurt yeterince acı-kırsa *her şeyi* yiyebilir. *Senin* terbiyen nerede Bayan Sızı? Üşüdük, ıslandık ve seslere bakılırsa, aşağıda yiyecek ve içecek var, haksız mıyım?"

"Ah, özür dilerim. Bunca yolu beni uyarınak için geldiniz," dedi Tiffany.

Bayan Proust, bu önemsizmiş gibi elini salladı. "Uzun yolculuğumuzun ardından Uzun İnce Kısa Şişko Sally ile Bayan Tesadüf'ün bir şeyler yiyip içmek isteyeceğinden eminim, ama ben yalnızca yorgunum," dedi. Sonra, kendini geriye doğru fırlatıp, Düşes'in yatağına düşerek Tiffany'yi dehşet içinde bıraktı. Yalnızca sular damlatan botları yatağın dışında kalmıştı. "Bu Düşes," dedi, "sana sorun yaratmaya devam etti mi?"

"Şey, korkarım evet," dedi Tiffany. "Bir kraldan daha düşük kimseye saygı göstermiyor. O zaman bile göstereceği kuşkulu. Kızına da zorbalık ediyor." Aklına gelmiş gibi ekledi: "Aslında, kızı *senin* müşterilerinden." Sonra Bayan Proust'a Letitia ve Düşes hakkında her şeyi anlattı, çünkü Bayan Proust her şeyi anlattığınız cinsten bir kadındı ve hikâye ilerledikçe Bayan Proust'un sırtışı genişledi ve Düşes'in başının derde gireceğini bilmek için Tiffany'nin cadı olması gerekmiyordu.

"Ben de öyle düşünmüştüm. Bir kere gördüğüm yüzü asla unutmam. Müzikho! denen yerleri hiç duydun mu, tatlım?"

Ah, hayır. Buralarda, nereden duyacaksın? Komedyenler, şarkıcılar, konuşan köpekler vardır – ve elbette, dans eden kızlar. Anlamaya başladığını sanıyorum, hı? Güzel bacağı-nı sallamayı bilen kızlar için kötü bir iş değildir, özellikle de zengin bir beyefendi sahne kapısının arkasında bekli-yorsa ve gösteriden sonra onu harika bir yemeğe vesaire çıkarıyorsa.” Cadı sivri şapkasını çıkardı ve yatağın yanına bıraktı. “Çalı süpürgelerine tahammül edemiyorum,” dedi. “Kimsenin nasırı olmaması gereken yerlerde nasır yapıyor-lar.”

Tiffany’nin kafası karışmıştı. Bayan Proust’a yataktan kalkmasını emredemezdi; *kendi* yatağı değildi. Burası *onun* şatosu da değildi. Gülümsedi. Aslında, onun sorunu da de-ğildi. Onun olmayan bir sorun bulmak ne hoştu.

“Bayan Proust,” dedi, “seni aşağıya inmeye ikna edebilir miyim? Aşağıda, tanışmanı gerçekten istediğim başka ca-dılar var.” Tercihen ben orada değilken, diye ekledi kendi kendine, ama bunun mümkün olacağını sanmıyorum.

“Çalılık cadıları mı?” diye burnunu çekti Bayan Proust. “Gerçi, çalı büyüünde yanlış bir taraf yok,” diye devam etti. “Bir zamanlar biriyle tanışmıştım. Ellerini bir kurtbağ-rı çalısının üzerinde gezdiriyordu ve üç ay sonra çalı, iki tavus kuşu ya da ağzında kurtbağrı çalisından bir kemik tutan iğrençlik ölçüsünde sevimli, küçük bir köpek biçi-minde büyümüş oluyordu. Hem de bütün bunları bahçe makasını eline bile almadan başarıyordu.”

“Neden bunu yapmak istesin ki?” dedi Tiffany hayretler içinde.

“Sırf istediği için yaptığını hiç sanmıyorum. Biri istemiştir ve karşılığında iyi para vermiştir. Doğrusunu söylemek gerekirse, biçimlendirilmiş çalılar kanun dışı değil, ama devrim geldiğinde onlara karşı çıkan birkaç kişi çıkacaktır. Çalılık cadıları – biz şehirde köylü cadılara öyle deriz.”

“Ah gerçekten mi?” dedi Tiffany masum masum. “Eh, biz köyde şehirli cadılara ne diyoruz, bilmiyorum, ama eminim Havausta Nine sana söyler.” Bu şekilde konuştuğu için vicdan azabı çekmesi gerektiğini biliyordu, ama uzun bir haftanın ardından uzun bir gün olmuştu ve bir cadının da eğlenmesi gerekirdi.

Aşağı inerken Letitia’nın odasının önünden geçtiler. Tiffany sesler ve bir kahkaha duydu. Ogg Ana’nın kahkahasıydı. O kahkahayı tanımamak imkânsızdı. İnsanın sırtına şaplak atan cinsten bir kahkahaydı. Sonra Letitia’nın sesi, “Bu gerçekten işe yarar mı?” dedi. Ve Ogg Ana alçak sesle Tiffany’nin tam olarak duyamadığı bir şey söyledi, ama söylediği her neyse, Letitia kıkırdamaktan boğulacaktı neredeyse. Tiffany gülümsedi. Mahcup geline, muhtemelen hayatı boyunca hiç mahcup olmamış biri ders veriyordu ve kesinlikle mutlu bir durumdu. En azından Letitia her beş dakikada bir gözyaşlarına boğulmuyordu.

Tiffany Bayan Proust’u salona götürdü. İnsanları mutlu etmek için yiyecek, içecek ve başka insanların yeterli olması hayret vericiydi. Onlar sayesinde insanlar, Ogg Ana’nın teşviki olmadan da, eh, insan gibi davranıyorlardı. Ve Havausta Nine hemen herkesi görebileceği bir yerde dikilmiş, Rahip Yumurta’yla konuşuyordu.

Tiffany dikkatle onun yanına gitti. Rahibin yüzündeki ifadeye bakılırsa, sohbetlerine müdahale edilmesine hiç bozulmazdı. Havausta Nine din konusunda çok dobra olabiliyordu. Konuşmaya başladığında adamın rahatladığını gördü. “Bayan Havausta,” dedi Tiffany, “seni Bayan Proust’la tanışırabilir miyim? Ankh-Morpork’tan geldi. Orada olağanüstü bir mağaza yönetiyor.” Tiffany yutkunarak Bayan Proust’a döndü ve “Seni Havausta Nine’yle tanışırabilir miyim?” dedi.

İki yaşlı cadı bakışırken geri çekildi ve nefesini tuttu. Salon sessizleşti ve ikisi de gözünü kırpmadı. Sonra –böyle bir şey olamazdı, kuşkusuz– Havausta Nine göz kırptı ve Bayan Proust gülümsedi.

“Tanıştığımıza çok memnun oldum,” dedi Nine.

“Seni görmek ne güzel,” dedi Bayan Proust.

Yine bakıştılar ve sonra Tiffany Sızı’ya döndüler. Tiffany aniden, yaşlı, akıllı cadıların ondan çok daha uzun süredir akıllı ve yaşlı olduklarını kavradı.

Bayan Proust, “Birbirimizi tanımak için birbirimizin ismini bilmemiz gerekmiyor, ama nefes almaya başlamanı önerebilir miyim küçükhanım?” dediğine Havausta Nine neredeyse kahkahayı patlatacaktı.

Havausta Nine rahatça Bayan Proust’un koluna girdi ve merdivenden inmekte olan Ogg Ana’ya döndü. İnsanların normalde kızarmadığı yerleri kızarmış Letitia da arkasından geliyordu. “Benimle gel tatlım,” dedi Havausta Nine. “Arkadaşım Bayan Ogg’la tanışman gerek. Senden sık sık alışveriş ediyor.”

Tiffany yürüyüp gitti. Kısa bir an için, yapacak hiçbir şey bulamadı. Salona baktı. İnsanlar küçük gruplar halinde toplanmıştı, ama Düşes yalnızdı. Bunu neden yapıyordu? Neden kadına yaklaşıyordu? Belki, diye düşündü, korkunç bir canavarla yüzleşeceksen, önceden biraz pratik yapmak en iyisidir. Ama Düşes'in ağladığını görerek şaşırdı.

"Yardımcı olabileceğim bir şey var mı?" dedi Tiffany.

Hemen Düşes'in dik bakışlarının hedefi oldu, ama göz yaşları dökülmeye devam ediyordu. "Ondan başka kimsem yok ki," dedi Düşes, hâlâ Ogg Ana'nın peşinde dolaşmakta olan Letitia'ya bakarak. "Eminim Roland çok düşünceli bir koca olacak. Umarım Letitia'ya, dünyada rahatça yaşamasını sağlayacak sağlam bir temel verebilmişimdir."

"Ona pek çok şey öğrettiğiniz kesin," dedi Tiffany.

Ama düşes şimdi cadılara bakıyordu ve Tiffany'ye dönmekten devam etti: "Anlaşmazlıklarımız olduğunu biliyorum genç hanım, ama acaba bana söyleyebilir misin, şurada, diğer cadıların yanındaki, olağanüstü uzun boylu olanla konuşan cadı kimdir?"

Tiffany bir anlığına dönüp baktı. "Ah, o Bayan Proust. Anhk-Morpork'tan geldi. Eski bir arkadaşınız mı? Biraz önce sizi soruyordu."

Düşes gülümsedi, ama tuhaf, küçük bir gülümseme idi. Gülümsemelerin rengi olsa, yeşil olurdu. "Ah," dedi "bu, şey..." birazcık sallanarak duraksadı "çok nazikçe." Öksürdü. "Kızım ile çok iyi arkadaş olduğunuz için çok memnunum. Son günlerde sana iyi davranmadığım için içtenlikle özür dilerim. Kibirli görünmüş olabilecek tavırlarım için

de senden ve buradaki çalışan personelden özür dilemek isterim. Umarım bunların bir annenin çocuğu için en iyisini yapma kararlılığından kaynaklandığını anlarsın.” Büyük dikkatle konuşuyordu ve sözcükler adeta bir çocuğun renkli bloklarından geliyordu ve blokların arasında –tıpkı harç gibi– dile getirilmemiş sözcükler vardı. *Lüt fen, lüt fen insanlara bir müzikholde dansçı olduğumu söyleme. Lüt fen!*

“Eh, elbette, hepimizin sinirleri bozuk,” dedi Tiffany. “Ne kadar az konuşursak o kadar iyi, derler.”

“Ne yazık ki,” dedi Düşes, “az konuştuğumu sanmıyorum.” Tiffany kadının elinde büyük bir şarap kadehi olduğunu ve kadehin hemen hemen boş olduğunu fark etti. Düşes bir süre Tiffany’ye baktı ve sonra devam etti: “Cenazeden hemen sonra düğün, bu doğru bir şey mi?”

“Bazıları planlanan bir düğünün ertelenmesini kötü şans sayar,” dedi Tiffany.

“Sen şansa inanır mısın?” dedi Düşes.

“Ben şansa inanmak zorunda kalmamaya inanırım,” dedi Tiffany. “Ama ekselansları, bu tür zamanlarda evrenin bize biraz daha yaklaştığını söyleyebilirim size. Tuhaf zamanlar vardır, başlangıç ve bitiş zamanları. Tehlikeli ve güçlü. Ve ne olduğunu bilmesek de hissederiz. Bazen bu zamanlar iyi değildir, ama kötü olmaları da gerekmez. Aslında, ne oldukları *bizim* ne olduğumuza bağlıdır.”

Düşes elindeki boş kadehe baktı. “Bir sebepten, biraz uyusam iyi olacağımı hissediyorum.” Merdivene yöneldi ve neredeyse ilk basamağı ıskalayacaktı.

Salonun diğer ucundan kahkahalar geldi. Tiffany, Düşes'in peşinden gitti, ama yolda durup Letitia'nın omzuna dokundu.

"Senin yerinde olsam, yukarı çıkmadan önce gidip annenle konuşurdum. Sanırım şu anda seninle konuşmak istiyor." Eğildi ve kulağına fısıldadı: "Ama Ogg Ana'nın anlattıklarından bahsetme."

Letitia itiraz edecek oldu, Tiffany'nin yüzündeki ifadeyi gördü, vazgeçti ve annesini durdurdu.

Ve aniden, Havausta Nine Tiffany'nin yanında belirdi. Bir süre sonra, havaya hitaben konuşmuş gibi, "Burada güzel bir yurdun var," dedi. "İyi insanlar. Sana bir şey daha söyleyeceğim. O yakında."

Tiffany diğer cadıların –hatta Uzun İnce Kısa Şişko Sally'nin bile– Havausta Nine'nin arkasında dizilmekte olduklarını fark etti. Hepsi ona bakıyordu ve bir sürü cadı size bakarken, güneşin sıcaklığı gibi hissedebilirsiniz bunu. "Söylemek istediğiniz bir şey mi var?" dedi Tiffany. "Var, değil mi?"

Sık gördüğü bir şey değildi ve aslında, şimdi düşününce, Havausta Nine'yi endişeli gördüğünü hiç hatırlamıyordu.

"Sinsi Adam'ı yenebileceğinden eminsin, değil mi? Görüyorum ki henüz geceye bürünmemişsin."

"Yaşlandığımda geceye bürüneceğim," dedi Tiffany. "Bu bir seçim meselesi. Ve Nine, neden burada olduğunu biliyorum. Yenilirim beni öldürmek için, değil mi?"

"Kahretsin," dedi Havausta Nine. "Sen bir cadısın, iyi bir

cadı. Ama bazılarımız, sana yardım etmekte ısrar etmemiz gerektiğini düşünüyor.”

“Hayır,” dedi Tiffany. “Benim yurdum. Benim kaosum. Benim sorunum.”

“Ne olursa olsun mu?” dedi Nine.

“Kesinlikle!”

“Eh, konumuna sadık kalmanı takdir ediyorum ve sana şey diliyorum... hayır, şans değil, kendinden eminlik diliyorum!” Cadılar arasında bir fısıltı dolaştı ve Nine terslendi, “O kararını verdi hanımlar, işte o kadar!”

“İtiraz yok,” dedi Ogg Ana sırtarak. “Sinsi Adam’a acıyacağını neredeyse. Şeyine tekmeyi bas – neresi denk geliyorsa orasına Tiff!”

“Senin bölgen,” dedi Bayan Proust. “Bir cadı kendi bölgesinde nasıl başarılı olmaz?”

Havausta Nine başını salladı. “Kibrin baskın çıkmasına izin verirsen kaybetmiş sayılırsın, ama kibri ensesinden tutup aygır gibi sürersen, kazanmış sayılırsın. Şimdi, artık hazırlanman lazım Bayan Tiffany Sızı. Sabah için bir planın var mı?”

Tiffany onun delici mavi gözlerine baktı. “Evet. Kaybetmemek.”

“Bu iyi bir plan.”

Bayan Proust sigillerle kaplı eliyle Tiffany’nin elini sıktı. “Mutlu bir tesadüf eseri kızım, sanırım benim de gidip bir canavar öldürmem gerekiyor...”

Bölüm 14

KRALI YAKMAK

Tiffany o gece uyuyamayacağını biliyordu ve bu yüzden denemedi. İnsanlar küçük gruplar halinde oturmuş konuşuyorlardı ve masalarda hâlâ yiyecek ve içecek vardı. Muhtemelen içki yüzünden, insanlar yiyecek ve içeceklerin ne kadar hızlı kaybolduğunu fark etmiyordu, ama Tiffany çok yukarıdaki kirislerden gelen hafif sesler duyabildiğinden emindi. Elbette, cadılar daha sonrası için ceplerine yiyecek tıktırmak konusunda olağanüstü başarılıydı, ama sayıları sayesinde Feegleler onlardan da başarılıydı.

Tiffany amaçsızca gruptan gruba gidiyordu ve Düşes sonunda yukarı çıktığında onu takip etmedi. Takip etmediğini kendi kendine özellikle vurguladı. Yalnızca tesadüfen aynı yöne gidiyordu. Ve sonra Düşes odasının kapısını kapattıktan hemen sonra, Tiffany taş zeminde o tarafa seyirirken, bunu kulak misafiri olmak için yapmadı. Kesinlikle hayır.

Kapıya vardığında öfkeli bir çılgılığın başlangıcını ve sonra Bayan Proust'un sesini duydu. "Vay, Deirdre Maydonoz! Çok uzun zaman oldu! Hâlâ kankan dansı tekmelerine bir adamın silindir şapkasını kafasından uçurabiliyor musun?" Ve sonra sessizlik. Tiffany telaşla uzaklaştı, çünkü kapı çok kalındı ve kulağını ona yapıştırarak orada biraz daha durursa biri fark edebilirdi.

Bu yüzden Uzun İnce Kısa Şişko Sally ve Bayan Tesadüfle konuşmak üzere aşağı indi. Bayan Tesadüfün kör olduğunu fark etmişti. Talihsiz bir durum olsa da, bir cadı için trajedi de sayılmazdı. Cadıların her zaman birkaç yedek duyuları olurdu.

Sonra mahzen-mezara indi.

Eski Baron'un lahdinin çevresi çiçeklerle kaplanmıştı, ama üzerinde çiçek yoktu, çünkü mermer kapak o kadar güzeldi ki, onu güllerle kaplamak yazık olurdu. Taş ustaları kapağın üzerine Baron'un zırh içinde, kılıç tutarkenki resmini oymuşlardı. O kadar kusursuzdu ki, Baron ayağa kalkıp gidecekmiş gibi görünüyordu. Mermerin dört köşesinde mumlar yanıyordu.

Tiffany diğer ölü taş baronların önünde ileri geri yürüdü. Orada burada, elleri huzur içinde kavuşturulmuş eşleri de vardı. Bu... tuhaftı! Tebeşir'le mezar taşları olmazdı. Taş fazla değerliydi. Mezarlıklar vardı ve şatoda bir yerde, insanların nereye gömüldüğünü gösteren soluk haritalarla dolu çok eski bir kitap vardı. Ona adanmış bir anıt olan tek sıradan insan, ki pek çok açıdan son derece sıra dışı biriydi, Sızı Nine'ydi. Sızı Nine'nin çoban kulübesinde

geriye yalnızca dökme demirden tekerlekler ve şiş göbekli soba kalmıştı, ama yüz sene daha dayanacakları kesindi. İyi metalden yapılmışlardı ve durmaksızın çimen kemiren koyunlar sayesinde çevresindeki zemin masa kadar düzdü ve dahası, koyun yünlerindeki yağlar tekerleklerle sürtünerek, metali döküldüğü günkü kadar parlak tutuyorlardı.

Eski günlerde, bir şövalye, şövalye olmadan önce, bir geceyi salonda silahları ile birlikte geçirir, hangi tanrı dinliyorsa, güç ve bilgelik vermesi için ona dua ederdi.

Tiffany o sözcüklerin dile getirildiğini duyabildiğinden emindi, kulaklarıyla olmasa bile kafasının içinde. Döndü ve uyuyan şövalyelere baktı ve Bayan Proust'un haklı olup olmadığını, taşın gerçekten de bir hafızası olup olmadığını merak etti.

Benim silahlarım neler peki? diye düşündü. Ve yanıtı hemen buldu: gurur. Ah, onun günah olduğunu söylerlerdi; onun düşüşe yol açacağını söylerlerdi. Ama bu doğru olamazdı. Demirci yaptığı sağlam kaynakla gurur duyardı; arabacı atlarının bakımlı olmasıyla, güneş altında taze kestaneler gibi parlamalarıyla gurur duyardı; çoban kurdu sürüsünden uzak tutmakla gurur duyardı; aşçı kekleriyle gurur duyardı. Hayatlarımızı iyi bir hikâyeye, anlatacak iyi bir hikâyeye dönüştürmekle gurur duyarız.

Bende korku da var –insanları hayal kırıklığına uğratma korkusu– ve korktuğum için, o korkuyu alt edeceğim. Beni eğitenleri utandırmayacağım.

Neye güvendiğimden emin olmasam da bende güven de var.

“Gurur, korku ve güven,” dedi yüksek sesle. Önünde, dört mum, rüzgâr kışkırtmış gibi alevler fışkırttı ve bir anlığına, o ateş patlaması sırasında, yaşlı bir cadı şeklinin kara taşlara karıştığını gördüğünü sandı. “Ah, evet,” dedi Tiffany. “Ateşim de var.”

Ve sonra, tam olarak neden olduğunu bilmese de, “Yaşlandığımda geceye bürüneceğim,” dedi. “Ama bugün değil.”

Tiffany fenerini kaldırdı ve gölgeler oynadı, ama siyahlı yaşlı bir kadına çok benzeyen bir tanesi tamamen soldu. Ve tavşanın neden ateşe atıldığını biliyorum ve yarın... Hayır, bugün, ben de atlayacağım. Tiffany gülümsedi.

Salona geri döndüğünde cadıların hepsi merdivenden onu izliyordu. Tiffany, Nine ile Bayan Proust’un nasıl anlaşacağını merak etmişti. İkisi de kediler kadar kibirliydi. Ama havadan sudan, bu günlerde gençlerin nasıl da edepsiz olduğundan, peynirin fahiş fiyatından bahseden kişilerin anlaştığı gibi anlaşıyorlarmış gibi görünüyordu. Ama Ogg Ana olağanüstü kaygılıydı. Ogg Ana’yı kaygılı görmek endişe vericiydi. Saat gece yarısını geçmişti – teknik olarak, cadı saatiydi. Gerçek hayatta, her saat cadı saatiydi, ama yine de saatin iki kolunun dümdüz yukarı bakması hafifçe tekinsizdi.

“Delikanlılar oğlanlar partisi eğlencesinden dönmüşler, duyduğum kadarıyla,” dedi Ogg Ana, “ama öyle görünüyor ki damadı nerede bıraktıklarını unutmuşlar. Ama onun hiçbir yere gideceğini sanmıyorum. Pantolonunu indirdiklerinden ve onu bir yere bağladıklarından eminler.”

Öksürdü. “Olağan prosedür budur. Teknik olarak, sağdı-
cın onun nerede olduğunu hatırlaması gerekir, ama sağdı-
cı buldular ve adam kendi adını bile hatırlamıyor.”

Salondaki saat gece yarısını vurdu; asla zamanında vur-
mazdı. Her çınlama Tiffany’nin belkemiğinde titreşiyordu.

Ve orada, Preston ona doğru yürüyordu. Tiffany’ye öyle
geliyordu ki, bir süredir, nereye dönerse Preston’ı orada
buluyordu; üstüne başına çeki düzen vermiş, temiz ve bir
şekilde umutlu görünen Preston’ı.

“Bak Preston,” dedi “durumu açıklamaya zamanım yok
ve inanacağından da emin değilim – hayır, muhtemelen
açıklasam inanırsın. Gidip, bir canavar beni öldürmeden
benim onu öldürmem gerekiyor.”

“O zaman ben de seni korurum,” dedi Preston. “Hem,
başkumandanım orada bir yerde bir domuz ağılında olabilir
ve bir dişi domuz da ismi-lazım-değillerini kokluyor ola-
bilir! Ve burada geçici olarak gücü ben temsil ediyorum!”

“*Sen mi?*” diye terslendi Tiffany.

Preston göğsünü çıkardı, ama bu pek bir şeyi değiştir-
medi. “Ashına bakarsan, evet: Diğerleri beni geçici Muhafız
kumandanı yaptı, ki kendileri gidip içebilsinler. Şu anda
çavuş mutfakta, lavaboya kusmakla meşgul. İçme yarı-
şında Bayan Ogg’u yenebileceğini sandı!” Bir selam çaktı.
“Ben de seninle geliyorum küçükhanım. Ve beni durdu-
ramazsın. Alınma tabii, ama çavuşun öğürtülerin arasında
bana verdiği yetkiye dayanarak, seni ve süpürgeni arayı-
şında bana yardım etmekle görevlendiriyorum, eğer senin
için de sakıncası yoksa?”

Bir cadiya sormak için korkunç bir soruydu. Diğer yandan, soruyu soran Preston'dı. "Tamam, o zaman," dedi Tiffany, "yalnız çizmemeye çalış. Ama ilk önce yapmam gereken bir şey var. Lütfen bana izin ver." Biraz ötede-ki açık salon kapısına yürüdü ve soğuk taşlara yaslandı. "Orada beni dinleyen Feegleler olduğunu biliyorum."

"Ah heye," dedi bir ses, kulağının iki santim ötesinden.

"Eh, bu gece bana yardım etmenizi istemiyorum. Bu bir kocakarı meselesi, anladınız mı?"

"Ah heye, büyük kocakarı meclisini gördük. Bu, büyük kocakarı gecesi."

"Benim..." diye başladı Tiffany. Sonra aklına bir fikir geldi. "Benim gözleri olmayan adamla savaşmam gerek. Ve onlar da benim ne kadar iyi bir savaşçı olduğumu görmek için geldiler. Bu yüzden Feegle kullanarak hile yapmamam gerek. Bu önemli bir kocakarı kuralıdır. Elbette, hilenin şerefli bir Feegle geleneği olduğunu biliyorum, ama kocakarılar hile yapmaz," diye devam etti, bunun koca bir yalan olduğunu bile bile. "Bana yardım ederseniz onlar an-larlar ve tüm cadılar beni küçük görür."

Ve Tiffany düşündü, Ve kaybedersem, Feeglelerle kocakarılar karşı karşıya gelir ve bu dünyanın kolay kolay unutmayacağı bir savaş olur. Hiç baskı yok, hı?

Sesli olarak, "Anladınız, değil mi?" dedi. "Bu sefer, sırf bu sefer için, size ne diyorsam onu yapacaksınız ve bana yardım etmeyeceksiniz."

"Heye, seni anladık. Ama Jeannie'nin, sen tepelerin kocakarısı olduun için, sana her zaman göz kulak olmamızı söylediini biliyon," dedi Rob.

“Bunu söylerken üzülüyorum, ama kelda burada değil,” dedi Tiffany, “ama ben buradayım ve bu sefer bana yardım ederseniz, artık tepelerin kocakarısı olmayacağımı söylemek zorundayım. Benim bir vazifem var, anlarsınız. Bu bir kocakarı vazifesi ve bu gerçekten de büyük bir vazifedir.” Inlediklerini duydu ve ekledi: “Ciddiyim. Baş kocakarı Havausta Nine’dir ve onun nasıl olduğunu bilirsiniz.” Bir inleme daha yükseldi. “İşte bu,” dedi Tiffany. “Bu sefer, lütfen, bu sorunu kendi bildiğimce çözmeme izin verin. Anlaşıldı mı?”

Bir duraksama oldu ve sonra Herhangi Bir Rob’un sesi duyuldu: “Of tamam.”

“Pekâlâ,” dedi Tiffany. Derin bir nefes aldı ve süpürgesini bulmaya gitti.

Şatonun çatılarının üzerinde yükselirlerken, Preston’ı yanına alması o kadar iyi bir fikirmiş gibi gelmiyordu.

“Neden uçmaktan korktuğunu söylemedin?” dedi.

“Bu adil değil,” dedi Preston. “İlk defa uçuyorum.”

İyi bir yüksekliğe geldiklerinde, Tiffany hava durumuna baktı. Dağların üzerinde bulutlar vardı ve arada bir yaz şimşekleri çakıyordu. Uzaktan uzağa gök gürültüleri duyabiliyordu. Dağlarda fırtınalar asla çok uzakta olmazdı. Sis kalkmıştı ve ay çıkmıştı; kusursuz bir geceydi. Ve esinti vardı. Tiffany öyle olacağını ummuştu. Ve Preston kollarını beline dolamıştı; Tiffany böyle olacağını umduğundan emin değildi.

Şimdi Tebeşir'in eteklerindeki düzlüklerdeydiler ve Tiffany ay ışığında, tarla açılan yerlerdeki karanlık dik-dörtgenleri görebiliyordu. Adamlar ateşlerin yayılmaması konusunda çok titizdiler; kimse çayır yangını istemezdi – nelerin yanabileceğini bilmek imkânsızdı. En sondaki tarlaya vardılar. Bu tarlaya Kral derlerdi. Kral yandığında, köyün yarısı alevlerden kaçan tavşanları yakalamak için toplanırdı. Bunun bugün olması gerekiyordu, ama herkesin... başka işi vardı.

Kümesler ve domuz ağılı Kral'ın hemen üzerindeki bir yükseltideydi. Adamlar gübreyi buraya taşımayı aşağıdaki tarlalara taşımaktan çok daha kolay bulduğu için, Kral'da ekinlerin çok daha bereketli olduğu söylenirdi.

Domuz ağıllarının yanına kondular. Her olayın onları ikiye biçmek için bir komplo olduğuna inanan domuzlar her zamanki çılgın çılgınlıklarını koyuverdiler.

Tiffany burnunu çekti. Havada domuz kokusu vardı; hayalet orada olsa kokusunu alacağından emindi, kesinlikle emin. Ne kadar pis gelirse gelsin, domuzlarıinki yine de doğal bir kokuydu; ama hayaletin kokusunun yanında, domuzların kokusu menekşeler gibi kalırdı. Ürperdi. Rüzgâr yükseliyordu.

"Onu öldürebileceğinden emin misin?" diye fısıldadı Preston.

"Onun kendi kendini öldürmesini sağlayabilirim, sanırım. Hem Preston, bana yardım etmeni kesinlikle yasaklıyorum."

“Üzgünüm,” dedi Preston. “Geçici yetki, anlarsın. Bana emir veremezsin Bayan Sızı, sizce de sakıncası yoksa tabii.”

“Kumandanına karşı görev duygun ve itaatkârlığın bana yardım etmeni gerektiriyor yani, öyle mi?”

“Eh, evet küçükhanım,” dedi Preston, “birkaç başka sebebi de var.”

“O zaman sana gerçekten ihtiyacım var Preston, gerçekten var. Bunu kendi başıma yapabileceğimi *düşünüyorum*, ama sen yardım edersen çok daha kolay olur. Senden yapmanı istediğim şu...”

Hayaletin duyamayacağından hemen hemen emindi, ama yine de sesini alçalttı ve Preston gözünü kırpmadan dinledi ve yalnızca, “Sanırım iyice anladım küçükhanım. Geçici yetkiye güvenebilirsin,” dedi.

“Iyyk! Buraya nasıl geldim?”

Gri ve yapış yapış, leş gibi domuz ve bira kokan bir şey kendini ağıl duvarına çekmeye çalıştı. Bir gecede iki damadın domuz ağılına atılmış olması pek mümkün olmadığından, Tiffany onun Roland olduğunu biliyordu. Roland bataklıktan çıkan pis bir şey gibi, damla damla... eh damlalar damlatarak doğruldu. Ayrıntıya girmeye gerek yoktu. Roland’ın üzerinden yapışık bir şeyler kayıp düştü.

Roland hıçkırdı. Alkolden peltekleşmiş bir dille, “Öyle görünüyor ki yatak odamda kocaman bir domuz var ve pantolonlarımı bırakığım yeri de bulamıyorum,” dedi. Genç Baron çevresine bakındı ve aniden içinde bulunduğu durumu kavradı. “Burası benim yatak odam değil, değil mi?” dedi ve yavaşça domuz ağılına geri kaydı.

Tiffany hayaletin kokusunu aldı. Domuz ağılından gelen koku karışımının arasında, tavukların arasındaki tilki gibi göze çarpıyordu. Ve şimdi hayalet, dehşet ve çürümüşlüğü sesiyle konuştu. Seni burada hissedebiliyorum, cadı, başkalarını da hissedebiliyorum. Onlar umurumda değil, ama bu yeni beden, çok gürbüz olmasa da... kendine has planları var. Ben güçlüyüm. Geliyorum. Herkesi kurtaramazsın. Şeytani uçan süpürgenin dört kişiyi taşıyabileceğinden kuşkuluyum. Kimi geride bırakacaksın? Neden hepsini birden bırakmıyorsun? Neden bıkkınlık verici rakibini, seni reddeden oğlanı ve ısrarlı genç adamı bırakmıyorsun? Ah, senin nasıl düşündüğünü biliyorum, cadı!

Ama ben o şekilde düşünmem, diye düşündü Tiffany kendi kendine. Ah, Roland'ı domuz ağılının içinde görmek hoşuma gitmiş olabilir, ama insanlar yalnızca insan değildir, onlar koşulların kuşattığı kişilerdir.

Ama sen değilsin. Sen artık insan değilsin.

Yanında, Preston dışı domuzun itirazlarına aldırmadan, yapış yapış bir fıçırtı eşliğinde Roland'ı domuz ağılından çekip çıkardı. Hayaletin sesini duyamamaları ne kadar da büyük şanstı.

Tiffany duraksadı. Dört kişi? Bıkkınlık veren rakip? Ama yalnızca kendisi, Roland ve Preston vardı, değil mi?

Tarlanın uzak ucuna, şatonun ay ışığında düşürdüğü golgeye baktı. Beyaz bir şekil hızla onlara doğru koşmaktaydı.

Letitia olmalıydı. Buralarda hiç kimse her zaman öylesine dalgalanan beyaz elbiseler giymezdi. Tiffany'nin zihni, hesap yaparak fırıl fırıl döndü.

"Preston, sen git. Süpürgeyi de al."

Preston başını salladı ve sonra sırtarak selam çaktı. "Hizmetindeyim küçükhانım."

Letitia dalgalanan kumaşlar ve pahalı beyaz terliklerle donanmış bir halde geldi. Roland'ı görünce kalakaldı. Roland, Tiffany'nin artık her zaman tutkulu parçalar olarak düşünceğini bildiği yerlerini elleriyle örtmeye çalışacak kadar ayılmıştı. Domuz pisliği ile kaplı olduğundan, bu bir fışkırdama sesi çıkardı.

"Arkadaşlarından biri onu komiklik olsun diye domuz ağılına attıklarını söyledi!" dedi Letitia kızgınlıkla. "Bir de kendilerine arkadaş diyorlar!"

"Sanırım onlar arkadaşların bu iş için olduğunu düşünüyorlar," dedi Tiffany dalgın dalgın. Kendi kendine düşündü, Bu işe yarayacak mı? Göz ardı ettiğim bir şey mi var? Yapmam gereken şeyi iyice anladım mı? Kiminle konuştuğumu sanıyorum ben? Sanırım bir işaret arıyorum, yalnızca bir işaret.

Bir hışırtı duydu. Başını eğip baktı. Bir tavşan başını kaldırıp ona baktı ve sonra, hiç paniğe kapılmadan, anızların arasında kayboldu.

"O zaman bunu evet kabul edeceğim," dedi Tiffany ve sonra paniğe kapıldığını hissetti. Bu bir alamet miydi, yoksa yalnızca insan gördüğünde hemen kaçamayacak kadar yaşlı bir kır tavşanı mı? İlkini tesaduf olup olmadığını sormak için ikinci bir alamet istemenin görgüsüzlük olduğundan da emindi.

Bu noktada, *tam da* bu noktada, Roland şarkı söylemeye başladı. Muhtemelen içki yüzündendi, ama belki aynı zamanda Letitia'nın, bekar bir kadın olarak yakışıksız ya da şaşırtıcı herhangi bir şey görmemek için gözlerini kapatarak onun üstünü başını silmekte olmasından. Roland'ın söylediği şarkı şöyle bir şeydi: "*Parlak yaz sabahında ne hoş ve ne keyifli, izlemek mısırla kaplı tarlaları ve çimenleri... ve her yeşil dala şakıyan kuşlar konmuş... ve ahenkle şakıyarak karşıyorlar günün ilk izlerini...*" Duraksadı. "Bu tarlalarda yürürlerken babam bunu sık sık söylerdi..." dedi. Sarhoş adamların ağlamaya başladıkları aşamadaydı ve gözyaşları yanaklarındaki çamurda küçük pembe izler bırakıyordu.

Ama Tiffany, Teşekkür ederim, diye düşündü. Alamet alametti işte. İşe yarayanları seçerliniz. Ve bu büyük bir tarlaydı, anız yakarken sona bırakılıkları tarla. *Ve tavşan ateşe atlar*. Ah, evet, alametler. Onlar her zaman çok önemliydi.

"İkiniz de beni dinleyin. İtiraz kabul etmeyeceğim, çünkü sen, Roland, kör kütük sarhoşsun ve sen, Letitia, bir cadısin" –Letitia mutlulukla gülümsedi– "ama benim kadar kıdemli değilsin ve bu yüzden *ikiniz de ben ne dersem onu yapacaksınız*. Böylece, hepimiz şatoya sağ salim dönebiliriz."

İkisi de dinlediler. Roland dinlerken hafifçe sallanıyordu.

"Bağırdığım zaman," diye devam etti Tiffany, "ikinizin birer elimi tutup *koşmanızı* istiyorum! Ben dönersem dönün, ben durursam durun, ama durmak isteyeceğimi hiç

mi hiç sanmıyorum. Her şeyden öte, korkmayın ve *bana güvenin*. Ne yaptığımdan hemen hemen eminim.” Tiffany bunun çok da güven verici olmadığını fark etti, ama onlar farkında değil gibiydi. Ekledi: “Ve sıçra dediğimde, peşinizden şeytan kovalıyormuş gibi sıçrayın, *çünkü kovalıyor olacak.*”

Pis koku aniden dayanılmaz oldu. Kokunun içindeki salt nefret Tiffany’nin beynini dövüyordu sanki. Gecenin karanlığına bakarak düşündü: Diken diken olmuş tüylerim, kötü bir şey yaklaştığını söylüyor. Uzaktaki çalılarda hareket ararken saçmalamamaya çalışarak ekledi: Burnumdaki leş kokusu, buraya şer geliyor, diyor. Sonra şekli gördü.

Orada, iri yarı bir şekil tarla boyunca onlara doğru yürümekteydi. Yavaş yürüyordu, ama hızlanmaktaydı. Şekilde hantal bir taraf vardı. “*Bir bedeni ele geçirdiğinde, bedenin sahibi de onun bir parçası olur. Kaçmak imkansızdır, kurtulmak imkânsızdır.*” Eskarina öyle söylemişti. İyi bir şeyin, tövbe etme yeteneği olan hiçbir şeyin düşünceleri o kadar pis kokmaz. Tartışmakta olan çiftin ellerini tuttu ve sürükleyerek koşmaya başladı. Yaratık şatoyla aralarında idi. Ve beklediğinden daha yavaş hareket ediyordu. Tiffany dönüp baktı ve yaratığın ellerinde metal parıltısı gördü. *Bıçak.*

“Hadi gelin!”

“Bunlar koşmak için pek iyi ayakkabılar değil,” dedi Letitia.

“Başım ağrıyor,” diye ekledi Roland. Tiffany yakınmalarını duymazdan gelerek, onları tarlanın dibine doğru sürükledi. Kuru mısır sapları onları yakalıyor, saçlarına

takılıyor, bacaklarını çiziyor, ayaklarını acıtıyordu. Hızlı koşamıyorlardı. Yaratık inatla takip ediyordu. Şatoya ve güvenliğe döndükleri anda yaklaştırmaya başlayacaktı...

Ama yaratık da güçlük çekiyordu ve Tiffany, acısını hissetmiyorsanız, ciğerlerdeki ısıtıcı, gümleyen kalbi, çıtırdayan kemikleri, sizi en son inlemeye ve ötesine götüren korkunç ağrıyı hissetmiyorsanız, bir bedeni ne kadar zorlayabileceğinizi merak etti. Bayan Proust sonradan, sözcükleri yüksek sesle söylemek havayı kirletebilirmiş gibi fısıldayarak, Macintosh denen adamın yaptıklarını anlatmıştı. Onların yanında, küçük bir ötücü kuşu ezmek neydi ki? Ama bir şekilde insana, bu merhametsiz bir suçmuş gibi geliyordu.

Artık susturulmuş bir şarkı için merhamet olmaz. Karanlıkta umudu öldüren biri için kurtuluş olmaz. Seni tanıyorum.

Sen, kızını dövmeden önce Aksi'nin kulağına fısıldayan şeysin.

Sen kaba ezginin ilk notasıydın.

İlk taşı atan adamın omzunun üzerinden izleyensin ve sen hepimizin bir parçası olsan da ve senden asla kurtulamayacak olsak da, hayatını kesinlikle cehenneme çevirebiliriz.

Merhamet yok. Kurtuluş yok.

Arkasına baktığı zaman Sinsi Adam'ın yüzünün daha da büyümüş olduğunu fark etti ve yorgun, gönülsüz çifti engibeli tarlada daha hızlı sürüklemeye çalıştı. Bir nefeste, "Ona bakın! Ona bakın! Onun bizi yakalamasını mı

istiyorsunuz?" demeyi başardı. Letitia'dan kısa bir çılgılık ve müstakbel kocasından ani bir ayıklık homurtusu geldi. Talihsiz Macintosh'un gözleri kanlanmıştı ve iri iri açılmıştı, dudaklarına çılgın bir sırıtış yapışmıştı. Sinsi Adam, aniden daralan mesafeden faydalanmaya çalıştı, ama diğer ikisi korkularında taze güç bulmuşlardı ve neredeyse onlar Tiffany'yi sürüklemeye başlamışlardı.

Ve şimdi önleri açıktı. Her şey Preston'a bağlıydı. Şaşırtıcı şekilde, Tiffany kendinden emindi. Preston güvenilir biri, diye düşündü, ama arkalarından korkunç bir hırılı geldi. Hayalet, konak bedeni zorluyordu ve Tiffany uzun bıçağın hışırtısını hayal edebiliyordu. Zamanlama her şeydi. Preston *gerçekten* güvenilirli. Anlamıştı, değil mi? Elbette anlamıştı. Tiffany Preston'a güvenebilirdi.

Daha sonra, en iyi hatırladığı şey sessizlik olacaktı; yalnızca kuru mısır saplarının çıtırtısının, Letitia ile Roland'ın sık nefeslerinin, yaratığın korkunç hırıltısının bozduğu bir sessizlik. Kafasının içindeki sessizliği Sinsi Adam'ın sesi bozuyordu.

*Tuzak kuruyorsun. Pislik! Yine o kadar kolay yakalanı-
rım mı sandın? Ateşle oynayan küçük kızlar yanar ve sen de
yanacaksın, sana söz veriyorum, ah yanacaksın. O zaman
cadıların gururuna ne olacak? Günahkarlar! Pisliğin hizmet-
çileri! Kutsal olan her şeyi kirletenler!*

Tiffany bakışlarını tarlanın sonuna dikmişti. Gözlerinden yaşlar akıyordu. Elinde değildi. Kötülüğü dışarıda tutmak imkânsızdı; zehir gibi yağıyor, kulaklarından içeri sızıyor, derisinin altına akıyordu.

Üçü arkalarında, havada bir hışırtı daha duyunca, çabalarını iki katına çıkardılar, ama Tiffany bu durumun böyle süremeyeceğini biliyordu. İlerideki loşluğun içinde gördüğü Preston mıydı? O zaman arkasındaki, sivri şapkalı bir cadiya benzeyen kimdi? O bakarken cadı solup gitti.

Ama aniden ateş parladı ve Tiffany onun tarlada çıtırdarak, gündoğumu gibi yayıldığını gördü, kıvılcımlar gökyüzünü fazladan yıldızlarla doldurdu. Rüzgâr hızla esti ve Tiffany o iğrenç sesi yine duydu: *Yanacaksın! Yanacaksın!*

Ve rüzgâr esti, alevler canlandı ve şimdi tarlada ateşten bir duvar, rüzgâr kadar hızlı yayılıyordu. Tiffany bakışlarını eğdi ve tavşanın şimdi çabasızca onlarla birlikte koşmakta olduğunu gördü. Tavşan Tiffany'ye baktı, geriye tekme attı ve koştu, doğrudan ateşe doğru koştu, ciddi bir biçimde koştu.

"Koşun!" diye emretti Tiffany. "Dediğimi yaparsanız ateş sizi yakmaz! Hızlı koşun! Hızlı koşun! Roland, Letitia'yı kurtarmak için koş. Letitia, Roland'ı kurtarmak için koş."

Ateş tam önlerindeydi. Güce ihtiyacım var, diye düşündü Tiffany. Kudrete ihtiyacım var. Ve Ogg Ana'nın sözlerini hatırladı: "Dünya değişir. Dünya akar. Bunda güç vardır kızım."

Düğünler ve cenazeler güç zamanlarıdır... evet, düğünler.

Tiffany, diğer ikisinin elini daha da sıkı kavradı. İşte geliyordu. Kükreyen, çıtırdayan bir alev duvarı...

"Sıçrayın!"

Ve sıçrarlarken Tiffany haykırdı: “*Sıçra ulan, Sıçra kaltak!*” Ateş onlara ulaştığında yükseldiklerini hissetti.

Zaman duraksadı. Bir tavşan hızla altlarından geçip gitti, alevlerin dehşetiyle kaçtı. Sinsi Adam *kaçacak*, diye düşündü. Ateşten kaçacak, ama ateş ondan daha hızlı. Ve ateş ölmek üzere olan bir bedenden daha hızlı koşar.

Tiffany sarı bir alev topu içinde süzülüyordu. Tavşan yanından geçip gitti: kendi ortamında mutlu bir yaratık. Biz senin kadar hızlı değiliz, diye düşündü Tiffany. Biz azıcık kavrulacağız. Sağına ve soluna, gelin ile damada baktı. Hipnotize olmuş gibi dümdüz önlerine bakıyorlardı. Onları kendine çekti. Anlamıştı. Sen evlenirken elini tutan kadın *ben olacağım*, Roland. Tıpkı dediğim gibi.

Bu ateşten, *çok güzel bir şey yapacaktı*.

“Geldiğin cehenneme geri dön, seni Sinsi Adam!” diye bağırdı alevlerin üzerinden. “*Sıçra ulan! Sıçra kaltak!*” diye haykırdı yine. “*Artık evlendiniz, sonsuza dek sürsün!*” Ve bu bir düğün, dedi kendi kendine. Yeni bir başlangıç. Ve birkaç saniye için, bu dünyada yeni bir güç merkezi. Ah, evet, bir güç mekânı.

Alev duvarının arkasında yere düştüler ve yuvarlandılar. Tiffany hazırды, közleri ezdi, kalan küçük alevleri tekmeledi. Aniden Preston da orada belirdi, Letitia’yı kaldırdı ve küllerin içinden dışarı taşıdı. Tiffany, yumuşak iniş yapmış olan (muhtemelen kafasının üzerine, diye düşündü) Roland’a kolunu doladı ve onları takip etti.

“Çok küçük yaralar ve bir parça kavrulmuş saç görüyorum, dedi Preston, “ve eski erkek arkadaşına gelince, sanırım onu kaplayan çamur pişti. Sen ne durumdasın?”

Tiffany derin bir nefes aldı. “Tavşan alevlerin üzerinden o kadar hızlı sıçrar ki, onları doğru düzgün hissetmez bile,” dedi “ve yere konduğunda, sıcak küllere düşer. Güçlü bir rüzgâr altında, çayır yangını çabucak yanıp biter.”

Arkalarından bir çılgılık geldi ve Tiffany hantal bir şeklin rüzgârın süpürdüğü alevlerden kaçmaya çalıştığını ve başarısız olduğunu hayal etti. Yüzlerce senedir yozlaşmışlığıyla dünyaya musallat olan bir yaratığın acısını hissetti.

“Üçünüz, olduğunuz yerde kalın. Peşimden gelmeyin! Preston, sen onlara göz kulak ol!”

Tiffany soğumaya başlamış küllerin üzerinde yürüdü. Görmem gerek, diye düşündü. Tanık olmam gerek. Ne yaptığımı bilmem gerek!

Ölü adamın giysilerinden duman tütüyordu. Nabız yoktu. O insanlara korkunç şeyler yapıp, diye düşündü Tiffany – gardiyanların bile midelerini bulandıran şeyler. Ama ilk kim ona bir şey yapıp? O yalnızca Bay Aksi’nin çok daha kötü bir sürümü müydü? İyi olması imkânsız mıydı? Geçmişi nasıl değiştirirsin? Kötülük nerede başlar?

Sözcüklerin zihninde solucan gibi kaydığını hissetti: *Katil, pislik, cani!* Ve işittikleri şeyler yüzünden kulaklarından özür dilemesi gerektiğini hissetti. Ama hayaletin sesi zayıf, seyrek ve şaşkındı, geri geri tarihe kayıyordu.

Bana ulaşamazsın, diye düşündü Tiffany. Tükendin. Artık çok zayıfsın. Bir insanı ölesiye koşmaya zorlamak ne kadar zordu? İçeri giremezsin. Girmeye çalıştığını hissedebiliyorum. Küllere uzandı ve ateşin sıcaklığını taşıyan bir çakmaktaşı parçası aldı. Toprak onlarla doluydu, taşların en keskini. Çakmaktaşı Tebeşir’de doğmuştu ve bir açıdan Tiffany de öyleydi. Taşın pürüzsüzlüğü, ona bir dostun dokunuşu gibi geliyordu.

“Asla öğrenmiyorsun, değil mi?” dedi. “Başka insanların da düşündüğünü anlamıyorsun. Elbette sen ateşe koşmazsın, ama kibrin içinde, ateşin sana koşacağını hiç düşünmedin.”

Gücün yalnızca söylentilerden ve yalanlardan oluşuyor, diye düşündü. İnsanların içine, kararsız, zayıf, endişeli ve korkulu olduklarında giriyorsun ve onlar da, başka insanların onların düşmanı olduğunu sanıyorlar. Halbuki düşman her zaman *sendin* ve sen olacaksın – yalan ustası. Dışarıdan bakınca korkutucusun; içten içe, zayıflıktan başka hiçbir şey değilsin.

İçten içe, ben çakmaktaşıyım.

Tüm tarlanın sıcaklığını hissetti, dengesini buldu ve taşı kavradı. Ne *cüretle* buraya gelirsin, seni solucan? Ne *cüretle* bana ait olanı ihlal edersin! O odaklandıkça elindeki çakmaktaşının gittikçe ısındığını, sonra eridiğini, parmaklarının arasından aktığını ve toprağa damladığını hissetti. Bunu daha önce hiç denememişti. Bir şekilde alevlerin arındırmış olduğu havadan derin bir nefes aldı.

Ve eğer geri dönersen, Sinsi Adam, benim gibi bir başka cadı bulacaksın. Her zaman benim gibi cadılar olacak, çünkü her zaman senin gibi şeyler olacak, çünkü onlara biz yer açıyoruz. Ama şu anda, bu toprak parçası üzerinde, *ben* cadıyım ve *sen* hiçbir şeysin. *Ben göz açıp kapatana kadar, kötü bir şey ölecek.*

Zihninde bir hışırtı soldu ve Tiffany düşünceleri ile başa kaldı.

“Merhamet yok!” dedi sesli olarak. “Kurtuluş yok! Bir adamı, zararsız ötücü kuşunu öldürmeye zorladın ve bir şekilde ben en büyük suçun bu olduğunu düşünüyorum.”

Tarladan geçerek geri döndüğünde, bir kez daha peynir yapmayı bilen, gündelik işlerle başa çıkan ve taş sıkıp eriyik taş parçalarına dönüştürmeyen Tiffany Sızı olmayı başarmıştı.

Mutlu, ama hafifçe kavrulmuş çift, bazı şeyleri fark etmeye başlamıştı. Letitia doğrulup oturdu. “Piştim,” dedi. “O koku ne?”

“Üzgünüm, ama senden geliyor,” dedi Tiffany “ve korkarım bundan sonra güzelim dantelli geceliğinle ancak cam silinir. Korkarım tavşan kadar hızlı zıplayamadık.”

Letitia çevresine bakındı. “Roland... o, iyi mi?”

“Sapasağlam,” dedi Preston neşeyle. “Domuz pisliği gerçekten işe yaradı.”

Letitia bir an duraksadı. “Ya o... şey?”

“Gitti,” dedi Tiffany.

“Roland’ın iyi olduğundan *emin misin?*” diye ısrar etti Letitia.

Preston sırtıttı. “Kesinlikle dipdiri hanımefendi. Önemli hiçbir tarafı yanmadı, ama kabukları sökmemiz biraz acılı olabilir. Çömlek gibi pıştı de, anlarsınız.”

Letitia başını salladı ve sonra yavaşça Tiffany’ye döndü. “Tam zıplarken söylediğin neydi?”

Tiffany derin bir nefes aldı. “Sizi evlendirdim.”

“Sen, yani *sen*, evlendirdin... demek istediğim, *bizi mi*?” dedi Letitia.

“Evet,” dedi Tiffany. “Demek istediğim, kesinlikle. Birlikte ateşin üzerinden atlamak eski bir evlendirme gelenegidir. Rahiplere de gerek olmaz ve yemek masraflarından epeyce tasarruf edilir.”

Müstakbel gelin bu düşünceyi tarttı. “Emin misin?”

“Eh, Bayan Ogg öyle söylemişti,” dedi Tiffany “ve ben hep denemek istemişimdir.”

Letitia bunu onaylamış görünüyordu, çünkü “İtiraf etmeliyim, Bayan Ogg çok bilgili bir hanım,” dedi. “Şaşırtıcı ölçüde çok şey biliyor.”

Tiffany, mümkün olduğunca ciddi bir ifadeyle, “Şaşırtıcı ölçüde çok şaşırtıcı şey,” dedi.

“Ah, evet... Ee.” Letitia tereddütle boğazını temizledi ve ee’yi hım’la tamamladı.

“Bir şey mi var?” dedi Tiffany.

“Zıplarken benim hakkımda kullandığın sözcük. Bence kötü bir sözcüktü.”

Tiffany bunu bekliyordu. “Eh, görünüşe göre bu da geleneksel.” Letitia’nınki kadar tereddütlü bir sesle ekledi, “Roland’a da ‘ulan’ demenin doğru olmadığını sanıyorum. Elbette, sözcükler ve anlamları seneler içinde değişiyor.”

“O sözcüğün anlamının değiştiğini sanmıyorum!” dedi Letitia.

“Eh, koşullara ve bağlama bağlı,” dedi Tiffany. “Ama, dürüst olmak gerekirse, Letitia, bir cadı acil durumlarda eline hangi alet geçerse onu kullanır. Bir gün bunu sen de öğrenebilirsin. Dahası, bazı kavramlar hakkında ne düşündüğümüz gerçekten değişir. Örneğin, etine dolgun sözünün anlamını biliyor musun?” Kendi kendine düşündü: Neden havadan sudan konuşuyorum? Biliyorum: Çünkü o bir çıpa ve insanlar arasında bir insan olduğuma dair güven veriyor ve ruhumdaki dehşeti yok ediyor...

“Evet,” dedi müstakbel gelin. “Korkarım ben, mm, o açıdan pek iri değilim.”

“İki yüz sene önce, bu biraz talihsiz olurdu, çünkü o günlerde kadımların etine dolgun olması modaydı.”

“Korsemin içine yastık koymam gerekirdi!”

“Belki. Ayrıca, eskiden, kocana karşı nazık, anlayışlı ve itaatkâr olman gerekiyordu,” dedi Tiffany.

“Ah, bunları yapabilirim,” dedi Letitia. “En azından ilk ikisini,” diye ekledi sırtarak. Boğazını temizledi. “Biraz önce ne yaptık biz? Evlenmek dışında elbette, ve o kısmı beni pek eğlendirdi.”

“Eh,” dedi Tiffany. “Dünyayı lekeleyen en kötü canavarlardan birini tuzığa düşürmeme yardım ettiniz.”

Yeni gelin canlandı. “Gerçekten mi? Eh, bu iyi,” dedi. “Bunu yaptığımız için çok memnunum. Ama senin yardımının bedelini nasıl öderiz, hiç bilmiyorum.”

“Eh, temiz, kullanılmış örtüler ve eski botlar her zaman işe yarar,” dedi Tiffany ciddi bir biçimde. “Ama cadı olduğum için, teşekkür etmeniz gereksiz. Arkadaşım Preston’a teşekkür etmenizi tercih ederim. İkiniz için kendini ciddi tehlikeye attı. En azından biz birlikteydik. O tek başınaydı.”

“Aslında, doğrusunu istersen,” dedi Preston, “bu *tam* olarak doğru değil. Başka her şeyin yanı sıra, tüm kibritlerim ıslanmıştı, ama neyse ki Bay Kaçık Wullie ve arkadaşları bana birkaç kibrit ödünç verme iyiliğini yaptılar. Ve sana, bunun sorun olmadığını söylememi istediler, çünkü sana değil bana yardım ediyorlarmış! Burada hanımefendiler olduğunu bilsem de söylemek zorundayım, etekleriyle alevleri yelleyerek olayları epey hızlandırdılar. İnsanın *asla* unutamayacağı bir manzara olduğunu da söylemeliyim.”

“Görmeyi çok isterdim,” dedi Letitia nazikçe.

“Her neyse,” dedi Tiffany, aklında beliren manzarayı kovalamaya çalışarak, “yarın Rahip Yumurta tarafından daha uygun bir biçimde evlendirileceğiniz gerçeğine odaklanmamız en iyisi olabilir. Ve yarın hakkında en önemli olan da ne, biliyor musunuz? *Bugün* olması!”

Başını tutarak inlemekte olan Roland gözlerini kırıştırdı ve sordu: “Neyin?”

Bölüm 15

BİR GÖLGE VE BİR FİSİLTİ

Sonuçta, Tiffany'nin fikrine göre oldukça iyi bir düğün oldu. Seyirciler arasındaki olağanüstü cadı sayısının farkında olan Rahip Yumurta işin din kısmını fazla abartmadı. Mahcup gelin salonda yürüdü ve Tiffany onun Ogg Ana'yı görünce biraz daha fazla kızardığını fark etti. Ogg Ana o geçerken neşeyle parmaklarını kaldırarak zafer işareti yapmıştı. Sonra bir de gelin ile damadın başına pirinç serpme geleneği vardı ve ardından elbette pirincin dikkatle süpürülüp toplanması töreni geliyordu, çünkü yemek israf etmek kötüydü.

Ardından tebrikler ve tezahüratlar geldi ve mutlulukla gülümseyen Düşes herkesi hayretten hayrete düşürerek, hizmetçiler dahil herkesle neşe içinde sohbet etti ve herkese söyleyecek nazik, güven verici bir sözü vardı. Kadının neden arada bir endişe içinde Bayan Proust'a baktığını yalnızca Tiffany biliyordu.

Sonra Tiffany salondan çıktı ve gizlice Kral tarlaya gidip Preston'ın çukur kazmasına yardım etti. Çukuru öyle derin kazdılar ki toplayıp içine attıkları kömürleşmiş kalıntılar sabana asla takılmayacaktı. Ardından ellerini sert kül sabunuyla yıkadılar, çünkü ne kadar dikkatli olsanız azdı. Tam olarak romantik bir gece olduğu söylenemezdi.

“Sence o bir daha geri gelir mi?” dedi Preston, küreklerine dayanmış, dinlenirlerken.

Tiffany başını salladı. “En azından Sinsi Adam gelecektir. Zehre kucak açan yerler her zaman bulunur.”

“O artık gittiğine göre sen ne yapacaksın?”

“Ah, bilirsin, eski heyecan verici işlerime geri döneceğim. Bir yerlerde sarılması gereken bir bacak ya da silinmesi gereken bir burun vardır. Dolu dolu yaşayacağım.”

“Kulağa pek heyecan verici gelmiyor.”

“Eh, gelmiyordur herhalde,” dedi Tiffany, “ama dünle karşılaştırılınca, o türden bir gün aniden *çok iyi bir gün* gibi gelmeye başladı.” Salona döndüler. Düşün kahvaltısı, öğle yemeği vaktinde servis edilmeye başlanmıştı. “Sen oldukça becerikli bir çocuksun,” dedi Tiffany, Preston’a, “ve yardımın için çok teşekkür ederim.”

Preston mutlulukla başını salladı. “Bunun için çok teşekkür ederim hanımefendi, gerçekten çok teşekkür ederim, ama küçük bir –nasıl söylesem– düzeltme yapmak isterim. Ne de olsa, sen üç aşağı beş yukarı on altı yaşındasın ve ben ise on yedi yaşındayım, bu yüzden bana çocuk demenin... neşeli ve genç bir mizacım olduğunu kabul ediyorum, ama ben senden daha büyüğüm kızım.”

Bir duraksama oldu. Sonra Tiffany dikkatle, "Kaç yaşında olduğumu nereden biliyorsun?" dedi.

"Birilerine sordum," dedi Preston, hevesle gülümsemeyi hiç bırakmadan.

"Neden?"

Tiffany yanıt alamadı; çünkü çavuş, miğferinden konfeti yağarak ana kapıdan çıktı. "Ah, işte buradasın küçükhanım. Baron seni soruyordu. Barones de öyle." Durup gülümsedi ve "Bir kez daha bir baronesimiz olması güzel!" dedi. Bakışları Preston'a takıldı ve çavuş kaşlarını çattı. "Yine her zamanki gibi aylaklık mı ediyorsun er Preston?"

Preston bir selam çaktı: "Tahmininde haklısın Çavuş; mutlak bir gerçeği dile getirdin." Bu Preston'a, çavuşun ona her zaman yönelttiği şaşkın ve öfkeli bakışlardan birini kazandırdı. Her seferinde, bakışa bir de onaylamaz homurtu eşlik ederdi ve anlamı şuydu: *Bir gün ne dediğini çözeceğim evlat ve o zaman göreceksin gününü.*

Düğünler cenazelere şu açıdan epey benzer: Asıl oyuncular dışındaki kişiler, her şey bittikten sonra, şimdi ne yapacaklarını bilemezler ve gidip başka şarap kalmış mı diye bakarlar. Ama Letitia neşe saçıyordu, ki gelinler için şart olan davranış tarzı budur ve saçlarındaki hafifçe kavrulmuş kısımlar parlak, ısıltılı tacıyla saklanmıştı. Roland da iyice ovalanıp temizlenmişti ve domuz kokusunu almak için iyice yaklaşmanız gerekirdi.

"Dün gece hakkında..." diye başladı sinirli sinirli. "Şey, gerçekten oldu, değil mi? Demek istediğim, domuz ağılını

hatırlıyorum, sonra hepimiz koşuyorduk, ama..." Sesi solup gitti.

Tiffany, Letitia'ya baktı ve Letitia ses çıkarmadan, ağzıyla şekillendirdi. "Ben *her şeyi* hatırlıyorum!"

Evet, o gerçekten de bir cadı, diye düşündü Tiffany. Bu iş ilginç olacak.

Roland öksürdü. Tiffany gülümsedi. "Sevgili Bayan Sızı," dedi Roland ve bu sefer Tiffany onun "halka söylev çekme" sesini affetti. "Şahsınızla alakalı olarak adalet duygusunun zedelenmesinde rol oynadığımın farkındayım." Roland durup yine boğazını temizledi ve Tiffany düşündü: Umarım Letitia bu resmiyeti biraz giderebilir. "Bunu göz önünde tutarak, genç Preston'la konuştum, o da her zamanki şen şakrak tavrıyla mutfaktaki kızlarla konuştu ve hastabakıcının nereye gittiğini öğrendi. Kadın paranın bir kısmını harcamış, ama çoğu burada ve mutlulukla söylemekteyim ki, senindir."

Bu noktada biri Tiffany'yi dürtükledi.

Preston'dı. "Bunu da bulduk."

Tiffany başını eğdi ve Preston ellerine yıpranmış, deri bir dosya tutuşturdu. Tiffany minnetle başını sallayarak teşekkür etti ve Roland'a baktı. "Baban bunu almanı istedi," dedi. "Senin için, onca paradan daha değerli olabilir. Ben olsam bakmak için yalnız kalmayı beklerdim."

Roland onu ellerinde evirip çevirdi. "Nedir bu?"

"Bir anı," dedi Tiffany. "Yalnızca bir anı."

Sonra çavuş öne çıktı ve ağır deri torbanın içindekileri masaya, bardakların ve çiçeklerin arasına boca etti.

Misafirlerden bir inleme yükseldi.

Diğer cadılar şahin gibi beni izliyor, diye düşündü Tiffany. Aynı zamanda, tanıdığım, beni tanıyan herkes de beni izliyor. Bu işi doğru yapmak zorundayım. Hem de öyle yapmalıyım ki daha sonradan herkes hatırlasın.

“Bence parayı sen alıkoymalıydın efendim,” dedi. Roland rahatlamış göründü, ama Tiffany devam etti, “Bununla birlikte, başkaları adına birkaç basit talebim olacak.”

Letitia kocasını kaburgalarından dürtükledi ve Roland ellerini açtı. “Bu benim düğün günüm! Herhangi bir talebi nasıl reddedebilirim?”

“Amber Aksi adlı kızın çeyize ihtiyacı var ve tesadüf eseri, bu para sözlüsünün usta bir zanaatçının yanında çırak olarak çalışmasını mümkün kılacak. Şu anda güzel genç hanımını süsleyen gelinliği onun diktiğini fark etmemiş olabilirsin. Daha güzelini görmüş müydün?”

Bunun üzerine alkışlar yükseldi, Roland’ın arkadaşları ıslık çalarak, haylazca, “Hangisi? Kız mı, gelinlik mi?” gibi şeyler bağırdılar. Bütün bunlar bittiği zaman Tiffany, “Dahası efendim, izin verirsen, Tebeşir’de benzer talepleri olan tüm kız ve oğlanlar için de aynısını yapacağına söz vermeni istiyorum. Sanırım, iade ettiğim paranın değeriy-le karşılaştırılınca, bunun çok daha ucuz olduğunu kabul edersin.”

“Tiffany, haklı olduğunu düşünüyorum,” dedi Roland, “ama bundan daha fazlası olduğunu tahmin ediyorum.”

“Beni ne kadar da iyi tanıyorsun efendim,” dedi Tiffany ve Roland bir anlığına pembeleşti.

“Bir okul istiyorum, efendim. Burada, Tebeşir’de bir okul istiyorum. Uzun zamandır bunu düşünüyorum; aslında, istediğim şeye bir isim koymadan önce de düşünüyordum. Yuva Çiftliği’nde eski bir ahır var, şu anda kullanılmıyor ve bence bir hafta içinde idare edecek bir yere dönüştürebiliriz.”

“Eh, birkaç ayda bir gezgin öğretmenler geliyor,” dedi Baron.

“Evet efendim, biliyorum efendim, ve hepsi işe yaramaz efendim. Onlar gerçekleri öğretiyor, gerçeğin nasıl anlaşılacağını değil. Bu insanlara, ormanı testere göstererek öğretmek gibi bir şey. Ben doğru düzgün bir okul istiyorum efendim, okuma yazma, ama en çok da düşünme öğretecek bir yer efendim, ki insanlar ne konuda başarılı olduklarını bulabilsinler, çünkü insanların sevdikleri işi yapması her ülke için avantajdır ve insanlar genellikle bunu öğrendiklerinde çok geç olur.” Çavuşa bakmamaya özen gösterdi, ama sözlerinin odada fısıltılara yol açtığını duyarak sevindi. Fısıltıları boğarak konuşmaya devam etti, “Son zamanlarda, geçmişi değiştirebilmeyi çok istediğim zamanlar oldu. Eh, geçmişi değiştiremem, ama şimdiyi değiştirebilirim, ki şimdi geçmiş olduğunda, sahip olmaya değer bir geçmiş olsun. Ve oğlanların kızlar, kızların oğlanlar hakkında bilgisi olmasını istiyorum. Öğrenmek, kim olduğunuzu, ne olduğunuzu, nerede olduğunuzu, neyin üzerinde durduğunuzu, ne konuda başarılı olduğunuzu, ufkun ötesinde ne olduğunu bilmek ve, eh, başka her şey hakkındadır.

Dünyadaki yerinizin neresi olduğunu öğrenmek hakkındadır. Ben yerimi buldum ve başka herkesin de bulmasını isterim. Okulun ilk öğretmeni olarak Preston'ı önerebilir miyim? Zaten bilinecek ne varsa biliyor.”

Preston miğferini çıkararak, yerlere kadar eğildi ve bu kahkahalara yol açtı.

Tiffany devam etti: “Ve sizin için bir sene öğretmen olarak çalışmasının ücreti de, evet, doktor olabilmesi için gereken harfleri satın almasına yetecek kadar para olacak. Her şeyi de cadılar yapamaz. Bu yörelerde bir doktor epey işe yarardı.”

Bu daha da fazla tezahürat aldı. İnsanlar, para ödemedi bir şeyler edineceklerini anladığında hep olan şeydi. Tezahüratlar dindiği zaman Roland, çavuşun gözünün içine baktı ve “Sence Preston'ın askeri yetenekleri olmadan yapabilecek misin çavuş?” dedi.

Bu bir kahkaha dalgası daha yarattı. Bu iyi, diye düşündü Tiffany, kahkahalar düşünceye dönüşür.

Çavuş Brian ciddi görünmeye çalıştı, ama gülümsemesini saklıyordu. “Büyük darbe olacak efendim, ama sanırım idare edebiliriz. Evet, er Preston'ın gidişinin ekibin genel başarısını arttıracaklarını söyleyebilirim, sanırım.”

Bu, adamın ne söylediğini çözememiş olanlardan alkış, çözebilmiş olanlardan kahkaha çekti.

Baron ellerini çırttı. “Tamam o zaman, Bayan Sızı, öyle görünüyor ki istediğin her şeyi aldın, değil mi?”

“Aslında, efendim, daha taleplerim bitmemişti. Bir şey daha var ve bunun için para gerekmiyor, bu yüzden o

konuda endişelenmen gerekmez.” Tiffany derin bir nefes aldı ve daha uzun boylu görünmeye çalıştı. “Yuva Çiftliği’nin üzerindeki tüm yaylayı Nac Mac Feegle olarak bilinen halklara vermeni, o toprakların bundan sonra yalnızca geleneksel olarak değil, kanunen de onların olmasını talep ediyorum. Yasal bir tapu senedi düzenlenebilir ve maliyet konusunda da endişelenme –bu işi bir avuç böcek karşılığında yapabilecek bir kurbaga tanıyorum– ve tapu senedi tüm koyunların ve çobanların engellenmeden yaylalara çıkabileceklerini söyleyecek, ama bölgelerine –bu önemli– bıçaktan büyük hiçbir keskin alet sokulamayacak. Ve bu bedelsiz yapılacak, Baron efendim, ama sen ve varislerin, ki onlardan bol bol edinmeyi düşündüğünü umuyorum...” Kahkaha fırtınası yüzünden Tiffany burada susmak zorunda kaldı. Fırtınada en büyük pay Ogg Ana’ya aitti. Sonra devam etti, “Baron efendim, bunu kabul edersen, asla sona ermeyecek bir dostluğun başlangıcı olacağını düşünüyorum. Çok şey kazanacağın, ama hiçbir şey kaybetmeyeceğin bir anlaşıma olacak.”

Roland pek fazla duraksamadı. “Nac Mac Feeglelara topraklarının tapusunu sunmak benim için şeref olur ve aramızda yaşanmış anlaşmazlıklar için çok üzgünüm, hayır, özür diliyorum. Dediğin gibi, gelenekler ve adalet gereği, o topraklar onlara aittir.”

Konuşmasının kısıklığı Tiffany’yi etkiledi. Dili hafifçe resmiydi, ama kalbi doğru yerdeydi ve hafifçe resmi dil Feeglelara da uyardı. Şato salonunun tavanına yakın girişlerde yeni fısıltılar duyarak sevindi. Ve şimdi gerçek bir

barona çok daha fazla benzeyen Baron sözlerine devam etti:
 “Keşke bunu onlara şu anda, şahsen söyleyebilseydim.”

Ve yukarıdaki karanlıktan kudretli bir nara geldi:

“AMANIN!”

Rûzgâr gümüşsü ve soğuktu. Tiffany gözlerini açtığında Feeglelerin narası hâlâ kulaklarında çınliyordu. Çınlamanın yerini, rûzgârda sallanan kuru otların çıtırtısı aldı. Doğrulup oturmaya çalıştı, ama yapamadı ve arkasında bir ses, “Lütfen kıpırdanıp durma, bu hiç kolay değil,” dedi.

Tiffany başını çevirmeye çalıştı. “Eskarına?”

“Evet. Seninle konuşmak isteyen biri var. Şimdi kalkabilirsin. Düğünleri dengeledim. Soru sorma, çünkü yanıtları anlamazsın. Yine, şimdide yolculuk etmekte. Yine yeni yeniden şimdi diyebilirsin. Seni arkadaşınla yalnız bırakayım... korkarın, zamanın ne kadar değerli olduğu düşünülürse, çok fazla zamanın yok. Ama oğlumu korumalıyım...”

“Demek istediğin, senin bir...” dedi Tiffany. Sustu, çünkü önünde bir şekil belirmekteydi. Şekil bir cadıya dönüştü, siyah elbiseli, siyah çizmeli –oldukça kaliteli giysiler olduğunu fark etti Tiffany– ve sivri şapkalı klasik bir cadı. Bir de kolyesi vardı. Zincirin ucundan altın bir tavşan sarıyordu.

Kadın yaşlıydı, ama kaç yaşında olduğunu tahmin etmek zordu. Havausta Nine gibi gururla duruyordu, ama Ogg Ana gibi, yaşlılığını pek ciddiye almıyormuş gibi görünüyordu.

Ama Tiffany kolyeye odaklandı. İnsanlar takılarını, size bir şey göstermek için takarlardı. Eğer dikkat ederseniz, her zaman bir anlamları olduğunu görürdünüz.

“Tamam tamam,” dedi, “tek bir sorum var: Buraya seni gömmek için gelmedim, değil mi?”

“Aman aman, çok zekisin,” dedi kadın. “Bir anda, olağanüstü ilginç bir cümle kurdun ve kim olduğumu hemen tahmin ettin.” Kahkaha attı. “Hayır Tiffany. Önerin ilginçlik ölçüsünde dehşetli olsa da, yanıt hayır. Havausta Nine’nin bana, işin özüne indiğinde, dünyanın hep hikâyelerle işlediğini söylediğini hatırlıyorum ve Tiffany Sızı hikâyelerin sonları konusunda son derece başarılıdır.”

“Öyle miyim?”

“Ah evet. Romantik bir hikâyenin klasik sonu, bir düğün ve bir mirastır ve sen her ikisini de hallettin. Kutlarım.”

“Sen *bensin*, değil mi?” dedi Tiffany. “Şu, ‘kendine yardım etmen lazım’ meselesinin sebebi buydu, değil mi?”

Yaşlı Tiffany sırtı ve genç Tiffany bunun çok hoş bir sırtıuş olduğunu fark etmeden geçemedi. “Aslında, yalnızca küçük şekillerde müdahale ettim. Örneğin, rüzgârın senin için gerçekten çok sert estiğinden emin olmak gibi... ama, hatırladığım kadarıyla belli bir küçük adam kolonisi de maceraya kendi özel heyecanlarını eklediler. Hafızamın iyi mi, kötü mü olduğundan asla emin olamıyorum. Zaman yolculuğunun sorunu da bu.”

“Zamanda yolculuk yapabiliyor musun?”

“Dostumuz Eskarina’nın yardımıyla. Ve yalnızca bir gölge ve bir fısıltı olarak. Biraz, benim... *bizim* beni-görme büyümüze benziyor... Zamanı, aldırış etmemeye ikna etmen gerek.”

“Ama neden benimle konuşmak istedin?” dedi Tiffany.

“Eh, can sıkıcı yanıt şu ki, konuştuğumu hatırladığım için,” dedi yaşlı Tiffany. “Pardon, zaman yolculuğunun etkisi. Ama sanırım sana, her şeyin yoluna gireceğini söylemek istedim. Her şey yerli yerine oturacak. Sen ilk adımı attın.”

“İkinci bir adım mı var?” dedi Tiffany.

“Hayır; bir başka ilk adım var. Her adım, eğer doğru yönde atıldıysa, her zaman ilk adımdır.”

“Ama dur bir dakika,” dedi Tiffany. “Bir gün ben sen olmayacak mıyım? O zaman, ben de şu anda benimle konuşacak mıyım?”

“Evet, ama konuşan sen, tam olarak sen olmayacaksın. Bunun için çok üzgünüm, ama zaman yolculuğunu, bunu anlatmaya yetersiz olan bir dille anlatıyorum. Ama kısacası Tiffany, esnek sicim teorisine göre, zamanın geri kalanı boyunca, bir yerlerde, yaşlı Tiffany genç Tiffany ile konuşuyor olacak ve büyüleyici olan şu ki, bunu yaptıkları her seferinde konuşma biraz farklı olacak. Sen kendi gençliğinle karşılaştığında, onun ne bilmesi gerektiğini düşünüyorsan, onu söyleyeceksin.”

“Ama bir sorum var,” dedi Tiffany. “Ve bunun yanıtını almak istiyorum.”

“Eh, çabuk ol,” dedi yaşlı Tiffany, “esnek sicim şeylisi, ya da Eskarina’nın kullandığı her neyse, bize çok fazla zaman vermiyor.”

“Eh,” dedi Tiffany “en azından bana şunu söyleyebilir misin? Ben hiç...”

Yaşlı Tiffany gülümseyerek solup gitti, ama Tiffany tek bir sözcük duydu. “*Dinle*” gibi bir sözcüktü.

Sonra yine, hiç başka yerde olmamış gibi, salondaydı ve insanlar tezahürat yapıyordu ve her yerde Feeglelar vardı. Ve Preston yanındaydı. Aniden buz erimiş gibiydi. Ve denmesini yeniden kazandığında ve biraz önce ne olduğunu, *gerçekten* ne olduğunu sormayı bıraktığında, Tiffany diğer cadılara baktı ve onların, puanlama yapan yargıçlar gibi, kafa kalaya vermiş, konuşmakta olduklarını gördü.

Cadılar ayrıldılar ve Havausta Nine önderliğinde, amaçlılıkla ona doğru geldiler. Yanma vardıklarında eğildiler ve şapkalarını kaldırdılar. Cadılar arasında bu bir saygı işaretiydi.

Havausta Nine sert sert ona baktı. “Görüyorum ki elini yakmışsın Tiffany.”

Tiffany başını eğip baktı. “Fark etmemiştim,” dedi. “Şimdi sorabilir miyim Nine? Hepiniz de beni öldürür müydünüz?” Diğer cadıların yüzlerindeki ifadelerin değiştiğini gördü.

Havausta Nine çevresine bakındı ve bir anlığına duraksadı. “Şöyle diyelim genç hanım, öldürmemek için elimizden geleni yapardık. Ama sonuçta Tiffany, bize öyle geliyor ki, bugün kadın gibi bir iş başardın. Biz cadıları olayın

merkezinde ararız. Eh, buraya bakıyoruz ve görüyoruz ki sen her şeyin merkezindesin ve bu yurt senin çevrende dönüyor. Yine de sen kendi işinin patronusun ve yakında birini eğitmeye başlamazsan çok yazık olacak. Bu yurdu en iyi cadılardan birine bırakıyoruz.”

Cadılar alkışlamaya başladılar ve diğer konuklar da, o cümlelerin ne anlama geldiğini bilmeseler de, alkışlara katıldılar. Bunların en yaşlı, en deneyimli, en önemli ve en ürkünç cadılar olduğunu anlıyorlardı. Ve bu cadılar, kendi halklarından birini, kendi cadıları Tiffany Sızı'yı onurlandırıyorlardı. Ve o önemli bir cadıydı ve bu yüzden Tebeşir de çok önemli bir yer olmalıydı. Elbette, onlar bunu baştan beri biliyorlardı, ama başkalarının da kabul etmesi güzeldi. Hepsi sırtlarını biraz daha dikleştirdiler ve gururlandılar.

Bayan Proust şapkasını yine kaldırdı ve “Lütfen şehre tekrar gelmekten korkma Bayan Sızı,” dedi. “Tüm Boffo ürünlerinde yüzde otuz indirim söz verebilirim, sanırım. Çabuk bozulan ürünler ve yiyecek maddeleri dışında. Ve bu, hafife alınması imkânsız bir öneri.”

Cadılar da hep bir anda şapkalarını yine kaldırdılar ve kalabalığın arasına karıştılar.

“İnsanların hayatlarını onların adına düzenlemek derler yaptığına, bunu biliyorsun, değil mi?” dedi Preston arkasından, ama Tiffany hızla döndüğünde gülerek geriledi ve ekledi. “Ama iyi bir açıdan. Sen gerçekten *cadısın* Tiffany. *Sen cadısın!*”

Ve insanlar şerefe kadeh kaldırdılar ve daha fazla yemek geldi ve daha fazla dans ettiler, güldüler, yarenlik ettiler,

yoruldular ve gece yarısı geldiğinde Tiffany Sızı tebeşir tepelerinin çok yükseklerinde, tek başına, uçan süpürgesinin üzerine uzandı ve evrene baktı ve sonra başını eğip evrenin ona ait olan küçük kısmına baktı. O gerçekten cadıydı, her şeyin üzerinde, yüksekte uçuyordu, ama söylenmesi gerekirdi, deri kayışını güzelce bağlamıştı.

Süpürge sıcak esintilere uyarak hafif hafif yükselip alçalıyordu ve yorgunluk ve karanlık çöktüğünde, Tiffany kollarını karanlığa uzattı ve bir anlığına, dünya dönerken, Tiffany Sızı geceye büründü.

Güneş ufku aydınlığa boyamaya başlayana dek dönmedi. Ve kuş şakımlarına uyandı. Tebeşir'in her yerinde, tarlakuşları her sabah olduğu gibi akışkan bir senfoniyle yükseliyorlardı. Gerçekten de ahenkle şakıyorlardı. Süpürgeye hiç aldırış etmeden akın akın yanından geçip gittiler ve Tiffany, son kuş da parlak gökyüzünde gözden kaybolana dek, büyülenmiş gibi dinledi.

Yere kondu, yatalak bir yaşlı hanım için kahvaltı hazırladı, kedisini besledi ve Abes Kutucu'nun kırık bacağının ne durumda olduğunu görmeye gitti. Oraya giderken, yarı yolda, yaşlı Bayan Fırdöndü'nün komşusu onu durdurdu. Anlaşılan Bayan Fırdöndü bir gecede yürüyemez olmuştu, ama neyse ki Tiffany oradaydı da, yaşlı hanımın iki bacağını iç donunun aynı paçasına soktuğunu işaret edebildi.

Sonra başka yapılacak ne işler olduğunu görmek için şatoya yollandı.

Ne de olsa, oraların cadısı oydu.

SONSÖZ

GÜNDÜZ VAKTİ GECEYARISI

Yine ot yolmaca panayırı zamanı gelmişti, aynı gürültücü laterna, aynı kurbağa yakalamaca oyunu, aynı falcılar, kahkahalar, yankesiciler (ama asla bir cadının cebinden çalmıyorlardı), ama bu sene, ortak kararla, peynir yuvarlamaca yarışı iptal edilmişti. Tiffany şamatanın içinde yürüdü, tanıdığı insanlar baş salladı, ki bu herkes demekti ve genel olarak güneşli havanın tadını çıkardı. Bir sene olmuş muydu bile? O kadar çok şey olmuştu ki hepsi, tıpkı panayır sesleri gibi, birbirine karışıyordu.

“İyi akşamlar küçükhanım!”

Amber de oradaydı, küçük oğlu ve kocası da yanında...

“Seni neredeyse tanımayacaktım küçükhanım,” dedi Amber neşeyle, “sivri şapkanı takmamışsm da... Ne demek istediğimi anlıyorsan.”

“Bugün yalnızca Tiffany Sızı olmak istedim,” dedi Tiffany. “Ne de olsa tatil günü.”

“Ama yine de hâlâ cadısın, değil mi?”

“Ah evet, hâlâ cadıyım, ama bugün şapkalı olmasam da olur.”

Amber’in kocası güldü. “Ne demek istediğini anlıyorum küçükhanım! Bazen yemin ederim insanlar beni bir çift elden ibaret sanıyor!” Tiffany onu tepeden tırnağa süzdü. Onu Amber’le evlendirmeden önce doğru düzgün tanıştırmışlardı elbette ve Tiffany etkilenmişti. Düzgün bir delikanlı dedikleri cinsten biriydi ve iğneleri kadar sivri zekâlıydı. Hayatta çok ilerleyecekti ve Amber’i de yanında götürecekti. Amber, keldanın yanındaki eğitimini tamamladığında, kocasını nerelere götürecekti kim bilir!

Amber, o bir meşeymiş gibi koluna asılmıştı. “Benim William senin için küçük bir armağan yaptı küçükhanım,” dedi. “Hadi William, göster ona!”

Genç adam taşıdığı paketi uzattı ve boğazını temizledi. “Modayı takip ediyor musun, bilmiyorum küçükhanım, ama büyük şehirde artık harika kumaşlar yapıyorlar, bu yüzden Amber fikri orıya attığında aklıma onlar geldi. Ama aynı zamanda, her şeyden önce yıkanabilir olmalıydı, belki süpürgeye binmek için bölünmüş etekli olmalıydı. Ayrıca koyun budu pofuduk kol yenleri de çok moda. Sonra, kol yenleri elini örtmesin diye sıkıca düğmelenmiş manşetler, kolay kolay görülmeyecek şekilde dikilmiş iç cepler. Umarım üzerine olur küçükhanım. Mezura olmadan ölçü almakta iyiyimdir. Özel bir yetenek.”

Amber onun yanında hoplayıp zıplıyordu. “Giysene küçükhanım! Hadi küçükhanım! Giyi!”

“Ne? Bunca insanın önünde mi?” dedi Tiffany utançla ve aynı zamanda merakla.

Amber vazgeçmeyi reddediyordu. “Anne-bebek çadırı var küçükhanım! Orada erkek yok küçükhanım, hiç korkma! Ne olur ne olmaz diye, bebeklerden birinin gazını çıkartmaları gerekebilir diye yanına bile yanaşmıyorlar küçükhanım!”

Tiffany boyun eğdi. Pakette zengin bir hava vardı; eldiven gibi yumuşaktı. O elbiseyi üzerine geçirirken anneler ve bebekleri onu izlediler ve Tiffany, geçirtilelerle kesilen kıskanç inlemeleri duydu.

Hevesten uçmakta olan Amber çadır kapağını itip içeri girdi ve nefesini içine çekti.

“Ah küçükhanım, ah küçükhanım, nasıl uydu üzerine! Ah keşke kendini görebilseydin küçükhanım! Gel de William’a göster küçükhanım, krallar kadar gururlanacak! Ah, küçükhanım!”

Amber gibi birini hayal kırıklığına uğratamazdınız. Yapamazdınız, o kadar. Tıpkı bir, eh, yavru köpeği tekmelemek gibi olurdu.

Tiffany, şapkası olmadığında daha farklı hissediyordu. Daha hafif, belki. William inledi ve “Keşke ustam burada olsaydı Bayan Sızı, çünkü siz bir başyapıtsınız. Keşke kendinizi görebilseydiniz küçükhanım?”

Sadece bir anlığına --çünkü insanların fazla kuşkulanmaması gerekirdi-- Tiffany kendi bedeninin dışına çıkmış, siyah elbisesinin içinde, gururla eteklerini savurmasını

izlemişti ve düşünmüştü: *Geceye bürüneceğim ve bunda iyi olacağım...*

Bedenine geri döndü ve utangaç utangaç genç terziye teşekkür etti. "Bu harika William ve memnunlukla evine uçup ustaya gösteririm. Manşetler harika!"

Amber yine hoplayıp zıplamaya başlamıştı. "Halat çekmece oyununu kaçırmak istemiyorsak acele etmemiz lazım, küçükhanım – Feeglelara karşı insanlar! Eğlenceli olacak!"

Aslında, oyuna ısınmakta olan Feegleların kükremesini duyabiliyorlardı, ama geleneksel naralarını biraz değiştirmişlerdi. "Kral yok, kralça yok, bey yok! Bir baron var. Bu da karşılıklı anlaşmayla varılmış bir düzen, bilirsin!"

"Siz önden gidin," dedi Tiffany. "Ben birini bekliyorum."

Amber bir an duraksadı. "Çok oyalanma küçükhanım, çok oyalanma!"

Tiffany, onu her gün giyip giyemeyeceğini merak ederek, harika elbisesi içinde yavaşça yürüdü... ve birinin elleri kulaklarını geçip gözlerini örttü.

Arkasında bir ses, "Güzel bir hanım için bir buket? Asla bilemezsin, sevgilini bulmana yardımcı olabilir," dedi.

Tiffany hızla döndü. "Preston!"

Sohbet ederek gürültüden uzağa yürüdüler ve Tiffany, Preston'ın, okulun yeni öğretmeni olarak eğittiği zeki delikanlı hakkındaki haberlerini dinledi. Sınavları, doktorları ve Leydi Sybil Halk Hastanesi'nde –önemli kısım buydu– yeni bir cırağın işe başlamasını, ki bu da Preston'dı, çünkü o sırf konuşarak bir eşeğin arka bacağını kesebilirdi ve belki de cerrahiye yeteneği vardı.

"Pek sık tatil yapabileceğimi sanmıyorum," dedi. "Çırak-ken sık tatil yapamıyorsun ve her gece sterilizatörün altın-da uyumam ve testerele ve neşterelere göz kulak olmam gerekecek, ama bütün kemikleri ezber biliyorum!"

"Eh, uçan süpürgeyle o kadar uzak değil," dedi Tiffany.

Preston'ın yüzündeki ifade değişti. Cebine uzandı ve ince kâğıda sarılmış bir şey çıkarıp, tek kelime etmeden Tiffany'ye uzattı.

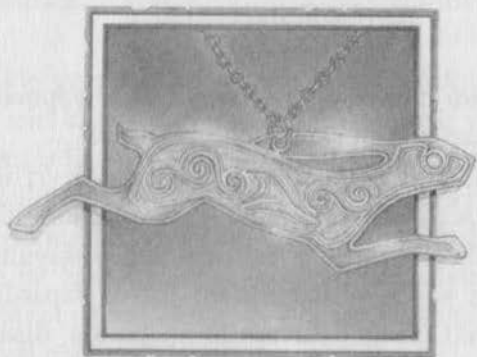
Tiffany, paketin içinden altın bir tavşan çıkacağını bile-rek –kesinlikle bilerek– kâğıdı açtı. Dünyada, onun bir tavşan çıkmaması olasılığı yoktu. Doğru sözcükleri bulmaya çalıştı, ama Preston'da onlardan her zaman yeterince vardı.

"Cadı Bayan Tiffany," dedi, "bir iyilik yapıp bana söyler misin: Aşk nasıl bir ses çıkarır?"

Tiffany onun yüzüne baktı. Halat çekmece yarışının gü-rültüleri dinmişti. Kuş şakımaları kesilmişti. Çimenlerin arasında, çekirgeler bacaklarını birbirine sürtmeyi bıra-kıp başlarını kaldırmıştı. Tebeşir devi bile (belki) kulak kabartırken dünya hafifçe kıpırdadı ve dünyanın üzerine sessizlik aktı, öyle ki geriye yalnızca Preston kaldı ve o hep oradaydı.

Ve Tiffany dedi ki:

"Dinle."

YAZIRIN NOTU

Benim işim hikâye uydurmak ve bunu yapmanın en iyi yolu da onları gerçek şeylerden uydurmak...

Ben küçük bir çocukken, ki bu Buz Devri'nin hemen sonrasına denk geliyor, Tiffany Sızı'ya tanıdık gelecek bir kulübede yaşıyorduk: Yalnızca soğuk suyumuz vardı, elektriğimiz yoktu ve haftada bir banyo yapardık, çünkü teneke küveti mutfak duvarının arkasında, dışarıda, asılı olduğu çividen indirmemiz gerekirdi. Küveti doldurmak epey zaman alırdı, çünkü su ısıtmak için tek bir kazanımız vardı. Sonra, ailenin en küçüğü olarak ilk ben banyo yaptım ve benden sonra annem, babam ve babam pis kokmaya başladığına karar vermişse, köpek yıkanırdı.

Köyde, Dinozorlar Devrinde doğmuş yaşlı adamlar vardı ve yassı kasketleri ve çok kalın deri kayışlarla tutturdıkları ciddi pantolonlarıyla, bana hepsi aynı görünürdü. İçlerinden birinin adı Bay Allen'di ve Bay Allen çeşme suyu içmezdi, "Çünkü," derdi "Ne tadı var, ne de kokusu." Bay

Allen çatıya yağın yağmurun sularını oluklarla bir fıçıya doldururdu ve o suyu içirdi.

Muhtemelen yağmur suyundan daha fazlasını içiyordu, çünkü burnu, çarpışmış iki çileğe benziyordu.

Bay Allen güneşli günlerde kulübesinin önünde, eski mutfak sandalyesinde oturur, dünyanın geçip gitmesini izlerdi ve biz çocuklar da, paılayacak mı diye, onun burnuna bakardık. Bir gün onunla sohbet ediyordum ve Bay Allen durup dururken sordu: "Hiç anız yakmalarını gördün mü evlat?"

Kesinlikle görmüştüm: Kendi evimin yakınında değil, ama tatil için kıyıya gittiğimizde. Bazen anız yanarken çıkan duman o kadar yoğun olurdu ki, sise benzerdi. Anız, ekinler biçildikten sonra tarlada kalan saplara verilen isimdir. Anız yakmanın iyi olduğunu, çünkü toprağı zararlı böceklerden ve hastalıklardan kurtardığını söylerlerdi, ama bu arada bir sürü küçük kuş ve hayvan da yanardı. Bu yüzden anız yakmak daha sonra yasaklandı.

Bir gün, bizim yoldan hasat arabası geçerken Bay Allen sordu: "Hiç kır tavşanı gördün mü evlat?"

"Evet, elbette," dedim. (Hiç kır tavşanı görmemişseniz, tavşan-lazı kırması, muhteşem sıçrayabilen bir şey düşünün.) Bay Allen dedi ki, "Kır tavşanı ateşten korkmaz. Ona dik dik bakar, üzerinden zıplar ve sağ salim diğer yana konar."

Altı yedi yaşlarında olmalıydım, ama bunu hiç unutmadım, çünkü bundan kısa süre sonra Bay Allen öldü. Sonra,

ben büyüdüğümde, bir sahaf dükkânında *Sıçrayan Kır Tavşanı* adlı bir kitap buldum. Kitabı George Ewart Evans ve David Thomson yazmış ve o kitaptan, uydurmaya cesa-
ret edemeyeceğim şeyler öğrendim.

1988'de ölen Bay Evans, uzun ömrü boyunca, toprakla çalışan adamlarla konuşmuştu: Bir traktörün koltuğunda oturarak değil, auların yanında durarak çalışan ve çevrele-
rindeki yaban hayatını gören insanlarla. Ona anlatıtları şeyleri biraz cilaladıklarını düşünüyorum, ama bir parça cila her şeye iyi gelir ve ben de sizin için kır tavşanı efsane-
sini cilalamakta tereddüt etmedim. Gerçek bu olmasa bile, gerçek böyle olımalıydı.

Bu kitabı Bay Evans'a adıyorum. Pek çok kişinin ve be-
nim, ayaklarımızın altındaki tarihin derinliklerini öğren-
memize yardımcı oldu. Nereden geldiğimizi öğrenmemiz
önemli, çünkü nereden geldiğinizi bilmiyorsanız, nerede
olduğunuzu da bilmezsiniz ve nerede olduğunuzu bilmi-
yorsanız, nereye gideceğinizi de bilmesiniz. Ve nereye gi-
deceğinizi bilmiyorsanız, muhtemelen yanlış yoldasınız.

Wiltshire / 27 Mayıs 2010